รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒

ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ณ อาคารรัฐสภา

หน้า

เรื่องหารือ

ผู้อภิปราย

- นายโกศล ปัทมะ ๑
- นายจักรัตน์ พั้วช่วย ๒ ๓
- นายระวี มาศฉมาดล ๔
- นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ๔
- นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย ๖
- นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ๖
- นายประมวล พงศ์ถาวราเดช ๗
- นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น ๘ ๙
- นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ๙
- นายสมชาย ฝั่งชลจิตร ๑๐
- นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง ๑๑
- นายศราวุธ เพชรพนมพร ๑๒
- พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่ ๑๓
- นางอาภรณ์ สาราคำ ๑๓
- นางสาวภริม พูลเจริญ ๑๔
- นายคำพอง เทพาคำ ๑๕
- นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร ๑๖
- นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ ๑๗
- นายรังสรรค์ มณีรัตน์ ๑๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

ผู้อภิปราย
- นายภราดร ปริศนานันทกุล ๑๘
- นางสาวธนภร โสมทองแดง ๒๐
- นายสมเกียรติ วอนเพียร ๒๐
- นายวัชรพล โตมรศักดิ์ ๒๑
- นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ ๒๒
- นางสาวรังสิมา รอดรัศมี ๒๓
- นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ๒๔
- นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน ๒๕
- นางสาวกุลวลี นพอมรบดี ๒๖
- นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ๒๘

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม ไม่มี ๒๙

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ๒๙

(ไม่ปรากฏในระเบียบวาระ)

- เรื่อง ขอถอนญัตติ ๕.๑๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาความคุ้มค่าปัญหาและผลกระทบในการก่อสร้างรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย–เชียงราย-เชียงของ ๒๙

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี ๓๐

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ๓๐

๔.๓ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน (พิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓) ๓๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายธีรัจชัย พันธุมาศ ๓๑
- นายประกอบ รัตนพันธ์ ๓๔
- นายคำพอง เทพาคำ ๓๗
- รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ ๔๑
- นายสำลี รักสุทธี ๔๔
- นายซูการ์โน มะทา ๔๗
- ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ๕๐
- นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน ๕๓
- นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ๕๕
- นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล ๕๗
- นายอิสสระ สมชัย ๖๐
- นายฐิตินันท์ แสงนาค ๖๓
- นายศุภชัย ใจสมุทร ๖๗
- นายภราดร ปริศนานันทกุล ๖๙

๔.๔ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมาย ๗๔
ของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับและถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร
และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)

ผู้อภิปราย

- นายชวลิต วิชยสุทธิ์ ๗๕
- นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ๗๖ ๑๒๒ ๑๒๔
- นายระวี มาศฉมาดล ๑๐๒ ๑๐๗
- นายวีระกร คำประกอบ ๑๐๘ ๑๒๔
- นายอันวาร์ สาและ ๑๑๐
- นายสงวน พงษ์มณี ๑๑๔
- นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ๑๑๗
- นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ๑๒๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

๔.๕ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติ ๑๒๖
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....

ผู้อภิปราย

- นายชวลิต วิชยสุทธิ์ ๑๒๗
- นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ ๑๒๙
- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๑๓๖
- นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา ๑๓๙
- นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ ๑๔๒
- นายน้ำแท้ มีบุญสล้าง ๑๔๕

เรื่องด่วน

๑. ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๔๖
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

ผู้อภิปราย

- นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ ๑๔๗
- นายเกษมสันต์ มีทิพย์ ๑๔๙
- นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ ๑๕๒
- นายเกียรติ สิทธีอมร ๑๕๕
- นายวีระกร คำประกอบ ๑๕๙
- นายวินท์ สุธีรชัย ๑๖๔
- นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ๑๖๕

ภาคผนวก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่มา ลา ขาดในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๐๑	นายกนก ลิ้มตระกูล	✔			
๐๐๒	ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๓	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๔	นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๕	นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๖	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	✔			
๐๐๘	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๙	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๐	นายกฤษณ์ แก้วอยู่	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๑	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๑๒	นายกษิดิ์เดช ชุติมันต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๓	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๔	นางกันตวรรณ ตันเถียร	✔			
๐๑๕	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๖	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๗	นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๘	นายการุณ โหสกุล	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๑๙	นายกิตติ สมทรัพย์	✔			
๐๒๐	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๑	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๒	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๓	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๒๕	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๒๖	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๗	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๘	นายเกษม ศุภรานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๙	นายเกษม อุประ		✔		
๐๓๐	นายเกษมสันต์ มีทิพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๑	นายเกียรติ สิทธีอมร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๒	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๓	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๔	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๕	นายโกศล ปัทมะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๗	นายขจิตร ชัยนิคม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๘	นายขวัญเลิศ พานิชมาท	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๙	นายเขตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๐	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๑	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๒	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๓	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๔	นายคารม พลพรกลาง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๕	นายคำพอง เทพาคำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๖	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๗	นายจตุพร เจริญเชื้อ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๘	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๙	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๐	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๑	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๒	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๓	นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๕๔	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๕	นายจักรพันธ์ พรนิมิตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๖	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๗	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๘	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๙	นายจารึก ศรีอ่อน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๑	นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๒	นายจิรทัศ ไกรเดชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๓	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๔	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๕	นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๖	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๗	นางสาวจิราพร สินธุไพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๘	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๙	นายจีรเดช ศรีวิราช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๐	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๑	นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๒	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๓	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	✔			
๐๗๔	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๕	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๗๗	นางเจริญ เรี่ยวแรง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๘	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๙	นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๐	นายฉลาด ขามช่วง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๑	นางสาวชนก จันทาทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๒	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๘๓	นายชลน่าน ศรีแก้ว	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๔	นายชวน หลีกภัย	✔			
๐๘๕	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๖	นายชวลิต วิชยสุทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๗	นายชัชวาลล์ คงอุดม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๘	นายสวาป เผ่าประทาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๙	นายชัยชนะ เดชเดโช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๐	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๑	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๒	นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๓	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๔	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๕	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๗	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๘	นายชุมพล จุลใส		✔		
๐๙๙	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	✔			
๑๐๐	นายชูศักดิ์ คีรีมาศทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	นายชูศักดิ์ แอกทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	นายเชิงชาย ชาลีรินทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๔	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๕	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๖	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๗	นายไชยา พรหมา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	นายซูการ์โน มะทา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๑๑	นายฐานิสร์ เทียนทอง		✔		
๑๑๒	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๓	นายฐิตินันท์ แสงนาค	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๔	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๕	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๗	นายณัฏฐพล จรัสรพีพงษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ	✔			
๑๑๙	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๑	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๒	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๓	นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	นายดล เหตระกูล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	นายดะนัย มะหิพันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๘	นายดำรงค์ พิเดช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	นายเดชอิศม์ ขาวทอง		✔		
๑๓๐	นางสาวตรีนุช เทียนทอง		✔		
๑๓๑	นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๒	นายไตรเทพ งามกมล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๓	นายไตรรงค์ ติธรรม	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๑๓๔	นายถาวร เสนเนียม		✔		
๑๓๕	พลตรี ทรงกลด ทิพย์รัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	พันเอก เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๘	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๙	นายทศพร ทองศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	นางทัศนียา รัตนเศรษฐ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๕	นายเทพไท เสนพงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๖	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๗	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๐	นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๑	นายธนกร ไชยกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๒	นางสาวธนภร โสมทองแดง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	นายธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๕	นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๖	นายมานพ คีรีภูวดล	✔			
๑๕๗	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๙	นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๐	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๑	นายธารา ปิตุเตชะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๒	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๓	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๔	นายธีระ ไตรสรณกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๖๕	นายธีระ วงศ์สมุทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๗	นายนพ ชีวานันท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	นายนพคุณ รัฐผไท	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	นายนพดล แก้วสุพัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๐	นายนพดล มาตรศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๑	นายนพพล เหลืองทองนารา	✔			
๑๗๒	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	✔			
๑๗๓	นายนริศ ขำนุรักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๔	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๖	นายนัทธี ถิ่นสาคู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	นายนิกร จำนง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	นายนิคม บุญวิเศษ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	นายนิติพล ผิวเหมาะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	นายนิพันธ์ ศิริธร	✔			
๑๘๒	นายนิยม ช่างพินิจ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล		✔		
๑๘๔	นายนิยม เวชกามา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	นายนิรมิต สุจารี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๖	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๘	นายนิโรธ สุนทรเลขา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๐	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๑	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๓	นายบุญแก้ว สมวงศ์	✔			

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๙๔	นายบุญฐิณ ประทุมลี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๖	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๗	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๙	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๐	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๑	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๒	นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๓	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๔	นายประกอบ รัตนพันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๕	นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๖	นายประทวน สุทธิอำนวยเดช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๗	นายประภัตร โพธสุธน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๘	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๙	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๐	นายประสงค์ บูรณ์พงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๑	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๒	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๓	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๔	นายประเสริฐ บุญเรือง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๕	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๖	นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๗	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๘	นายปรีดา บุญเพลิง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๙	นายปัญญา จีนาคำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๐	นางสาวปารีณา ไกรคุปต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๒๒	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๓	นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๔	นางผ่องศรี แซ่จึง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๕	นายไผ่ ลิกค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๗	นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๘	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๙	นายพยม พรหมเพชร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๐	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๒	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๓	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	✔			
๒๓๔	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๕	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๗	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๘	นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๙	นายพัฒนา สัพโส	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๐	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๑	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๒	นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๓	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๔	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๕	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๖	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๗	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๘	นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล		✔		
๒๔๙	นายพิษณุ พลธี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๐	นายพีรเดช คำสมุทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๕๑	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	✔			
๒๕๒	นายพีระเพชร ศิริกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๓	นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๔	นายเพชร เอกกำลังกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๕	นางสาวเพชรชมพู กิจบูรณะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๖	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๗	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๘	นายไพจิต ศรีวรขาน	✔			
๒๕๙	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๐	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร		✔		
๒๖๑	นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๒	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๓	นายภราดร ปริศนานันทกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๔	นางสาวภริม พูลเจริญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๕	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๖	นายภาควัต ศรีสุรพล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๗	นางสาวภาดาท์ วรกานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๘	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๙	นายภาสกร เงินเจริญกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๐	นายภิญโญ นิโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๑	นายภูดิท อินสุวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๒	นายภูมิศิษฏ์ คงมี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๓	นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๔	นายมณฑล โพธิ์คาย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๕	นายมณเฑียร สงฆ์ประชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๖	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๗	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๗๘	นางมนพร เจริญศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๙	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๐	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๑	นายมานพ ศรีผึ้ง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๒	นายมานะ โลหะวณิชย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๓	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๔	นายมานัส อ่อนอ้าย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๕	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๖	นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๗	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๒๘๘	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๙	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๐	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๑	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๒	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๔	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๕	นายรณเทพ อนุวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๖	นายระวี มาศฉมาดล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๗	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๘	นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๙	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๐	นายรังสิมันต์ โรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๑	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๒	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๓	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๓๐๔	นายเรวัต วิศรุตเวช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๕	นางสาวละออง ติยะไพรัช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๐๖	นางลินดา เชิดชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๗	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๘	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ		✔		
๓๐๙	นางสาววทันยา วงษ์โอภาสี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๐	นายวรภพ วิริยะโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๑	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๒	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๓	นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๔	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	✔			
๓๑๕	นายวราวุธ ศิลปอาชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๖	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๗	นายวัชระ ยาวอหะซัน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๘	นายวัชรา ณ วังขนาย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๙	นายวัฒนา ช่างเหลา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๐	นายวัน อยู่บำรุง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๑	นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๒	นายวันชัย ปริญญาศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๓	นายวันนิวัติ สมบูรณ์		✔		
๓๒๔	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์		✔		
๓๒๕	นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๖	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๗	นายวิเชียร ชวลิต	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๘	นายวิทยา ทรงคำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๙	นายวินท์ สุธีรชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๐	นายวิรัช พันธุมะผล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๑	นายวิรัช รัตนเศรษฐ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๒	นายวิรัตน์ วรศสิริน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๓๓	นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๔	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๕	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๖	พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๗	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๘	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๙	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๐	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๑	นายมารุต มัสยวาณิช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๒	นายวีระกร คำประกอบ	✔			
๓๔๓	นายวีระชัย วีระเมธีกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๔	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๕	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์		✔		
๓๔๖	นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๗	นายวุฒินันท์ บุญชู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๘	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร		✔		
๓๔๙	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๐	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๑	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ		✔		
๓๕๒	นายศราวุธ เพชรพนมพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๓	นางสาวศรีนวล บุญลือ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๔	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๕	นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๖	นายศักดา คงเพชร		✔		
๓๕๗	นายศักดินัย นุ่มหนู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๘	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๙	นายศาสตรา ศรีปาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๖๐	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๑	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๒	นายศิริพงษ์ รัสมี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๓	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๔	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๕	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๖	นายศุภชัย ใจสมุทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๗	นายศุภชัย นพขำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๘	นายศุภชัย โพธิ์สุ	✔			
๓๖๙	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี		✔		
๓๗๐	นางสาวสกุณา สาระนันท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๑	นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๒	นายสงวน พงษ์มณี		✔		
๓๗๓	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๔	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๓๗๕	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๖	นายสมเกียรติ วอนเพียร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๗	นางนันทนา สงฆ์ประชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๘	นายสมคิด เชื้อคง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๙	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๐	นายสมชาติ ประดิษฐพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๑	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๒	พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๓	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๔	นายสมบัติ อำนาคะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๕	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๖	นายสมพงษ์ โสภณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๘๗	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๘	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๙	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๐	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๑	นางสมหญิง บัวบุตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๒	นายสมัคร ป้องวงษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๓	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๔	นายสรชัด สุจิตต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๕	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	✔			
๓๙๖	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	✔			
๓๙๗	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๓๙๘	นายสราวุธ อ่อนละมัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๙	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๐	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๑	นายสะถิระ เผือกประพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๒	นายสัญญา นิลสุพรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๓	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๔	นายสันติ กีระนันทน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๕	นายสันติ พร้อมพัฒน์		✔		
๔๐๖	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๗	นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๘	นายสาคร เกี่ยวข้อง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๙	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๐	นายสาธิต ปิตุเตชะ	✔			
๔๑๑	นายสาธิต อุ่ยตระกูล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๒	นายสายัณห์ ยุติธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๓	นายสำลี รักสุทธี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๑๔	นายสิงหภณ ดีนาง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๕	พันโท สินธพ แก้วพิจิตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๖	นายสินิตย์ เลิศไกร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๗	นายสิระ เจนจาคะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๘	นางสิรินทร รามสูต	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๙	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๐	นายสุชาติ ชมกลิ่น		✔		
๔๒๑	นายสุชาติ ตันเจริญ	✔			
๔๒๒	นายสุชาติ ภิญโญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๓	นายสุชาติ อุสาหะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๔	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๕	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๖	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๗	นายสุทิน คลังแสง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๘	นายสุเทพ อู่อ้น	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๙	นายสุพล จุลใส		✔		
๔๓๐	นายสุพล ฟองงาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๑	พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๒	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๓	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๕	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๖	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๗	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๘	นายสุรทิน พิจารณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๙	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๐	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๑	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๔๒	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๓	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๔	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๕	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๖	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๗	พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๘	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๙	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๐	พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๑	นายโสภณ ซารัมย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๒	นายองค์การ ชัยบุตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๓	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๔	นายองอาจ วงษ์ประยูร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๕	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๖	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ		✔		
๔๕๗	นายอนันต์ ผลอำนวย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๘	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๔๕๙	นายอนาวิล รัตนสถาพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๐	นายอนุชา น้อยวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๑	นายอนุชา นาคาศัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๒	นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ	✔			
๔๖๓	นายอนุทิน ชาญวีรกูล		✔		
๔๖๔	นายอนุมัติ ซูสารอ		✔		
๔๖๕	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๖	นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๗	นางอนุรักษ์ บุญศล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๘	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๖๙	นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๐	นายอภิชัย เตชะอุบล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๑	นายอภิชา เลิศพชรกมล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๒	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๓	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๔	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๕	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๖	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๗	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๘	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๙	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๐	นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๑	นายอันวาร์ สาและ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๒	นายอับดุลบาซิม อาบู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๓	นายอับดุลอายี สาแม็ง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๔	นายอัศวิน วิภูศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๕	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๖	นางอาภรณ์ สาราคำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๗	นายอารี ไกรนรา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๘	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๙	นายอำนาจ วิลาวัลย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๐	นายอำไพ กองมณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๑	นายวัฒนา สิทธิวัง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๒	นายอิสสระ สมชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๓	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๔	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๕	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๙๖	นายเอกธนัช อินทร์รอด	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๗	นายเอกภพ เพียรพิเศษ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๘	นายเอกราช ช่างเหลา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๙	นายเอี่ยม ทองใจสด	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๐๐	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
	รวม ๔๘๗	**๔๖๓**	**๒๔**	-	

นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลสิริ
ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

นางสราพร เจนนุวัตร
ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓
ณ อาคารรัฐสภา

(นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ขึ้นบัลลังก์เวลา ๐๙.๒๙ นาฬิกา)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสมาชิกที่เคารพครับ ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ผมอนุญาตให้ท่านสมาชิกได้ปรึกษาหารือ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๒๔ รายชื่อ ๓๐ ท่าน ก็จะขอไปตามลำดับนะครับ ท่านแรก คุณโกศล ปัทมะ เชิญครับ

นายโกศล ปัทมะ (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายโกศล ปัทมะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา เขต ๕ พรรคเพื่อไทย วันนี้ผมได้รับการร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ๒ เรื่อง ขอหารือท่านประธาน ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องแรก กระผมได้รับการร้องเรียนจากผู้ใหญ่บ้านวินัย สุขแจ่ม หมู่ที่ ๙ ผู้ใหญ่บ้านรัศมี สืบสุนทร หมู่ที่ ๘ และสมาชิก อบต. พี่น้องประชาชนบ้านอัมพวันพัฒนา บ้านโนนสูง บ้านโมกมัน บ้านโนนอุดม ตำบลสีสุก และตำบลบึงสำโรง อำเภอแก้งสนามนาง เรื่องการขาดแคลนน้ำ โดยขอให้กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าไปดำเนินการขุดลอกและฟื้นฟูแก้มลิงหนองน้ำขุ่นที่อยู่ติดแม่น้ำชีให้สามารถกักเก็บน้ำแล้วก็ใช้เพื่อการเกษตรกรรมและอุปโภคบริโภคของพี่น้องประชาชน

เรื่องที่ ๒ ผมได้รับการร้องเรียนจากผู้นำ ไม่ว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. ของอำเภอบัวใหญ่เรื่องการขาดแคลนน้ำ โดยขอให้กรมชลประทานเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยการก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำของสถานีสูบน้ำพี ๒ (P2) แนวท่อที่ ๒ บ้านเจริญสุข อำเภอแก้งสนามนาง จากแม่น้ำชีสู่ลุ่มน้ำห้วยยางและกระจายน้ำให้กับพี่น้องประชาชน โดยการขุดลอกลำห้วยยาง ลำห้วยใหญ่ พร้อมอาคารบังคับน้ำตลอดลำห้วย และการขุดลอกแก้มลิงหนองน้ำบ้านบุไทย บ้านหนองขามเตี้ย บ้านหนองขี้หนู ตำบลห้วยยาง ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเค็ม แก้มลิงหนองทะเล แก้มลิงบ้านหัน ตำบลหนองแจ้งใหญ่ ให้มีลักษณะเป็นอ่างพวงเพื่อกระจายน้ำให้กับพี่น้องประชาชนชาวอำเภอบัวใหญ่ ผมหวังว่าถ้าทำเป็นระบบพี่น้องประชาชนจะได้รับน้ำจากแม่น้ำชี ไม่ต้องปล่อยให้แม่น้ำชีไหลไปสู่จังหวัดขอนแก่นแล้วก็พี่น้องชาวอำเภอบัวใหญ่จะมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณจักรัตน์ พั้วช่วย ครับ

นายจักรัตน์ พั้วช่วย (เพชรบูรณ์) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม จักรัตน์ พั้วช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ เขตอำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า อำเภอน้ำหนาว ส.ส. คนไทหล่ม วันนี้ผมขอหารือท่านประธาน ๒ เรื่อง

เรื่องแรก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเฉพาะอำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า ยังประสบปัญหาการกักเก็บน้ำเอาไว้ใช้ในด้านการเกษตรหลังหมดฤดูฝน สาเหตุสำคัญคือฝายกั้นน้ำหลาย ๆ จุดได้ชำรุดทรุดโทรมไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ ขออนุญาตท่านประธานแสดงรูปนะครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดคลิปภาพ)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายจักรัตน์ พั้วช่วย (เพชรบูรณ์) : ฝายแรก ชื่อฝายห้วยน้ำเลา กั้นลำน้ำเลา หมู่ที่ ๔ ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า สภาพปัจจุบันมีเศษไม้จำนวนมากที่ไหลมากับน้ำมากองรวมกันขัดขวางทางน้ำและประตูระบายน้ำก็เสียหายไม่สามารถเปิดปิดได้ ทำให้น้ำท่วมบริเวณพื้นที่หน้าฝายทุกปี

ฝายที่ ๒ ชื่อฝายร่องทราย กั้นลำน้ำพุง หมู่ที่ ๔ ตำบลน้ำเฮี้ย อำเภอหล่มสัก สภาพคันคอนกรีตตัวฝายพังและแตกเสียหายมาก ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ ฝายทั้ง ๒ แห่ง เป็นความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่งบประมาณในแต่ละปีมีจำนวนจำกัดไม่สามารถปรับปรุงซ่อมแซมได้ จึงอยากได้ฝากท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่มีศักยภาพ เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ ช่วยสนับสนุนงบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมให้ด้วยครับ

เรื่องสุดท้าย พี่น้องชาวไร่ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ (Burley) และยาเส้นพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดเพชรบูรณ์ ฝากเรื่องผมมาถึงท่านนายกรัฐมนตรี โดยผ่านท่านประธาน เรื่องขอเงินชดเชยเกิดจากผลกระทบที่ถูกลดโควตาการปลูกลงในรอบการผลิต ปี ๒๕๖๒ ที่เกิดจากการขึ้นภาษี ซึ่งทราบว่าทางกรมสรรพสามิตและการยาสูบแห่งประเทศไทย ได้ทำเรื่องของบกลางปี ๒๕๖๓ ขอให้ท่านนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีช่วยอนุมัติจ่ายเงินชดเชยให้กับเกษตรกรด้วยครับ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : สมาชิกครับ เครื่องจับเวลาเสีย เพราะฉะนั้นสมาชิกกรุณาคุมเวลาเองนะครับ ขอบพระคุณครับ คุณวันนิวัติ สมบูรณ์ ไม่พร้อมนะครับ ต่อไปคุณระวี มาศฉมาดล คุณหมอเชิญครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายระวี มาศฉมาดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์ระวี มาศฉมาดล ส.ส. บัญชีรายชื่อ พรรคพลังธรรมใหม่ วันนี้กระผมขอหารือไปยังท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในประเด็นฝนตกไม่ทั่วฟ้า กลุ่มข้าราชการหลากหลายวิชาชีพ ตำแหน่งประเภททั่วไป ไม่ว่าจะเป็นสาธารณสุขชุมชน ทันตาภิบาล เภสัชกร รังสีการแพทย์ จำนวนประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเดิมเจ้าหน้าที่เหล่านี้จบการศึกษาด้านสาธารณสุขด้วยวุฒิอนุปริญญา จึงถูกบรรจุเป็นเพียงข้าราชการ ตำแหน่งประเภททั่วไป และได้รับราชการมาหลายปีแล้ว จนปัจจุบันนี้เจ้าหน้าที่เหล่านี้เป็นหัวหน้างาน เป็นหัวหน้าฝ่าย ต่อมาหลักสูตรสาธารณสุขเปลี่ยนเป็นให้เรียนจนจบวุฒิปริญญาตรี ทำให้คนที่จบใหม่เข้าทำงานเป็นลูกจ้างกระทรวงสาธารณสุขไม่ได้บรรจุเป็นข้าราชการ จึงเป็นลูกน้องของรุ่นพี่เหล่านี้ที่เป็นข้าราชการสายทั่วไป ภายหลังเมื่อผ่านโควิด (COVID) รัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอนุมัติการบรรจุข้าราชการใหม่ ๔๕,๐๐๐ อัตรา บรรดาลูกจ้างได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการสายวิชาการเลย ซึ่งต่อไปก็จะแซงหน้ารุ่นพี่ที่เป็นหัวหน้างานต่อไป เจ้าหน้าที่ประเภททั่วไป ๑๐,๐๐๐ คนนี้ เป็นกองหน้าในการนำรุ่นน้องและนำ อสม. ในการต้านภัยโควิด (COVID) แต่สุดท้ายเจ้าหน้าที่เหล่านี้ไม่ได้รับขวัญกำลังใจอะไรเลย ฝนจึงตกไม่ทั่วฟ้าครับ ผมขอเรียกร้องท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขช่วยทำให้ฝนตกทั่วฟ้า โดยดำเนินการอนุมัติให้ข้าราชการประเภททั่วไปที่ปัจจุบันนี้ได้เรียนจบปริญญาตรีด้านสาธารณสุขแล้ว ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการได้เป็นกรณีพิเศษเนื่องจากการต้านภัยโควิด (COVID) โดยขอรับอัตราเงินเดือนเท่าเดิมใช้เลขอัตราเดิม โดยกระทรวงสาธารณสุขไม่ต้องใช้งบประมาณเพิ่มแต่อย่างใดครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปครับ คุณเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร

นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร แบบแบ่งเขต เขต ๒๒ เขตธนบุรี เขตคลองสาน และเขตบางกอกใหญ่ ผมขอปรึกษาหารือนำความเดือดร้อนของประชาชนมาสู่สภาแห่งนี้นะครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องแรก เรื่องการจราจรติดขัดแสนสาหัสจริง ๆ ครับ ตรงแยกรัชดาตัดถนนราชพฤกษ์ ก็เป็นผลมาจากการสร้างอุโมงค์ที่ทำมาประมาณปีครึ่งกว่าแล้ว ตั้งแต่ผมรับตำแหน่งนะครับ แต่จากการสังเกตของผมมีการก่อสร้างน้อยมาก และเป็นไปได้อย่างเชื่องช้าทำให้การจราจรติดขัด ถ้าดูในกูเกิล แมป (Google map) ปกติแล้วจะเป็นสีแดง สีเลือดหมูนะครับ ตรงนี้เป็นสีเลือดหมูตลอด ถ้ามีสีดำได้เป็นสีดำไปแล้วครับ ก็ฝากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเร่งก่อสร้าง แล้วก็บรรเทาการปิดถนนด้วย

เรื่องที่ ๒ เรื่องน้ำท่วมในชุมชนซอยสุพรรณ หลังโรงกรองน้ำ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ เนื่องจากฝนตกมาเป็นจำนวนมากก็มีน้ำท่วมขังและรอระบายนะครับ ส่งผลให้ชาวบ้านประสบความยากลำบากในการออกมาใช้ชีวิตอย่างมาก ฝากกระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานครช่วยดูแลด้วยนะครับ

เรื่องที่ ๓ เรื่องสุดท้าย เรื่องของรางรถไฟเส้นสถานีวงเวียนใหญ่ไปสถานีมหาชัย ซึ่งสภาพรางชำรุดทรุดโทรม บางแห่งก็เรียกได้ว่าขี้ดินสูงเกินกว่ารางรถไฟแล้ว ทั้งนี้เส้นทางเหล่านี้มีผู้สัญจรเป็นจำนวนมากจากสถานีมหาชัยเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร แล้วต่อรถไฟฟ้าบริเวณตลาดพลู ก็อยากให้มีความปลอดภัยกับชีวิตพี่น้องประชาชนมากขึ้น แล้วก็เป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคตเมื่อนักท่องเที่ยวกลับมาด้วย ก็ฝากไปถึงการรถไฟแห่งประเทศไทยให้จัดสรรงบประมาณมาดูแลเพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนด้วยครับ ขอบคุณท่านประธานมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปนางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย (สระบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสระบุรี พรรคพลังประชารัฐ ท่านประธานคะ วันนี้ดิฉันขอหารือปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน ดิฉันได้รับการร้องเรียนจากผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ และเกษตรกร ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ว่าพื้นที่ทำนา จำนวน ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ ไร่ ขาดน้ำในการทำการเกษตร ซึ่งดิฉันได้ลงพื้นที่ไปดูก็พบว่าพื้นที่ตรงนี้ติดกับคลองชลประทานชัยนาท-ป่าสัก ซึ่งน้ำในคลองชลประทานชัยนาท-ป่าสัก นั้นมีจำนวนมากอยู่ แต่ไม่สามารถที่จะส่งมาให้พื้นที่ด้านซ้ายซึ่งเป็นเขตอำเภอพระพุทธบาท ตำบลหนองแก ได้ใช้น้ำในการทำการเกษตรได้เลย จึงอยากจะเรียนผ่านท่านประธานถึงกรมชลประทานให้ทำการขุดลอกคลองเลียบริมเขตฝั่งด้านซ้ายของตำบลหนองแกเพื่อที่จะเอาไว้กักเก็บน้ำ แล้วก็ได้ทำท่อลอดถนนผ่านไปเพื่อที่จะดึงน้ำจากคลองชลประทานชัยนาทเข้าสู่คลองริมเขตแห่งนี้ ทุกวันนี้ชาวบ้านก็เห็นน้ำเต็มคลอง มองตาปริบ ๆ แต่ว่าน้ำก็ไหลผ่านไปทุกวัน ไม่สามารถจะใช้น้ำได้เลย ดังนั้นขอให้ทางกรมชลประทานได้ช่วยทำท่อลอด แล้วก็ขุดลอกให้เรียบร้อยด้วย เพื่อประโยชน์ในการใช้น้ำ

เรื่องที่ ๒ ก็คือถนนเลียบคลองชัยนาท-ป่าสัก เป็นหลุมบ่อ ขรุขระ และโดยเฉพาะยามค่ำคืนไม่มีไฟส่องสว่าง ดังนั้นอยากจะให้ทางกรมชลประทานร่วมกับทางหลวงชนบทได้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างและปรับปรุงพื้นผิวถนนด้วยค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ครับ

นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ (อุบลราชธานี) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี เขต ๗ ขอปรึกษาหารือท่านประธาน ๑ เรื่องครับ

ก็คือในขณะนี้สังคมประเทศไทยกำลังสนทนากันเรื่องรัฐบาลจะซื้อเรือดำน้ำ ผมก็ถือโอกาสจะขอแสดงความคิดเห็นว่าถ้าหากประเทศไทยจะต้องมีเรือดำน้ำจริง เพื่ออวดศักยภาพให้กับประเทศเพื่อนบ้าน ผมแนะนำว่าให้เอามาแลกกับสินค้าเกษตรครับ แลกกับยางพารา แลกกับข้าว แลกกับมันสำปะหลัง เพื่อจะให้ราคายางพาราขึ้น ให้ราคามันสำปะหลังขึ้น ให้ราคาข้าวเปลือกขึ้น รัฐบาลไม่ต้องไปจ่ายส่วนต่างรายได้ให้กับพี่น้องเกษตรกร แล้วก็ให้ใช้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เวลายาว ๆ ตั้งแต่ปีนี้ถึงปี ๒๕๗๐ พี่น้องที่ประกอบการปลูกยางพารา ที่ปลูกมันสำปะหลัง ที่ปลูกข้าวก็จะได้วางแผนตัวเองถูกว่าเมื่อเอายางพาราไปแลกกับเรือดำน้ำแล้ว ยางพารากิโลกรัมละ ๖๐ บาท ยางพาราจะมีราคาเสถียรภาพถึงปี ๒๕๗๐ เมื่อเราจะได้เรือมาพี่น้องประชาชนจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เมื่อมีเงินจากการขายยาง ขายข้าว ขายมันสำปะหลังแล้วก็จะนำไปซื้อสินค้าในพื้นที่ ก็จะทำให้เศรษฐกิจฟื้นฟู รัฐบาลเก็บภาษีได้ด้วย กระผมจึงอยากเสนอท่านประธานถึงท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ให้ได้คิดในการที่จะซื้อเรือดำน้ำในวันนี้ อยากจะซื้อ ๑๐ ลำ ประชาชนก็คงไม่ว่า ก็ขอให้แลกสินค้าเกษตร ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณประมวล พงศ์ถาวราเดช ครับ

นายประมวล พงศ์ถาวราเดช (ประจวบคีรีขันธ์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ประมวล พงศ์ถาวราเดช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พรรคประชาธิปัตย์ ผมกราบเรียนท่านประธานไปถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือการหาแหล่งน้ำของขุมเหมืองเก่าเพื่อมาทำน้ำอุปโภคบริโภค เพราะฉะนั้นในพื้นที่ป่าทับสะแก ตำบลนาหูกวาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีขุมเหมืองแร่เก่าและมีแหล่งน้ำจำนวนหลายล้านลูกบาศก์เมตร เพราะฉะนั้นผมอยากให้กรมป่าไม้ โดยการขออนุญาตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กรมป่าไม้อนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปดำเนินการเพื่อเอาน้ำจากขุมเหมืองเก่ามาใช้อุปโภคบริโภค เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งให้พี่น้องประชาชนในพื้นที่ ผมคิดว่าขุมเหมืองเก่าทั่วประเทศได้เป็นข้อมูลของ กพร. เรียบร้อยแล้ว เพราะนั้นกรมชลประทานสามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนที่มีขุมเหมืองเก่าทั่วประเทศ โดยเฉพาะขุมเหมืองเก่าทับสะแกที่ตำบลนาหูกวาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ส่วนเรื่องที่ ๒ คือการวางแนวกันคลื่นเพื่อไม่ให้กัดเซาะบ้านเรือนของพี่น้องประชาชนในหมู่ที่ ๒ บ้านทุ่งประดู่ อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งช่วงนี้จะเข้าช่วงมรสุม ผมอยากให้กรมเจ้าท่าเข้าไปดำเนินการหาแนวทางกันคลื่นที่ชัดตลิ่งเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนที่มีบ้านอยู่ในบริเวณนั้น เพื่อบรรเทา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แก้ไขปัญหาในการอยู่อาศัยเพื่อความมั่นคงของพี่น้องประชาชน และขอให้กรมเจ้าท่าเข้าไปดำเนินการตามแนวทางที่กรมเจ้าท่าได้ดำเนินการมาแล้ว ซึ่งจะดำเนินการตามงบประมาณในปีถัดไปเพื่อแก้ปัญหาให้พี่น้องประชาชนบ้านทุ่งประดู่ หมู่ที่ ๒ ให้เป็นการถาวรตลอดไป ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณจักรพรรดิ ไชยสาส์น ครับ

นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ ผม นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๖ จังหวัดอุดรธานี พรรคเพื่อไทย วันนี้ขอขอบคุณท่านประธานที่ได้ให้โอกาสสมาชิกได้หารือ ขอจอภาพประกอบด้วยครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดคลิปภาพ)

- ๕/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น (อุดรธานี) : ผมขอหารือเรื่องที่ ๑ ถนนชำรุดระหว่างอำเภอเมืองอุดรธานีกับอำเภอกุมภวาปี อำเภอเมืองอุดรธานีนั้นเป็นเขตเลือกตั้งของท่าน ส.ส. อาภรณ์ สาราคำ ขออภัยที่เอ่ยนามท่าน ซึ่งเขตเลือกตั้งที่ ๖ คือเขตของผมเองเป็นระยะทาง ๒,๓๐๐ เมตร แล้วก็เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ ที่ ในเขตอำเภอเมืองก็คือเทศบาลเมืองโนนสูง-น้ำคำ แล้วก็เขตอำเภอกุมภวาปีนั้นก็เป็นตำบลเสอเพลอ อบต. เสอเพลอ กำนันทรงศักดิ์ สุวรรณภักดี ได้รับเรื่องร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนบ้านทองอินทร์ ดูตามสภาพของถนนแล้วก็น่าจะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าไปดูแล แล้วก็แก้ไข อปท. ทั้ง ๒ นั้นงบประมาณคงจะไม่พอในการที่จะดำเนินการ ก็ขอฝากท่านประธานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ประชาชนได้รับความสุขต่อไปครับ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ครับ

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ (ศรีสะเกษ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพกระผม นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ เขต ๑ พรรคภูมิใจไทย วันนี้ผมมีเรื่องหารือท่านประธาน ๓ เรื่องครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดคลิปภาพ)

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ (ศรีสะเกษ) : เรื่องที่ ๑ คือปากทางเข้าชุมชนบ้านโนนสวรรค์ในเขตเทศบาลเมือง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ เนื่องจากว่าบริเวณช่วงระหว่างกลางของทางเข้าเป็นถนนที่ลอดผ่านอุโมงค์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ทำให้เทศบาลไม่สามารถดำเนินการเชื่อมต่อถนนได้ อย่างในภาพ ท่านประธานจะเห็นว่ามีถนนที่ขาดอยู่ประมาณสัก ๑๐๐ เมตรเท่านั้นเอง สอบถามไปปรากฏว่านายสถานีคนที่แล้วแจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการทำถนนได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทย พอนายสถานีคนใหม่มามีความยินดีที่จะให้เทศบาลเข้าไปทำเพื่อแก้ปัญหาให้ชาวบ้านได้ แต่ก็ยังติดตรงข้อระเบียบว่าไม่สามารถทำถนนคอนกรีตได้ ต้องทำถนนลาดยางเท่านั้น ผมจึงต้องฝากท่านประธานหารือกับการรถไฟแห่งประเทศไทยว่าขอให้เห็นแก่ประโยชน์สาธารณะเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องที่ ๒ คือในซอยขุขันธ์ ๑๖ มีชุมชนเล็ก ๆ อยู่ชุมชนหนึ่งในเขตเทศบาลแท้ ๆ แต่ยังไม่มีน้ำประปาใช้ ได้ประสานงานเบื้องต้นไปกับการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดศรีสะเกษ ก็ได้รับความอนุเคราะห์อย่างดี ตอนนี้เรื่องอยู่ที่ประปาเขต ๘ แล้ว ฝากท่านประธานว่าขอให้ดูแลให้ชาวบ้านชุมชนนี้เขามีน้ำประปาใช้ด้วย

เรื่องสุดท้าย ปีนี้พริกของอำเภอวังหินกำลังจะออกในเดือนพฤศจิกายนนี้ ชาวบ้านร้องเรียนมาว่าปีที่แล้วราคาพริกไม่ดีเลย ปีนี้ผลผลิตจะออกมาเร็ว ๆ นี้ ฝากรัฐบาลช่วยดูแลราคาพริกให้กับพี่น้องชาวอำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณสมชาย ฝั่งชลจิตร

นายสมชาย ฝั่งชลจิตร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม สมชาย ฝั่งชลจิตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล วันนี้ผมขออนุญาตหารือกับท่านประธานไปยังท่านผู้ว่าราชการจังหวัดระนองซึ่งเป็นพื้นที่ที่พี่น้องชาติพันธุ์กลุ่มมอแกน ซึ่งอาศัยอยู่ตามเกาะแก่ง และเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งก็มีการประกาศเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ แต่ว่าพี่น้องชาวมอแกนซึ่งเป็นชาติพันธุ์อาศัยอยู่ตามเกาะแก่งในฝั่งอันดามัน แน่นอนครับ พวกเขาได้รับการศึกษาในระบบน้อยมาก และที่อยู่ด้วยกันก็เป็นผู้ที่มีลักษณะของการถือบัตรประจำตัวประชาชนเลขศูนย์ ท่านประธานครับ ประชาชนชาวไทยก็ยังมีกลุ่มหนึ่งซึ่งต้องถือบัตรประจำตัวประชาชนเลขศูนย์ แล้วก็ต้องมีกำหนดระยะเวลาในการเข้ามาต่อบัตรอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยในลักษณะบัตรประจำตัวประชาชนเลขศูนย์ พวกเขาอยู่ในเกาะแก่งเดินทางก็ลำบาก รายได้ก็น้อย ระยะเวลาในการเดินทางมาก็มีปัญหาในการที่จะต้องใช้จ่ายเพื่อรอคิวในการทำบัตรประชาชนเลขศูนย์ --------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และอีกกลุ่มหนึ่งก็คือกลุ่มที่มีบัตรประชาชนแล้ว ในฐานะที่เป็นคนสัญชาติไทย ชาติพันธุ์มอแกน (Mogan) เขาไม่ได้รับการดูแลในการเข้าสู่ระบบการช่วยเหลือโควิด-๑๙ (COVID-19) ที่ผ่านมา เพราะเขาไม่มีความสามารถที่จะเดินทางมาลงทะเบียนในระบบได้ ผมจึงฝากไปยังท่านผู้ว่าราชการจังหวัดระนองว่าช่วยดำเนินการในการจัดตั้งอำเภอเคลื่อนที่หรือดำเนินการอำเภอเคลื่อนที่เพื่อให้บริการประชาชนกลุ่มนี้ ในลักษณะที่เขาเป็นคนกลุ่มน้อยชายขอบจริง ๆ ครับ ฝากท่านประธานประสานงานไปยังจังหวัดระนองด้วยครับ ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณสัณหพจน์ สุขศรีเมือง

นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สัณหพจน์ สุขศรีเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช แบบแบ่งเขต วันนี้ขออนุญาตท่านประธานหารือในส่วนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็คือ กรมชลประทาน ขึ้นอยู่กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนของเทศบาลตำบลหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากท่านนายกเทศมนตรีเรวัตร ด่านตันติศุภกุล ท่านได้ขอความช่วยเหลือให้ประสานกับกรมชลประทานในส่วนของการตั้งโรงสูบน้ำที่จะใช้ในเทศบาลตำบลหัวไทร แต่ได้รับคำตอบจากหนังสือของกรมชลประทาน เลขที่ สชป ๑๕/๖๔๙ ประเด็นที่ ๑ ก็คือการขอใช้ที่ดินราชพัสดุในการครอบครองของกรมชลประทานนั้น ตามระเบียบของกรมชลประทานคือยังให้ใช้เป็นอาคารถาวรไม่ได้ ประเด็นที่ ๒ คือการขอใช้น้ำทางกรมชลประทานให้ตรงนี้ไม่ได้ เพราะว่าต้องป้องกันภัยแล้ง แต่จากเหตุผลทั้ง ๒ เหตุผล เหตุผลแรกคือพอฟังได้ แต่ต้องหาทางแก้ไขให้กับทางเทศบาลด้วย ไม่ใช่ส่งไปให้กับเทศบาลไปหาที่ดินเพื่อจะขุดแหล่งน้ำเอง เนื่องจากว่าคลองชะอวด-แพรกเมือง ตรงนั้นอยู่ใกล้กับเทศบาลหัวไทรเพียง ๒-๓ กิโลเมตรเท่านั้น เพียงแต่ว่าเราขอแค่ที่ตรงนั้น ที่ผ่านมาสำนักงานชลประทานที่ ๑๕ เองยังบริหารจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำปากพนังไม่ได้เลยทั้งตอนบนและตอนล่างยังมีปัญหาอยู่ตลอด ถ้าเกิดว่าในช่วงคลองชะอวด-แพรกเมือง มีน้ำเยอะก็ปล่อยทิ้ง ไม่มีการเก็บกักไว้ ประตูเก็บกักน้ำก็ไม่มี น้ำมีเยอะแยะมากมาย ถ้าเกิดบริหารจัดการดี ๆ เพียงพอครับ ผมคิดว่าต้องหารือเพื่อที่จะปรึกษากันในหลายฝ่ายหาทางออกให้กับเทศบาล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่อจะได้ใช้ที่นี้ต่อไปครับ ฝากท่านประธานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณศราวุธ เพชรพนมพร ครับ

นายศราวุธ เพชรพนมพร (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายศราวุธ เพชรพนมพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ วันนี้ผมมีเรื่องหารือท่านประธานอยู่ ๒ เรื่องครับ

เรื่องแรก ก็คือเรื่องที่ผมเคยหารือท่านประธานไปเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ปี ๒๕๖๒ เรื่องการแก้ไขปัญหาการติดขัดของจราจรในเขตเทศบาลนครอุดรธานี รวมไปถึงถนนวงแหวนของจังหวัดอุดรธานี จนถึงขณะนี้ยังไม่ได้รับคำตอบนะครับ ไม่ได้รับแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินการในโครงการนี้ จึงหารือท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตอบกลับด้วยนะครับ

เรื่องที่ ๒ คือเรื่องของการแก้ปัญหาความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางจังหวัดอุดรธานี โดยการย้ายเรือนจำกลางของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ไปไว้บริเวณนอกเมืองนะครับ เรือนจำแห่งนี้ก่อสร้างมาเป็นเวลานานกว่า ๑๐๐ ปี ใช้งานมานาน แล้วก็ในปัจจุบันปัญหาของเรือนจำแห่งนี้ก็คือในเรื่องของจำนวนผู้ต้องขังที่มากเกินปริมาณที่เรือนจำสามารถจะรับได้ ปัจจุบันมีผู้ต้องขังชาย หญิงรวมประมาณ ๕,๐๐๐ คน ความจุของเรือนจำมีเพียงประมาณ ๓,๕๐๐ คน มีความแออัดเป็นอย่างมาก และปัญหาที่สำคัญก็คือเรือนจำแห่งนี้ตั้งอยู่ใจกลางเมือง อยู่ใกล้วัด ใกล้โรงเรียน แล้วก็ใกล้แหล่งชุมชน พูดง่าย ๆ คือในเรือนจำแห่งนี้ล้อมรอบด้วยแหล่งชุมชนเลย จึงเป็นปัญหาต่อการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองท่องเที่ยวและน่าอยู่

ท่านประธานครับ ทั้ง ๒ เรื่องนี้ ครม. เคยมีมติอนุมัติให้จังหวัดอุดรธานีดำเนินการแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แต่ว่าจนถึงขณะนี้ทั้ง ๒ โครงการ ก็ยังไม่ได้รับงบประมาณตามที่ ครม. อนุมัติหรือดำเนินการอย่างใด จึงเรียนท่านประธานผ่านไปยังทั้ง ๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก็คือกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงคมนาคม ขอบคุณครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไป พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่ ครับ

พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่ (สงขลา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา เขต ๘ พรรคประชาธิปัตย์ ผมขออนุญาตนำปัญหาอันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-๑๙ (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อวัด มัสยิด และโบสถ์คริสต์ ทั่วประเทศ นำเรียนหารือท่านประธานฝากไปยังท่านนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือเยียวยาตามอำนาจหน้าที่ดังนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ เป็นที่ทราบกันดีว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus 2019) หรือโควิด-๑๙ (COVID-19) ที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนคนไทยอย่างรุนแรง ทำให้รัฐบาลต้องกำหนดมาตรการเพื่อให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบด้วยรูปแบบต่าง ๆ ในทุกภาคส่วน เว้นแต่องค์กรศาสนา ไม่ว่าวัด มัสยิด โบสถ์คริสต์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมของชุมชนก็ไม่ได้รับการดูแลแต่อย่างใด ในขณะเดียวกันวัดและมัสยิดก็เป็นสถานที่สุ่มเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ (COVID-19) โดยรัฐบาลไม่มีมาตรการช่วยเหลือแก่วัด มัสยิด และโบสถ์คริสต์อย่างชัดเจน อยากนำเรียนท่านนายกรัฐมนตรีผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้พิจารณาความช่วยเหลือแก่วัดและมัสยิดตามสมควร นอกจากนี้ฝากให้มีการพิจารณาทบทวนอัตราค่าตอบแทนของอิหม่าม จำนวน ๑,๒๐๐ บาท คอเต็บ ๑,๐๐๐ บาท และบิหลั่น ๑,๐๐๐ บาท อันเนื่องจากการปรับปรุงครั้งสุดท้ายตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบันมากกว่า ๑๐ ปีแล้วในสมัยนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ขณะนี้ปัจจุบันเศรษฐกิจและค่าครองชีพเพิ่มสูงมากขึ้น ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณอาภรณ์ สาราคำ

นางอาภรณ์ สาราคำ (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางอาภรณ์ สาราคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี เขต ๔ พรรคเพื่อไทย วันนี้ดิฉันมีเรื่องหารือท่านประธานผ่านไปถึงท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องถนนในโรงเรียนชำรุด ดิฉันได้รับการร้องเรียนจากนายพัฒนา ศรีโบราณ ผู้อำนวยการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โรงเรียนอนุบาลประจักษ์ศิลปาคม ตำบลนาม่วง อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี และแม่ผู้ใหญ่วงจันทร์ แดงสนาม ถึงความเดือดร้อนของเด็กนักเรียนและผู้ปกครองมานานหลายปี โรงเรียนอนุบาลประจักษ์ศิลปาคมเป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนที่มีคุณภาพประจำตำบล แต่ถนนในโรงเรียนยังเป็นลูกรัง เมื่อฝนตกถนนก็ถูกน้ำกัดเซาะ ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อมีน้ำขัง เด็กนักเรียนเดินทางลำบาก เสื้อผ้า รองเท้า ถุงเท้าต้องเปื้อนโคลนจากถนน ส่งผลให้เด็กนักเรียนขาดสมาธิในการเรียน ผู้ปกครองที่มารับมาส่งนักเรียนก็ประสบปัญหาในการขับขี่รถจักรยานยนต์เกิดอุบัติเหตุเนื่องจากถนนลื่น แต่พอหมดหน้าฝนก็ประสบปัญหาฝุ่นละอองคลุ้งไปทั่วโรงเรียน ท่านประธานคะ จะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก คุณภาพของการศึกษา และคุณภาพในชีวิตของเด็กนักเรียนต้องเท่าเทียมกันค่ะ ดิฉันขอให้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการช่วยทำถนนคอนกรีตให้กับเด็กนักเรียน โรงเรียนอนุบาลประจักษ์ศิลปาคม เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของเด็กนักเรียนอย่างเร่งด่วนด้วยค่ะ ขอบพระคุณมากค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปนางสาวภริม พูลเจริญ ครับ

นางสาวภริม พูลเจริญ (สมุทรปราการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ ดิฉัน นางสาวภริม พูลเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ อำเภอเมือง เขต ๓ พรรคพลังประชารัฐ วันนี้ดิฉันมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องผักตบชวาในคลองสำโรง ขอคลิปวิดีโอ (Clip video) ด้วยค่ะ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดคลิปภาพและเสียง)

นางสาวภริม พูลเจริญ (สมุทรปราการ) : จากในคลิปวิดีโอ (Clip Video) เราจะเห็นได้ว่ามีผักตบชวาเป็นจำนวนมากเป็นระยะทางประมาณ ๑-๒ กิโลเมตร ซึ่งผักตบชวาจะเริ่มมีตั้งแต่บริเวณวัดหนามแดง ยาวไปจนถึงประตูสูบน้ำสำโรงเหนือ เพื่อไม่ให้น้ำท่วมเวลาฝนตกหนัก ๆ เราจะก็สูบน้ำออกคลองมหาวงก์ เขตปู่เจ้าสมิงพราย แล้วระบายลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนผักตบชวาก็จะไหลมากองอยู่ที่หน้าประตูน้ำ แต่พอเราหยุดสูบผักตบชวาที่ค้างอยู่ก็จะขยายพันธุ์จนเต็มคลองหนาแน่นจนคนสามารถเดินข้ามไปอีกฝั่งหนึ่งได้เลยค่ะ และมีสัตว์เลื้อยคลานเข้าไปอาศัยอยู่ในดงผักตบชวาเป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้ประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณริมฝั่งคลองเขาได้รับความเดือดร้อน เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง แล้วก็น้ำเน่าเสียส่งกลิ่นเหม็น ซึ่งดิฉันคิดว่าถ้าหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดผักตบชวาได้มีการบริหารจัดการในการกำจัดอย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่ดิฉันพูดมาข้างต้นก็จะหมดไปค่ะ ดังนั้นดิฉันจึงขอความกรุณาท่านประธานฝากไปยังหน่วยงานหรือเทศบาล อบต. ที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาเร่งแก้ปัญหาเพราะประชาชนที่เขาอาศัยอยู่ในบริเวณริมฝั่งคลองเขาได้รับความเดือดร้อนจริง ๆ วันนี้ดิฉันมีเรื่องหารือเพียงแค่เรื่องเดียว ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณคำพอง เทพาคำ

นายคำพอง เทพาคำ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม คำพอง เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล มีเรื่องหารือท่านประธานอยู่ ๓ เรื่อง

เรื่องแรก ก็คือเรื่องขอเปิดทางเข้าออกมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเชื่อมต่อกับถนนสายอุบลราชธานี-เดชอุดม จากหน้าสนามกีฬามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไปถึงแยกบ้านบัววัดเพื่อลดอุบัติเหตุ เพราะว่าบริเวณนี้เกิดอุบัติเหตุบ่อยเนื่องจากว่าการจราจรแออัดมาก นักศึกษาเข้าออกก็มีการยูเทิร์น (U-turn) ก็มีปัญหาในเรื่องของอุบัติเหตุ

เรื่องที่ ๒ ขอติดตั้งสัญญาณไฟจราจร ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒๖ บริเวณแยกบ้านกุดเป่ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ทางที่จะไปอำเภอกันทรารมย์ อันนี้ก็เกิดอุบัติเหตุบ่อยครับ มีอยู่รายหนึ่งตอนนี้กำลังนอนรักษาตัวอยู่ อุบัติเหตุแต่ละครั้งรุนแรงมากที่บริเวณแยกนี้ จึงขอให้มีการติดตั้งสัญญาณไฟจราจร

เรื่องที่ ๓ ขอให้มีการสำรวจออกโฉนดที่ดินที่ตกสำรวจที่ตำบลโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๑๔ มีจำนวน ๔๔๘ ราย อันนี้พี่น้องก็ได้ยื่นขอให้มีการสำรวจมาหลายรอบแล้ว แต่ปรากฏว่ายังไม่มีการดำเนินการใด จึงขอฝากท่านประธานให้ส่งไปหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการให้พี่น้องเพื่อที่จะได้มีเอกสารสิทธิในการประกอบอาชีพในการทำมาหากิน ขอบคุณมากครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณปกรณ์ มุ่งเจริญพร

นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร (สุรินทร์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ปกรณ์ มุ่งเจริญพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ เขต ๑ พรรคภูมิใจไทย วันนี้ผมมีเรื่องที่จะกราบเรียนท่านประธานอยู่ ๒ เรื่องครับ

เรื่องแรก เป็นเสียงสะท้อนจากพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดใกล้เคียงถึงศูนย์ศิลปาชีพอีสานใต้จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งก่อสร้างมาร่วม ๒๐ ปี แต่การใช้ประโยชน์ ๑๐ ปีให้หลังไม่ได้มีการใช้ประโยชน์เลยครับ ซึ่งขณะนี้เองได้รับการดูแลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์แล้วก็กองกำลังสุรนารี ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็คือเจ้าภาพแต่ละจังหวัด ก็คือจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด แล้วก็จังหวัดอุบลราชธานี ขอให้แต่ละจังหวัดซึ่งถือว่าเป็นเจ้าภาพในการนำงบประมาณมาก่อสร้างศูนย์ศิลปาชีพแห่งนี้ช่วยกันพิจารณาหาทางมาบริหารจัดการให้ศูนย์ศิลปาชีพอีสานใต้แห่งนี้ได้เกิดประโยชน์สูงสุดกับพี่น้องชาวจังหวัดสุรินทร์และจัดหวัดใกล้เคียงครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดคลิปภาพ)

นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร (สุรินทร์) : เรื่องที่ ๒ ผมได้รับเสียงสะท้อนอีกเช่นกัน แล้วก็ลงพื้นที่ไปดูพื้นที่จริงที่อ่างเก็บน้ำหนองสระเต่า ที่อำเภอลำดวน ในเขตเทศบาล ซึ่งใช้เป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตน้ำประปาให้กับพี่น้องในเขตเทศบาลอำเภอลำดวน จำนวน ๕ หมู่บ้าน บวกกับตำบลตรำดม อีก ๒ หมู่บ้าน รวมเป็น ๗ หมู่บ้าน ซึ่งขณะนี้เองแหล่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำดิบเพื่อการอุปโภคบริโภค อย่างภาพที่เห็นนะครับ เป็นภาพที่แห้งเกรียม อย่างกับภาพในฤดูแล้ง ภาพนี้ผมถ่ายเมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมา จึงอยากฝากไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงก็คือการประปาส่วนภูมิภาคช่วยเร่งจัดหางบประมาณไปทำการขุดลอกด้วยครับ เพราะเกรงว่าถ้าผ่านฤดูฝนนี้ไปแล้ว พี่น้องชาวอำเภอลำดวนจะมีน้ำอุปโภคกันอย่างไรก็ขอฝากท่านประธานตรงนี้ครับ ขอบพระคุณมากครับ สวัสดีครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ ครับ

นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ (น่าน) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน เขต ๓ พรรคเพื่อไทย วันนี้ขอหารือท่านประธานเกี่ยวกับความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน

เรื่องแรก เรื่องปัญหาดินสไลด์ (Slide) ในพื้นที่จังหวัดน่าน สืบเนื่องจากที่พายุฝนเข้ามาในช่วงก่อนทำให้เกิดปัญหาดินสไลด์ (Slide) ในจังหวัดน่านหลายจุด ทำให้รถไม่สามารถสัญจรผ่านไปมาได้ แล้วก็เป็นอันตรายอย่างยิ่งกับผู้สัญจรไปมา ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นจุดที่เกิดเป็นประจำโดยเฉพาะบนพื้นที่สูง ก็อยากขอหารือท่านประธานผ่านไปยังกระทรวงคมนาคมให้ช่วยแก้ปัญหาให้กับพี่น้องโดยทำพนังกันดินสไลด์ (Slide) จะเป็นคอนกรีตหรือว่าเรียงหินก็ได้ครับ

เรื่องที่ ๒ ผมได้รับการร้องเรียนจากท่านจิตร เสียงกลอง นายก อบต. และอำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน เรื่องอยากให้ช่วยติดตามความคืบหน้าของโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำสอง บ้านเวียงสอง ตำบลและ อำเภอทุ่งช้าง ซึ่งทาง อบต. แล้วก็พี่น้องประชาชนตำบลและ ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการชลประทานมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ แล้วแต่ก็ยังไม่มีความคืบหน้าแต่ประการใด ก็ขอหารือท่านประธานผ่านไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ช่วยเร่งดำเนินการให้กับพี่น้องด้วยครับ

เรื่องที่ ๓ ผมได้รับการร้องเรียนมาจากกลุ่มเกษตรกรบ้านทุ่งค้อน บ้านน้ำยาว บ้านดอนน้ำยาว ตำบลอวน อำเภอปัว จังหวัดน่าน ให้ช่วยหารือท่านประธานผ่านไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ช่วยจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างโครงการสร้างฝายทดน้ำลำน้ำยาวเพื่อการเกษตร เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ทางการเกษตรกว่า ๒,๐๐๐ ไร่ ของตำบลอวน ด้วยครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณภราดร ปริศนานันทกุล ไม่พร้อมไม่เป็นไรครับ สักครู่ค่อยกลับมาครับ เชิญคุณรังสรรค์ มณีรัตน์ ก่อนครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายรังสรรค์ มณีรัตน์ (ลำพูน) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายรังสรรค์ มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน พรรคเพื่อไทย เนื่องจากผมได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านโฮ่ง อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ว่าพี่น้องเกษตรกรผู้ใช้น้ำได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากโครงการก่อสร้างฝายบ้านโฮ่งหลวง หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านโฮ่ง อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ซึ่งได้รับงบสนับสนุนจากกรมทรัพยากรน้ำ ภาค ๑ ลำปาง งบประมาณ ๔๐ ล้านบาท และมีผู้รับจ้างประมูลไปได้ในราคา ๓๐ ล้านบาท ต่อมาทางผู้รับจ้างก็เข้าทำงานแต่ปรากฏว่าสร้างฝายไม่เสร็จ จนกระทั่งวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ หมดสัญญา ตอนนี้พี่น้องเกษตรกรผู้ปลูกลำไย มะม่วง ข้าว และพืชอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากไม่มีน้ำใช้ ดังนั้นผมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านประธานผ่านไปยังกรมทรัพยากรน้ำได้โปรดยกเลิกสัญญาเดิม และจัดหาผู้รับจ้างรายใหม่เข้ามาดำเนินการก่อสร้างฝายแห่งนี้ให้แล้วเสร็จ โดยจะใช้งบปี ๒๕๖๔ หรือถ้าจะอนุเคราะห์ก็ของบเหลือจ่ายของปี ๒๕๖๓ เพื่อบรรเทาความเสียหายของพี่น้องประชาชน

อีกเรื่องหนึ่ง ผมได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ใช้รถใช้ถนนว่าถนนหมายเลข ๑๐๖ ช่วงบ้านดอยก้อม ถึงบ้านห้วยห้า ตำบลบ้านโฮ่ง อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน บริเวณนั้นมืดมากในยามค่ำคืนทำให้เกิดอุบัติเหตุมาหลายราย สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินมามากมาย ดังนั้นจึงขอผ่านท่านประธานถึงท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้โปรดสั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้โปรดติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณดังกล่าวด้วยครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญคุณภราดรครับ

นายภราดร ปริศนานันทกุล (อ่างทอง) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง พรรคภูมิใจไทย ผมขออนุญาตหารือท่านประธาน ๒-๓ เรื่องครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องแรก เรื่องการก่อสร้างพื้นที่ถนนบริเวณสี่แยกไฟแดงกลางเมือง จังหวัดอ่างทอง บริเวณที่เรียกว่าแยกเรือนจำครับ สี่แยกนี้ได้ดำเนินการก่อสร้างมาเป็นเวลา ๒ เดือนกว่าแล้ว ซึ่งพี่น้องประชาชนได้รับความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก ผมเองได้มีโอกาสหารือกับแขวงทางหลวงอ่างทองซึ่งก็ได้กำชับกับผู้รับเหมาไปแล้ว แต่ว่าก็ยังดำเนินการด้วยความล่าช้าอยู่ จึงอยากรบกวนท่านประธานส่งผ่านไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จด้วยครับ

เรื่องที่ ๒ เรื่องน้ำทำการเกษตรของจังหวัดอ่างทอง ผมได้รับร้องเรียนจากพี่น้องประชาชน รวมถึง ส.ส. กรวีร์ได้มีโอกาสร่วมลงพื้นที่เพื่อไปดูพื้นที่บริเวณปลายคลองชลประทานต่าง ๆ ขณะนี้แม้ว่าปริมาณน้ำจะเพิ่มมากขึ้น แต่ว่ามีวัชพืชขึ้นเยอะมากครับ อยากจะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยดำเนินการแก้ไข อย่างไรก็ดีขณะนี้ต้องขอบคุณท่านนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทองที่ได้ส่งเครื่องมือเครื่องจักรไปดำเนินการแล้ว แต่ว่าคลองมีจำนวนมากครับ จำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องมือเครื่องจักรเพิ่มขึ้น จึงขอความร่วมมือไปทางกรมชลประทานเพื่อให้เร่งดำเนินการเพื่อพี่น้องประชาชนครับ

เรื่องที่ ๓ ถึงกรมโยธาธิการและผังเมือง ผมได้รับร้องเรียนครั้งนี้หารือกับท่านประธานเป็นครั้งที่ ๓ ครับ บริเวณหมู่ที่ ๒ ตำบลโผงเผง หน้าบ้านคุณกัลยา เนื่องจากว่าตลิ่งพังค่อนข้างที่จะมากครับ ขณะนี้จะถึงบ้านของประชาชนแล้ว จึงอยากจะให้เร่งดำเนินการ ผมเองได้พยายามติดต่อประสานงานไปทางสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอ่างทองหลายครั้ง ผมติดต่อมาหลายเดือนแล้วยังติดต่อไม่ได้ จึงฝากท่านประธานหาคนหายให้ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปนางสาวธนภร โสมทองแดง

นางสาวธนภร โสมทองแดง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน นางสาวธนภร โสมทองแดง แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเสรีรวมไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเรื่องหารือท่านประธานผ่านไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ท่านประธานคะ ดิฉันได้รับร้องเรียนจากนายสันติ จิตวิโส ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไม้ซุง อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พี่น้องได้รับผลกระทบจากถนนเลียบคันคลองห้วยบ่าชำรุดทรุดพัง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน ดังกล่าวด้วยนะคะ

ถัดมา ดิฉันได้รับร้องเรียนจากนายเสน่ห์ ผูกชอบ นายก อบต. ตำบลหนองน้ำส้ม และนายโอฬาร คงสมทอง ส.อบต. ตำบลโพสาวหาญ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พี่น้องได้รับความเดือดร้อนจากบริษัทบัญชากิจ จำกัด รับเหมาก่อสร้างทางหลวงพิเศษ บางปะอิน-โคราช จุดแรกพี่น้องได้รับผลกระทบหลังบ้านแสงแห่งธรรม ตำบลหนองน้ำส้ม หมู่ที่ ๖ ผู้รับเหมาทำการก่อสร้างสะพานข้ามคลองป่าสักใต้ ปัจจุบันนี้ตอม่อทรุดพัง ส่งผลให้ถนนแตกร้าว การสัญจรไปมายากลำบาก

ถัดไปเป็นตำบลรอยต่อ ตำบลโพสาวหาญ พี่น้องหมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๑ ได้รับผลกระทบจากทางคู่ขนานทางด่วน ซึ่งทำให้เฉพาะพื้นที่ที่มีบ้านพักอาศัย ปัจจุบันนี้ทำทางด่วนผิดรูปแบบ สร้างสูงชัน ทำให้ดินสไลด์ (Slide) ตกลงมาในทางคู่ขนาน เป็นอุปสรรคในการสัญจรไปมา แล้วก็เกรงว่าจะส่งผลกระทบให้เกิดอุบัติเหตุล้มตายได้ ท่านประธานคะ ชาวบ้านวิงวอนขอร้องว่าที่ดินเลียบทางด่วนนี้ได้มีการเวนคืนไปแล้ว ชาวบ้านร้องขอให้ทำทางคู่ขนานให้สุดหมู่บ้าน ดิฉันจึงฝากเรียนท่านประธานไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ให้กำชับ เร่งรัด กำกับการก่อสร้างทางด่วนบางปะอิน-โคราช และเร่งแก้ไขปัญหาให้พี่น้องชาวบ้านอย่างเร่งด่วนด้วยนะคะ ขอบพระคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณสมเกียรติ วอนเพียร

นายสมเกียรติ วอนเพียร (กาญจนบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายสมเกียรติ วอนเพียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาญจนบุรี เขต ๒ พรรคพลังประชารัฐ ผมมีเรื่องปรึกษาหารือท่านประธานครับเนื่องด้วย ตอนนี้จังหวัดกาญจนบุรีมีคนจากต่างจังหวัด จากต่างประเทศไปเที่ยวเป็นจำนวนมาก --

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถนนทุกเส้นทางจึงเต็มไปด้วยรถจำนวนมาก โดยเฉพาะวันหยุดหรือวันนักขัตฤกษ์ แต่มีถนนช่วงหนึ่งจากอำเภอท่ามะกาไปอำเภอท่าม่วงมี ๒ ช่องจราจร ผมได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้นำท้องถิ่นและชาวบ้านในเขตตำบลวังศาลา ตำบลวังขนาย และประชาชนในเขตอำเภอท่าม่วง ว่าถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๕๔๘ หรือถนนแสงชูโตสายเก่า เริ่มต้นจากอำเภอท่ามะกาช่วงสุดเขตเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น กม. ที่ ๔+๖๕๔ ผ่านเทศบาลตำบลวังศาลา ตำบลวังขนาย ถึงสามแยกไฟแดงบ้านใหม่ อำเภอท่าม่วง กม. ที่ ๑๗+๒๓๕ รวมระยะทางประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ปัจจุบันเป็นถนน ๒ ช่องทางจราจร มีรถสัญจรหนาแน่นเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินเป็นจำนวนมากต่อเนื่องมาโดยตลอด ประกอบกับบริเวณดังกล่าวมีการสร้างที่อยู่อาศัยหนาแน่น มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เกิดขึ้นหลายแห่ง วัด โรงเรียน หน่วยราชการ ภาคธุรกิจ เกิดขึ้นมากมาย ผมเห็นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสัญจรไปมาของพี่น้องประชาชน ควรขยายถนนเป็น ๔ ช่องจราจร เพื่อลดอุบัติเหตุ จึงนำเรียนท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยดำเนินการขยายถนนให้ด้วยครับ ขอกราบขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปนางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน ไม่พร้อมนะครับ ต่อไปคุณวัชรพล โตมรศักดิ์

นายวัชรพล โตมรศักดิ์ (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม วัชรพล โตมรศักดิ์ โคราช พรรคชาติพัฒนา ผมมีเรื่องหารือท่านประธาน ๑ เรื่อง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนและมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเกิดขึ้นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมาของผม ก็คือในส่วนของตำบลหนองบัวศาลา ท่านประธานครับ เรื่องที่ผมจะกราบรบกวนท่านประธานก็คืออยากจะให้ส่งต่อไปที่กระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมควบคุมมลพิษ ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือบ่อขยะของเทศบาลนครนครราชสีมา ซึ่งเป็นบ่อขยะที่ได้อาศัยที่ของกองทัพภาคที่ ๒ ในการให้ความอนุเคราะห์ที่จะช่วยเหลือในการที่จะทิ้งขยะ ซึ่งในบ่อขยะแห่งนี้ทางเทศบาลนครนครราชสีมาสามารถที่จะกำจัดได้วันหนึ่งประมาณ ๒๕๐ ตัน แต่เนื่องจากปริมาณขยะที่ทางเทศบาลนครบวกกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่าง ๆ ประมาณ ๓๐ กว่าแห่ง ได้นำมาทิ้งที่นี่ จึงทำให้ปริมาณขยะจาก ๒๕๐ ตัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ดำเนินการได้เพิ่มเป็นจำนวน ๔๐๐-๕๐๐ ตันต่อวัน จึงทำให้ขยะที่มีมันมีจำนวนมากเกินกว่าการกำจัดได้ จึงเกิดผลกระทบอย่างใหญ่หลวงให้กับพี่น้องในเขตข้างเคียงก็คือตำบลหนองบัวศาลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมได้รับการร้องเรียนจากท่านผู้ใหญ่จำลอง มหิงษาเดช ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านของบ้านหนองปลิงใหม่ หมู่ที่ ๙ ว่าปัญหานี้เป็นปัญหาลุกลามใหญ่โตมาก จึงอยากจะฝากท่านประธานไปถึงกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้รีบดำเนินการในการที่จะแก้ไขปัญหาในเรื่องของขยะแห่งนี้ จะทำอย่างไรพี่น้องประชาชนวันนี้จะรับประทานอาหารก็ไม่ได้ จะอยู่อย่างไรก็ไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของมลพิษและที่สำคัญไปกว่านั้นก็คืออ่างเก็บน้ำบ้านหนองปลิงซึ่งอยู่ห่างเพียง ๑๐๐ เมตร ได้ก่อสร้างมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ น้ำในบ่อแห่งนี้ใช้ไม่ได้เลย น้ำจากขยะนี้ได้ไหลลง และปัญหาน้ำเสียต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้พี่น้องประชาชนอยู่กันอย่างยากเย็นแสนเข็ญมาก จึงอยากจะกราบฝากท่านประธานไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้รีบเข้าไปช่วยเหลือและดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วนครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณสมมุติ เบ็ญจลักษณ์

นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ (ปัตตานี) : ท่านประธานสภาที่เคารพ เพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ พรรคประชาชาติ จังหวัดปัตตานี เขต ๔ อำเภอยะรัง อำเภอมายอ อำเภอทุ่งยางแดง วันนี้ผมได้รับการร้องเรียนจากผู้นำแล้วก็ประชาชนในพื้นที่ในเรื่องของน้ำหลายเรื่องด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาภัยแล้ง ปริมาณน้ำไม่พอใช้ในการดำเนินชีวิต น้ำไม่เพียงพอต่อการทำเกษตร น้ำที่ใช้อุปโภคบริโภคมีสีแดง ไม่สะอาด จึงได้นำเสนอต่อกระทรวงมหาดไทยในโครงการต่าง ๆ ดังนี้ ก็คือโครงการก่อสร้างฝายชะลอน้ำบ้านป่ามะพร้าวและบ้านโต๊ะชูด หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลพิเทน อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านแบบบาดาล หมู่ที่ ๑ บ้านบาโง หมู่ที่ ๒ บ้านปาหนัน ตำบลปานัน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี โครงการปรับปรุงระบบผลิตน้ำประปาระบบปรับปรุงคุณภาพสมาร์ต เพียว คอมแพกต์ (Smart pure compact) หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๕ ตำบลเมาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โครงการปรับปรุงซ่อมแซมวางเมนประปาหมู่บ้าน หมู่ที่ ๖ ตำบลระแว้ง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โครงการก่อสร้างประปาแบบบาดาล หมู่ที่ ๒ ตำบลตะโละแมะนา อำเภอทุ่งยางแดง

และเรื่องที่อยากจะฝากอีกเรื่องต่อกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาก็คือที่ตำบลพิเทน มีศูนย์ศิลปาชีพบ้านพิเทน ซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริ สิ่งที่อยากจะได้ก็คือก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก พร้อมก่อสร้างพนังกั้นดิน กั้นน้ำกัดเซาะตลิ่ง สายศูนย์ศิลปาชีพบ้านป่ามะพร้าว เพราะตรงนี้คือแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ พี่น้องก็จะไปรวมที่นั่น ขอขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปนางสาวรังสิมา รอดรัศมี

นางสาวรังสิมา รอดรัศมี (สมุทรสงคราม) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวรังสิมา รอดรัศมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสงคราม พรรคประชาธิปัตย์ ดิฉันได้รับการร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนที่อยู่ถนนซอยคลองข่อย เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ว่าได้รับความเดือดร้อนมากเกี่ยวกับเรื่องถนนที่เข้าซอย ท่านประธานดูสิว่าถนนเหมือนเป็นหลุมเป็นบ่อมากเลย แล้วก็พอเสร็จแล้วประชาชนต้องเอาอิฐที่เขาทุบทิ้งตามที่ต่าง ๆ เอาไปใส่กระสอบแล้วก็มาถมกันเอง ดิฉันก็ไปขอเจ้าของที่ดินไปประสานให้เรียบร้อยแล้ว แต่ทางหน่วยราชการก็ไม่ประสานต่อ ระยะเวลาเกือบ ๒ ปีแล้วค่ะ ถนนเส้นนี้ก็ยังไม่ได้ลาดยาง เพราะฉะนั้นก็ฝากท่านประธาน ประชาชนต้องลงมือไปถมกันเอง เพราะฉะนั้นก็ฝากท่านประธานทำหนังสือถึงเทศบาลเมืองสมุทรสงครามให้ไปดำเนินการให้เจ้าของที่เขามอบที่เขารอจะเซ็นอยู่ แต่หน่วยราชการไม่ดำเนินการนะคะ

อีกเส้นหนึ่ง ดิฉันได้รับการร้องเรียนจากนางสาวจินตนา ภู่พงษ์พันธ์ แล้วก็ประชาชนอีก ๒๘ ท่าน อยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกระดังงา อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ได้รับความเดือดร้อนมาก เนื่องจากถนนเส้นนี้เจ้าของที่ได้มอบที่เป็นที่สาธารณะแล้ว แต่ว่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทางหน่วยงานบอกว่าที่ตรงนี้ไม่สามารถดำเนินการทำถนนให้กับประชาชนได้ ก็เลยร้องเรียนผ่านดิฉันมา เดี๋ยวดิฉันจะส่งเอกสารโฉนดที่ดินแล้วก็หนังสือที่ร้องเรียนไปถึงนายอำเภอแล้วครั้งหนึ่งที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ฝากเรียนท่านประธานผ่านไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย วันนี้ได้มีโอกาสหารือกับท่านประธานฝากไปยังหน่วยงานหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการระบบบริหารจัดการน้ำเจ้าพระยา-ป่าสัก ตรงส่วนที่กั้นน้ำระหว่างประตูน้ำมโนรมย์

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดคลิปภาพ)

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ท่านจะเห็นภาพว่าตรงประตูน้ำมโนรมย์นั้นไม่ใช่เขื่อนกั้นน้ำครับ เป็นฝายกั้นน้ำธรรมดา เส้นน้ำสายนี้จะผ่านไปสู่จังหวัดนครสวรรค์ ผ่านจังหวัดลพบุรี อำเภอหนองม่วง อำเภอโคกสำโรง อำเภอบ้านหมี่ อำเภอท่าวุ้ง และอำเภอเมือง ไปถึงคลองชลประทาน ๑๐ ท่านจะเห็นสภาพว่าหน้าแล้งก็แล้งที่สุด วันหนึ่งท่านใช้งบประมาณค่าไฟฟ้าวันละ ๑๖๐,๐๐๐ บาท รวมแล้วประมาณ ๒๐ กว่าล้านบาท กรมชลประทานยังไม่มีงบประมาณ อยากให้กรมชลประทานได้กรุณาจัดสรรงบประมาณไปสร้างเขื่อนกั้นน้ำอย่างถาวร เส้นน้ำสายนี้นั้นผมกราบเรียนว่าสร้างตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ ไปจนถึงเขื่อนพระราม ๖ เป็นเขื่อนแห่งแรกของประเทศไทย แล้วก็ไปสู่กระบวนการจังหวัดสระบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครนายก กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดปราจีนบุรี ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นเส้นทางสายนี้ท่านจะเห็นภาพว่าโครงการดังกล่าวนั้นไม่เหมาะสมเลย ยามจำเป็นแล้งก็แล้งสุดตัว เวลาน้ำมากก็พัง พังก็พี่น้องราษฎรเดือดร้อนในจังหวัดลพบุรีน้ำท่วมอยู่เป็นประจำ

ประเด็นที่ ๒ เรื่องสัญจรไปมา ตั้งแต่สร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ผ่ากลางระหว่างเขตอำเภอพัฒนานิคม ซึ่งมีฝั่งตะวันออก ตำบลมะนาวหวาน ตำบลห้วยขุนราม ตำบลน้ำสุด และขณะเดียวกันในเขตทางตะวันตกคืออำเภอพัฒนานิคม ตำบลโคกสลุง เส้นทางนี้ราษฎรจะมาประสานงานกับส่วนราชการต้องไปผ่านจังหวัดสระบุรีถึงจะมาได้หลายสิบกิโลเมตร เพราะฉะนั้นฝากเรื่องสร้างเขื่อนระหว่าง ๒ ฝั่ง ตะวันออกและตะวันตกของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ กราบขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปนางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน เชิญครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน (จันทบุรี) : เรียนประธานสภาที่เคารพ ดิฉันญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี เขต ๓ พรรคก้าวไกล วันนี้ดิฉันมีเรื่องที่จะหารือท่านประธาน ๒ เรื่องค่ะ

เรื่องแรก เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน เรื่องการไม่มีไฟฟ้าใช้ ในหมู่บ้านคลองตาคง ซอยบ้านป่าในฝัน หมู่ที่ ๑ ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ชาวบ้านได้มีการทำหนังสือไปเรียบร้อยแล้วที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสอยดาว ก็อยากจะขอให้ทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเร่งรัดประสานงบประมาณลงพื้นที่เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนให้กับชาวบ้าน จึงขอความอนุเคราะห์ไปยังกระทรวงมหาดไทยนะคะ

เรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องเกี่ยวกับน้ำประปา ดิฉันได้ลงพื้นที่ ราษฎรก็ได้มีการนำเรียนความเดือดร้อนว่าในพื้นที่ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรีนั้นมีความแห้งแล้งมาก โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง ชาวบ้านไม่มีน้ำประปาใช้ ต้องใช้น้ำคลองขุ่น ๆ ซักเสื้อผ้าแล้วก็อาบน้ำ ชาวบ้านจึงอยากได้ระบบน้ำประปา ๒ หมู่บ้าน ก็คือหมู่ที่ ๘ บ้านเครือหวาย ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี และซอยบ้านป่าในฝัน หมู่บ้านคลองตาคง หมู่ที่ ๑ ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เช่นเดียวกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ชาวบ้านอยากได้เป็นน้ำบาดาล จึงขอความอนุเคราะห์ไปยังกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอบคุณมากค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปนางสาวกุลวลี นพอมรบดี

นางสาวกุลวลี นพอมรบดี (ราชบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน กุลวลี นพอมรบดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี เขต ๑ พรรคพลังประชารัฐ วันนี้ดิฉันมีเรื่องขอหารือท่านประธาน ๔ เรื่อง

เรื่องแรก ดิฉันได้รับการประสานงานจากท่านผู้ใหญ่สมชาย ชื่นชม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ ตำบลเจดีย์หัก อำเภอเมืองราชบุรี ขอให้มีการขยายถนนและวางท่อระบายน้ำเส้นต้นสำโรง พิกัดเริ่มจากศาลาต้นโพธิ์จนถึงแยกเจดีย์หัก โดยถนนเส้นนี้เป็นถนนที่เชื่อมต่อกับถนนของทางเทศบาลเมืองราชบุรีและถนนทางหลวงหมายเลข ๔ ของกรมทางหลวง เพื่อให้การจราจรที่คล่องตัวขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำไม่ให้ท่วมขังถนน

เรื่องที่ ๒ ดิฉันได้รับการร้องขอจากพี่น้องหมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ ตำบลหลุมดิน อำเภอเมืองราชบุรี ขอให้มีการปรับปรุงซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและทำกำแพงกันดินสไลด์ (Slide) ถนนเส้นเลียบคลองบางสองร้อย เพราะสภาพปัจจุบันถนนเส้นนี้เกิดการทรุดตัวมีรอยแตกร้าวเป็นช่วง ๆ จนทำให้เสาไฟฟ้าแล้วก็การ์ด เรล (Guard rail) เอียงตกลงไป ซึ่งจะเป็นอันตรายอย่างมาก ทั้ง ๒ เรื่องนี้ดิฉันอยากจะฝากไปถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย พี่ใหญ่ช่วยดูแลน้อง ๆ อปท. ด้วยนะคะ

เรื่องที่ ๓ ดิฉันได้รับการร้องเรียนจากท่านผู้อำนวยการ คณะครู อาจารย์และผู้ปกครอง โรงเรียนวัดห้วยหมู ตำบลเจดีย์หัก อำเภอเมืองราชบุรี ว่าอาคารเรียนและโรงอาหารซึ่งมีอายุเก่าแก่ถึง ๔๐ ปี ทั้ง ๒ อาคารเกิดการทรุดตัวและมีรอยแตกร้าว เกรงว่าจะเป็นอันตรายกับเด็ก ๆ จึงอยากจะฝากในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการช่วยจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียนและโรงอาหารใหม่ให้กับน้อง ๆ นักเรียนโรงเรียนวัดห้วยหมูด้วยค่ะ

เรื่องที่ ๔ ดิฉันได้รับการร้องเรียนจากพี่น้องหมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ขอให้มีการวางท่อระบายน้ำและก่อสร้างทางเท้าบนถนน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทางหลวงหมายเลข ๓๐๘๘ เส้นราชบุรี-ปากท่อ พิกัดกิโลเมตรที่ ๑+๕๐๐ บ้านคลองอู่เรือ ถึงกิโลเมตรที่ ๔+๐๐๐ โค้งบางศรีเพชร บ้านเตาปูน เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังบนท้องถนน และน้ำท่วมเข้าบ้านเรือนพี่น้องที่อาศัยอยู่ตามถนน ๒ ข้างทาง ทั้งนี้ก็ฝากในส่วนของแขวงทางหลวงสมุทรสงคราม กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคมได้ช่วยดำเนินการให้ด้วย ขอบพระคุณค่ะ

- ๑๔/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสมาชิกได้ปรึกษาทั้งหมด ๒๘ ท่านนะครับ เพราะว่ามีขาดไป ๑ ท่าน อีกท่านหนึ่งต้องเข้าห้องพยาบาล ผมขออนุญาตสรุป ชื่นชมและขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านนะครับ เพราะผมทราบดีว่าเรามีเรื่องปัญหาประชาชนมาก แต่ว่าทุกคนพยายามรักษาเวลา ซึ่งเป็นการแสดงถึงประสิทธิภาพในการทำงาน อันนี้เป็นส่วนหนึ่งที่อยากให้เรายกระดับสภาของเราให้มีมาตรฐาน เรื่องเวลาก็เป็นเรื่องสำคัญก็ต้องขอขอบคุณสมาชิกทุกท่าน เชิญครับ

นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล เมื่อวานท่านให้ผมบ่นนะครับ วันนี้อยากบ่นอีกเรื่องหนึ่งท่านครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : วันนี้ไม่อนุญาตแล้วครับ ขอไปตามวาระครับ

นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : อยากชวนให้ท่านไปดูม็อบ (Mob) ที่หน้าทำเนียบรัฐบาลครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เราไปตามวาระครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๖๓ คน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : บัดนี้มีสมาชิกมาลงชื่อแล้วทั้งหมด ๒๗๗ ท่าน ครบองค์ประชุม ผมขอเปิดการประชุมครับ เราไปตามระเบียบวาระนะครับ วาระที่จะประชุมกันต่อไปนี้ก็ขออนุญาตที่ประชุมนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องประธานแจ้งต่อที่ประชุม

มีเรื่องที่จะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่อยู่ในระเบียบวาระ คือเรื่องที่สมาชิก ท่านนิยม วิวรรธนดิฐกุล ได้มีหนังสือขอถอนญัตติ ๕.๑๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาความคุ้มค่าปัญหาและผลกระทบในการก่อสร้างรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย–เชียงราย-เชียงของ เจ้าของญัตติเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีหน่วยงานที่รับผิดชอบได้พิจารณาศึกษาและเริ่มดำเนินการไปบางส่วนแล้ว จึงขอถอนญัตติดังกล่าวออกจากระเบียบวาระการประชุม ซึ่งตามข้อบังคับ ข้อ ๖๑ ในการจะถอนญัตติที่ประธานสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม ดังนั้นจึงขอถามที่ประชุมว่า การขอถอนญัตติของท่านนิยม วิวรรธนดิฐกุล สมาชิกจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ถ้าไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าที่ประชุมอนุญาตให้ท่านสมาชิก ท่านนิยม วิวรรธนดิฐกุล ถอนญัตติของท่านนะครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔.๓ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน (ค้างการพิจารณามาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓)

ซึ่งเมื่อวานนี้ก็มีการพิจารณาในวาระ ๔.๓ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ผมติดตามการประชุมอยู่นะครับ เมื่อตอนที่ท่านสุชาติ และท่านศุภชัยดำเนินการทำหน้าที่ประธาน เราได้อภิปรายกันไปทั่วถึงมากพอสมควร วันนี้มีรายชื่อที่ยังอยู่ในบัญชีขออภิปรายอยู่ทั้งหมด ๑๑ ท่าน ฝ่ายค้านมีพรรคก้าวไกล อีก ๔ ท่าน มีท่านซูการ์โน อีก ๑ ท่าน ฝ่ายรัฐบาลมี ๖ ท่าน ผมขอเรียนที่ประชุมอย่างที่ได้เรียนเมื่อวานว่า กรณีใดที่เห็นว่าได้มีการอภิปรายพอสมควรแล้ว ผมอยากให้พวกเราได้ประหยัดเวลาเพื่อพิจารณาเรื่องอื่นต่อไป เพราะมีเรื่องของพวกเราเองอีกหลายเรื่อง ดังนั้นทั้งหมด ๑๑ ท่าน ถ้ายังยืนยันก็จะให้อภิปรายนะครับ แต่ถ้าหากท่านเห็นว่าได้อภิปรายมามากพอสมควรแล้ว บางท่านจะขอถอนไป อย่างเมื่อวานมีท่านสมาชิกประมาณ ๒-๓ ท่าน ก็ถอนไปทำให้เราพิจารณาได้เร็วขึ้นในบางเรื่อง ท่านสมาชิกพรรคก้าวไกล มี ๔ ท่าน ยืนยันทั้ง ๔ ท่านไหมครับ หรือว่าจะลดลงมา ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะว่าเมื่อวานผมเข้าใจว่าเราได้พูดกันมามากพอสมควร ถ้ายืนยันผมก็ยินดีให้อภิปราย ส่วนรายชื่อทั้งหมดทั้ง ๑๑ ท่านนี้ ผมขอหารือที่ประชุมว่าจะขอเพียงเท่านี้ สมาชิกจะเห็นด้วยไหมครับ ยกเว้นกรณีพาดพิงครับ สมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ เพราะไม่อยากให้อภิปรายแล้วก็มีแถมทีละท่าน ๆ เรื่องนี้ที่เรียนเพราะสมาชิกเข้ามาบ่นกับผมว่าท่านประธานต้องคุมเรื่องนี้หน่อย ผมก็เห็นด้วยว่าเราอาจจะต้องเตรียมให้พร้อมว่ามีเท่าไร และหลังจากนั้นกรรมาธิการชุดต่อไปหรือวาระต่อไปก็จะได้มีเวลาเตรียมตัว เพราะเมื่อวานนี้ได้ขอให้กรรมาธิการชุดต่อไปเขาเตรียมรับ แต่ว่าเราไม่เสร็จ เขาก็เลยไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ ก็ขออนุญาตที่ประชุมว่าถ้าอย่างนั้นผมอนุมัติให้ ถือว่าที่ประชุมอนุญาตให้ทั้ง ๑๑ ท่านได้อภิปราย และถ้าจบแล้วก็ถือว่าจบเท่านี้ ยกเว้นมีการพาดพิงให้ผู้อื่นเสียหาย หรือพรรคการเมืองอื่นเสียหายก็มีสิทธิที่จะลุกขึ้นอภิปรายเพื่อชี้แจงได้ครับ ผมขออนุญาตไปตามลำดับสำหรับเช้าวันนี้ ท่านแรกคือท่านคำพอง เทพาคำ หลังจากนั้นก็จะเป็นคุณประกอบ รัตนพันธ์ ขอเชิญเลยครับ เข้าใจว่าท่านสมาชิกติดประชุมวาระอื่น ขอท่านรองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ ครับ ยังไม่พร้อมนะครับ ลำดับที่ ๔ เชิญท่านธีรัจชัย เป็นรายชื่อที่ส่งมาตามลำดับนะครับ เชิญครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ กระผม นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ขออนุญาตท่านประธานในการอภิปรายเกี่ยวกับรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานที่เคารพครับ ตัวกระผมเองนั้นได้อ่านรายงานของท่านคณะกรรมาธิการก็มีความรู้สึกเห็นถึงความตั้งใจในข้อจำกัดในช่วงที่มีข้อจำกัดมาก ข้อจำกัดที่มีความสำคัญก็คือข้อจำกัดในความเชื่อถือของคณะกรรมาธิการชุดนี้ ซึ่งมีอุปสรรคจากการที่ทางการประชุมในครั้งตั้งกรรมาธิการนั้นมีการคัดค้านว่าไม่ควรตั้ง ควรที่จะให้รัฐบาลนั้นเป็นผู้รับฟังเอง ทำให้กลุ่มเยาวชน นิสิต นักศึกษา ที่เป็นผู้ที่เคลื่อนไหวจริง ๆ แสดงออกจริง ๆ ในการที่จะให้รัฐบาลนั้นแก้ไขปัญหาซึ่งจะสร้างอนาคตอันมืดมนให้เขา ตัวจริงไม่ได้มาให้ข้อเท็จจริง มีแต่เยาวชนบางกลุ่มซึ่งอาจจะไม่ใช่คนที่เคลื่อนไหวจริงเข้ามาให้ข้อเท็จจริง ในเนื้อหาของรายงานฉบับนี้ก็มีข้อเสนอแนะหลายอย่างก็หาได้ตามสื่อ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมเข้าใจว่าเมื่อมีข้อจำกัดในความเชื่อถือ คนไม่ให้ความร่วมมือก็จะต้องมีลักษณะประมาณนี้ สิ่งที่ผมเรียนว่าเหตุใดถึงไม่มีความร่วมมือก็คือว่าผู้ที่ก่อเกิดปัญหาจริง ๆ ไม่ใช่สภาผู้แทนราษฎร ผู้ที่ก่อเกิดปัญหาจริง ๆ ไม่ใช่คณะกรรมาธิการชุดนี้ ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นคนรุ่นใหม่ ท่านประธานคณะกรรมาธิการก็เป็นคนรุ่นใหม่ หลายท่านเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความคิดก้าวหน้าอยากจะเห็นบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ผมเข้าใจ และผมเคารพและเชื่อมั่น และชื่นชมกับท่านเหล่านี้ที่เป็นกรรมาธิการ แต่ตัวจริงก็คือตัวรัฐบาลครับ รัฐบาลสืบเนื่องมาจากการรัฐประหาร รัฐบาลสืบเนื่องมาจากการใช้อำนาจในการที่ร่างกฎกติการัฐธรรมนูญที่เอื้อต่อการสืบทอดอำนาจ ไม่ว่าจะเป็น ส.ว. ๒๕๐ คน ที่มาใช้ในการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรี ที่มาในการควบคุมการปฏิรูปประเทศ ที่มาในการกำหนดกฎหมายยุทธศาสตร์ที่ใช้เสียง ส.ว. ๒๕๐ เสียง บวกกับ ส.ส. อีก ๑๒๖ เสียง ก็สามารถที่จะคุมกฎหมายออกอะไรก็ได้ ชนะเสมอ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่มาของรัฐบาลที่มีผู้นำไม่ได้มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนนั่นคือ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา หรือเรียกกันว่า ๓ ป ทั้ง ๓ ท่านนี้เป็นแกนนำที่สำคัญในคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติที่มารัฐประหาร และเป็นการวางกลไก มีการวางกลไกในส่วนขององค์กรอิสระ ไม่ว่า กกต. ป.ป.ช. และศาลรัฐธรรมนูญ ที่ใช้กลไกในการที่จัดการพลิกจากตัวเองที่มาตั้งพรรคการเมือง และเป็นฝ่ายแพ้การเลือกตั้งเข้ามาสู่การกุมอำนาจ มีการยุบพรรคการเมืองเพื่อดูด ส.ส. เข้าไปในพรรคเพื่อให้ความได้เปรียบและครองอำนาจต่อไป แต่การบริหารประเทศนั้น ไม่ได้บริหารประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและมีฝีมือ และส่งตรงต่อประชาชนอย่างแท้จริง มีปัญหาความอยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรมประเทศไทย ซึ่งเสื่อมที่สุดในรอบเป็นร้อยปีที่ผ่านมา นั่นเป็นสาเหตุของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ถึงออกมา ผมเชื่อว่าเขาต้องการครับต้องการที่คุยกับตัวจริงมากกว่าตัวแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นคนหนุ่ม ที่เป็นกรรมาธิการเหล่านี้เขาไม่ต้องการ เหมือนกับว่าผู้อำนวยการโรงเรียนให้นักเรียนนั้นไปบอกปัญหากับครูประจำชั้น แต่ผู้อำนวยการไม่ดู เขาคิดอย่างนั้นเขาถึงไม่มาให้ความร่วมมือท่านประธานครับ เมื่อเป็นอย่างนี้คนที่จะต้องฟังจริง ๆ คือรัฐบาล คือ พลเอก ประยุทธ์ พลเอก ประวิตร พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา จะต้องมาฟังโดยตรง แต่การฟังโดยตรงไม่ใช่ฟังแบบหูทวนลมฟังและผ่านไป การฟังต้องฟังด้วยจิตใจที่มีเจตนาที่จะมองเห็นประโยชน์ประเทศชาติเป็นสำคัญ แต่ถ้าเกิดมาฟังแบบหูทวนลมมันไม่ได้ ถ้าฟังแบบเป็นพิธีการก็ไม่ได้ เหมือนกับที่เราตั้งคณะกรรมาธิการก็ตั้งเป็นพิธีการ เหมือนกับการถ่วงเวลาซึ่งนักเรียนนักศึกษาเขาเห็น เหมือนกับตั้งคณะกรรมาธิการศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ตั้งมาเกือบปี ถ้าไม่มีม็อบ (Mob) ก็ไม่เสร็จ นั่นคือกระบวนการพิธีกรรมในการถ่วงเวลา ดังนั้นทางฝ่ายรัฐบาลท่าน ๓ ป จะต้องเข้ามาฟัง แล้วก็ต้องมาแก้ไขจริง ๆ แต่ท่าทีที่ผ่านมานั้นไม่มีครับ ไม่มีท่าทีในการที่จะแก้ไขปัญหาใด ๆ เลย มีท่าทีคือมองนักศึกษาเป็นศัตรู จะโค่นล้มรัฐบาล ปากหนึ่งก็บอกว่าไม่ทำอะไร แต่อีกส่วนหนึ่งตำรวจไปคุกคาม ไปจับดำเนินคดี อีกส่วนหนึ่งก็คือไปประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ขึ้นมาเป็นเงื่อนไขทั้งที่โรคระบาดโควิด-๑๙ (COVID-19) ไม่ได้มีการระบาดในประเทศไทย แต่ใช้เป็นเงื่อนไขในการที่ตัดทอนกำลังผู้ที่เห็นต่าง ผู้ที่คิดมาเคลื่อนไหวในการที่จะเรียกร้องอนาคตของตัวเอง ขอเรียนว่าการต่อสู้ของนักเรียน นิสิต

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นักศึกษานั้นไม่ใช่การต่อสู้ในเชิงเกลียดชังรัฐบาลเหมือนตอน ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ หรือปี ๒๕๓๕ แต่เป็นการต่อสู้เพื่ออนาคตของเขาเอง เป็นการต่อสู้เพื่อปัจจุบันของนักเรียน นิสิต นักศึกษาของเขาเองที่มองไม่เห็นอนาคตของตัวเอง ถ้าท่านพลเอกทั้ง ๓ ท่าน ๓ ป ทั้ง ๓ ท่าน มีความจริงใจที่อยากเห็นบ้านเมืองเดินต่อไป ไม่ไปสู่ความตึงเครียดและนองเลือด ผมคิดว่าควรจะฟังและแก้ไข และการแก้ไขไม่ใช่ว่ามาแก้ไขแบบมีลูกเล่นติ๊ดชิ่งมีแท็กติก (Tactic) เช่นอาจจะปล่อยให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นวางโครงสร้าง ส.ส.ร. แบบเอื้อต่อฝ่ายกุมอำนาจนั้นจะมีเสียงข้างมากในการรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.ร. และมากำหนดรัฐธรรมนูญแบบสืบทอดอำนาจต่อ ถ้าทำอย่างนั้นปัญหาไม่มีทางจบ เราจะมองแบบยุค ๑๔ ตุลาคม ๖ ตุลาคมไม่ได้ครับ เดี๋ยวนี้การตรวจสอบทางสื่อมวลชนโซเชียล (Social) ข้อเท็จจริงมันตรวจสอบได้ทั้งหมด ถ้าจริงใจต้องทำอย่างจริงใจ กติกาที่ออกมาในการเลือกตั้ง ส.ส.ร. ต้องให้กระจายถึงคนทุกกลุ่มได้มีโอกาสเข้ามาร่างรัฐธรรมนูญของประชาชนอย่างแท้จริง อย่าทำ ผมเตือนว่าอย่าทำ ถ้าท่านทำไม่จบ และท่านนั้นจะเป็นผู้ที่ถูกตราบาปในชีวิต ท่านร่ำรวยมากแล้ว มีอำนาจวาสนามากแล้ว ถอยเถอะครับเพื่อประเทศชาติ ถอยเถอะครับเพื่ออนาคตของเยาวชน นิสิต นักศึกษา ที่จะต้องเติบโตและอยู่กับโลกต่อไป ท่านอายุเหลือไม่มากแล้ว ขอให้ท่านทำเพื่อประเทศไทยสักครั้งหนึ่ง แต่ถ้าท่านไม่ทำก็ช่วยไม่ได้ที่ท่านจะต้องถูกตราหน้าว่าเป็นคนที่อาจจะเป็น ๓ ป เหมือน ๓ ทรราชในอดีตก็ได้ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ระวังคำพูดนะครับ เชิญต่อ คุณประกอบ รัตนพันธ์

นายประกอบ รัตนพันธ์ (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ประกอบ รัตนพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมได้อ่านรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ผมกราบเรียนท่านประธานว่าผมให้ความสำคัญในรายงานฉบับนี้เป็นพิเศษ ๒ เรื่องด้วยกัน ก็ถือว่าเป็นหัวใจของการรับฟังความคิดเห็น

เรื่องแรก ข้อสรุปของผู้บริหาร แล้วก็เรื่องข้อสังเกต เท่าที่ผมได้ตรวจสอบรายงาน ผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่าผมมีความพึงพอใจที่คณะกรรมาธิการได้กรุณาเรียกทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องมาให้ความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา เช่นผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องชุมนุม ผมกราบเรียนว่าอดีตเป็นบทเรียนที่มีความสำคัญที่สุด และผู้อาวุโสนั้นเขามีประสบการณ์ในเรื่องการชุมนุม สามารถที่จะบอกได้ว่าการชุมนุมครั้งนั้นมีวัตถุประสงค์อะไร มีเบื้องหน้าเบื้องหลังอย่างไร ผมกราบเรียนว่าถ้าเกิดผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีประสบการณ์ให้ความคิดตรงไปตรงมาก็จะเกิดประโยชน์ในทางที่ดีสำหรับลูกหลานของเราที่มาชุมนุม

ส่วนที่ ๒ ที่ผมดีใจมากคือคณะกรรมาธิการได้เชิญตัวแทนผู้ชุมนุมมาบอกความคิดเห็น วัตถุประสงค์และความต้องการว่าวันนี้ประเทศชาติของเรามีปัญหาอะไรและลูก ๆ ของเรา นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนต้องการให้เปลี่ยนแปลงอย่างไร ผมกราบเรียนว่าตรงนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากที่สุด และเท่าที่รับทราบ ผู้แทนของนักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือผู้แทนของผู้ชุมนุมได้ให้ความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาและบริสุทธิ์ใจ ใสซื่อ น่ารักมาก

และส่วนที่ ๓ คณะกรรมาธิการกรุณาไปสังเกตถึงที่ชุมนุมเลยว่าที่ชุมนุมนั้นมีลักษณะเป็นเช่นไร เป็นการชุมนุมที่เชื่อถือได้หรือไม่ มีเบื้องหน้าเบื้องหลังหรือไม่ เรื่องนี้ดีที่สุดและที่สำคัญที่สุดเปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ (Online) ให้พี่น้องประชาชนทั่วไปได้แสดงความคิดเห็น การพิจารณาในครั้งนี้จะมีประโยชน์มากถ้าเกิดว่าคณะกรรมาธิการได้มีบทสรุปอย่างตรงไปตรงมาและตรงประเด็น ท่านประธานที่เคารพครับ ปรากฏว่าผลสรุปของฝ่ายบริหารเห็นว่าในการชุมนุมครั้งนี้ผู้ชุมนุมอยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน ๓ ด้านด้วยกัน คือ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านเศรษฐกิจ เรื่องด้านสังคมผมอยากกราบเรียนถามคณะกรรมาธิการว่านักศึกษาหรือตัวแทนผู้ชุมนุมได้พูดถึงสังคมที่โปร่งใส สังคมที่ใสสะอาด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สังคมที่ดีหรือไม่ เพราะว่าในเรื่องทางสังคมนั้นก็อยากกราบเรียนท่านประธานที่เคารพว่า ถ้าบ้านเมืองของเรามีสังคมอย่างสงบสุข สังคมที่พึ่งพากัน และสังคมที่มีประโยชน์ ผมกราบเรียนว่าสังคมก็จะดีขึ้นมาก

เรื่องที่ ๒ ในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เรื่องการเมืองที่มีความสำคัญมาก และท่านประธานเองย้ำอยู่เสมอนะครับว่าในเรื่องของการเมืองที่ผ่านระบบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ถ้าเกิดว่าการเลือกตั้งโปร่งใส ปราศจากการซื้อสิทธิขายเสียง ก็ทำให้ระบอบประชาธิปไตยนั้นมีทิศทางที่ดีขึ้น แต่ถ้าตราบใดในทางการเมืองผู้หลักผู้ใหญ่ ผู้ปกครองของบ้านเมืองยังคงปล่อยให้มีการซื้อสิทธิขายเสียง ผมกราบเรียนว่าไม่มีประโยชน์อันใด ท่านประธานจะเห็นว่าหลายครั้งที่มีการยึดอำนาจ มีการปฏิวัติ มีการเปลี่ยนแปลงในทางการเมือง ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เราเปลี่ยนแปลงได้อย่างเดียวก็คือเปลี่ยนแปลงเรื่องของการเลือกตั้ง แต่แล้วไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของระบอบประชาธิปไตยได้ นั่นก็หมายความว่าการซื้อสิทธิ การขายเสียง การที่ไม่มีระบบธรรมาภิบาลนี่ยังคงเกิดอยู่ตลอดเวลา ที่ผมกราบเรียนตรงนี้เพื่อที่จะให้ผู้แทนผู้ชุมนุมและพี่น้องประชาชนทั้งหลายได้ตระหนักเรื่องสำคัญที่สุดในระบอบประชาธิปไตย คือต้องต่อต้าน ต่อสู้ในการซื้อสิทธิขายเสียงให้ได้ ผมกราบเรียนว่าสำคัญมากกว่าการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญด้วยซ้ำไป เพราะนี่คือหัวใจของระบอบประชาธิปไตย ท่านประธานที่เคารพครับ ในเรื่องของข้อสรุป ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการชุดนี้ ให้มีข้อสังเกตทั้งในเรื่องของสภา ให้ข้อสังเกตทั้งในเรื่องของคณะรัฐมนตรี และให้ข้อสังเกตในเรื่องของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ว่าลืมไปครับ ผมคิดว่าท่านจะต้องมีข้อสังเกตของผู้ชุมนุมด้วยว่าผู้ชุมนุมนั้นเขาจะมีข้อสังเกตอย่างไร ซึ่งผมกราบเรียนว่าถ้าทำเช่นนี้ได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างสมบูรณ์ในการพิจารณาของคณะกรรมาธิการในชุดนี้ แล้วก็เป็นทิศทางที่ดีที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้เปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ได้อย่างถูกต้องอย่างเป็นธรรม และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติครับ ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก่อนที่จะเชิญท่านต่อไป ผมขอเรียนว่าผมไม่ต้องไปขัดจังหวะเวลาท่านอภิปรายให้เสียสมาธิ ก็เลยขอเรียนว่าต้องระวังข้อ ๖๙ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ่มเฟือยวนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น ห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านในที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น กรณีเอกสารนี้ถ้าขออนุญาตประธานก็ได้นะครับ ห้ามผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามกล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือออกชื่อสมาชิก หรือบุคคลอื่นโดยไม่จำเป็น อันนี้ก็เรียนเพื่อเราจะได้ยึดแนวปฏิบัติ จะได้ไม่มีใครทักท้วงหรือจะได้ไม่มีปัญหาตามมานะครับ ท่านคำพองมาแล้วนะครับ ขอเชิญท่านคำพอง เทพาคำ ครับ

นายคำพอง เทพาคำ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม คำพอง เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล ก็ต้องกราบขออภัย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านประธานเมื่อสักครู่อยู่ห้องกรรมาธิการครับ ผมอยากกราบเรียนท่านประธานผ่านไปถึงคณะกรรมาธิการว่าจริง ๆ แล้วข้อเรียกร้องของนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนมีความชัดเจนและมีเป้าหมายที่จะให้มีการดำเนินการ และผู้ที่จะดำเนินการได้ตามข้อเรียกร้องซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียกร้องของนักศึกษาก็คือรัฐบาล ก็ไม่เป็นไรครับ เราก็ถือว่าถ้ามีคณะกรรมาธิการแล้วมาศึกษาเพิ่มเติม ฟังข้อเรียกร้องเพิ่มเติม เพื่อคิดว่าจะให้มีความเข้าใจมากขึ้นและมีข้อเสนอแนะที่จะให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบคือรัฐบาลดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเรียกร้องนั้น แต่อย่างไรก็ตามผมคิดว่ามีข้อเรียกร้องที่สำคัญเรื่องของการหยุดคุกคามประชาชน เรายังเห็นว่าข้อเรียกร้องนี้สามารถที่จะยุติได้ เพราะมีความชัดเจนอยู่แล้วว่าการที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งเราก็รู้ว่าปัญหาทางการเมืองเกิดขึ้นจากการที่มีรัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ความเป็นประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของประชาชนไม่เกิดขึ้นจริง ดังนั้นจึงมีการเคลื่อนไหว พอมีการเคลื่อนไหวก็มีการทำการคุกคาม ผมไม่กล่าวย้ำว่าคุกคามโดยข้อกฎหมายซึ่งไม่จำเป็น อย่างกรณีมาตรา ๑๑๖ ----

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งในการดำเนินการตามกฎหมายเจ้าหน้าที่ก็ใช้วิธีการเหมือนกับสืบจับกุม คุมขัง เหมือนกับนักศึกษา ประชาชน นักเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นอาชญากร เช่นไปนอกเครื่องแบบจริง ๆ แล้วผมคิดว่าการที่จะไปควบคุม หมายศาลก็มีควรจะไปในเครื่องแบบ และแสดงตัวอย่างชัดเจน จริงอยู่มีการแสดงตัว แสดงบัตร แต่ก็ดูเหมือนว่าไปสร้างความตระหนกตกใจ สร้างความปั่นป่วนให้กับประชาชนผู้พบเห็นอย่างหลาย ๆ กรณี ฉะนั้นผมคิดว่าเมื่อคณะกรรมาธิการจะให้คำแนะนำกับรัฐบาลหรือผู้ที่มีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการเรื่องของข้อเรียกร้องก็ต้องให้เกิดเป็นผลอย่างจริงจัง ไม่ใช่ว่าการคุกคามประชาชนที่ออกมาเรียกร้องหรือแม้แต่นักศึกษานักเรียนหนักถึงขนาดว่าเด็กอนุบาลก็ยังไปแสดงอาการคุกคามเขา เรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญผมคิดว่าก็เห็นสัญญาณปรากฏออกมาว่ามีความพยายามที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อที่จะนำไปสู่การทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ หรือเป็นการแก้รัฐธรรมนูญในบทบัญญัติมาตราที่เป็นปัญหากับการเมืองไทยก็เห็นสัญญาณ แต่ผมคิดว่าเรื่องหนึ่งที่ทางคณะกรรมาธิการให้ข้อเสนอในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการที่บอกว่าให้ไปทำความเข้าใจกับนิสิต นักศึกษา นักเรียน และประชาชนให้เข้าใจเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผมคิดว่าถ้าประชาชน นิสิต นักเรียน นักศึกษา ถ้าเขาได้ก้าวมาถึงขนาดยื่นข้อเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตย ผมคิดว่าเขาเลยความเข้าใจในเรื่องของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เลยมาแล้วครับเข้าใจแล้วถึงมีข้อเรียกร้อง ดังนั้นสิ่งที่จะบอกว่าต้องกลับไปเรียนรู้ใหม่อาจจะไม่จำเป็นก็ได้ เพราะทุกคนวันนี้คนไทยก็ตาสว่างกันหมดแล้วว่าอะไรคือประชาธิปไตย อะไรคือเผด็จการการเมืองที่ผ่านมาเราก็รู้ว่าเราไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้อำนาจอธิปไตยของเขาอย่างแท้จริงโดยสมบูรณ์ เจตนารมณ์ของประชาชนในหลายครั้งถูกปิดกั้นในเรื่องของประชาธิปไตย ผมคิดว่าไม่เป็นไรถ้าหากจะบอกว่าประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษาเหล่านั้นที่เรียกร้องยังไม่เข้าใจ กระทรวงศึกษาธิการก็ว่ากันไป ส่วนเรื่องยุบสภาหลายท่านก็บอกว่าให้แก้ไขรัฐธรรมนูญก่อน แต่ผมคิดว่าก็ต้องมีระยะเวลาที่ชัดเจนอย่าไปถ่วงเวลาเมื่อทุกฝ่ายเห็นว่าถึงเวลาในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเสร็จสิ้นต้องมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนเพราะสถานการณ์ทางการเมืองรอไม่ได้ เพราะเรารอเราพัฒนาการมาเป็น ๑๐ ปี ๒๐ ปี ๓๐ ปี เหตุการณ์ต่าง ๆ เราก็เป็นบทเรียนอยู่แล้ว ผมคิดว่าเรื่องของการยุบสภา อย่าไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถ่วงเวลา ก็จะเชื่อมโยงไปถึงเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญด้วย และการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับใหม่รอบนี้ก่อนที่จะมีการยุบสภาจะต้องให้อำนาจประชาชนมาก ๆ ถ้าไม่จำเป็นพวกเราก็ไม่ควรที่จะไปฝังชิป (Chip) หรือส่งคนไปเป็นกลไกและไปถ่วงการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย ขอบคุณครับท่านประธาน

- ๒๐/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับท่านรักษาเวลา ต่อไปคุณสำลี รักสุทธี หลังจากนั้นก็จะเป็น รองศาสตราจารย์สุรวาท ขอเชิญคุณสำลีครับ ถ้าไม่พร้อมผมขออนุญาตไปท่านรองศาสตราจารย์สุรวาท ขอเชิญครับ

รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล วันนี้ผมขออนุญาตที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายงานที่คณะกรรมาธิการวิสามัญได้จัดทำขึ้นแล้วก็มารายงาน ก่อนอื่นผมใคร่ขอชื่นชมในความพยายามและการเปิดใจที่กว้างในการที่ทำหน้าที่ของกรรมาธิการทุกท่าน แล้วก็เรียบเรียงเป็นรายงานมา แต่เรียนว่าผมเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยก็ตรวจแบบฝึกหัด ตรวจรายงานวิทยานิพนธ์อะไรมามาก เพื่อให้เห็นคุณค่าของการทำงานที่ท่านได้ทุ่มเท จะขออนุญาตอภิปรายผ่านท่านประธานสภาไปยังคณะกรรมาธิการตลอดทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนต่าง ๆ วันนี้เรื่องของการเรียนรู้ การเรียนการสอนทั้งหลายของนักเรียนกับครูอาจารย์ทั้งหลาย วันนี้เขาบอกว่าครูกับผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ไปพร้อมกัน สิ่งที่ครูรู้แล้วและสิ่งที่นักเรียน นักศึกษาจะต่อยอดกับสิ่งที่ครูหรือข้อยุติที่มี หรือข้อมูลที่มีในโลกวันนี้และต่อยอดไปข้างหน้า เรียกว่าถ้าจะสู้เขาได้จะต้องอยู่บนฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด เด็กวันนี้เขาคือมนุษย์ที่สามารถที่จะรับรู้ เรียนรู้เข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ มีชีวิตจิตใจ เด็กวันนี้คือมนุษย์ที่มีอายุน้อยกว่าเท่านั้น เพราะฉะนั้นผู้ใหญ่ก็คือมนุษย์คนหนึ่งที่มีอายุมากกว่า วันนี้มีข้อที่ชวนคิดว่าเด็กวันนี้เขารู้ เขาเข้าใจโลกของเขาเขารู้ เขาเข้าใจโลกปัจจุบัน เขามีความฝันเฉพาะสำหรับกลุ่มเขา ของคนในยุคเขา พวกผมเป็นอาจารย์ก็ตามจะสอนให้เขาคิด ไม่ได้สอนให้เขาเชื่อ ถ้าจะให้เขาเชื่อจะต้องให้เขาจำนนในหลักเหตุผลซึ่งผ่านกระบวนการคิดของเขา วันนี้เขาคิดที่จะอยู่ไปอีกไม่น้อยกว่า ๕๐ ปี เขาจะก้าวเข้าไปสู่ศตวรรษที่ ๒๒ อาจจะอยู่ในพุทธศักราช ๒๖๐๐ ด้วยซ้ำ วันนี้เป็นเรื่องที่จะต้องหาความพอดีของคนอย่างพวกเราที่มีอายุที่ผ่านโลกมาว่าเราจะให้เขาย้อนกลับคืนไปเป็นเหมือนเราเมื่อ ๕๐ ปีคงไม่ได้ เพราะเขามีความฝัน เพราะเขารู้ว่าอะไรที่ผ่านมานั้นเป็นความผิดพลาดล้มเหลว ถ้าจะอยู่อย่างนี้ก็ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นเขาถึงจะต้องคิดว่าไปข้างหน้านั้นจะเป็นอย่างไร วันนี้เราอย่าบอกว่าจะสอนเขา ไม่ใช่สอน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะเราเป็นอาจารย์ ให้เชื่อ เราจะไม่สอนเขาเพราะเราเป็นรองศาสตราจารย์ อย่างผมเป็นดอกเตอร์และให้เขาเชื่อ ไม่ใช่อย่างนั้น จะสอนเขาเพราะเหตุว่ามีอายุมาก อาบน้ำร้อนก่อนให้เชื่ออย่างนั้น ไม่ได้ครับวันนี้ เพราะอะไร เพราะว่าคนรุ่นเราทำให้เขาเห็นนะครับ สิ่งที่เราพูดสิ่งที่เราสอนเขากับสิ่งที่เราทำยังมีพวกเราจำนวนมากที่ไม่ได้ทำตามที่สอนเขา และบอกเขาเช่นอะไรหลาย ๆ อย่าง เช่น วันนี้เราบอกว่าระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ----------

- ๒๑/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่ว่าเราก็มีเหตุจำเป็นที่จะต้องไปสนับสนุนเผด็จการให้มาดูแลบ้านเมือง ก็ด้วยเหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนมีอันนี้เราก็เข้าใจ แต่ว่าผู้ฟังหรือนักเรียนทั้งหลายเขาจะเชื่อหรือไม่นั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่งครับ ท่านประธานครับ ต่อรายงานที่ท่านคณะกรรมาธิการได้เสนอมานั้นเราอยากเห็นอย่างยิ่งถึงข้อเท็จจริงที่ท่านไปรับฟังนะครับ เช่นว่าเขาเรียกร้องให้หยุดคุกคาม คำว่า คุกคาม ของเขานั้นคืออะไรที่เขาไม่อยากให้คุกคามนะครับ รวมทั้งร่างรัฐธรรมนูญก่อนที่จะร่างหรือจะร่างไปในแนวใด ๆ อะไรทั้งหลายนั่นคือรายงานควรจะนำเสนอนะครับ รวมทั้งยุบสภา ยุบสภานั้นยุบทันทีหรือว่าทำอะไรก่อนหลังแล้วจึงยุบ รวมทั้งจุดยืนอื่น ๆ หรือความฝันของเขา นั่นคืออะไรนะครับ เพื่อที่จะรีพอร์ต (Report) แล้วก็ให้ความเห็นของคณะกรรมาธิการนะครับ ซึ่งเราอยากเห็นว่าวันนี้สิ่งที่เขาแสดงออกอย่างที่ผมเรียนว่าเราสอนให้เขาคิด แล้วก็ต่อยอดและคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดี เพราะฉะนั้นแล้วข้อเสนอแนะที่ควรจะมีก็คือสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ห้องเรียนให้สถานศึกษานั้นเป็นกิจกรรมภายในของเขา แต่ว่าอย่างไรก็ตามเขาจะคิดเห็นเป็นอย่างไรจะถูกจะผิดจากความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อพวกเขา จะเสนอแนะอะไร จะเชื่อไม่เชื่อก็อยู่ตรงนั้นภายใต้ขอบเขตครับ ผมอยากเห็นข้อเสนอแนะที่ว่าจะตอบสนองข้อเรียกร้องนั้นอย่างไร เช่นเรื่องของการหยุดคุกคาม วันนี้ถ้าเราเดาได้ก็คือเรื่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความพยายามที่จะไปทำอะไรต่าง ๆ พยายามที่จะไปตั้งข้อหาอะไรต่าง ๆ เช่นเรื่องควบคุมโรคในขณะที่เวลาผ่านมาหลายเดือนแล้ว โรคก็ไม่มีติดต่ออะไรก็มาตั้งข้อหาวันนี้ เรื่องของการใช้เครื่องกระจายเสียงก็ไม่ได้รบกวนอะไร แล้วก็ผ่านพ้นมา เรื่องของความสะอาดก็ไม่ได้เกิดความสกปรกอะไรทั้งหลาย แต่ก็มีการตั้งข้อกล่าวหาอย่างนี้หรือเปล่า รวมทั้งการไปพบผู้ปกครองหรือไปดักรอ นอกจากจะออกหมายเรียกหมายจับอะไรทั้งหลาย ตรงนี้กรรมาธิการควรที่จะเสนอแนะ แล้วก็พิจารณาว่าการคุกคามอย่างนี้ไม่น่าจะดำเนินการต่อไปควรจะหยุดอยู่ตรงนั้นเพื่อให้ข้อเรียกร้องของเขา ซึ่งพวกเราเห็นว่าข้อเรียกร้องนั้นไม่ได้ผิดอะไร แล้วก็สมควรอย่างยิ่งที่จะตอบสนองข้อเรียกร้องเหล่านั้น ก็ขอขอบคุณและผ่านท่านประธานไปยังคณะกรรมาธิการเพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมรายงานที่ผมนำเรียนที่เป็นข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ในการที่จะเดินหน้าประเทศไทยต่อไปครับ ขอบพระคุณครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ต่อไป คุณสำลี รักสุทธี นะครับ กรรมาธิการจะชี้แจ้งตอนไหนอนุญาตนะครับ เชิญคุณสำลีเลยครับ

นายสำลี รักสุทธี (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม สำลี รักสุทธี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย ภูมิลำเนาจังหวัดมหาสารคาม ท่านประธานครับ ก่อนอื่นต้องขอชมเชยการทำงานของคณะกรรมาธิการชุดนี้ ถือว่าเป็นกรรมาธิการชุดล้วนแล้วแต่เป็นคนหนุ่มไฟแรง ทำงานเสร็จเร็ว การเสร็จเร็วนั้น ผมคงมองดูแล้วไม่ได้หมายถึงว่าต้องการอยากจะหนีคำครหาว่าซื้อเวลานะครับ อ่านดูแล้วเป็นรายงานที่ดีครับ มีคุณภาพใช้เวลาไม่นานครับ ผมเห็นว่าคนที่ทำงานโดยใช้เวลาไม่นานแล้วก็เขียนรายงานได้ค่อนข้างดีอย่างนี้ ถือว่าเป็นการทำงานที่มีคุณภาพครับ เพราะดูแล้วมีสาระ สัจจะที่เกิดจากสถานการณ์จริง ไม่ได้โมเม ไม่ได้นั่งเทียนเขียน ถือว่าเป็นการเขียนจากสถานการณ์นะครับ ต่อคำถามที่ว่าควรตั้งหรือไม่ตั้งคณะกรรมาธิการผมว่ามันเลยไปแล้ว แต่ก็ยังมีคนนำขึ้นมาเป็นประเด็นว่าตั้งไปทำให้เสียเวลา ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านประธานครับ การพูดคุยกันนั้นเป็นสิ่งที่ดี ชาวอีสานเขาถือคติว่าผียังพูดคุยกันได้ แล้วคนทำไมจะพูดคุยกันไม่ได้ อันนี้เป็นคติของชาวอีสานนะครับ อีสานก็มีการถือผีกันเยอะ การพูดคุยกับผียังพูดได้ แล้วคนเราพูดคุยกันจะไม่ได้เชียวหรือ ท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับรายงานในหลายประเด็นที่จะนำสู่สันติของสังคมไทย สังคมเราเจ็บปวดจากความเห็นต่างมานานแล้ว เราไม่อยากจะให้เกิดประวัติศาสตร์ซ้ำ ไม่อยากจะให้กงล้อที่ไม่ดี ที่ผมไม่อยากจะใช้คำว่า อุบาทว์ แล้วก็สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคมเกิดขึ้น ดังนั้นการที่ให้พื้นที่ของประชาชนก็คือตัวแทนของประชาชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการพูดคุย ผมเห็น ผมฟังกรรมาธิการที่เขาพูดเมื่อวานนี้บอกว่าเข้าไปคลุกอยู่กับม็อบ (Mob) เข้าไปพูดคุยอยู่กับม็อบ (Mob) แล้วก็เห็นสมาชิกหลายท่านก็เข้าไปเช่นเดียวกัน นี่คือบรรยากาศที่ดีนะครับ ท่านครับ ผมเองก็อยากจะเสนอทั้ง ๒ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายผู้นำ ฝ่ายมีอำนาจ แล้วก็ฝ่ายที่เรียกร้องคือนิสิต นักศึกษา ประชาชน สิ่งใดที่พอจะหันหน้าเข้าหากันหรือถอยคนละก้าวเป็นสิ่งที่ดีนะครับ แม้แต่การจัดกิจกรรมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ในรายงานนี้บอกว่าต้องการให้เปิดพื้นที่ ให้เปิดพื้นที่ให้เขาได้แสดงออก ไม่ควรไปปิดกั้นมากเกินไป ผมเห็นด้วยครับ แม้แต่การโชว์กระดาษสีขาว เราก็ควรมองไปในทางที่ดี มองลูก มองหลานไปในทางที่สร้างสรรค์ว่ากระดาษสีขาวนั้นหมายถึงความบริสุทธิ์ แม้แต่การชู ๓ นิ้วเอง ผมเห็นว่าโดยส่วนตัว ให้เรามองไปในทางที่ดี ให้เขาชูไปเถอะ มิหนำซ้ำร่วมชูกับเขาด้วยก็ได้ เพราะอะไรครับ เราอย่าไปตีความหมายว่าการชู ๓ นิ้วนั้นหมายถึงการต่อต้านเผด็จการอย่างเดียว ถ้าเราตีความหมายไปในทางที่ดีให้ลูกเขาได้เข้าใจ ว่าชู ๓ นิ้วนั้นมันสุดยอด สุดยอดอะไรครับ ถ้าหมายถึงชาติก็ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ก็ ๓ นิ้ว และถ้าพูดถึงศาสนาก็พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ก็ ๓ ครับ ถ้าพูดถึงศาสนาที่ใหญ่ ๆ ของโลกก็พระเจ้า พระศาสดา พระคัมภีร์ ก็ ๓ ครับ นี่คือความหมายของ ๓ ครับ ถ้าพูดถึงผู้มีพระคุณก็บิดา มารดา แล้วก็ครูบาอาจารย์ ก็ ๓ ครับ และถ้าพูดถึงการลดกิเลส ตัณหา ก็อโลภะ อโทสะ อโมหะ ก็คือไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง ก็ ๓ ครับ นี่คือความหมายของ ๓ อย่าไปตีความหมายเพียงแค่นั้น แล้วก็มีการร้องเพลงแล้วชู ๓ นิ้ว ผมเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีเสียด้วยซ้ำ ชูเถอะลูก ครูก็จะชูด้วย เพราะนี่คือหมายถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ต่อให้เขาจะตีไปอย่างไรก็ให้เขาตีไปเถอะ รับรองว่าไม่กล้าชูตลอดวันอย่างแน่นอน ถ้าเราผ่อนคลาย แล้วทุกอย่างก็จะผ่อนคลาย ถ้าเราหันหน้าเข้าหากัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถอยคนละก้าวจะดีครับ เราเห็นมาแล้วจากเหตุการณ์ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่ ๒๕๓๕ พฤษภาทมิฬ นั่นคือต่างคนต่างแสดงอัตตา ที่ภาษาพระเขาเรียกว่า อัตตาโต อัตตาโตนี่คือยอมไม่ได้ อย่างไรต้องเอาชนะคะคานให้ได้ ในที่สุดสิ่งที่เราไม่ต้องการก็เกิดขึ้น ผมเห็นการทำงานของคณะกรรมาธิการชุดนี้ ผมเห็นว่าคลี่คลายไปในทางที่ดี ดีนะครับ ทุกวันนี้เด็ก ๆ เขาก็รู้สึกผ่อนคลายที่มีพี่ ๆ ไปคุย ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นการตั้งกรรมาธิการชุดนี้ขึ้นมาไม่ได้สูญเปล่า ทีมคนหนุ่มชุดนี้แม้จะมีฝ่ายรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ แต่ผมเห็นว่าคุ้มค่า มิหนำซ้ำยังดีกว่าคณะกรรมาธิการบางคณะกรรมาธิการเสียด้วยซ้ำไม่อยากจะเอ่ย ก็แค่เรียกคนนั้นคนนี้มารายงาน คนนั้นคนนี้มารายงานแล้วก็จบกันไป แต่กรรมาธิการชุดนี้เกิดจากสถานการณ์จริง ดีที่ไม่ได้เขียนด้วยเลือดและน้ำตา แต่เขาเขียนจากเสียงเรียกร้อง เขียนจากคำบ่น แม้อาจจะเป็นคำก่นด่าที่หยาบบ้างก็ถือว่าเป็นการเขียนจากสถานการณ์ที่ไม่มีเลือดและน้ำตา ท่านประธานครับ ผมในฐานะที่ก็เป็นคนหนึ่งที่ไม่ต่างกับท่านทั้งหลายที่ห่วงใยบ้านเมือง อยากจะให้พวกเราได้เดินหน้าไปเจรจาคุยกับลูก ๆ แล้วก็ผู้หลักผู้ใหญ่ก็คงจะผ่อนคลายไปในทางที่ดี ซึ่งแน่นอนท่านนายกรัฐมนตรีผู้นำก็คงจะต้องถือเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ แล้วก็หันหน้าเข้าเจรจาเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ขอบพระคุณมากครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณซูการ์โน มะทา ประเด็นใดที่เห็นว่าซ้ำก็หลีกเลี่ยงจะได้ประหยัดเวลา เชิญเลยครับ

นายซูการ์โน มะทา (ยะลา) : ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม ซูการ์โน มะทา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยะลา เขต ๒ พรรคประชาชาติ วันนี้ผมขออนุญาตมาอภิปรายรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ท่านประธานที่เคารพครับ ผมมีความเชื่อว่ากระบวนการแก้ปัญหาความไม่เป็นธรรม การกดขี่ การทุจริตคอร์รัปชัน เกิดความขัดแย้งในสังคมนั้นก็ต้องใช้กระบวนการประชาธิปไตยและความยุติธรรมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามแนวทางสันติวิธี ก่อนอื่นผมก็ต้องชื่นชมประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้และคณะกรรมาธิการที่พยายามศึกษาปัญหาความขัดแย้งในสังคมไทยในอดีตกาล การต่อสู้เรียกร้องความต้องการของพี่น้องประชาชนเรามีบทเรียนที่สำคัญในอดีตที่เราไม่ได้ใช้เวทีสภาผู้แทนราษฎรมาเป็นเวทีในการแก้ปัญหา ดังนั้นผมเชื่อว่าวันนี้คณะกรรมาธิการชุดนี้ แม้ว่ามีเพื่อนสมาชิกหลายท่านได้ตั้งข้อสังเกตว่าเป็นคณะกรรมาธิการวิสามัญที่ไม่สมบูรณ์ แต่ผมก็ถือว่าท่านได้ใช้ในกรอบของเวทีสภาผู้แทนราษฎรในการนำปัญหาความเดือดร้อน ความต้องการของพี่น้องประชาชนมาสู่เวทีของสภาผู้แทนราษฎร อย่างน้อยท่านก็ได้ทำหน้าที่ในฐานะตัวแทนปวงชนชาวไทยเหมือนผมและพวกเราทุกคน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕๐๐ กว่าคนที่อยู่ในสภาแห่งนี้นะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ จากรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ผมคงอาจจะใช้เวลาไม่ครบ ๗ นาที แต่ว่าผมเชื่อว่ารายงานฉบับนี้ก็เป็นประโยชน์ส่วนหนึ่งที่พวกเราที่เป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนจะได้มารับรู้ปัญหาทั้งหมด แต่ว่าผมยังดูในสาระเนื้อหาบางเรื่องก็อยากฝากถึงท่านประธานคณะกรรมาธิการและคณะกรรมาธิการว่าการศึกษาปัญหาต่าง ๆ นั้นบางเรื่องเราเล่าเรื่องความเป็นมาแล้ว แต่เราไม่ได้ศึกษาถึงแก่นแท้ของปัญหาจริง ๆ แล้ว การพิจารณาผลสรุปสุดท้ายก็ไม่ตอบโจทย์ความต้องการของพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันนี้ในรายงานฉบับนี้ไม่พูดถึงปัญหาที่เป็นรากเหง้าที่เกิดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในวันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากการปฏิวัติ ผมก็ไม่อยากพูดถึง เพราะว่าท่านประธานก็ย้ำเตือนพวกเราว่าอาจจะเอาแค่ในเนื้อหา แต่ผมบอกว่าในรายงานควรจะเท้าความไปด้วยว่าตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ตั้งแต่มีการยกร่างรัฐธรรมนูญ ปัญหาทั้งหมดมันเกิดขึ้นในสังคมมีอะไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของรัฐธรรมนูญก็ชัดเจนว่ามีการยอมรับและไม่รับอยู่ ๒ ฝ่าย ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ฉะนั้นผมเห็นว่าในส่วนรายงานฉบับนี้ควรจะมีการเพิ่มเติมเรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้นที่เป็นต้นรากเหง้าแท้ ๆ ของปัญหา เช่น รัฐธรรมนูญ ความเหลื่อมล้ำในสังคม ความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนที่เกิดจากผลของการปฏิวัติว่าทำให้ประเทศไทยเรามีสภาพเศรษฐกิจอย่างไรวันนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิ่งสำคัญที่สุดที่ผมให้ความสำคัญที่สุด แล้วก็ทางคณะกรรมาธิการก็ได้ให้ความสำคัญคือ วันนี้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้โอกาสให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา แล้วก็ภาคประชาชนได้แสดงออกทางความคิดเห็น แนวคิดต่าง ๆ ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผมคิดว่าวันนี้เขาคือกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ได้ศึกษาจากแหล่งที่ผมบอกว่าปัญหาทั้งหมดมาจากรัฐธรรมนูญว่า สุดท้ายเขาเกรงกลัวว่าอนาคตของเขาจะได้รับผลกระทบอย่างไร วันนี้หลายปัญหา เช่นความเหลื่อมล้ำในสังคมก็คือเป็นปัญหาหนึ่งที่นักศึกษาเอามาพูดกันในเวทีทั้งหมดนะครับ หรือแม้กระทั่งเรื่องของเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน แม้กระทั่งเรื่องของการประกอบอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ก็มาจากปัญหาที่เกิดขึ้นที่ผมกล่าวมาข้างต้นนะครับ แล้วก็สุดท้ายสิ่งที่ผมอยากจะเรียนผ่านท่านประธานไปถึงประธานคณะกรรมาธิการและกรรมาธิการว่าในข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการนั้นผมคิดว่าเรายังไม่ได้พูดถึงส่วนหนึ่งก็คือ จริง ๆ แล้วในการเรียกร้องของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ภาคประชาชนตามที่ท่านได้ศึกษามาทั้งหมดนั้นก็ถูกคุกคาม การถูกคุกคามโดยการลิดรอนสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้น ผมคิดว่าเราควรจะมีการบรรจุไว้ในข้อสังเกตหรือในรายงานบ้างนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมเป็นห่วงพี่น้องที่อยู่ในต่างจังหวัด พี่น้องในกรุงเทพมหานครอาจจะอยู่ในเมืองหลวง แต่พี่น้องนักศึกษา นักเรียน ที่เรียกร้องตามโรงเรียน ตามสถาบัน หรือในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น หลังจากที่นักเรียน นักศึกษาเหล่านี้ได้ไปใช้สิทธิในการทำการเปิดการชุมนุมแล้วก็ถูกคุกคามโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปัญหาของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่มีแค่ พ.ร.ก. เรื่องของโควิด (COVID) อย่างเดียว มีกฎหมายพิเศษหลายฉบับ ผมอยากฝากทางคณะกรรมาธิการถึงท่านประธานด้วยว่าควรจะศึกษาว่าในกระบวนการทั้งหมดที่นักเรียนเข้ามาเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้น หลังจากเขาได้ขึ้นเวทีปราศรัยแล้ว ทำไมพวกเขาจึงถูกคุกคามนะครับ อยากฝากในประเด็นนี้เป็นข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าการถูกคุกคามหลังขึ้นเวทีประชาธิปไตยหลาย ๆ พื้นที่ก็ถูกคุกคาม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือทหาร สำคัญที่สุดสุดท้าย คนใน ๓ จังหวัด เวลาถูกคุกคามแล้วไปกระทบถึงระบบครอบครัว ทำให้เขาไม่กล้ากลับมาบ้าน มีการตรวจสอบที่เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน การตรวจดีเอ็นเอ (DNA) ต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ควรจะระบุอยู่ในรายงานฉบับนี้ด้วยนะครับ ขอบคุณท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก่อนกรรมาธิการท่านชี้แจง ผมขออนุญาตอีกท่านนะครับ กระจายไปให้พรรคการเมือง ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เชิญครับ

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังท้องถิ่นไท จังหวัดนครศรีธรรมราช ผมขออภิปรายรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ของสภาผู้แทนราษฎร ผมได้อ่านรายงานทั้งหมดแล้วขอชื่นชมว่ามีรายละเอียดที่ให้ข้อมูลที่ดีมากในหลายเรื่อง โดยเฉพาะการไปสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มหลากหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน กลุ่มมหาวิทยาลัย กลุ่มประชาชน และกลุ่มเยาวชน นอกจากนั้นก็มีการรับฟังผ่านออนไลน์ (Online)----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อันนั้นก็คือความหลากหลายของการรับฟังซึ่งขอชมเชยไว้ด้วย สำหรับข้อมูลวันนี้ผมขออภิปรายในส่วนที่เห็นว่าเป็นข้อเสนอให้กับท่านกรรมาธิการด้วย ส่วนความเห็นอื่น ๆ ก็เห็นด้วยที่เป็นผลการศึกษาและข้อเสนอแนะของกรรมาธิการ ผมขอมาลงในหน้า ๕๐ แล้วกัน ในรายงานหน้า ๕๐ เป็นเรื่องที่ดีมาก ๆ ก็คือว่าทางกรรมาธิการได้ไปรับฟังความเห็นที่เป็นความเห็นของสถานการณ์ทางการเมืองในการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และในหน้า ๕๑ ก็เป็นความเห็นที่ผ่านออนไลน์ (Online) สำรวจทัศนคติของประชาชน ผมเรียนเพิ่มเติมอย่างนี้ในส่วนที่เป็นความเห็นที่ได้แสดงไว้ในหน้า ๕๐ นั้นเป็นความเห็นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ๑๐ ข้อ ตั้งแต่เรื่องของการเรียกร้องรัฐธรรมนูญก็ดี การให้มี ส.ส.ร. ก็ดี รวมทั้งข้อเรียกร้องการยุบสภาก็ดี รวมทั้งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางการเมืองของนักเรียนในโรงเรียนก็ดี ผมเข้าใจว่ามันมีประเภทอยู่ในแบบสอบถามที่ปรากฏอยู่ในภาคผนวก ค ข้อเสนอของผมก็คือว่าส่วนที่ท่านทำนั้นดีแล้วที่แสดงเปอร์เซ็นต์แสดงจำนวนการแสดงความคิดเห็น แต่ผมอยากจะเห็นว่าเป็นกลุ่ม ๆ ก็ได้ถ้าจะทำ ผมคิดว่าความเห็นระหว่างนักเรียน กับนิสิต นักศึกษาอาจจะแตกต่างกันบ้าง เพราะว่าเป็นนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งท่านไปเข้าใจว่าจะเป็นนักเรียนที่เป็นโรงเรียนประจำจังหวัด หรือโรงเรียนที่อยู่ในลักษณะที่เป็นในตัวเมือง ก็ไม่ว่ากัน ส่วนนิสิต นักศึกษาก็จะเป็นนักเรียนที่อยู่ในมหาวิทยาลัยประเภทต่าง ๆ แล้วก็เยาวชน อันนี้ผมเสียดายนิดหนึ่งว่าถ้าได้แยกแยะให้เห็นเป็นกลุ่ม ๆ เช่น เราเห็นในหน้า ๕๑ ว่าทัศนะของประชาชนเป็นอย่างไร ทัศนะของนักเรียน นักศึกษาแยกกันแล้วจะเป็นอย่างไร รวมทั้งเยาวชน นั่นคือข้อคิดเห็นประการที่ ๑ อยากจะเพิ่มเติมให้กับกรรมาธิการว่าถ้าจะทำได้อย่างนี้ก็อาจจะได้เห็นบรรยากาศ หรือว่าความเห็นที่มีความแตกต่างอย่างไรบ้างกับ ๑๐ ข้อที่ปรากฏอยู่ นั่นคือส่วนที่ ๑ ครับ

ส่วนที่ ๒ ผมเห็นว่าในการทำข้อเสนออยู่ในหน้า ๕๖ และหน้า ๕๗ ซึ่งเป็นข้อเสนอในหน้า ๕๖ และข้อสังเกตในหน้า ๕๗ นั้น ส่วนในหน้า ๕๖ ส่วนใหญ่ก็จะล้อมาจากข้างหน้าซึ่งเป็นเรื่องของการเปิดพื้นที่ ก็เห็นด้วยในการเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นักศึกษาได้มีบรรยากาศในทางการเมืองหรือพื้นที่ที่แสดงออก แต่อย่างไรก็ตามการเปิดพื้นที่ผมเข้าใจว่าเวลามีข้อเสนอต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผมเข้าใจว่าตรงนี้มีความสำคัญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งในหน้า ๕๖ ขอเพิ่มเติมว่ากิจกรรมส่วนหนึ่งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่เป็นเรื่องของพื้นที่ อาจจะเป็นการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ แต่ว่ากิจกรรมบางส่วนซึ่งไม่แน่ใจว่าทางกรรมาธิการได้ถามไหมว่าพื้นที่ในกิจกรรมอื่น ๆ เช่น เป็นชุมนุมของนักเรียน หรือกิจกรรมนักศึกษา หรือพื้นที่ที่จัดกิจกรรมชมรม หรือว่ากิจกรรมอื่น ๆ ที่เขาควรมีโอกาสที่ได้แลกเปลี่ยน ผมจึงคิดว่าในข้อเสนอก็ควรจะระบุลงไป หรืออาจจะทำเป็นข้อสังเกตต่อกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งปรากฏอยู่ในหน้า ๕๗ ให้มันชัดเจนลงไปเลยว่าการเปิดพื้นที่สำหรับสถานศึกษา เพื่อแสดงความคิดนั้นควรที่จะกำหนดอาจจะเป็นลานความคิด ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่สถานศึกษาและมหาวิทยาลัยควรดำเนินการให้มีลานความคิดขึ้นในโรงเรียนหรือในมหาวิทยาลัย ซึ่งบางสถานศึกษาอาจจะไม่มีพื้นที่แบบนี้ก็ได้ แต่สำหรับมหาวิทยาลัยที่มีความคิดความอ่านทางการเมืองก็จะมีการดำเนินการในลักษณะนี้ได้มากกว่า แต่ลานความคิดอาจจะเพิ่มเรื่องของการทำกิจกรรมอื่นนอกจากกิจกรรมทางการเมืองที่ผมได้กล่าวไว้แล้ว นั่นคือส่วนในหน้า ๕๖-๕๗ ซึ่งท่านก็ส่วนหนึ่งเขียนไว้ดีแต่ผมอยากเพิ่มเติม แต่ท่านจะชี้แจงอย่างไรก็ยินดีที่จะรับฟังซึ่งกันและกันในการแลกเปลี่ยน

ประเด็นสุดท้าย เรื่องของความปลอดภัย ก็เสนอว่าอาจจะเป็นการให้นักเรียนได้กำหนดความปลอดภัยของตัวเองนอกจากเราไปกำหนดความปลอดภัยก็ได้ นั่นคือ ๓ ส่วนที่ผมขอเสนอไว้ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ขออีกท่านหนึ่งนะครับ แล้วหลังจากนั้นกรรมาธิการจะได้ชี้แจง นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน ครับ

นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน (กรุงเทพมหานคร) : เรียนประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตยานนาวา-บางคอแหลม พรรคก้าวไกล ก็ต้องขอบคุณที่สภาแห่งนี้ได้มีการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ดิฉันได้อ่านรายงานของท่านแล้วก็เห็นว่าท่านได้มีการรวบรวมการชุมนุมมาแทบจะทุกการชุมนุม แล้วก็มีการรวบรวมข้อเรียกร้องของนักศึกษาว่าแต่ละกลุ่มเรียกร้องอะไรบ้าง ซึ่งดีแล้วก็มีประโยชน์ถ้า พลเอก ประยุทธ์ ได้มานั่งอ่านรายงานฉบับนี้จริง ๆ แต่ดิฉันคิดว่าการตั้งคณะกรรมาธิการนี้จุดประสงค์เพื่อการรับฟังความเห็นของนักเรียน นักศึกษานั้น ดิฉันก็ยังไม่เห็นว่ามีการรับฟังอย่างแท้จริงอยู่ในนั้น ท่านเพียงแต่ไปนั่งฟัง ฟังเขาพูด จดข้อมูลมาทำรูปเล่ม แบบนั้นสำหรับดิฉันและพรรคก้าวไกลไม่ได้เรียกว่าการรับฟังนะคะ ที่ดิฉันบอกว่าไม่มีการรับฟังนั้นเพราะอะไร เพราะว่าที่ผ่านมาตั้งแต่วันแรกที่คณะกรรมาธิการนี้ได้จัดตั้งขึ้นจนกระทั่งถึงวันนี้นิสิต นักศึกษาก็ยังคงโดนจับแทบจะวันเว้นวัน ประชาชนยังคงถูกคุกคามแทบจะตลอดเวลา ทั้ง ๆ ที่คณะกรรมาธิการนี้ประกอบด้วย ส.ส. ส่วนใหญ่ทั้งหมดในฝั่งรัฐบาลจากหลากหลายพรรค ซึ่งก็ต้องบอกว่าท่านสามารถทำอะไรได้มากมายกว่าดิฉันหรือ ส.ส. พรรคฝ่ายค้านด้วยซ้ำ ท่านน่าจะใช้โอกาสนี้ในการพิสูจน์ให้เห็นว่าท่านรับฟัง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประชาชนจริง ๆ และท่านยืนหยัด ท่านต่อสู้เพื่อประชาชน เพื่อให้เขามีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกจริง ๆ แต่อย่างที่เห็นคณะกรรมาธิการนี้สุดท้ายก็ไม่ได้มีส่วนช่วยเหลือหรือว่าได้ต่อสู้เพื่อประชาชน นักเรียน นักศึกษาที่ถูกคุกคามจากการชุมนุมเลย ที่เห็นในรายงานท่านก็มีเขียนจดหมายไปหาหน่วยงานต่าง ๆ หากระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สพฐ. ว่าควรให้สิทธิกับนักเรียนนักศึกษาในการแสดงออก แต่สุดท้ายยังมีคนโดนจับอยู่ตลอดเวลา เหมือนกับว่าท่าน พูดตรง ๆ ว่าเหมือนท่านแค่เพียงทำหน้าที่ให้จบ ๆ ไป ท่านเพียงแต่ทำในส่วนของท่านให้จบไป แต่ในมุมของประชาชนที่เขาไปเรียกร้องนั้น เขารู้สึกว่าในฐานะที่ท่านเป็นคณะกรรมาธิการที่จะรับฟังความเห็นของนักเรียน นักศึกษานั้น ท่านไม่ได้ยืนหยัดเพื่อเขา ท่านไม่ได้ทำให้เขารู้สึกว่าเสียงของเขาจะถูกรับฟังจริง ๆ และผู้มีอำนาจในประเทศนี้จะให้อิสรภาพในการพูดกับพวกเขาอย่างแท้จริง ท่านประธานคะ การรับฟังนี้ไม่ใช่แค่การไปยืนสังเกตการณ์ จดข้อเรียกร้องทำรูปเล่มแล้วจบ การรับฟังในมุมมองของพวกเราพรรคก้าวไกลคือ ท่านต้องรับฟังด้วยใจ ท่านต้องใช้หัวใจในการฟัง ท่านต้องเข้าไปยืนอยู่ในหัวใจของประชาชน อย่างนั้นพรรคก้าวไกลเรียกว่าการรับฟัง บางครั้งนี่อาจจะเป็นเหตุผลว่าคณะกรรมาธิการท่านไม่ประสบความสำเร็จในการตั้งคณะกรรมาธิการและต้องจบการทำหน้าที่อย่างรวดเร็วนะคะ พูดตรง ๆ จากใจดิฉันก็เห็นใจคณะกรรมาธิการ และสิ่งที่น่าเศร้าสำหรับดิฉันก็คือดิฉันไม่แน่ใจว่ารายงานฉบับนี้จะได้รับการปรายตามองจาก พลเอก ประยุทธ์ และผู้มีอำนาจคนอื่น ๆ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ความรู้สึกของดิฉันก็ไม่ได้ต่างกับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่กำลังถูกคุกคามและเบื่อหน่ายสุด ๆ กับความอยุติธรรมทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ ซาก ๆ หากเสียงของพวกเขาไม่ได้รับฟังอย่างแท้จริงจากผู้มีอำนาจ พูดตรง ๆ ว่าดิฉันก็ยังไม่เห็นทางออกใด ๆ ของประเทศไทยนี่เลยนะคะ ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญกรรมาธิการครับ

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ กรรมาธิการ ขอขอบคุณท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ที่ท่านกรุณาได้ให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ไม่ว่าจะเป็นท่านคำพอง เทพาคำ ท่านประกอบ รัตนพันธ์ ท่านสุรวาท ทองบุ ท่านสำลี รักสุทธี ท่านธีรัจชัย พันธุมาศ ท่านโกวิทย์ พวงงาม ท่านซูการ์โน มะทา และท่านวรรณวรี ตะล่อมสิน ทางกรรมาธิการก็ต้องขอยืนยันว่าพวกเรามีความตั้งใจในการที่จะทำหน้าที่รับฟังให้ดีที่สุดนะครับ ตามที่ท่านกรรมาธิการบางท่านบอกว่าของเราไปรับฟังมาก็ไปแค่ยืนฟัง ไปแค่จด แล้วก็กลับบ้านมาทำรูปเล่ม ก็ต้องกราบเรียนว่ามันไม่ใช่เช่นนั้นครับ พวกเราไปเราทราบครับว่าการทำหน้าที่กรรมาธิการของเรานั้นมีความยากลำบาก การทำหน้าที่มีความยากลำบากไม่ใช่ว่าเราไม่ได้ไปนั่งอยู่ในหัวใจของผู้ชุมนุมหรือไม่ แต่การที่เราทำงานด้วยความยากลำบากก็เนื่องจากว่าองค์ประกอบของกรรมาธิการที่ควรจะเป็นนั้นไม่ครบ อาจจะเป็นเพราะความไม่เชื่อหรือทัศนคติที่แตกต่าง ไม่เป็นไรครับ เราทำหน้าที่ของเราอย่างเต็มที่ที่สุด สิ่งที่กรรมาธิการยืนยันตั้งแต่วันแรกที่บอกว่าเราต้องรีบด่วนสรุป เพราะไม่ได้ความร่วมมือ ก็ไม่ใช่ครับ ก็เพราะว่าวันแรกนั้นเราถูกตั้งคำถามมากเหลือเกินว่าคณะกรรมาธิการตั้งขึ้นมาเพื่อเตะถ่วงหรือไม่ เราได้เวลา ๙๐ วัน สิ่งที่เราต้องทำคือเราต้องฟังให้มากที่สุด แล้วก็สรุปให้เร็วที่สุด พิสูจน์ให้ผู้ชุมนุมเขาได้เห็นว่าเราไม่ได้เตะถ่วงเวลา บางท่านบอกว่ากรรมาธิการไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ชุมนุม ก็ไม่ใช่เช่นนั้นครับ เพราะในหลายการชุมนุมที่เราไปผู้ชุมนุมก็เข้ามาให้การต้อนรับ บางกลุ่มที่ทราบว่าเราจะไป บางกลุ่มส่งเมสเสจ (Message) มาขอร้องว่าช่วยไปดูหน่อยว่าเจ้าหน้าที่จะทำอะไรกับผู้ชุมนุมหรือไม่ หลังจากที่เราไปสำรวจเราก็เห็นว่าเรียบร้อยดี แล้วเราติดตามเหตุการณ์ครับ ไม่ใช่ว่าเราฟังเฉย ๆ ยกตัวอย่างอย่างเช่นกรณีก่อนหน้านี้ที่โรงเรียนหอวัง เมื่อวานท่านประธานกราดรได้พูดไปแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ออกข่าวว่าผู้อำนวยการจะห้ามและมีการส่งในไลน์ (LINE) กลุ่ม มีการคุกคามนักเรียนว่าถ้าใครไปชุมนุมจะให้ออก พวกเราก็เชิญผู้อำนวยการโรงเรียนหอวังมา ได้พูดคุยทำความเข้าใจและได้มีหนังสือ สพฐ. ให้เปิดพื้นที่ให้กับนักเรียน นักศึกษา นักศึกษาเราก็ไปคุยกับกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมครับ และหลังจากนั้นท่านก็จะได้เห็นหนังสือจาก สพฐ. ส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ แล้วก็ยังเขียนระบุว่าจากหนังสือหารือของคณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็น นี่คือสิ่งที่เราพยายามทำให้เต็มที่ ในบางการชุมนุมที่มีผู้ถูกจับกุมต้องถามว่าผมกับท่านเป็น ส.ส. เหมือนกัน เรารู้สึกไม่ต่างกันครับ แต่ด้วยความเป็น ส.ส. คำถามก็คือว่าเราไปสั่งให้ใครทำโน่น ทำนี่ได้จริงหรือ เรามีหน้าที่นิติบัญญัติ ถ้าตำรวจเขาจะไปจับใครเราจะไปสั่งตำรวจว่าหยุดนะอย่าจับได้จริงหรือ ท่านทำไม่ได้ พวกผมก็ทำไม่ได้เช่นเดียวกัน สิ่งที่เราทำได้คือเราให้ข้อสังเกต เราให้ข้อเสนอแนะ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บางการชุมนุมผู้ชุมนุมถูกจับกุม เมสเสจ (Message) มาเลยครับ เมสเสจ (Message) มาส่วนตัวถึงกรรมาธิการเกือบครบทุกคน แล้วเราก็บอกว่าถ้าอย่างนั้นก็ไปเจอกันหน้า สน. เราก็ไปถามถึงวิธีการดำเนินคดี ถึงสิทธิของผู้ที่ถูกดำเนินคดีต่าง ๆ นานาเหล่านั้น นี่คือสิ่งที่กรรมาธิการทำ และต้องกราบเรียนท่านเพิ่มเติมครับว่าบางท่านกรุณาให้ความเห็นว่าอยากจะให้พูดไปถึงอดีตที่ผ่านมา โครงสร้างเป็นอย่างไร ต้องกราบเรียนว่ากรรมาธิการคณะเรามีหน้าที่ในการรับฟังและนำเสนออย่างตรงไปตรงมา กรรมาธิการคณะเรามาจากหลายพรรค มีความเห็นหลากหลาย สิ่งที่เราทำได้คือเราต้องตัดอคติ เราต้องตัดทัศนคติส่วนตัวของกรรมาธิการแต่ละท่าน และรายงานให้ตรงที่สุด วันนี้จะหากท่านเห็นว่ากรรมาธิการนี้ยังเป็นการถ่วงเวลาก็ขอให้ท่านคิดในมุมดีครับว่าการมีกรรมาธิการคณะนี้ก็เท่ากับเป็นตราประทับให้กับรัฐบาลได้รู้ว่าการชุมนุมของกลุ่มนิสิต นักศึกษานั้นเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพราะได้รับการรับรองจากกรรมาธิการคณะนี้แล้วครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญกรรมาธิการครับ

นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม กรวีร์ ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ในฐานะกรรมาธิการ ผมได้ติดตาม แล้วก็ได้นั่งฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากเพื่อนสมาชิกตั้งแต่เมื่อวานที่เราได้นำเสนอรายงานฉบับนี้ต่อรัฐสภา ต้องยอมรับว่าข้อคิดเห็นหลายเรื่องข้อเสนอแนะหลายอย่างนั้นเป็นประโยชน์ และต้องยอมรับจริง ๆ ว่าในขณะที่พวกเรากรรมาธิการได้พูดคุยกันนั้น ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะหลายเรื่องที่เพื่อนสมาชิกได้กล่าวขึ้นมาพวกเราไม่ได้นึกถึงครับ พวกเราอาจจะเพราะว่าด้วยการมองในมุมมองของกรรมาธิการเองที่อาจจะต้องยอมรับว่าอาจจะขาดตกบกพร่องไปในบางส่วน และถ้าหากว่าได้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ จากเพื่อนสมาชิกที่ได้นำเสนอมาตั้งแต่เมื่อวานจนมาถึงวันนี้ก็คิดว่าน่าจะมีประโยชน์ ดังนั้นผมจึงต้องบอกตรง ๆ นะครับว่าเสียดายครับ เสียดายโอกาสของการทำหน้าที่ของกรรมาธิการชุดนี้ที่ควรที่จะต้องมีตัวแทนจากเพื่อนสมาชิกทั้งฝ่ายค้านแล้วก็ฝ่ายรัฐบาลมาร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตามพวกเราเข้าใจครับ เข้าใจและเคารพในการตัดสินใจของเพื่อนสมาชิกที่จะตัดสินใจด้วยเหตุผลใดก็แล้วแต่ที่จะไม่มาร่วมในการทำหน้าที่กับกรรมาธิการชุดนี้ อย่างไรก็ตามผมเชื่อนะครับ ถึงแม้ว่าท่านจะไม่ได้มาร่วม ผมเชื่อ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยบริสุทธิ์ใจว่าทุกท่านก็รัก ท่านไม่ได้มาร่วมแต่ท่านก็ห่วงนักศึกษา ห่วงนักเรียน ห่วงเยาวชนที่ออกมาเคลื่อนไหวไม่น้อยไปกว่าพวกเราหรอกครับ ทำไมผมถึงเชื่ออย่างนั้น หลายเวทีที่กรรมาธิการ ท่านประธาน ท่านเลขานุการ แล้วก็กรรมาธิการหลายท่านไปร่วมสังเกตการณ์ ผมก็เจอพวกท่านครับ ผมเจอเพื่อนสมาชิกหลายคนไปร่วมรับฟัง ไปร่วมสังเกตการณ์จากข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของนักศึกษาตามเวทีต่าง ๆ ผมเจอเพื่อนสมาชิกหลายท่านตามไปที่ สน. ผมเห็นเพื่อนสมาชิกหลายท่านทำไปกระทั่งเป็นนายประกันให้กับผู้ที่ถูกจับกุม เหล่านี้แหละครับผมจึงรู้ว่าท่านเองก็ห่วงใยกับนักศึกษา แล้วก็มีความคิดเห็น มีความหวังดีที่ไม่ต่างกับคณะกรรมาธิการชุดนี้เช่นเดียวกัน นอกจากนั้นเมื่อวานนี้ผมเองได้ฟังเพื่อนสมาชิก ขออภัยที่เอ่ยนามนะครับ ท่านปดิพัทธ์ในฐานะที่ท่านเป็นกรรมาธิการสามัญ คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ผมก็อยู่ในคณะกรรมาธิการชุดนั้นครับ พร้อมกับเพื่อนสมาชิกอีกหลายท่านจากพรรคก้าวไกล ผมต้องขอบคุณ ท่านรู้ว่าข้อจำกัดของคณะกรรมาธิการชุดนี้นั้นเรามีจำกัด ผมอยากจะยกคำของท่านประธานภราดรที่บอกว่าเป็นคณะกรรมาธิการที่อาจจะไม่ค่อยสมประกอบนัก ก็เป็นเรื่องจริง ท่านรู้ว่าต่อให้พวกเราเชิญนิสิต เชิญนักเรียน เชิญนักศึกษาเพื่อที่จะมาให้ข้อเท็จจริงกับคณะกรรมาธิการ นักศึกษาเหล่านั้นเขาอาจจะไม่สะดวกใจที่จะมา ท่านจึงใช้เวทีของคณะกรรมาธิการสามัญเชิญนักศึกษา เชิญผู้แทนของนักเรียนเพื่อที่จะมาสะท้อนความคิดเห็น เพื่อที่จะรับฟังปัญหาของเขา รับฟังข้อเรียกร้องของเขาผ่านเวทีรัฐสภา นั่นคือสิ่งที่ผมขอชื่นชมและขอขอบคุณ ----------

- ๒๙/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่ท่านประธานที่เคารพครับ บนข้อจำกัดของการทำหน้าที่ของกรรมาธิการ บนคณะกรรมาธิการชุดที่เราอาจจะเรียกได้ว่าไม่ค่อยสมประกอบนัก พวกเราก็ทำหน้าที่บนข้อจำกัดอย่างเต็มที่และทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ถ้าหากว่าเพื่อนสมาชิกได้ดูในรายงาน คำครหาต่าง ๆ ในวันที่ตั้งคณะกรรมาธิการชุดนี้ขึ้นมาบอกว่าเตะถ่วงบ้าง พวกเราก็พยายามที่จะเร่งรัดในการทำงานให้รวดเร็วที่สุดครับ เราได้เวลาจากสภาแห่งนี้ไป ๙๐ วัน เราใช้เวลาเพียงแค่ ๓๐ วัน เพื่อที่จะสรุปและนำเสนอต่อสภาแห่งนี้เพื่อให้ทันสมัยประชุมในรอบนี้ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ เพราะรู้ครับ ถ้าหากว่ารอเนิ่นช้าไปสถานการณ์มันอาจจะเปลี่ยนแปลงและเราอยากที่จะให้สภาแห่งนี้ร่วมกันขบคิดและนำเสนอเรื่องเหล่านี้ไปสู่รัฐบาลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป ประเด็นที่เมื่อวานนี้เพื่อนสมาชิกหลายท่านก็บอกครับว่ากรรมาธิการชุดนี้เป็นตัวแทนของรัฐบาลหรือไม่ พวกเราฟังแล้วเราก็ไม่สบายใจครับ กรรมาธิการชุดนี้ตั้งโดยสภาและเรายืนหยัดเราทำหน้าที่ว่าเราทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย เราไม่ได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของรัฐบาลนะครับ และหากว่าท่านดูในรายงานนี้ท่านจะพบว่า ถ้าหากว่าอ่านโดยปราศจากอคติซึ่งกันและกันแล้วเราจะพบว่ารายงานชุดนี้เราเอียงเข้าข้างนักเรียนนักศึกษาเพื่อสนับสนุน เพื่อเปิดพื้นที่ และช่วยเหลือให้เขามีเวทีในการแสดงออกถึงความคิดเห็นที่แตกต่างตามกฎหมายด้วยซ้ำ นี่คือสิ่งที่พวกเรายืนยันและตอบคำถามกับเพื่อนสมาชิกได้อย่างเต็มปากว่าพวกเราทุ่มเทแล้วก็ตั้งใจเพื่อให้รายงานฉบับนี้ออกมาได้ดีที่สุดบนข้อจำกัดต่าง ๆ อย่างที่ผมได้กราบเรียน และท่านสมาชิกหลายท่านก็บอกครับว่าเสียงต่าง ๆ ของเยาวชน ของนักศึกษา ของประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวนั้น รัฐบาล คณะกรรมาธิการชุดนี้ได้ยินจริงหรือไม่ ผมเรียนแบบนี้ครับ ถ้าหากว่าจะย้อนกลับไปได้เมื่อสักเดือน ๒ เดือนเศษที่เริ่มมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มนักศึกษา เราคิดไหมครับว่า ณ วันนั้นเมื่อ ๒ เดือนก่อนรัฐบาล พรรคร่วมรัฐบาลทั้งหมด พวกกระผมด้วยพรรคภูมิใจไทยเราจะยื่นญัตติเพื่อที่จะขอแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ เราจึงมีการพูดถึงการยอมรับว่าเมื่อได้กติกาที่ถูกต้องเป็นประชาธิปไตยแล้วเราจะเดินหน้าไปสู่การยุบสภา เมื่อ ๒ เดือนที่แล้ว ๓ เดือนที่แล้วมีใครพูดเรื่องนี้ไหมครับ ไม่มีครับ วันนี้จึงเป็นสิ่งที่บอกให้เห็นและตอกย้ำให้เห็นครับว่าในระบอบประชาธิปไตยนั้นเสียงที่ยิ่งใหญ่และเสียงที่ดังที่สุดไม่ใช่เสียงจากปลายกระบอกปืนครับ แต่เป็นเสียงของพี่น้องประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหว และนี่คือสิ่งที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ยืนยันได้ว่าเสียงของพวกเขานั้นมันดังมากพอที่จะส่งสัญญาณไปถึงรัฐบาลและผู้ที่มีอำนาจ และท้ายที่สุดครับท่านประธานที่เคารพ ผมอยากจะบอกว่าจริงครับที่หน้าที่และภารกิจของคณะกรรมาธิการชุดนี้มันอาจจะสิ้นสุดลงจากการที่เรานำมาเสนอต่อสภาแห่งนี้ แต่ผมอยากจะเชิญชวนครับ และบอกเป็นยังเพื่อนสมาชิกทุกคนในฐานะที่อยู่ฝ่ายนิติบัญญัติ รายงานฉบับนี้มีทั้งข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของกรรมาธิการ ถ้าหากว่าเพื่อนสมาชิกอ่านแล้ว ผมนั่งฟังมาแทบจะไม่มีใครที่เห็นต่างและเห็นค้านกับข้อเสนอและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ผมอยากที่จะให้เวทีสภาแห่งนี้ช่วยกันผลักดัน ช่วยกันติดตามและทำให้ข้อเสนอเหล่านี้นำไปสู่การปฏิบัติจากรัฐบาล จากผู้มีอำนาจรัฐ และสุดท้ายถ้าหากว่าเรื่องนี้จะต้องจบ ผมขอร้องนะครับ อย่าผลักใสไล่ส่งเรื่องที่เป็นปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองให้มันไปจบบนข้างถนนนะครับ เพราะจากประสบการณ์ที่ผ่านมาเวลาที่เราผลักข้อขัดแย้งต่าง ๆ ให้ไปสู้กันบนท้องถนนนั้นจุดจบที่สุดไม่ได้เป็นชัยชนะของฝ่ายประชาธิปไตยเลย ดังนั้นถ้าจะจบผมอยากที่จะให้มันจบ และข้อเสนอแนะทุกอย่างมันมาจบที่สภาของพวกเราในที่นี้ครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : มีสมาชิกที่อยู่ในบัญชีชื่อต้องอภิปรายอีก ๓ ท่านนะครับ ท่านต่อไปคือท่านอิสสระ สมชัย

นายอิสสระ สมชัย (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายอิสสระ สมชัย ส.ส. บัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ครับ ท่านประธานครับ ผมได้อ่านรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ซึ่งนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาในวันนี้แล้วครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อาจจะไม่ครบถ้วนทุกหน้า แต่ก็มีข้อสังเกตที่อยากจะแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ท่านประธานที่เคารพครับ ผมได้ฟังท่านประธานกรรมาธิการได้เล่าถึงการทำงานของคณะกรรมาธิการว่าเป็นไปด้วยความลำบากใจ เพราะว่ามีเฉพาะฝ่ายรัฐบาลเท่านั้นเองเป็นกรรมาธิการ แต่ก็ได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการไปรับฟังความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถึงกับไปรับฟังความคิดเห็นในเวทีการปราศรัยของนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนหลายเวที และได้รวบรวมเอาความคิดเหล่านั้นเข้ามาสรุปในรูปเล่มนี้ ท่านประธานครับ นอกจากจะมีการเดินทางไปรับฟังในเวทีจริง ๆ แล้ว ท่านก็ยังได้ทำการสอบถาม รับฟังความคิดเห็นร่วมกับทางสถาบันพระปกเกล้า อาจจะซ้ำกันกับอาจารย์โกวิทย์ พวงงาม ที่ท่านได้พูดถึงการรายงานในหน้า ๕๐ ท่านประธานครับ ในรายงานหน้า ๕๐ นั้นเป็นรายงานที่ควรศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ท่านประธานครับ ในข้อ ๒ นั้นเป็นแบบสอบถามของพี่น้องประชาชน รวมทั้งนิสิตนักศึกษา จำนวน ๒,๐๐๐ กว่าราย ได้รายงานสรุปความคิดเห็นจากแบบสอบถามบอกว่าท่านเห็นด้วยหรือไม่กับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่ามีประชาชนทั้งหมด ๕๔.๒ เปอร์เซ็นต์ เห็นด้วยที่ให้มีการแก้ไข ส่วนไม่เห็นด้วยนั้นมีเพียง ๒๐ เปอร์เซ็นต์แค่นั้นเอง ก็แสดงว่าในการเรียกร้องครั้งนี้ได้รับการตอบสนองจากพี่น้องประชาชนเห็นด้วยนะครับ ในข้อ ๓ เห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ส.ส.ร. ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง อันนี้ก็ปรากฏว่ามีเสียงสนับสนุนเห็นด้วยจากแบบสอบถามทั้งหมด ๕๙ เปอร์เซ็นต์ มีไม่เห็นด้วยอยู่เพียง ๑๒ เปอร์เซ็นต์ ในข้อ ๔ ท่านเห็นด้วยหรือไม่เกี่ยวกับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้มีการยุบสภา มีเห็นด้วย ๕๑ เปอร์เซ็นต์ ไม่เห็นด้วยอยู่ ๒๘ เปอร์เซ็นต์ ข้อ ๕ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้หยุดคุกคามประชาชน มีเห็นด้วยทั้งหมด ๕๑ เปอร์เซ็นต์ ทั้ง ๓-๔ ข้อนี้ ก็ตรงกับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่ดำเนินการอยู่เวลานี้ ท่านประธานครับ ข้อเรียกร้องเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น ผมอยากจะเรียนให้ทราบว่าผมเองก็เป็นผู้หนึ่งที่ลงคะแนนให้เห็นชอบกับรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้ในปัจจุบันนี้ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้สืบเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๗ เสนอให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรขึ้นมา ครั้งแรกอาจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ เป็นประธานร่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ปรากฏว่าไม่ผ่านความเห็นชอบ ได้มีการตั้งคณะกรรมการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมา ก็คืออาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นฉบับที่ ๒ ก็ถามประชามติอีก ท่านประธานที่เคารพครับ ในความคิดเห็นของผมนั้นที่ผมต้องรับรองรัฐธรรมนูญฉบับนั้น เพราะเห็นว่าถ้าเราไม่เอารัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว ฉบับต่อไปใครจะเป็นคนตั้ง ใครจะเป็นคนร่าง ผมว่าถ้าเราไม่เอารัฐธรรมนูญฉบับอาจารย์มีชัยแล้ว แน่นอนที่สุดครับ คณะทหารก็จะเป็นคนร่างเอง ทีนี้เราจะไม่มีสิทธิเลือกเลย นี่แหละครับ ผมรู้ดีว่ามีข้อบกพร่องหลายประการที่จำเป็นจะต้องแก้ไข มาถึงวันนี้ ข้อเรียกร้องของนักศึกษา ผมเรียนให้ทราบว่าแสดงว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้มีปัญหาจริง ๆ และผมก็เห็นว่าปัญหานั้นกำลังเกิดขึ้นกับบ้านเมืองอยู่เวลานี้ สมควรที่จะต้องมีการแก้ไข ท่านประธานครับ การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นเพื่อให้เป็นรัฐธรรมนูญที่มาจากประชาชนจริง ๆ ผมเชื่อว่ารัฐบาลก็รับฟังอยู่เวลานี้ จะเห็นได้ว่าได้มี ส.ส. พรรคร่วมรัฐบาลทั้งหมด ๒๐๐ กว่าคน ลงชื่อร่วมกันเสนอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๖ เพื่อเป็นการเปิดทางให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยให้มี ส.ส.ร. ซึ่งมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ๑๕๐ คน มาจากทุกจังหวัด เพราะฉะนั้น ข้อเรียกร้องของนักเรียน นักศึกษาและประชาชนที่เรียกร้องเวลานี้ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น ก็ถือว่าได้เริ่มดำเนินการแล้ว ส่วนข้อต่อมาคือการยุบสภา การยุบสภานั้นผมขอกราบเรียนว่า ถ้าหากเราไปยุบสภาแล้วจะแก้ไขรัฐธรรมนูญได้อย่างไร เพราะฉะนั้นจะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เรียบร้อย มีรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนที่เราเรียกร้องเสียก่อน แล้วค่อยมีการยุบสภา ที่ผมพูดนี้ไม่ได้แปลว่าผมกลัวการเลือกตั้ง ผมไม่กลัวครับ ชีวิตการเมืองผมนั้นผมอยู่สภาผู้แทนราษฎรไม่เคยอยู่ครบเทอมสักทีครับ ยุบสภาไป ๘ ครั้ง ไม่ยุบสภาก็ปฏิวัติเจออย่างนี้มาตลอด เพราะฉะนั้นถ้าจะยุบสภาอีกครั้งหนึ่งหลังจากมีรัฐธรรมนูญฉบับที่สมบูรณ์ใช้แล้วผมยินดีเป็นอย่างยิ่ง ส่วนข้อที่ ๓ คือขอให้เจ้าหน้าที่หยุดคุกคามพี่น้องประชาชน ผมขอเรียนให้ทราบว่าการเรียกร้องของนักเรียน นิสิต นักศึกษาขณะนี้เขาใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ ที่เขียนไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา การสื่อสาร และด้วยวิธีการอื่น ๆ ประกอบกับมาตรา ๔๔ ซึ่งมาตรา ๔๔ บอกว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ เพราะฉะนั้นเมื่อเขาใช้สิทธิดังนี้แล้วก็สมควรที่จะให้เขาดำเนินการไปเพียงแต่ว่าให้อยู่ในกรอบ ผมเองนั้นเคยมีประสบการณ์โดนตั้งข้อหามาทั้งหมด ๒๐ กว่าข้อหา ขณะนี้ยังสู้คดีที่ศาลอยู่ครับ เพราะฉะนั้นการชุมนุมกับการถูกหมายจับไม่ใช่เรื่องแปลก เป็นแต่เพียงว่าขอให้ปฏิบัติต่อผู้ถูกกล่าวหาให้ถูกต้องโดยใช้วิธีละมุนละม่อม ผมมีประเด็นที่จะพูดอีกแต่ว่าเวลาหมดก่อนก็ขอใช้สิทธิเพียงแค่นี้ครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ อีก ๒ ท่าน คุณฐิตินันท์ แสงนาค แล้วก็ท่านศุภชัย ใจสมุทร เชิญครับ

นายฐิตินันท์ แสงนาค (ขอนแก่น) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม นายฐิตินันท์ แสงนาค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น เขต ๑ ตัวแทนคนเมือง พรรคภูมิใจไทย ก่อนอื่นผมต้องขอชื่นชมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความข้อคิดเห็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไป เรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน ผมผ่านเหตุการณ์พวกนี้มาเยอะแล้วครับ เข้าใจดีในการทำม็อบ (Mob) ในการเป็นผู้ชุมนุมประท้วง เคยเล่าแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ยุคม็อบ (Mob) มือถือยุคแรก ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อเรียกร้องของน้อง ๆ นิสิต นักศึกษา ผมสนับสนุนมาตั้งแต่ต้น นี่ครั้งที่ ๓ แล้วที่ผมอภิปราย ผมเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา ผมก็จะเรียกร้อง ๓ ข้อนี้ แต่มีบางประเด็นบางกลุ่มที่แตกขยายข้อเรียกร้องออกไป จากเยาวชนปลดแอกเป็นประชาชนปลดแอกเป็นอีกหลายกลุ่มหลายเวทีซึ่งผมก็ห่วง โดยเฉพาะเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญผมเป็นคนหนึ่งที่ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ผมเป็นคนหนึ่งที่ออกมาต่อต้านเพราะผมมีโอกาสได้ทำความคิดเห็นข้อมูล ทำเวทีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๘ ตอนนั้นทำออกมาฉบับปี ๒๕๕๘ เกือบ ๒๐๐ หน้า ผมยังจำได้เกือบทุกหมวด ทางผู้ที่มีอำนาจดูแล้วบอกว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ผ่าน เคยพูดแล้วว่าสาระสำคัญส่วนหนึ่งก็คือให้สิทธิพลเมืองมากเกินไป ไม่เป็นไรครับ เมื่อมาเป็นปี ๒๕๖๐ ก็มีพ่วงต่อท้ายเข้ามาห้อยท้ายอีกตอนที่ให้ลงประชามติ มีพ่วงท้ายว่าให้ ส.ว. เลือกนายกรัฐมนตรีได้ ----------

- ๓๒/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งตอนที่ผมทำสภาปฏิรูปมา ส่งข้อมูลให้ สนช. ตอนนั้นไม่มีเรื่องนี้นะครับ เพื่อน ๆ หลายคน สมาชิกทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลต่างก็มีความเห็นตรงกันว่าไม่เป็นประชาธิปไตย เหมือนกับน้อง ๆ นักศึกษาทุกวันนี้ครับ หลายคนก็มองในแง่ดีว่ามันจะผ่านไป แค่เป็นบทเฉพาะกาล ๕ ปี แต่ในความเป็นจริง ๕ ปี คือ ๘ ปีนะครับ เพราะสภา ๑ ชุดอยู่ได้ ๔ ปี ผมเป็นห่วงแค่ข้อ ๓ ข้อ ๑ ก็คือหยุดคุกคามประชาชน นิสิต นักศึกษา ข้อ ๒ แก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ข้อ ๓ ให้ยุบสภา มีบางท่านที่หลงประเด็นว่าให้ยุบสภา การจะยุบสภาตอนนี้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้ ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงครับ อำนาจการเลือกตั้งของ ส.ว. เลือกนายกรัฐมนตรีก็ยังมีเช่นเดิม ยังอยู่ในบทเฉพาะกาลอยู่ เพราะฉะนั้นผมอยากฝากไปถึงผู้เรียกร้อง ผมคนหนึ่งที่เคยเรียกร้องว่าไปทีละขั้นตอน ทีละสเตป (Step) ก้าวบันไดไปทีละขั้น เดี๋ยวนี้ข้อเรียกร้องชักจะเลยเถิดไปไกลมากแล้วครับ แต่อย่างไรผมยังสนับสนุน ๓ ข้อนี้อยู่ และจะสนับสนุนต่อไป ถ้ายุบสภาแล้วไม่แก้รัฐธรรมนูญให้เสร็จก่อน สภาพการณ์ผมมองจากประสบการณ์ส่วนตัวที่เคยทำมา เราจะไม่มีการเลือกตั้งนะครับ มีสภาอยู่ ๕๐๐ คน คอยดูแลประชาชนน้อง ๆ อยู่ เป็นหูเป็นตาให้อยู่ ยังเอาไม่อยู่ ถ้าไม่มีสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้จะเกิดอะไรขึ้นครับ ยิ่งกว่าภาวะฉุกเฉิน ผมเลยเตือนผู้ที่ยังเข้าใจไม่กระจ่างในเรื่องนี้ ในฐานะรุ่นพี่ที่เคยทำมาก่อนว่าที่น้อง ๆ ทำมาถูกแล้วครับ อย่าหลงประเด็น อย่าโลภ มี ๒ จะเอา ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ เอา ๓ ข้อนี้ให้บรรลุก่อน ก้าวทีละก้าว พวกพี่ ๆ ที่เป็น ส.ส. ก็ตาม ที่เป็นประชาชนก็ตามคอยดูแลปกป้องน้อง ๆ อยู่ ผมต้องขอรัฐบาลจริง ๆ นะครับว่าข้อ ๑ อย่าคุกคามประชาชน เด็กนักเรียน นิสิต นักศึกษา อันนี้ผมขออย่างนี้นะครับ ฝากท่านประธานไปถึงรัฐบาลด้วย เด็กพวกนี้เขาบริสุทธิ์ มีไหมที่จะถูกชักชวนชักจูง มีบ้างครับ มากคนก็มากความ หลายความคิด แต่เราต้องปักธงให้ตรงว่าจุดหมายเราคืออะไร แล้วเดินไปสู่จุดหมายร่วมกัน สมาชิกในสภาแห่งนี้ทุกคนครับก็รักประชาธิปไตย ไม่อย่างนั้นคงไม่เป็น ส.ส. หรอกครับ ผมเข้ามาผมก็หวังจะแก้รัฐธรรมนูญ อันนี้พูดตรง ๆ เพราะว่าผมไม่สนับสนุนตั้งแต่ทีแรกอยู่แล้ว แต่ก็ต้องมีขั้นตอนกระบวนการ ซึ่งสภาเขากำลังทำอยู่ ผมก็เป็น ส.ส. ตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งที่จะเป็นแรงขับเคลื่อนได้ตามกำลังความสามารถและกฎหมายเอื้ออำนวย หน้าที่ภาระที่ได้รับมอบมา ผมอยากเรียกร้องไปถึงผู้ชุมนุมเอง ฝ่ายรัฐบาลผู้มีอำนาจเองว่าอย่ากระทำการอะไรที่รุนแรงเด็ดขาด มีอะไรเกิดขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมก็เป็นคนหนึ่งที่ถือธงนำหน้า ผมทำมาแล้ว เรียนท่านประธาน รายงานฉบับนี้เป็นรายงานที่ดีแม้จะไม่สมบูรณ์แบบ แต่ก็เป็นจุดเล็ก ๆ ที่จะเปิดท่อให้ทุกฝ่ายมีช่องหายใจ หันหน้าเข้าหากัน ประชาธิปไตยไม่มีใครได้อะไรทุก ๆ อย่างครับ ประชาธิปไตยคือการฟังเหตุและผลของกันและกัน ก็ขอฝากท่านประธานไปถึงผู้เกี่ยวข้องและรับผิดชอบไว้เพียงเท่านี้ ขอบคุณมากครับ

- ๓๓/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไปท่านศุภชัยครับ

นายศุภชัย ใจสมุทร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ศุภชัย ใจสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย ผมขออนุญาตที่จะใช้เวลาอันสั้น ๆ นี้ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่คณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้ได้ทำ ผมเข้าใจว่าท่านทำงานด้วยความลำบากใจ อึดอัดใจ แต่อยากจะเรียนว่าภารกิจหน้าที่ที่ท่านได้ทำไปเป็นไปอย่างสมบูรณ์ครับ ผมขอชื่นชมในสิ่งที่ท่านได้ทำไปท่านประธานครับ ความรักชาติ ความรักประชาธิปไตย มันไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุมาก อายุน้อย หนุ่ม แก่ หรือเป็นฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาล ความเป็นจริงก็คือว่าสิ่งหนึ่งซึ่งพวกเราที่อยู่ที่นี่อยู่ที่นี่กันทุกคน เรามีความคิดซึ่งผมคิดว่าเราเหมือนกันก็คือเราเชื่อมั่นในระบบรัฐสภา เพราะฉะนั้นสิ่งที่คณะกรรมาธิการกำลังทำอยู่ก็ด้วยเชื่อมั่นในความเป็นรัฐสภา ความเป็นระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาเราจึงทำหน้าที่ของเรา ส่วนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยและไม่ร่วมท่านก็เป็นสิทธิของท่าน แต่ผมก็ไม่คิดว่ารายงานนี้จะบกพร่องไปเพียงเพราะท่านไม่ได้เข้ามาร่วม ท่านประธานครับ ผมเป็นคนจังหวัดตรังขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานทราบดี ในวันที่ผมอายุ ๑๒ ขวบ มีทนายความหนุ่มคนหนึ่งคือท่านประธานได้ลงสมัครผู้แทนราษฎร วันนั้นท่านหนุ่มมากและจนถึงวันนี้ระบบรัฐสภาไทยก็ยังมีชื่อนายชวน หลีกภัย อยู่ เหตุผลประการเดียวครับ เพราะท่านเชื่อมั่นในระบบรัฐสภา ผมตอนนั้นผมยังเป็นเด็ก ผมก็ชื่นชมท่านอยู่ และวันนี้ก็ต้องเรียนท่านตรง ๆ ว่าระบบรัฐสภาเป็นระบบที่มั่นคง ความเป็นท่านเองท่านประธานก็เพราะระบบรัฐสภามีความเป็นอกาลิโก เป็นสิ่งที่พวกเราต้องประคับประคอง เพียงแต่อยากจะเรียนเรื่องนี้ก็ด้วยความรู้สึกว่าผมได้ติดตามคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้ว่าเขาทำงานกันอย่างเต็มที่ ผมเห็นหลายท่านซึ่งวันนี้ก็ยังแสดงจุดยืนสำคัญในการที่แสดงความห่วงใยต่อหมู่นิสิต นักศึกษา ที่ออกมาชุมนุม ในส่วนของการชุมนุม ผมขออนุญาตที่จะแสดงความคิดเห็นว่าวันที่ผมเห็นโรงเรียนเก่าของผมยก ๓ นิ้วกันทั้งโรงเรียนในหน้าเสาธง ผมเห็นแล้วผมปลาบปลื้ม เพราะผมเห็นภาพทั้งหมดนี้เป็นภาพที่ผมอยากเห็นเมื่อ ๔๐ กว่าปีที่แล้ว ที่ผมเป็นนักเรียนคนเดียวของโรงเรียนกระมังที่แอบไปชุมนุมที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันนั้นกับวันนี้มีความต่าง แต่เป็นความงดงามของวันนี้ แต่วันนั้นถ้าผมจะยกนิ้ว ๓ นิ้ว วันนั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถ้ามีการยกนิ้ว ๓ นิ้ว ผมอาจจะต้องไปยกในตามสุมทุมพุ่มไม้หรือในห้องน้ำ แต่วันนี้ประชาธิปไตยเบ่งบาน มีการชุมนุมผมเรียกว่าเป็นความงดงาม ถามว่าทำไมเป็นความงดงาม เพราะนั่นคือสิ่งที่เขาเห็นอยู่ทั้งชีวิตของเขา วันนี้ถ้าเรามองย้อนกลับไป ๒๐ ปี ในบ้านพ่ออาจจะเป็น นปช. แม่อาจจะเป็น กปปส. แม่อาจจะเป็นเหลือง พ่ออาจจะเป็นแดง ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่อยู่ในวัยคนหนุ่ม คนสาว ที่อายุประมาณ ๒๐ ปีทั้งนั้น มีทีวี (TV) เครื่องโทรทัศน์อยู่ ๒ ช่อง เปิดแช่ช่องสื่อทางการเมืองทั้งวันทั้งคืนซึมซับไป เพราะฉะนั้นอยู่ ๆ วันดีคืนดีผมก็ไม่เห็นด้วยว่าทางรัฐจะไปห้ามไปปรามบอกว่าเด็ก ๆ ทั้งหลายหนูกลับไปโรงเรียนเถอะ ก็ชีวิตเขาถูกหล่อหลอมมาแบบนี้ เพราะฉะนั้นการที่เขาได้แสดงออกก็เป็นสิ่งที่เราพึงจะให้โอกาส และผมได้ฟังได้อ่านในรายงานแล้วก็พบว่าสิ่งนี้เป็นเรื่องที่เราเห็นตรงกัน การแสดงออกของนักเรียน นิสิต นักศึกษา มีเหตุผลเป็นประการเดียว ก็คือความรักชาติ ความปรารถนาดีต่อชาติอยากให้เป็น ถามว่าพวกเราที่นี่ทุกคน ฝ่ายรัฐบาลพูดกันตรง ๆ พวกเราก็ไม่เห็นด้วยกับระบบเผด็จการ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ไม่ต้องบอกว่าฝ่ายค้านต่อต้านเผด็จการมากกว่าฝ่ายรัฐบาลหรอกครับ ความจริงเราก็ไม่เห็นด้วย แต่สิ่งหนึ่งซึ่งเรามีก็คือว่าประเทศจะต้องเดินหน้าด้วยระบบรัฐสภา เราฝันให้ไกล เราไปให้ถึง วันนี้เรามากันไกลพอสมควร เรามายังไม่ถึง ๒ ปี สิ่งที่เราแสดงกันให้เห็นก็คือว่าวันนี้รัฐสภาแห่งนี้พร้อมที่จะร่วมกันเดินหน้าในการแก้รัฐธรรมนูญที่บอกว่าไม่เป็นประชาธิปไตย ที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ที่เยาวชน นิสิต นักศึกษา นักเรียนเห็น ก็ไม่ต่างจากที่เราเห็นหรอกครับ เพราะฉะนั้นสิ่งที่อยากจะเรียนก็คือว่าในวันที่เมื่อ ๔๐ กว่าปีที่แล้ว ผมไปชุมนุมอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันนี้ลูกหลานก็กำลังออกมาเรียกร้อง มันก็ไม่ต่างกัน ประเด็นมีอยู่นิดเดียวครับที่อยากจะฝากก็คือว่า ผมได้เห็นว่าการชุมนุมตลอดมาภายหลังของเราทุกอย่างถ้าเป็นประชาชนล้วน ๆ ประชาชนออกมาแสดงจุดยืนในการเรียกร้อง ทุกอย่างจะเป็นพลังบริสุทธิ์ แต่คำถามว่าจริง ๆ แล้ว เราได้พบว่ามีนักการเมืองเดินนำหน้าประชาชนเสียทั้งสิ้น พลังประชาชนอันเป็นพลังบริสุทธิ์ก็เลือนหายไป เพราะเป้าหมายในการเรียกร้องของประชาชนกับนักการเมืองที่แฝงไปอยู่ตรงนั้นต่างกัน ประชาชนต้องการมีชีวิตที่ดีขึ้น แต่นักการเมืองแฝงไว้เรื่องอำนาจ วันนี้สิ่งที่อยากจะเรียนต่อท่านประธานก็คือว่าวันนี้ผมเชื่อในพลังบริสุทธิ์ร้อยเปอร์เซ็นต์ของนิสิต นักศึกษา ของนักเรียน เพราะแผ่นดินนี้จะเป็นแผ่นดินของเขา ที่จะต้องรับจากรุ่นของพวกผม รุ่นของท่านประธานและอีกหลายรุ่นไป เพียงแต่ขออย่างเดียวครับ ขอให้พลังของนิสิต นักศึกษาจงเป็นพลังอันบริสุทธิ์ต่อไป อย่าให้ฝ่ายการเมืองเข้าไปแทรกเลยครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ มีสมาชิกได้อภิปรายทั้งหมด ผมรวมเมื่อวานกับวันนี้ ๒๔ ท่านครับ เราได้ใช้เวลาอันมีค่ายิ่งผ่านไป เมื่อวานนี้ก็ค่อนวัน ครึ่งวัน วันนี้ก็ครึ่งวัน ก็ได้ประโยชน์จากความเห็นท่านสมาชิก วันนี้คนสุดท้ายได้อภิปรายแล้ว ท่านประธานคณะกรรมาธิการมีอะไรที่จะสรุป ขอเชิญครับ

นายภราดร ปริศนานันทกุล (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง พรรคภูมิใจไทย ผมในฐานะประธานกรรมาธิการ ผมต้องถือโอกาสตรงนี้ขอบคุณเพื่อนสมาชิกทั้ง ๒๔ ท่าน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด้วยกัน เมื่อวาน ๑๓ ท่าน และวันนี้ตั้งแต่เช้าอีก ๑๑ ท่าน เราทั้งสิ้น ๒๔ ท่านที่ได้ลุกขึ้นอภิปรายและผมเชื่อว่ามีอีกหลายท่านที่ประสงค์ที่จะร่วมแสดงความคิดเห็น แต่เนื่องจากเวลาที่จำกัด ผมขอบคุณทุกท่านที่ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น แล้วก็สะท้อนต่อรายงานของคณะกรรมาธิการ เห็นด้วยบ้าง ไม่เห็นด้วยบ้าง ไม่ว่ากันครับ นี่คือความงดงามของระบอบประชาธิปไตย แต่สิ่งที่ผมอยากจะยืนยันกับสภาแห่งนี้ ยืนยันกับท่านประธานก็คือว่าแม้ว่ากรรมาธิการชุดนี้จะถูกมองว่าไม่ค่อยสมประกอบสักเท่าไรนัก เพราะองค์ประกอบของพวกเรามีเพียงสมาชิกฝ่ายรัฐบาลเท่านั้น แต่ผมยืนยันในครั้งสุดท้ายก่อนที่กรรมาธิการชุดนี้จะสิ้นสุดลงว่าพวกเรากรรมาธิการทั้งหมดมีความตั้งใจในการที่จะทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสภาผู้แทนราษฎรอย่างดีที่สุด เราทำหน้าที่ทั้งในการลงไปรับฟังความคิดเห็น ทำหน้าที่ทั้งมอนิเตอร์ (Monitor) ผ่านระบบออนไลน์ (Online) เรายืนยันว่าเราทำหน้าที่ด้วยความตรงไปตรงมาและด้วยความบริสุทธิ์ใจและไร้ซึ่งอคติในทุก ๆ ฝ่าย ผมไม่ค่อยสบายใจนักครับท่านประธาน ที่มีเพื่อนสมาชิกหลายท่านได้บอกว่าคณะกรรมาธิการชุดนี้พยายามที่จะซื้อเวลา เตะถ่วงและเป็นเครื่องมือของรัฐบาล ในการที่จะทำหน้าที่เหมือนกับว่าให้รัฐบาลสั่งให้ไปรับฟังความคิดเห็นก็ฟังไปผ่าน ๆ ผมไม่สบายใจนักครับ ----------

- ๓๕/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะอย่างที่บอกเมื่อวานและท่านกรรมาธิการหลายท่านได้ยืนยันว่ากรรมาธิการชุดนี้ไม่ได้เกิดขึ้นจากรัฐบาล หากแต่ว่ามันเกิดขึ้นจากสภาผู้แทนราษฎร ผมไม่ว่าอะไรเลยถ้าหากว่าท่านจะดูถูกผม หรือท่านจะด่าว่าผม เช่นเดียวกันผมก็เชื่อว่ากรรมาธิการที่นั่งอยู่ตรงนี้ก็คงจะไม่ว่าอะไรท่านเช่นเดียวกันหากท่านจะดูถูกพวกเรา แล้วก็ด่าพวกเรา แต่สิ่งที่ไม่น่าสบายใจที่สุดก็คือว่าท่านกำลังที่จะดูถูกรัฐสภา ท่านกำลังดูถูกสภาผู้แทนราษฎร นั่นหมายความว่าท่านดูถูกตัวเอง และท่านดูถูกพี่น้องประชาชน ท่านบอกว่าคณะกรรมาธิการชุดนี้ทำหน้าที่ไปสุดท้ายแล้วก็ไม่ได้อะไรขึ้นมาเลย สุดท้ายแล้วกรรมาธิการชุดนี้ก็ได้แค่เตะถ่วง ซึ่งนั่นหมายความว่าเรากำลังดูถูกสภาผู้แทนราษฎร เรากำลังจะบอกว่าสภาผู้แทนราษฎรซึ่งตั้งคณะกรรมาธิการมาไปศึกษาในเรื่องต่าง ๆ เราไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาได้ เราต้องแยกบทบาทให้ชัดเจน บทบาทของฝ่ายบริหารซึ่งแน่นอนปัญหาทั้งหมดที่มันเกิดขึ้นในประเทศนี้เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารทั้งหมดแหละครับ ถ้าเราคิดกันแบบนั้นสภาผู้แทนราษฎรไม่ต้องทำอะไรแล้วครับ แต่วันนี้ทำไมเรามีญัตติมากมาย วันนี้ทำไมเรามีกระทู้มากมายที่เข้ามาสู่สภาผู้แทนราษฎร เพราะเราเชื่ออย่างไรครับ เราเชื่อเหมือนกันว่าระบบรัฐสภาจะช่วยแก้ไขปัญหาให้กับประเทศนี้ เช่นเดียวกันกับปัญหานี้ เช่นเดียวกันกับปัญหาเรื่องการชุมนุม เรื่องความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เราก็เชื่อเช่นเดียวกันว่าสภานี้จะเป็นอีก ๑ องค์กรที่ช่วยในการที่จะแก้ไขปัญหาและเดินหน้าประเทศไปด้วยกัน เราจะเห็นว่าสภาแห่งนี้ได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ ผมต้องถือโอกาสตรงนี้อีกครั้งหนึ่งครับ ขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านที่ได้ช่วยกันแสดงความคิดเห็น และถึงแม้ว่าคณะกรรมาธิการชุดนี้จะสิ้นสุดภารกิจหน้าที่ลงหลังจากที่ได้ร่วมกันลงมติกับข้อสังเกต แต่ก็ยืนยันกับท่านประธานแล้วก็ยืนยันกับสภาว่าหน้าที่ของพวกผมในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังไม่หมดสิ้น ณ วันนี้ ก็ยังจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนและพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันของพี่น้องประชาชนต่อไป เช่นเดียวกันกับเพื่อนสมาชิก เช่นเดียวกันกับพวกเราที่ยังมีหน้าที่ร่วมกันในการที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหา แล้วก็คลี่คลายสถานการณ์ให้ประเทศเดินหน้าต่อไปข้างหน้าได้ สถานการณ์ที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่ยืนยัน แล้วก็ตอกย้ำอีกครั้งว่าในประเทศนี้เสียงที่ยิ่งใหญ่ที่สุด และเสียงที่ดังที่สุดคือเสียงของพี่น้องประชาชน วันนี้หลังจากที่มีการชุมนุมเรียกร้องในประเด็นต่าง ๆ เราจะเห็นว่าพวกเราในฐานะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเราไม่ได้อยู่เฉย และเราก็พยายามที่จะเดินหน้าแก้ไขปัญหา ท่านจะเห็นว่าเรื่องการแก้รัฐธรรมนูญกำลังจะเกิดขึ้นหลังจากที่ทุกพรรคการเมืองเห็นพ้องต้องกันที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยมีการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้น ซึ่งในสัปดาห์สุดท้ายของเดือนกันยายนก็จะเดินหน้าสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นรัฐธรรมนูญที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง ทั้งหมดทั้งสิ้นเกิดขึ้นจากสภาแห่งนี้ ผมต้องถือโอกาสตรงนี้อีกครั้งหนึ่งในท้ายที่สุดขอบคุณท่านประธานสภาที่ให้โอกาส แล้วก็ขอบคุณสภาแห่งนี้ที่มอบหมายให้พวกผมไปปฏิบัติหน้าที่ที่ค่อนข้างที่จะหนักหนาสาหัส แต่อย่างไรก็ดีจะดีหรือไม่ เราทำหน้าที่ของพวกเราในฐานะตัวแทนของพวกท่านอย่างเต็มความสามารถ แล้วก็หวังว่าหลังจากที่เสร็จสิ้นภารกิจนี้แล้วพวกเรายังมีภารกิจร่วมกันที่จะขับเคลื่อน แล้วก็นำข้อเรียกร้องต่าง ๆ ทั้งหมดที่เราสรุปเห็นร่วมกันนำไปสู่การปฏิบัติในอนาคต ต้องถือโอกาสตรงนี้ขอบคุณท่านประธานอีกครั้งหนึ่งครับ ขอบพระคุณครับ

- ๓๖/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปจะต้องขอมติจากที่ประชุมนะครับว่าจะเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการหรือไม่ คือเท่าที่ติดตามฟังมาตลอดตั้งแต่เมื่อวาน ก็มีความเห็นที่แตกต่างกันบ้าง โดยเฉพาะการวิจารณ์ความสมบูรณ์ของรายงาน แต่ว่าที่สมาชิกประกาศว่าไม่เห็นด้วยกับรายงานนี้ ก็ไม่มีนะครับ มีก็วิจารณ์ความไม่สมบูรณ์หรือความอยากจะเห็นอะไรเพิ่มมากกว่านั้นเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นถ้าสมาชิกไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ผมต้องถามสมาชิกเพื่อจะใช้ ข้อ ๘๘ ว่า ถ้าไม่มีสมาชิกคัดค้านในรายงานของคณะกรรมาธิการ และไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ ก็จะถือว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วยกับญัตตินี้นะครับ สมาชิกไม่เห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปก็จะมีรายงานก็คือข้อสังเกตของกรรมาธิการนะครับ กรรมาธิการได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงาน เพื่อสภาพิจารณาว่าเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการหรือไม่ โดยไม่มีการอภิปราย อันนี้เป็นไปตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ ผมขอถามความเห็นสมาชิกว่าสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ถ้าไม่มี ก็ถือว่าท่านสมาชิกได้ให้ความเห็นชอบกับข้อสังเกตของกรรมาธิการนะครับ ก่อนจะจบวาระนี้ก็ต้องขอบคุณคณะกรรมาธิการ สมาชิกทุกท่านนะครับ ผมขอเรียนนิดเดียวครับ ได้มีการอภิปรายกันมาแล้วก็อาจจะกล่าวถึงเรื่องกระบวนการประชาธิปไตย ก็อยากจะขอเป็นกำลังใจให้กับพวกเราทุกคนนะครับ เมื่อเราตัดสินใจเข้ามาทำงานการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ในระบบรัฐสภาที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เราก็ต้องมีส่วนสำคัญในการช่วยรักษา แล้วก็ไม่ใช่เพียงรักษา แต่เราต้องพยายามทำให้ประสิทธิภาพของระบบนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจริงนะครับ ผมเรียนบ่อย ๆ ว่าข้างนอกจะเป็นอย่างไรก็ตาม ในนี้ต้องรักษาคุณภาพของระบอบประชาธิปไตยให้ได้ เราเป็นฝ่ายนิติบัญญัติเราต้องเป็นแบบอย่างในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ความเห็นเราไม่ต้องเหมือนกันหรอกครับ แต่เป้าหมายคือเราจะจรรโลงรักษาระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ไว้ด้วยกัน ผมขอขอบคุณท่านสมาชิกทุกคนสำหรับวาระนี้เราได้ใช้เวลาพอสมควรครับ ขอขอบคุณทุกฝ่ายครับ

๔.๔ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับและถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน พิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง "การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)"

ของ

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่สุด (สำเนา)

ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๐/๕๙๙

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน นั้น คณะกรรมาธิการ ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมานายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทำให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมาธิการฯ สิ้นสุดลง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์ เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค หลังจากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุลและนางสาวพรรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมา นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลังจากนั้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ และนายสิงหภณ ดีนาง เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน แทน และในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๔. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๕. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๗. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๘. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) เสร็จเรียบร้อยแล้ว อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ “เมื่อคณะกรรมาธิการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด” จึงขอเสนอรายงานเพื่อบรรจุระเบียบวาระเข้าที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสิระ เจนจาคะ)
ประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
โทร. ๐๒ ๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๙๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ law_fairly@hotmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวกัลยรัชต์ ขาวสำอางค์)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒

นายภูวน อุ่นจันทร์ /ร่าง
นางสาวธารทิพย์ ทองห้าว/ พิมพ์
นายเอรวัตร อุ่นกงลาด/ ตรวจ
ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ นายภูวน อุ่นจันทร์
ครั้งที่ ๒ นายปิยะพงษ์ วานิช
ครั้งที่ ๓ ว่าที่ร้อยตรี จีระศักดิ์ ปิติกะวงศ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามคณะกรรมาธิการ

รายนามคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๔. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๕. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๗. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๘. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามคณะทำงาน

๑. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	เป็นประธานคณะทำงาน
๒. นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์	เป็นคณะทำงาน
๓. นายโกวิทย์ ธารณา	เป็นคณะทำงาน
๔. นายพีระภัฏ บุญเจริญ	เป็นคณะทำงาน
๕. นางนงภรณ์ รุ่งเพ็ชรวงศ์	เป็นคณะทำงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปผู้บริหาร

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๑) กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมาย การยุติธรรม สิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน

ดังนั้น เพื่อเป็นการศึกษาปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายกรณีข้อพิพาทในโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้รับสิทธิสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ หรือที่เรียกว่า “โครงการโฮปเวลล์” ที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย ชำระเงินให้กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเงินกว่า ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการว่ามีข้อเท็จจริงและความเป็นมาเป็นประการใด รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพียงใด จึงเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรมอันเป็นประโยชน์ของแผ่นดินและประชาชน ประกอบกับข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และปัญหาข้อพิพาทในกรณีนี้ไม่ค่อยปรากฏต่อสาธารณชน จึงทำให้ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สมควรที่คณะกรรมาธิการฯ จะพึงต้องศึกษาความเป็นมา ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และปัญหาข้อพิพาทต่าง ๆ เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบข้อเท็จจริง และเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน จึงมีมติตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายกรณีโครงการโฮปเวลล์ เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงในประเด็นต่าง ๆ ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นกลาง ซึ่งสามารถสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ทั้งจากบุคคล เจ้าหน้าที่และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากเอกสารและพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้รับจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายเรื่องดังกล่าว โดยได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) โดยได้ข้อสรุปและข้อสังเกต ดังนี้

๑. รัฐบาลควรพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้มีความละเอียดชัดเจนมากขึ้นโดยเฉพาะขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานของสำนักงานอนุญาโตตุลาการ ผู้ที่จะทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ และอายุความการรับพิจารณาข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นระหว่างสัญญาทางแพ่งและสัญญาทางปกครองให้ชัดเจน รวมทั้งให้แก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองต้องไม่เป็นการขัดแย้งหรือมีลักษณะเสมือนหนึ่งเป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. ควรปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีโดยสม่ำเสมอและเคร่งครัด รวมทั้งควรออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้สอบถามมายัง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสมอ ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องชัดเจนของความเข้าใจมติคณะรัฐมนตรี และเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของส่วนราชการต่างๆ ที่เป็นแนวทางเดียวกันทั้งหมด

๓. ผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการพบว่า มีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเบื้องต้นที่เป็นพิรุธบ่งชี้ให้น่าเชื่อว่ามีการกระทำอันมีลักษณะเป็นการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการโฮปเวลล์มาตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน ทั้งภาคการเมือง ภาครัฐ และเอกชน ซึ่งอาจจะมีผลต่อความผูกพันตามสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ และการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด โดยเฉพาะควรตรวจสอบและทบทวนจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามหลักฐานใบเสร็จรับเงินที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อ้างอิงและนำมาประกอบคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการให้มีความถูกต้อง เนื่องจากพบว่าการเมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยทำการตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีจำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินที่ถูกต้องเพียงประมาณ ๑,๗๓๒ ล้านบาทเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์สูงสุดของแผ่นดินและของประชาชน คณะกรรมาธิการขอเสนอแนะให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยควรที่จะให้หน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่าง ๆ และดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ กับผู้กระทำความผิด หากพบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เพียงพอต่อไปโดยด่วน และควรให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีโครงการโฮปเวลล์ทั้งหมด ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการต่าง ๆ ของตนเองว่ามีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใดบ้างและให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือผิดพลาดนั้นโดยด่วนที่สุด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมาธิการ	**ก**
รายนามคณะทำงาน	**ข**
บทสรุปผู้บริหาร	**ค**
สารบัญ	**จ**
๑. ความเป็นมา	๒
๒. วิธีการพิจารณาศึกษา	๓
๓. หน่วยงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓
๔. ผลการพิจารณา	๖
๔.๑ รายละเอียดความเป็นมา	๖
๔.๒ ข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริง และข้อพิรุธ	๒๓
๕. ข้อสังเกตประเด็นสำคัญ	๕๑
๕.๑ การบอกเลิกสัญญาสัมปทานเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑	๕๑
๕.๒ การเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นใหญ่ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘	๕๔
๖. ข้อสังเกตด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	๕๕
๖.๑ อายุความการยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ	๕๕
๖.๒ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงอายุความฟ้องคดีสัญญาทางปกครอง เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑	๕๕
๖.๓ การดำเนินการพิจารณาชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ	๕๕
๖.๔ การพิจารณาในชั้นศาลปกครอง	๕๖
๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ	๕๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)

ของ

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๑)คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมาย การยุติธรรม สิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และความเป็นธรรม ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทำให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมาธิการฯสิ้นสุดลง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์ เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค หลังจากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมานายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๖๖๓

หลังจากนั้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ และนายสิงหภณ ดีนาง เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรรณิการ์ วานิช

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อนึ่ง ในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๔. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๕. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๗. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๘. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมาธิการฯ มีมติตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายกรณีโฮปเวลล์ เพื่อพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และการปฏิบัติตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้รับสิทธิสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ (โครงการโฮปเวลล์) รวมทั้งเพื่อเสนอข้อเสนอแนะที่พึงปฏิบัติต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ประธานคณะทำงาน
๒. นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์	คณะทำงาน
๓. นายโกวิทย์ ธารณา	คณะทำงาน
๔. นายพีระภัฏ บุญเจริญ	คณะทำงาน
๕. นางนงภรณ์ รุ่งเพ็ชรวงศ์	คณะทำงาน

บัดนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้ดำเนินการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป

๑. ความเป็นมา

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาศึกษากรณีที่ศาลปกครองสูงสุดในคดีพิพาทระหว่างกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ในโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้รับสิทธิสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ ที่เรียกว่า “โครงการโฮปเวลล์” มีคำพิพากษาให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเงินกว่า ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ คณะกรรมมาธิการฯ มีความเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดินสมควรจะต้องศึกษาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ละเอียดมากขึ้น เพื่อหาแนวทางใน

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

การป้องกันมิให้เกิดปัญหาเช่นกรณีนี้อีก รวมทั้งเพื่อเสนอแนะรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงแนวทางที่พึงปฏิบัติต่อไป คณะกรรมมาธิการฯ จึงมีมติตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายกรณีโฮปเวลล์ (คณะทำงานฯ) เพื่อพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และการปฏิบัติตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อพิจารณาเสนอข้อเสนอแนะที่พึงปฏิบัติต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะทำงานฯ มีการประชุมศึกษาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายต่าง ๆ ในโครงการโฮปเวลล์ รวมทั้งสิ้น ๖ ครั้ง และเชิญอดีตเจ้าหน้าที่ของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาให้ข้อเท็จจริง ๑ ท่าน ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้ศึกษาข้อเท็จจริงจากเอกสารและพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้รับจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปความคิดเห็น เสนอต่อคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน เพื่อจะได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป

๒. วิธีการพิจารณาศึกษาของคณะทำงานฯ

คณะทำงานพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายกรณีโฮปเวลล์ ในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ได้ศึกษาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นในการดำเนินโครงการโฮปเวลล์ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนถึงการตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และปัญหาต่าง ๆ โดยคณะทำงานตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน “กรณีโฮปเวลล์” ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมและให้ศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากโครงการโฮปเวลล์รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน ๖ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๔ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๖ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

นอกจากนั้น คณะทำงานฯ ยังได้รับข้อมูลเพิ่มเติมทั้งจากคณะทำงานตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน “กรณีโฮปเวลล์” ที่ตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ และจากคณะทำงานศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเสียหายของรัฐในโครงการระบบขนส่งทางรถไฟยกระดับในกรุงเทพมหานคร (คดีโฮปเวลล์) และโครงการทางด่วนสายบางปะอิน – ปากเกร็ด (คดี BEM) ที่ตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๒๔๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) อีกด้วย

๓. หน่วยงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการโดยเชิญหน่วยงานมาศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริงและประกอบการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑. นายปัญญาพล ศรีเรืองแก้ว
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒. นางสาวณัฐินี พรหมประสิทธิ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) สถาบันอนุญาโตตุลาการ

๑. นายพรภัทร์ ตันติกุลานันท์
ผู้อำนวยการบริหารสถาบันอนุญาโตตุลาการ /
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา

๒. นางสาววิชญา แก้วเกิด
นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานศาลยุติธรรม

๓) การรถไฟแห่งประเทศไทย

๑. นายเติมสิทธิ์ บุญณรงค์
รองผู้อำนวยการฝ่ายด้านการบัญชี

๒. นายสยมภู ฤทธิ์วิรุฬห์
หัวหน้าสำนักงานอาณาบาล

๓. นางขวัญจิต ตระการเหงี่ยม
หัวหน้างานประมวลบัญชี

๔. นายสุทธิรักษ์ ยิ้มยัง
หัวหน้างานนิติกรรม

๕. นายสุขี ผ่องอำไพ
หัวหน้าแผนกบริหารงานทั่วไป

๖. นายเล็ก อุตส่าห์
ผู้ว่าคดี

๗. นางสาววีรณันท์ ดวงชื่น
พนักงานการบัญชี ๖

๔) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๑. นางภัทรา โชว์ศรี
รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

๒. นางสาวบรรลูน ศิริสิงห์สังชัย
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและ
บริหารพัสดุที่ ๑๑

๓. สิบตำรวจตรีหญิง สุวิภาภรณ์ ศุภประเสริฐ
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

๔. นางสาวนิภาวรรณ ประเสริฐศราวุธ
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

๕) กรมบัญชีกลาง

๑. นางกิตติมา อังกินันทน์
ผู้อำนวยการกองละเมิดและแพ่ง

๒. นางสาวนพพร อุณาภาค
ผู้เชี่ยวชาญด้านละเมิดและแพ่ง

๓. นางสาวชลธิชา นวลน้อย
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานละเมิดและแพ่ง ๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

๑. นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์
รองอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

๒. นายจิตรกร ว่องเขตกร
นิติกรเชี่ยวชาญ

๓. นายวรวิทย์ สิงห์อินทร์
ผู้อำนวยการกองบริหารการประกอบธุรกิจของชาวต่างชาติ

๔. นางเดือนรุ่ง สถิตย์ชัยวัฒนา
นิติกรชำนาญการพิเศษ

๕. นางสาวสุกัญญา ถนอมกล่อม
นิติกรชำนาญการพิเศษ

๗) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๑. นายโชคดี แก้วแสง
รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๒. นางสาวปุณยนุช มีกำลัง
ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

๓. นายธรรมรัตน์ รัตนพันธ์
นิติกร

๘) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

๑. นายทิพย อุทัยสาง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพิ่มมูลค่ารัฐวิสาหกิจ

๒. นางสาวฐิติพร บุญโสภาค
นักวิเคราะห์รัฐวิสาหกิจชำนาญการ

๙) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๑. นายเทพสุ บวรโชติดารา
ผู้อำนวยการกองข่าวกรองทางการเงิน

๒. ร้อยตำรวจเอก คุณกฤต แก้วสุขสุด
นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ

๑๐) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๑. นางอรวรรณ ทูลมณี
นิติกรชำนาญการ

๒. นายวสวัตติ์ ปัญญาจิรภาส
นิติกรปฏิบัติการ

๓. นางสาวฐิติภา กุลนิวัฒเจริญ
นิติกรปฏิบัติการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๑) กรมสอบสวนคดีพิเศษ

๑. พันตำรวจตรี ยุทธนา แพรดำ
ผู้อำนวยการกองคดีการเงินการธนาคารและ
การฟอกเงิน

๒. พันตำรวจโท สายัณห์ พร้อมสินทรัพย์
รองผู้อำนวยการกองคดีความมั่นคง

๓. พันตำรวจโทหญิง พรทิพย์ ล.วีระพรรค
ผู้อำนวยการกองคดีความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา
ต่อหน่วยงานของรัฐ

๑๒) กรมสรรพากร

๑. นายปิ่นสาย สุรัสวดี
ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์และการจัดเก็บภาษี
(กลุ่มธุรกรรมทางการเงิน การธนาคาร)

๒. นายศุภชัย บำรุงศรี
นักวิชาการสรรพากรชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งนิติกรเชี่ยวชาญ

๓. นางสาวเสาวนีย์ มีแสง
นักวิชาการภาษีเชี่ยวชาญ

๔. นางพิมพ์อร ยิ้มประเสริฐ
นักวิชาการภาษีชำนาญการพิเศษ

๕. นายรังสรรค์ หลวงเมือง
นิติกรชำนาญการพิเศษ

๖. นายตฤบดี ฤทธิเรืองเดช
นิติกรชำนาญการ
รักษาการในตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษ

๑๓) ผู้เกี่ยวข้อง

นายสุวัฒน์ วาณีสุบุตร
อดีตข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔. ผลการพิจารณาของคณะกรรมาธิการฯ

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ตามรายงานของคณะทำงานฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับคณะทำงานฯ สรุปได้ดังนี้

๔.๑ รายละเอียดความเป็นมาของโครงการโฮปเวลล์

๔.๑.๑ จุดเริ่มต้นโครงการไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี

โครงการโฮปเวลล์ หรือ โครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับโดยได้รับสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ เริ่มต้นจากการที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ เห็นชอบในหลักการให้กระทรวงคมนาคมไปดำเนินการให้มีการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานครโดยให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน รวม ๓ ตอน หรือ ๓ เส้นทาง คือ กรุงเทพฯ-บางซื่อ , ยมราช-มักกะสัน และมักกะสัน-แม่น้ำ ระยะทางทั้งสิ้น ๑๓ กิโลเมตร เงินลงทุน ๒,๐๐๐ ล้าน

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บาท ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ ตามหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๔/๑๓๔๖๓ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๓๒ ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้น (นายมนตรี พงษ์พานิช) ได้ออกคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๒๘๓/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาดำเนินโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ โดยได้รับสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ (โครงการโฮปเวลล์) ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงคมนาคม (ฝ่ายการขนส่งทางบก) เป็นรองประธานกรรมการ ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมขนส่งทางบก กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท ขนส่ง จำกัด เป็นกรรมการ และมีผู้แทนการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ (คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ) มีหน้าที่กำหนดรูปแบบและคัดเลือกเส้นทางที่เหมาะสมที่จะประกาศเชิญชวนให้เอกชนมาลงทุน พร้อมกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ (TOR) และพิจารณาคัดเลือกเอกชนผู้สนใจมาลงทุนโครงการโฮปเวลล์มีรายละเอียดที่จะต้องศึกษาและตรวจสอบพื้นที่ที่จะทำโครงการมากมาย แต่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ กลับมีการประชุมหารือกันเพียงหนึ่งครั้งเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ ก็สามารถกหนดเส้นทาง รูปแบบ และเงื่อนไขที่จะประกาศเชิญชวนเอกชนผู้สนใจมาลงทุน (TOR) ได้ หลังจากนั้นก็ประกาศเชิญชวนให้เอกชนที่สนใจโครงการโฮปเวลล์มาซื้อซองเพื่อเสนอเงื่อนไขการดำเนินการในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๒ โดย TOR ได้กำหนดให้ผู้ลงทุนสร้างทางรถไฟยกระดับบนชั้นที่ ๑ และทางรถยนต์ยกระดับอยู่ชั้นที่ ๒ รวม ๔ ตอน หรือ ๔ เส้นทาง มีกำหนดระยะเวลาสัมปทาน ๓๐ ปี ไม่นับรวมระยะเวลาก่อสร้างประมาณ ๓ – ๕ ปี ซึ่งต้องถือว่า TOR ดังกล่าวกำหนดรายละเอียดโครงการให้สิทธิเอกชนที่สนใจโครงการมากกว่าหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ กล่าวคือ เพิ่มเส้นทางอีก ๑ ตอน หรือ ๑ เส้นทาง คือ ตอนมักกะสัน-หัวหมาก และมีระยะทางรวมเพิ่มขึ้นจาก ๑๓ กิโลเมตรเป็น ๒๓.๓ กิโลเมตร ทั้งยังกำหนดให้มีโครงการทางยกระดับสำหรับรถยนต์เพิ่มเติมขึ้นจากมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ โดยไม่ได้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะดำเนินการเลย

๔.๑.๒ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์โดยไม่ชอบ

ในวันที่กำหนดให้เอกชนที่สนใจโครงการโฮปเวลล์มาซื้อซองเพื่อเสนอเงื่อนไขการดำเนินการคือวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๒ นั้น มีเอกชนสนใจซื้อซองเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ จำนวน ๔ ราย คือ

๑) บริษัท Hopewell Holdings Ltd. (Hong Kong) หรือ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง)

๒) บริษัท International Contract and Consulting Services Co., Ltd.

๓) บริษัท Modular Construction & Supply Co., Ltd. และ

๔) บริษัท สยาม เอบีซี จำกัด

กำหนดให้ยื่นซองข้อเสนอดำเนินโครงการโฮปเวลล์ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๓ แต่กลับมีผู้ยื่นซองข้อเสนอเพียงรายเดียว คือ บริษัท Hopewell Holding Limited (Hong Kong) หรือ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นที่เมืองฮ่องกง ทั้งนี้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ (ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น) กำหนดว่าหากการประกวดราคาครั้งใด ไม่มีผู้เสนอราคาหรือมีผู้เสนอราคารายเดียว ต้องเสนอยกเลิกการประกวดราคาครั้งนั้น เพื่อดำเนินการประกวดราคาใหม่ ยิ่งกว่านั้น ในการยื่นข้อเสนอดำเนินโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ก็ยังมีปัญหาเกี่ยวกับหลักประกันการเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) อีก เนื่องจากหลักฐานการประกันดังกล่าวของธนาคารพาณิชย์ ที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) นำมายื่นเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ตามเงื่อนไขการยื่นข้อเสนอดำเนินโครงการฯ ก็มีข้อขัดข้องและผิดระเบียบราชการ แต่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ กลับเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

คมนาคมในขณะนั้นอนุมัติให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ออกหนังสือของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ค้ำประกันตนเองประกอบกับหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ได้ ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบและวิธีการปฏิบัติราชการที่ถูกต้อง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นได้ใช้อำนาจสั่งการและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ทำให้คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ สามารถเปิดซองข้อเสนออื่น ๆ ของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) มาพิจารณาต่อไปได้ตามกระบวนการคัดเลือก และในที่สุดคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ก็ได้พิจารณาเลือกให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นผู้ยื่นข้อเสนอเพียงรายเดียวเป็นผู้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์ ทั้ง ๆ ที่เป็นการผิดระเบียบและวิธีการปฏิบัติราชการ

นอกจากนั้น ยังปรากฏด้วยว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เสนอที่จะทำโครงการโฮปเวลล์เกินกว่าที่กำหนดไว้ใน TOR และเกินกว่ามติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ ด้วยการเสนอทำโครงการรวมทั้งสิ้น ๗ ตอน หรือ ๗ เส้นทาง ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๖๓.๓ กิโลเมตร มากกว่าหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ ที่กำหนดไว้เพียง ๓ ตอน หรือ ๓ เส้นทาง ระยะทาง ๑๓ กิโลเมตร และมากกว่าที่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ กำหนดไว้ใน TOR รวมทั้งสิ้น ๔ ตอน หรือ ๔ เส้นทาง ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๒๓.๓ กิโลเมตร ต่อมาวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๓๓

นอกจากนั้น บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ยังเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทที่เมืองฮ่องกง ในขณะที่โครงการโฮปเวลล์เป็นธุรกิจหรือกิจการ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี ข. ท้ายประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ที่ห้ามมิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ก่อนได้รับอนุญาตจากรัฐบาล โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขณะที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ยื่นซองเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์นั้น บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ยังไม่เคยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยให้ประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี ข. ท้ายประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ได้ ดังนั้น บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะยื่นเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ได้ และคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ก้ไม่มีอำนาจที่จะรับซองเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ไว้พิจารณาได้ด้วย ดังนั้น จึงต้องถือว่าการยื่นซองเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นการกระทำที่มิชอบและเป็นโมฆะมาแต่ต้น

อย่างไรก็ตาม ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นได้รายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ที่ได้รับเลือกให้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์

๔.๑.๓ คณะรัฐมนตรีไม่เคยมีมติอนุมัติให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับสิทธิประโยชน์ยกเว้นการบังคับใช้หลักเกณฑ์ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นมีหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค ๐๒๐๗/๗๓๖๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ถึง นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น เพื่อรายงานผลการเจรจากับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ต่อคณะรัฐมนตรี และขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ๓ เรื่อง คือ

เรื่องที่ ๑ ขออนุมัติให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้รับสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ ตามผลการเจรจากับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) หรือโครงการโฮปเวลล์

เรื่องที่ ๒ ขออนุมัติเงื่อนไขการขอรับการสนับสนุนสิทธิประโยชน์ให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) รวม ๔ ข้อ คือ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) ขอรับสิทธิส่งเสริมการลงทุนสูงสุดภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมภายใต้มาตรา ๓๕ แก่โครงการทั้งหมด ซึ่งได้แก่ ทางรถไฟยกระดับ ทางรถไฟชุมชน ทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ และการพัฒนาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย

๒) ขอรับสิทธิยกเว้น ตามข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

๓) ขอยกเว้นการเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายสำหรับดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมของเงินกู้ระยะยาวที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จะต้องชำระให้แก่สถาบันการเงินในต่างประเทศ

๔) เนื่องจากแนวทางการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ รถไฟชุมชน และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์จะมีบางจุดที่อยู่นอกเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยและจำเป็นต้องจัดหาเพิ่มเติม ดังนั้น ในกรณีที่แนวทางก่อสร้างล้ำเข้าไปในเขตทางหรือพื้นที่ซึ่งอยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น จึงขอให้รัฐบาลสนับสนุนให้หน่วยราชการนั้น ๆ ให้ความอนุเคราะห์พื้นที่ดังกล่าวให้แก่บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) โดยทำความตกลงกันต่อไป ส่วนในกรณีที่แนวทางก่อสร้างล้ำเข้าไปในเขตที่ดินของเอกชน ก็ขอให้รัฐบาลช่วยอำนวยความสะดวก โดย บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทั้งหมด

เรื่องที่ ๓ ขออนุมัติให้กระทรวงคมนาคมมีอำนาจดำเนินการและลงนามในสัญญาสัมปทานที่กรมอัยการตรวจแก้ไขแล้วแทนรัฐบาล

นายกรัฐมนตรีสั่งการเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๓ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณาข้อเสนอดังกล่าวของกระทรวงคมนาคมก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ต่อมาคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจประชุมพิจารณาคำขอของกระทรวงคมนาคมทั้ง ๓ เรื่องข้างต้นในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๓๓ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ มีมติ ๒ ข้อ ตามบันทึกข้อความของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร (รศก.) ๐๙๐๗/๒๓๕ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ ดังนี้

มติข้อที่ ๑ เห็นชอบตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้รับสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ ตามผลการเจรจากับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) โดยให้กระทรวงคมนาคมมีอำนาจลงนามในสัญญาสัมปทานที่กรมอัยการตรวจแก้ไขแล้วแทนรัฐบาล ทั้งนี้ คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณามีมติข้อที่ ๑ นี้ โดยรวมเอาคำขอของกระทรวงคมนาคมเรื่องที่ ๑ และเรื่องที่ ๓ ไว้ในมติเดียวกันของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ

มติข้อที่ ๒ เงื่อนไขที่กระทรวงคมนาคมเสนอขอให้รัฐบาลให้การสนับสนุนบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ๔ ข้อ ในคำขอเรื่องที่ ๒ นั้น คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณาแล้วมีมติให้เพียง ๒ ข้อ คือคำขอข้อ ๑ และข้อ ๓ เท่านั้น กล่าวคือ

ข้อที่ ๑. เรื่องการขอรับสิทธิส่งเสริมการลงทุน อนุมัติให้ได้รับการส่งเสริมสูงสุดภายใต้ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ตามประเภทและหลักเกณฑ์ของการลงทุนที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด

ข้อที่ ๓. เรื่องการขอยกเว้นการเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายสำหรับดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมของเงินกู้ระยะยาว ที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ต้องชำระให้แก่สถาบันการเงินในต่างประเทศ ให้กระทรวงการคลังพิจารณาและประสานงานต่อไป

ส่วนคำขออีก ๒ ข้อในเรื่องที่ ๒ คือคำขอข้อ ๒ และข้อ ๔ นั้น คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไม่ได้มีมติอนุมัติให้ไว้และไม่ได้กล่าวถึงไว้ด้วย ได้แก่

ข้อที่ ๒. การขอรับสิทธิยกเว้น ตามข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อที่ ๔. การอำนวยความสะดวกในกรณีที่แนวทางก่อสร้างอาจล้ำเข้าไปในเขตทางหรือพื้นที่ซึ่งอยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่นหรือของเอกชน

ดังนั้น ตามหลักปฏิบัติของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและตามแนวทางที่ถือปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ ในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี จึงจะต้องถือว่าคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจครั้งที่ ๕/๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ ไม่มีมติอนุมัติให้สิทธิประโยชน์แก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ตามคำขอในเรื่องที่ ๒ ข้อ ๒ และข้อ ๔ ดังกล่าวนั้น เท่ากับว่าคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไม่มีมติอนุมัติให้ยกเว้นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แต่อย่างใด หมายความว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จะต้องดำเนินการขออนุญาตจากรัฐบาลเพื่อที่จะสามารถประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี ข. ท้ายประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ต่อไปอีก อีกทั้งมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๕/๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้น ก็เป็นมติที่เกี่ยวข้องกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นการเฉพาะตัวเท่านั้น ไม่ใช่มติที่เกี่ยวข้องกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แต่ประการใดทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และกรมทะเบียนการค้า (ปัจจุบันคือกรมพัฒนาธุรกิจการค้า) กระทรวงพาณิชย์ หรือบุคคล หรือหน่วยงานอื่นใด จึงไม่อาจนำมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจครั้งที่ ๕/๒๕๓๓ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ นี้ไปใช้เป็นประโยชน์ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ ไม่ว่าในกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ต่อมาวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ มีบันทึกข้อความ ที่ นร (รศก.) ๐๙๐๗/๒๓๕ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ ถึงนายกรัฐมนตรี เพื่อรายงานผลการประชุมและมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจครั้งที่ ๕/๒๕๓๓ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ ดังกล่าว ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้เสนอมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจดังกล่าวนั้นต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ต่อมาวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ คณะรัฐมนตรีพิจารณามีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๕/๒๕๓๓ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว (ล) ๙๒๒๕ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ จึงต้องถือว่าคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สิทธิประโยชน์แก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ตามข้อเสนอของกระทรวงคมนาคมเพียง ๒ ข้อ จากที่ขอมาทั้งหมด ๔ ข้อเช่นเดียวกับมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๕/๒๕๓๓ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ คือคำขอในเรื่องที่ ๒ ข้อ ๑ และข้อ ๓ กล่าวคือ

๑) เรื่องการขอรับสิทธิส่งเสริมการลงทุน ให้ได้รับการส่งเสริมสูงสุดภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ตามประเภทและหลักเกณฑ์ของการลงทุนที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด (คำขอข้อ ๑ ในเรื่องที่ ๒) และ

๒) เรื่องการขอยกเว้นการเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายสำหรับดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมของเงินกู้ระยะยาว ที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ต้องชำระให้แก่สถาบันการเงินในต่างประเทศ โดยให้กระทรวงการคลังพิจารณาและประสานงานต่อไป (คำขอข้อ ๓ ในเรื่องที่ ๒)

จึงต้องถือว่าคณะรัฐมนตรีไม่มีมติอนุมัติคำขอสิทธิประโยชน์ให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ของกระทรวงคมนาคมในเรื่องที่ ๒ ข้อ ๒ และข้อ ๔ กล่าวคือ

๑) การขอรับสิทธิยกเว้นหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ตามข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (คำขอข้อ ๒ ในเรื่องที่ ๒) และ

๒) การขอการอำนวยความสะดวกในกรณีที่แนวทางก่อสร้างอาจล้ำเข้าไปในเขตทางหรือพื้นที่ซึ่งอยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่นหรือของเอกชน (คำขอข้อ ๔ ในเรื่องที่ ๒)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนั้น มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ยังเป็นมติที่คณะรัฐมนตรีให้สิทธิแก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นการเฉพาะเท่านั้น เช่นเดียวกับมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๕/๒๕๓๓ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ โดยมติดังกล่าวนี้ไม่เกี่ยวข้องกับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แต่ประการใดทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า (ปัจจุบันคือกรมพัฒนาธุรกิจการค้า) กระทรวงพาณิชย์ หรือบุคคล หรือหน่วยงานอื่นใด จึงไม่อาจนำมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ มาใช้เป็นประโยชน์ให้แก่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ไม่ว่าในกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้ ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ต่อคณะทำงานฯ ของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎรในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และยังเคยมีหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงนี้ไปยังคณะทำงานตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน “กรณีโฮปเวลล์” ที่ตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลับด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ท ๔๓๓๓ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลับด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ท ๔๔๓๙ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ อีกทั้งยังยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงคมนาคมด้วย รายละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๓๓๒๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ด้วย

ต่อมาวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ปลัดกระทรวงคมนาคมมีหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค ๐๒๐๗/๙๕๙๔ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ถึง นายกอร์ดอน วู กรรมการผู้จัดการ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แจ้งให้ทราบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ว่าคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ จึงต้องถือว่า นายกอร์ดอน วู กรรมการผู้จัดการบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด รับทราบข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ดีอยู่แล้ว กล่าวคือ

๑) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เป็นเรื่องสิทธิประโยชน์เฉพาะตัวของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เท่านั้น ไม่ใช่สิทธิประโยชน์ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่อาจนำมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ มาใช้ประโยชน์ในการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้

๒) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ไม่ได้อนุมัติสิทธิประโยชน์ให้ยกเว้นประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และไม่ได้กล่าวถึง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้ด้วย มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นี้ จึงไม่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้

๓) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ไม่ได้อนุมัติให้สิทธิประโยชน์เรื่องการขอการอำนวยความสะดวกในกรณีที่แนวทางก่อสร้างอาจล้ำเข้าไปในเขตทางหรือพื้นที่ซึ่งอยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่นหรือของเอกชนให้ทั้ง บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และ บริษัทโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด

๔.๑.๔ การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมาย

เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๓ นายกอร์ดอน วู ได้จองใช้ชื่อ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด กับกรมทะเบียนการค้า (ปัจจุบัน คือ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) กระทรวงพาณิชย์ เพื่อจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทดังกล่าวเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายไทย เพราะบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่นั้นมีผู้ถือหุ้นที่เป็นคนต่างด้าวและที่เป็นนิติบุคคลต่างด้าวรวมทั้งมีทุนของบริษัทที่เป็นของ

คนต่างด้าวและของนิติบุคคลต่างด้าวรวมกันเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นและจำนวนทุนทั้งหมดของบริษัท ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ต่อมาวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๓ นายกอร์ดอน วู กับพวก ซึ่งเป็นผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ยื่นขอจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ต่อกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยระบุวัตถุประสงค์การประกอบธุรกิจของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ในข้อที่ ๑. ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่จะจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวนั้นจะประกอบธุรกิจหรือกิจการการเดินรถไฟชุมชน และดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้สิทธิตามสัญญาสัมปทาน ซึ่งการประกอบธุรกิจดังกล่าวถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี ข หมวด ๕ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ที่ห้ามมิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจหรือกิจการนั้นในประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ หรือได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้ประกอบธุรกิจนั้นในประเทศไทยได้เป็นการเฉพาะกาล ตามหลักเกณฑ์ข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ก่อน แต่นายกอร์ดอน วู กับพวกดังกล่าวกลับอ้างต่อกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่จะจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นนั้นได้รับยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ แล้ว ซึ่งนายกอร์ดอน วู กับพวกย่อมรู้หรือพึงจะรู้ได้อยู่แล้วว่าไม่เป็นความจริง การกระทำของนายกอร์ดอน วู กับพวกจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในกรณีนี้เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ และไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักงานทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกลาง ว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๒๙ อีกทั้งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ยังเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงต้องถือว่าการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เป็นโมฆะมาตั้งแต่แรก คือตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ตามนัยของหลักเกณฑ์ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๑ เท่ากับว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่เคยมีสภาพเป็นนิติบุคคลที่จะมีอำนาจทำนิติกรรมใดได้ตามกฎหมาย ดังนั้น การกระทำใดๆ ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด รวมทั้งการลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และที่แก้ไขพิ่มเติมจึงเป็นโมฆะ

อย่างไรก็ตาม ตามหลักกฎหมายแล้วแม้บริษัทที่จะจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นใหม่จะมีสถานะในขณะที่จะจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ก็ตาม แต่นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ กรมทะเบียนการค้า ก็สามารถรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทดังกล่าวนั้นได้ หากแต่ว่าในขณะเริ่มแรกการจดทะเบียนจัดตั้งนั้น บริษัทดังกล่าวจะต้องไม่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจหรือกิจการที่เป็นธุรกิจหรือกิจการที่ห้ามมิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจหรือกิจการนั้นในประเทศไทย ตามที่ระบุไว้ในบัญชี ก. ข. และ ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ (เว้นแต่จะมีหลักฐานว่าได้รับอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ก่อนแล้ว) และหากต่อมาบริษัทดังกล่าวที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวโดยชอบด้วยกฎหมายไทยแล้วนั้น ประสงค์จะประกอบธุรกิจที่ห้ามไว้ตามบัญชี ก ข หรือ ค ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ก็สามารถจะกระทำได้โดยยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจหรือกิจการที่ห้ามไว้นั้นจากรัฐบาลไทยหรือจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าในขณะนั้นตามประเภทของธุรกิจตามหลักเกณฑ์ในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ แล้วแต่กรณีในภายหลังต่อมาได้ ซึ่งหากเป็นธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ที่ห้ามไว้ในบัญชี ข. หมวด ๕ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ก็ยังสามารถยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อประกอบธุรกิจที่ห้ามไว้ในบัญชี ข ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ นั้นได้ ตามหลักเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ และหลังจากที่ได้รับการส่งเสริม

การลงทุนแล้ว บริษัทซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวโดยถูกต้องตามกฎหมายไทยมาก่อนดังกล่าวนั้น ก็สามารถยื่นขอหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าในขณะนั้นเพื่อขอประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นและสามารถจดวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจหรือกิจการที่เป็นธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ในวัตถุประสงค์ของบริษัทต่อไปได้ เช่นนี้จึงจะเป็นกระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมาย กล่าวโดยสรุปคือ การที่บริษัทที่เป็นนิติบุคคลต่างด้าวจะได้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้นั้น บริษัทที่เป็นนิติบุคคลต่างด้าวนั้นจะต้องมีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนจัดตั้งโดยถูกต้องตามกฎหมายไทยมาก่อนแล้วเท่านั้น แต่หากบริษัทที่เป็นนิติบุคคลต่างด้าวนั้นไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายไทยมาก่อนในขณะที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว ก็ย่อมไม่อาจที่จะดำเนินการหรือได้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้ เพราะบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวดังกล่าวนั้นจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายไทยก่อนจึงไม่มีสภาพบุคคลตามกฎหมายที่จะยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนได้ และคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนก็ไม่มีอำนาจที่จะอนุมัติหรืออนุญาตให้การส่งเสริมการลงทุนแก่บริษัทที่ไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคลที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยนั้นได้ และบริษัทต่างด้าวซึ่งไม่มีสภาพบุคคลตามกฎหมายไทยดังกล่าวก็ไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะไปยื่นเรื่องขอรับหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าในขณะนั้น เพื่อประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ที่ต้องห้ามไว้ในบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ได้เช่นกัน

ในกรณีของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด นั้น นายกอร์ดอน วู กับพวก ซึ่งเป็นผู้เริ่มก่อการจัดตั้งบริษัทดังกล่าว อ้างต่อกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ แล้ว โดยแนบสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว (ล) ๙๒๒๕ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ประกอบคำขอจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วย ซึ่งไม่เป็นความจริง เพราะมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เป็นเรื่องของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นการเฉพาะเท่านั้น ไม่อาจนำมาใช้กับกรณีใด ๆ ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้น ก็ไม่ได้เป็นมติที่อนุมัติยกเว้นหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตาม ข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ด้วยเช่นกัน การที่ นายกอร์ดอน วู กับพวก ซึ่งเป็นผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด กล่าวอ้างอิงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ต่อเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เช่นนั้นจึงเป็นความเท็จและไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ตามปกติวิสัยของการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ถูกต้องแล้ว นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทและเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็พึงจะต้องตรวจสอบหรือสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้น ไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีทั้งหมดและยังเป็นหน่วยงานราชการที่เป็นเจ้าของหนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว (ล) ๙๒๒๕ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ที่นายกอร์ดอน วู กับพวกนำมาใช้อ้างอิง และยังมีหนังสือเวียนของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๔๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ ที่แจ้งเวียนไปยังทุกส่วนราชการ รวมทั้งกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เกี่ยวกับการปฏิบัติในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีว่าให้สอบถามมายังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหนังสือดังกล่าว แต่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ กลับไม่ปฏิบัติเช่นนั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่นำมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว (ล) ๙๒๒๕ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ (ภาคผนวก ช) มาวิเคราะห์ตีความเอาเองโดยไม่เคยสอบถามข้อเท็จจริงไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเลยว่าความหมายที่ถูกต้องของมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เป็นเช่นใด โดยในระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม ๒๕๓๓ เจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เกี่ยวข้อง ได้หารือเป็นการภายในกันเองว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่จะจัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลต่างด้าวนั้นได้รับสิทธิยกเว้นประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ตามที่นายกอร์ดอน วู กับพวกที่เป็นผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด กล่าวอ้างหรือไม่ ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงแล้ว เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเหล่านั้นพึงจะต้องทราบดีอยู่แล้วทั้งตามข้อกฎหมายและจากประสบการณ์การทำงานราชการว่ามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว (ล) ๙๒๒๕ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เป็นมติที่เกี่ยวข้องเฉพาะกับบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เท่านั้น ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ กับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เลย นายกอร์ดอน วู กับพวกจึงไม่อาจนำมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ดังกล่าวนั้นมาใช้อ้างอิง เพื่อประโยชน์ใด ๆ ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด หรือเพื่อการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ นอกจากนั้น กรณีนี้ก็ยังอยู่ในวิสัยที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเหล่านั้นจะรู้หรือพึงจะรู้ได้ว่ามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ดังกล่าวนั้น ไม่ได้เป็นมติที่อนุมัติหรืออนุญาตให้ยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ให้ทั้งแก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แต่อย่างใด แต่นางพิมลวรรณ คชเดช เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานทะเบียนการค้า ๖ ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในขณะนั้น เป็นผู้วิเคราะห์ตีความมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เอื้อประโยชน์ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ว่าบริษัทดังกล่าวได้รับยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ จริง ทั้ง ๆ ที่นางพิมลวรรณฯ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในวิสัยที่จะทราบได้ดีอยู่แล้วว่ามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้นไม่เกี่ยวข้องกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และไม่ได้อนุมัติให้ทั้ง บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับยกเว้นประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ แต่อย่างใด นางพิมลวรรณฯ และกรมทะเบียนการค้า จึงไม่อาจนำมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ มาใช้เป็นหลักฐานประกอบการรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ การที่นางพิมลวรรณฯ กลับนำมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ มาใช้ทำความเห็นเอื้อประโยชน์ให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จนนำไปสู่การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เป็นเหตุให้เข้าใจกันว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายไทยและมีสิทธิตามกฎหมายที่จะลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ได้ ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงไม่เป็นเช่นนั้น การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ จึงเป็นการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมาย

๔.๑.๕ การลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ของกระทรวงคมนาคม การรถไฟแห่งประเทศไทย และ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลเป็นโมฆะมาตั้งแต่วันลงนามในสัญญาเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้น มีหนังสือ ที่ คค. ๐๒๐๗/๑๕๒๒๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ รายงานการลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีทราบเมื่อวันที่ ๔

ธันวาคม ๒๕๓๓ แต่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ อนุมัติให้กระทรวงคมนาคมลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แทนรัฐบาล แต่ทั้งนี้สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ที่จะลงนามกันนั้นจะต้องผ่านการตรวจแก้ไขจากกรมอัยการก่อน (ปัจจุบันคือสำนักงานอัยการสูงสุด) แต่ปรากฏว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด (ซึ่งเป็นคนละนิติบุคคลกันกับบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง)) กลับเป็นผู้ที่จะลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แทน บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) กรมอัยการจึงท้วงติงเรื่องนี้เป็นประเด็นข้อแรกและขอให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เข้ามาผูกพันในสัญญาร่วมด้วย หรืออย่างน้อยที่สุดควรให้เป็นผู้ค้ำประกันด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากรมอัยการได้เห็นแล้วว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มิใช่บริษัทที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นผู้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์และไม่มีสิทธิลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ได้ด้วยตนเอง นอกจากนั้น กรมอัยการในขณะนั้นยังท้วงติงให้แก้ไขข้อตกลงในสัญญาสัมปทานอีก ๓ ข้อ ที่ล้วนเป็นประโยชน์ต่อรัฐและประชาชน กล่าวคือ

๑) ตามสัญญาสัมปทาน ข้อ ๒๕.๒ (ง) ซึ่งระบุถึงเหตุที่บริษัทฯ อาจขอปรับค่าผ่านทางหรือค่าโดยสารรถไฟชุมชน จากเหตุที่ส่วนราชการก่อสร้างหรือเพิ่มช่องทางจราจรหรือเส้นทางการเดินรถไฟอันเป็นการแข่งขันกับเส้นทางสัมปทานนั้น ในกรณีนี้กรมอัยการเห็นว่า บริษัทผู้รับสัมปทานมีรายได้จากการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินการรถไฟฯ นอกเหนือจากรายได้ค่าผ่านทางและค่าโดยสารรถไฟชุมชน จึงสมควรต่อรองเพื่อตัดเงื่อนไขนี้ออก

๒) ตามสัญญาสัมปทาน ข้อ ๖.๗ น่าจะมีหน่วยงานอื่นร่วมเป็นคณะที่ปรึกษาด้วย เช่น ผู้แทนจากกระทรวงการคลัง หรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

๓) น่าจะพิจารณาทบทวนเพื่อปรับปัจจัยมูลฐานทางเศรษฐกิจตามภาคผนวก ช ของสัญญาสัมปทาน ให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์ในขณะลงนามในสัญญา โดยมิให้กระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม กระทรวงคมนาคมกลับปฏิเสธที่จะแก้ไขสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ตามข้อท้วงติงต่าง ๆ ดังกล่าวของกรมอัยการ โดยเฉพาะเรื่องการที่จะให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ร่วมลงนามค้ำประกัน บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงเท่ากับว่าสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ที่นำไปใช้ลงนามโดยกระทรวงคมนาคมเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ นั้น มิได้มีการแก้ไขตามข้อท้วงติงของกรมอัยการตามมติคณะรัฐมนตรี แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นกลับรายงานต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮล ดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ยอมรับการแก้ไขของกรมอัยการเกือบทั้งหมดแล้วยกเว้นเพียงบางประเด็นปลีกย่อย ซึ่งไม่ตรงตามความเป็นจริง จึงต้องถือว่ากระทรวงคมนาคมลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แทนรัฐบาลโดยไม่มีอำนาจกระทำได้ เพราะไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ดังนั้น สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ที่ลงนามโดยกระทรวงคมนาคมเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ จึงเป็นโมฆะไม่มีผลผูกพันคู่สัญญาและไม่อาจนำมาใช้ฟ้องร้องกันได้ แม้ว่าคณะรัฐมนตรีจะรับทราบการลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ดังกล่าวตามรายงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๓ ก็ไม่อาจทำให้สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ที่เป็นโมฆะไปแล้วกลับมาเป็นสัญญาที่ถูกต้องมีผลผูกพันกันได้

นอกจากนั้น ยังปรากฏด้วยว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แทนรัฐบาลร่วมกับกระทรวงคมนาคม โดยไม่มีมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ดำเนินการได้มาก่อนแต่อย่างใด แต่เป็นการที่การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการไปเองโดยพลการตามมติคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๔/๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ทั้ง ๆ ที่คณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่มีอำนาจจะมีมติให้การรถไฟแห่งประเทศไทยลงนามในสัญญาหรือเอกสารใด ๆ หรือกระทำการใดแทนรัฐบาลได้เอง การที่การรถไฟแห่งประเทศไทยลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์เองโดยพลการโดยไม่ได้รับอนุมัติหรืออนุญาตจากคณะรัฐมนตรีก่อนนั้น จึงต้องถือว่าเป็นการลงนามที่ไม่ชอบและทำให้สัญญาสัมปทาน

Legislative Institutional Repository of Thailand

โครงการโฮปเวลล์เป็นโมฆะไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย และไม่อาจนำมาใช้ฟ้องร้องกระทรวงคมนาคมหรือการรถไฟแห่งประเทศไทยได้

๔.๑.๖ การปฏิบัติผิดสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และการดำเนินการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์

นอกจากประเด็นเรื่องสัญญาสัมปทานเป็นโมฆะแล้ว ยังปรากฏว่าหลังจากลงนามในสัญญาสัมปทานเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ แล้วนั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยังดำเนินการตามสัญญาอย่างล่าช้า ทั้ง ๆ ที่คณะรัฐมนตรีทุกชุดมีมติสนับสนุนและจัดให้มีการช่วยเหลือและผ่อนผันเงื่อนไขต่าง ๆ ให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตลอดมา โดยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะรัฐมนตรีได้เร่งรัดให้มีการก่อสร้างโดยเร็ว ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ก็ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายขึ้นมาเพื่อตรวจสอบการดำเนินโครงการโฮปเวลล์ แต่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ยังคงทำงานไปด้วยความล่าช้ามาก สุดท้ายคณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ เห็นชอบให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ตามเงื่อนไขของสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ข้อ ๒๗ โดยเหตุผลว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญาสัมปทาน กระทรวงคมนาคมจึงมีคำสั่ง ที่ ๓๑๑/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๐ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ (คณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ) ขึ้นมาเพื่อดำเนินการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามขั้นตอนของสัญญาสัมปทานฯ โดยในการประชุมคณะกรรมการชุดนี้ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๐ ถึงครั้งที่ ๔/๒๕๔๐ มีความเห็นว่าการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ ตามเงื่อนไขสัญญาข้อ ๒๗ จะทำให้รัฐได้ประโยชน์ และจะทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินหรือค่าเสียหายใด ๆ จากรัฐ โดยมีการดำเนินการตามแนวทางนี้เรื่อยมา จนกระทั่งมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

๔.๑.๗ เหตุผลในการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ถูกเปลี่ยนแปลงจนเป็นเหตุให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้เป็นเหตุตามกฎหมายในการเรียกร้องเงินจากภาครัฐ

หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ นั้น คณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นถึงขั้นที่จะออกหนังสือบอกเลิกสัญญาด้วยเหตุผิดสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ ไปยัง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามมติคณะรัฐมนตรีที่มีแต่เดิมได้แล้ว กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ จึงมีบันทึกข้อความของสำนักนโยบายและแผนฯ กระทรวงคมนาคม ส่วนติดตามและประเมินผล ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๘.๓/สนผ.๐๐๓๑๐๘ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ เสนอร่างหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานฯ ต่อปลัดกระทรวงคมนาคม เพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นที่เพิ่งจะมารับหน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในรัฐบาลที่เข้ามาใหม่ เพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณามีมติต่อไปเช่นที่เคยปฏิบัติมา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมที่เพิ่งจะมารับหน้าที่ในขณะนั้นก็ได้เสนอเรื่องการบอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุที่บริษัทดังกล่าวปฏิบัติผิดสัญญาต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และเห็นชอบร่างหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ ด้วยเหตุที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญา รายละเอียดตามหนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรีของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่ นร ๐๒๐๕/๑๘๘๓๑ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๐

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นเสนอเรื่องการบอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไปให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ นั้น ปรากฏว่าในช่วงระหว่างวันที่ ๒๒ ถึงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ มีข้อเท็จจริงว่าพนักงานอัยการที่เป็นหนึ่งในคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาสัมปทาน

โครงการโฮปเวลล์ แจ้งด้วยวาจาทางโทรศัพท์มายัง นายทวีศักดิ์ กองแพง นิติกร ๙ ของกระทรวงคมนาคม ซึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ ว่าขอให้เปลี่ยนเหตุแห่งการบอกเลิกสัญญากับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จากเหตุปฏิบัติผิดสัญญาเป็นเหตุตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ไม่ใช่วิธีปฏิบัติงานและปฏิบัติราชการที่ถูกต้อง แต่นายทวีศักดิ์ฯ ได้แจ้งให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นทราบแทนที่จะแจ้งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม จนนำไปสู่การประชุมดำเนินการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นให้เปลี่ยนเหตุการบอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใหม่ มาเป็นเหตุตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แล้วนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณากลับมติเดิมของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ อีกครั้งเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ โดยให้กระทรวงคมนาคมบอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงทำให้ต้องมีการแก้ไขหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ใหม่ แล้วส่งหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานฯ ที่แก้ไขใหม่นั้นไปยัง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ อันเป็นเหตุให้ เกิดสิทธิเรียกร้องตามกฎหมายแก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จนทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้เป็นข้ออ้างในการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการและศาลปกครองเพื่อเรียกร้องเงินจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยในเวลาต่อมา ปรากฏตามบันทึกข้อความของสำนักนโยบายและแผนฯ กระทรวงคมนาคม ส่วนติดตามและประเมินผล ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๘.๓/สนผ.๐๐๓๑๒๓ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ เรื่อง บอกเลิกสัญญาสัมปทานฯ ที่เสนอต่อปลัดกระทรวงคมนาคม ว่า

“ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ จากผู้แทนอัยการสูงสุดว่า ตามร่างหนังสือบอกเลิกสัญญาฯ ตามที่ได้เสนอไป เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ เป็นรูปแบบของการบอกเลิกตามนัยสัมปทาน ข้อ ๒๗ แต่จากการที่ได้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างรัฐมนตรีช่วยว่าการคมนาคมกับคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัมปทาน ได้มีข้อยุติให้ควรบอกเลิกสัญญาตามหลักการของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามปกติ”

ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นจึงมีการประชุมหารือในเรื่องดังกล่าวแล้วเสนอให้กระทรวงคมนาคมแจ้งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเดิมเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ใหม่ ทำให้ต่อมากระทรวงคมนาคมจึงมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ คค. ๐๒๐๘.๓/๑๔๗ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๑ ถึง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ใหม่ เป็นดังนี้

“เห็นชอบบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการระบบขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามกระบวนการของกฎหมายต่อไปด้วย”

ต่อมาคณะรัฐมนตรีประชุมมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ ยกเลิกมติเดิมเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ที่ให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เพราะเหตุที่บริษัทดังกล่าวปฏิบัติผิดสัญญามาเป็นเหตุตามกระบวนการของกฎหมายตามหลักการของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/๖๘๙ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๑ ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แจ้งให้ทราบมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ ต่อมากระทรวงคมนาคมจึงมีหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค. ๐๒๐๘.๓/๘๔๑ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ถึง กรรมการผู้จัดการ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ ฉบับลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔.๑.๘ ผลทางกฎหมายระหว่างการบอกเลิกสัญญาสัมปทานด้วยเหตุที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญา กับการบอกเลิกสัญญาตามกระบวนการของกฎหมายตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๓๙๑ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เป็นผลของการบอกเลิกสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามกระบวนการของกฎหมายแทนเหตุจากการปฏิบัติผิดสัญญานั้น ส่งผลให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายกลับคืนสู่สถานะเดิมโดยไม่มีประเด็นเรื่องการปฏิบัติผิดสัญญา กล่าวคือ ผลประโยชน์ใดที่ภาครัฐได้รับจาก บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็จะต้องส่งคืนแก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ทั้งหมด และในทางกลับกัน ผลประโยชน์ใดที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับไปจากภาครัฐก็จะต้องส่งคืนภาครัฐทั้งหมดเช่นกัน จึงถือได้ว่าเป็นการทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด กลับมามีสิทธิเรียกร้องจากภาครัฐ ในขณะที่ภาครัฐอาจไม่สามารถใช้สิทธิเรียกค่าเสียหายจากการปฏิบัติผิดสัญญาจาก บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ ดังนั้น กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย จะต้องคืนเงินประกันและเงินอื่น ๆ รวมทั้งเงินค่าใช้จ่ายในโครงการโฮปเวลล์ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้จ่ายไปทั้งหมดแก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด

ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงอาศัยสิทธิตามการบอกเลิกสัญญาสัมปทานที่แก้ไขใหม่ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ ยื่นเสนอข้อพิพาทกับกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยต่ออนุญาโตตุลาการ เพื่อเรียกเงินประกันและเงินอื่น ๆ รวมทั้งเงินค่าใช้จ่ายในโครงการโฮปเวลล์คืนจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นเงินรวมทั้งสิ้นกว่าหนึ่งหมื่นล้านบาท โดยอ้างเหตุว่าเมื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายไม่ประสงค์จะผูกพันและปฏิบัติการตามสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กันต่อไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย โดยกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยได้บอกเลิกสัญญาสัมปทานตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย และ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็มิได้เข้าไปดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาสัมปทานแล้วด้วย จึงถือว่าสัญญาสัมปทานเป็นอันเลิกกัน ซึ่งส่งผลให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องกลับคืนสู่สถานะเดิม ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๓๙๑ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย จะต้องคืนเงินประกันและเงินอื่น ๆ รวมทั้งเงินค่าใช้จ่ายในโครงการโฮปเวลล์ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้จ่ายไปทั้งหมดแก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่เห็นพ้องด้วย

การเปลี่ยนแปลงเหตุแห่งการบอกเลิกสัญญาตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด กลับมามีสิทธิเรียกร้องตามกฎหมายจากรัฐ

๔.๑.๙ การยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นการใช้สิทธิเมื่อขาดอายุความแล้ว

หลังจากที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยบอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แล้ว บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นเวลาเกินกว่า ๑ ปี นับแต่วันที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด รู้หรือพึงจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว เนื่องจากสัญญาสัมปทานเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงต้องใช้อายุความทางปกครองมาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอายุความที่อนุญาโตตุลาการจะมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดได้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ ณ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้มีอายุความ ๑ ปี นับแต่วันรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งกรณีนี้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทาน

โครงการโฮปเวลล์ไปยัง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ จึงต้องถือว่าเป็นวันที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด รู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีมาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ซึ่ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะต้องยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แต่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เกินกว่า ๑ ปี นับแต่วันรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี อนุญาโตตุลาการจึงไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดได้ และไม่อาจนำอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีมาใช้ในกรณีนี้ได้ เพราะการใช้อายุความ ๑๐ ปีนั้นจะต้องเป็นกรณีที่ไม่รู้หรือไม่ควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีมาก่อน และสัญญาที่พิพาทในกรณีนี้เป็นสัญญาทางปกครองไม่ใช่สัญญาทางแพ่งที่จะนำอายุความทางแพ่งมาใช้ได้เช่นกัน ทั้งนี้ อนุญาโตตุลาการแยกสำนวนคำเสนอข้อพิพาทของกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยกับของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็น ๒ สำนวน คือ ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๑๑๙/๒๕๔๗ กับ ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๔๔/๒๕๕๑

คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๑๑๙/๒๕๔๗ หมายเลขแดงที่ ๖๔/๒๕๕๑ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ และข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๔๔/๒๕๕๑ หมายเลขแดงที่ ๗๐/๒๕๕๑ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยวินิจฉัยชี้ขาดว่ากรณีนี้ใช้อายุความ ๑๐ ปี อนุญาโตตุลาการจึงมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดได้ เสร็จแล้วคณะอนุญาโตตุลาการก็ชี้ขาดในส่วนจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในโครงการโฮปเวลล์ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เรียกร้องมาเป็นเงินจำนวนประมาณ ๑๔,๗๐๐ ล้านบาท ว่าให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินดังกล่าวให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเงินทั้งสิ้น ๙,๐๐๐ ล้านบาท โดยไม่ปรากฏว่ามีการคิดคำนวณจำนวนเงินดังกล่าวจากยอดเงินตามใบเสร็จรับเงินที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อ้างอิงและนำมายื่นต่ออนุญาโตตุลาการตามที่พึงจะต้องกระทำ และปรากฏว่าไม่มีการกำหนดประเด็นข้อพิพาทเพื่อให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายนำพยานหลักฐานมาแสดงและโต้แย้งพยานหลักฐานระหว่างกันตามที่พึงต้องกระทำตามแนวทางการพิจารณาคดีแพ่งที่เป็นแนวทางในการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ที่อนุญาโตตุลาการพึงจะต้องให้คู่กรณีมีโอกาสนำสืบพิสูจน์พยานหลักฐานและข้ออ้างและข้อเถียงของแต่ละฝ่ายในเรื่องดังกล่าวก่อน แล้วอนุญาโตตุลาการจึงนำพยานหลักฐานและข้ออ้างข้อเถียงนั้นมาพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ทั้งๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญของข้อพิพาท ทำให้ไม่มีการสืบพยานหรือโต้แย้งพยานหลักฐานในกรณีนี้ในระหว่างคู่กรณีทั้งสองฝ่าย

๔.๑.๑๐ การชี้ขาดเรื่องอายุความของศาลปกครองกลาง

หลังจากมีคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๑๑๙/๒๕๔๗ หมายเลขแดงที่ ๖๔/๒๕๕๑ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ และคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๔๔/๒๕๕๑ หมายเลขแดงที่ ๗๐/๒๕๕๑ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย จึงมอบหมายให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการทั้งสองเรื่อง ส่วน บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๗๙/๒๕๕๒ ศาลปกครองกลางสั่งรวมทั้งสามสำนวนพิจารณาด้วยกัน ต่อมามีคำพิพากษาของศาลปกครองกลางปี ๒๕๕๗ ว่า

“การชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการไม่ชอบเพราะบริษัทมีการยื่นคำเสนอข้อพิพาทเกินระยะเวลาที่กำหนดใช้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒”

การพิจารณาชั้นศาลปกครองกลางมีประเด็นข้อพิพาทสำคัญที่ต้องพิจารณา คือ การที่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้นเป็นการใช้สิทธิภายในกำหนดอายุความหรือไม่ เพราะหากล่วงเลยกำหนดระยะเวลาอายุความแล้วอนุญาโตตุลาการก็ไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดได้ ดังนั้น ประเด็นแห่งคดีที่ศาลปกครองกลางจะต้องพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องอายุความนี้ จึงเป็นประเด็นอายุความใน

Legislative Institutional Repository of Thailand

ขั้นตอนและในเวลาที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้น ยังอยู่ในระยะเวลาอายุความหรือไม่ มิใช่ประเด็นว่ากระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย หรือบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำฟ้องของตนต่อศาลปกครองกลางในกำหนดอายุความหรือไม่ ดังนั้น ศาลปกครองกลางจึงต้องนำอายุความที่บังคับใช้อยู่ในช่วงเวลาที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ มาเป็นหลักในการพิจารณาเท่านั้น

ประเด็นต่อไปคืออายุความที่ศาลปกครองกลางจะต้องนำมาใช้พิจารณาในประเด็นนี้คืออายุความคดีแพ่งหรืออายุความคดีปกครอง ทั้งนี้ สัญญาที่พิพาทกันในกรณีนี้เป็น “สัญญาสัมปทาน” จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามบทบัญญัติมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้นอนุญาโตตุลาการ จึงต้องใช้อายุความทางปกครองตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บังคับใช้อยู่ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ มาเป็นหลักในการพิจารณาว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการภายในระยะเวลาอายุความทางปกครองหรือไม่ ซึ่งมาตรา ๕๑ ดังกล่าวบัญญัติไว้ว่า

“....การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี”

ข้อเท็จจริงปรากฏว่ากระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ จึงต้องถือว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีมาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แล้ว ดังนั้น การที่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นเวลาถึง ๖ ปีเศษ เกือบ ๗ ปี นับแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ จึงล่วงเลยระยะเวลาอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว อนุญาโตตุลาการจึงไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาด อย่างไรก็ตามบทบัญญัติมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังกล่าวนี้ได้ถูกแก้ไขเมื่อ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เปลี่ยนแปลงกำหนดระยะเวลาอายุความของสัญญาทางปกครอง ตามบทบัญญัติมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) จาก ๑ ปี เป็น ๕ ปี โดยมีบทบัญญัติใหม่ว่า

“....การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ให้ยื่นฟ้องภายในห้าปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี”

ทั้งนี้ ปรากฏว่าศาลปกครองกลางได้นำหลักเกณฑ์ระยะเวลาอายุความ ๕ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ที่แก้ไขใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ นี้ มาใช้ย้อนหลังไปพิจารณาวินิจฉัยประเด็นที่ว่าอนุญาโตตุลาการรับพิจารณาคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ยื่นต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ซึ่งไม่น่าจะถูกต้อง อย่างไรก็ดีแม้ศาลปกครองกลางจะนำเอากำหนดระยะเวลาอายุความคดีปกครองที่แก้ไขใหม่จาก ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี เป็น ๕ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี มาใช้พิจารณาประเด็นอายุความรับคำเสนอข้อพิพาทของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ในกรณีนี้ก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่าวันที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ก็ยังคงล่วงเลยกำหนดอายุความ ๕ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี อยู่เช่นเดิม ศาลปกครองกลางจึงมีคำพิพากษาว่าอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดและไม่บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และปรากฏว่ามีการพิจารณา

พยานหลักฐานของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่เรียกร้องให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระคืนเป็นเงินจำนวนประมาณ ๑๔,๗๐๐ ล้านบาท ในชั้นศาลปกครองกลางด้วยเลย

๔.๑.๑๑ การชี้ขาดเรื่องอายุความของศาลปกครองสูงสุด

หลังจากศาลปกครองกลางมีคำชี้ขาดเรื่องอายุความแล้ว ต่อมา บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองกลางไปยังศาลปกครองสูงสุด ซึ่งศาลปกครองสูงสุดพึงต้องพิจารณาประเด็นหลักที่เป็นประเด็นสำคัญของการพิจารณาและการทำคำพิพากษาของศาลปกครองกลางที่ว่า การที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้น ยังอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาอายุความคดีปกครองตามบทบัญญัติมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้น หรือไม่เป็นสำคัญ แต่ศาลปกครองสูงสุดในกรณีนี้กลับนำเอากำหนดอายุความคดีปกครองสำหรับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ที่แก้ไขใหม่เมื่อ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ จากระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเป็น ๕ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี มาใช้เป็นหลักเกณฑ์พิจารณาอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการในกรณีนี้ย้อนหลังไปในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง เพราะการจะพิจารณาอำนาจฟ้องหรืออำนาจยื่นคำเสนอข้อพิพาทและอำนาจการรับคำฟ้องของศาลหรืออำนาจการรับคำเสนอข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการ ณ เวลาใดก็จะต้องใช้กำหนดระยะเวลาอายุความของช่วงเวลานั้นมาพิจารณาเท่านั้นจึงจะถูกต้องตามหลักกฎหมายและหลักนิติธรรม อย่างไรก็ตาม แม้ศาลปกครองสูงสุดจะนำเอากำหนดระยะเวลาคดีปกครองสำหรับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ที่แก้ไขใหม่เมื่อ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ นี้ มาใช้พิจารณาอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการในกรณีนี้ย้อนหลังไปเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ตาม แต่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขใหม่เป็น ๕ ปีนั้น ก็กำหนดให้เริ่มนับระยะเวลาอายุความ ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเช่นเดิม ซึ่งในกรณีนี้ก็คือวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นวันที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ไปยังบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อย่างเป็นทางการ ซึ่งจะครบกำหนดระยะเวลา ๕ ปีในวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๖ ในขณะที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ จึงยังคงขาดอายุความอยู่เช่นเดิม แต่ศาลปกครองสูงสุดกลับไปนำเอามติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ที่ให้เริ่มนับอายุความคดีปกครองสำหรับคดีที่เกิดก่อนเปิดทำการศาลปกครองในวันที่เริ่มเปิดทำการศาลปกครองในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ มาใช้พิจารณาระยะเวลาอายุความในกรณีนี้แทน ศาลปกครองสูงสุดจึงให้นับอายุความ ๕ ปี ในกรณีนี้ตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ จึงทำให้การยื่นคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ยังอยู่ในกำหนดอายุความและอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทนั้นไว้พิจารณาชี้ขาดได้ ซึ่งไม่น่าจะเป็นการถูกต้อง เพราะ

๑. มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ดังกล่าวมิใช่เป็นการตีความบทบัญญัติของกฎหมายหรือเป็นการออกระเบียบหรือมติตามที่บทบัญญัติของกฎหมายกำหนดไว้ให้ทำได้ แต่เป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์การเริ่มต้นนับระยะเวลาอายุความที่กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติให้เริ่มนับอายุความ “นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี” ซึ่งไม่อาจกระทำได้เพราะการจะแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับบัญญัติไว้ให้กระทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติเท่านั้น มิใช่โดยมติที่ประชุมใหญ่ของฝ่ายตุลาการ ดังนั้น มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ดังกล่าว จึงไม่น่าจะชอบด้วยกฎหมายและน่าจะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะนำมาใช้กับการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง แต่ประเด็นหลักของกรณีนี้คือ การพิจารณาว่าการยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อยู่ในกำหนดอายุความทางปกครองที่อนุญาโตตุลาการจะมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทนั้นไว้พิจารณาชี้ขาดหรือไม่ จึงไม่ใช่กรณีตามมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕

๓. ประเด็นพิพาทในกรณีนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ สิทธิในการยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงเกิดขึ้นนับแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ซึ่งถือว่าเป็นวันที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด “รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี” และเป็นหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย คือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ อย่างชัดเจน อีกทั้งประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยในกรณีนี้ก็คือประเด็นเรื่องการใช้อำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการมิใช่เรื่องการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง การที่ศาลปกครองสูงสุดนำหลักเกณฑ์ตามมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ มาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาประเด็นเรื่องการใช้อำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการจึงน่าจะเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการเสียประโยชน์แห่งความยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม เมื่อศาลปกครองสูงสุดพิจารณาวินิจฉัยว่ากรณีการยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยังไม่ขาดอายุความและอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทนั้นไว้พิจารณาชี้ขาดได้แล้ว แม้จะไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ศาลปกครองสูงสุดส่งสำนวนกลับไปให้ศาลปกครองกลางซึ่งเป็นศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีนี้ใหม่และศาลปกครองสูงสุดก็มีอำนาจใช้ดุลยพินิจพิจารณาพิพากษาให้เสร็จสิ้นกระบวนความไปได้เลยก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาจากหลักนิติธรรมและประโยชน์แห่งความยุติธรรม รวมทั้งประโยชน์ของประชาชนและประโยชน์ของรัฐอันเป็นเจตนารมณ์สำคัญของการพิจารณาคดีปกครอง รวมทั้งหลักการทำงานของระบบศาลปกครองที่จะต้องรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ในระบบการพิจารณาคดีแบบไต่สวนแล้ว ศาลปกครองสูงสุดก็พึงจะต้องส่งสำนวนกลับไปให้ศาลปกครองกลางซึ่งเป็นศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีนี้ใหม่ โดยเฉพาะเพื่อให้โอกาสกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐได้มีโอกาสใช้สิทธิในการพิสูจน์ความถูกต้องของพยานหลักฐานและใช้สิทธิโต้แย้งใบเสร็จรับเงินต่าง ๆ ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้อ้างอิงประกอบการเรียกร้องเงินจำนวนกว่า ๑๔,๗๐๐ ล้านบาท ว่ามีความถูกต้องหรือไม่เพียงใด และเพื่อที่จะให้ศาลปกครองกลางได้ทำหน้าที่ไต่สวนรวบรวมพยานหลักฐานให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ตามที่พึงต้องกระทำ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาทำคำพิพากษาทั้งของศาลปกครองกลางและของศาลปกครองสูงสุด แต่ศาลปกครองสูงสุดในกรณีนี้กลับไม่ส่งสำนวนกลับไปให้ศาลปกครองกลางทำการไต่สวนหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมโดยเฉพาะในประเด็นเรื่องจำนวนเงินที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยหากจะต้องรับผิดชำระเงินให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แล้ว จะพึงต้องชำระเป็นเงินจำนวนเท่าใด และเป็นไปตามพยานหลักฐานใบเสร็จรับเงินที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด นำมาใช้อ้างอิงฉบับใดรวมทั้งจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างในโครงการโฮปเวลล์ที่อนุญาโตตุลาการกำหนดให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นจำนวนเงิน ๙,๐๐๐ ล้านบาทนั้น มีความถูกต้องหรือไม่เพียงใด โดยเฉพาะเพื่อให้โอกาสคู่ความทั้งสองฝ่าย คือ กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ในประเด็นเรื่องจำนวนที่ต้องชำระต่อศาลปกครองสูงสุดได้เป็นการเฉพาะอีกครั้งหนึ่งตามหลักนิติธรรมและกระบวนการยุติธรรม แต่ศาลปกครองสูงสุดในคดีนี้กลับใช้ดุลยพินิจพิพากษาไปในประเด็นเรื่องจำนวนเงินที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยจะต้องชำระให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไปเลย ทำให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยเสียสิทธิที่จะอุทธรณ์ในประเด็นนี้ต่อศาลปกครองสูงสุดเช่นที่พึงจะมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรมและตามหลักนิติธรรม เป็นการเสียประโยชน์แห่ง

CIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ความยุติธรรม ทั้งนี้ ต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทำการตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด นำมายื่นไว้ต่ออนุญาโตตุลาการ ปรากฏว่ามีใบเสร็จรับเงินที่สามารถยอมรับได้เป็นเงินเพียงประมาณ ๑,๗๓๒ ล้านบาทเท่านั้น

๔.๒ ข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริง และข้อพิรุธ

๔.๒.๑ ข้อกฎหมาย

๔.๒.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี

หลักที่ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีโดยเคร่งครัด หากคณะรัฐมนตรีมิได้มีมติหรือมิได้กล่าวถึงเรื่องใด ๆ แล้ว ย่อมถือว่าคณะรัฐมนตรีไม่มีมติอนุมัติหรือไม่อนุญาตในเรื่องนั้น โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายหรือการให้อำนาจหน่วยงานใดหรือบุคคลใดเพื่อดำเนินการใด ๆ โดยเฉพาะการดำเนินการแทนคณะรัฐมนตรีหรือรัฐบาล อนึ่ง การใด ๆ ที่หน่วยงานราชการใดหรือบุคคลใดกระทำไปโดยฝ่าฝืนหรือมิได้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีแล้วย่อมต้องถือว่าเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ ซึ่งส่งผลให้การกระทำนั้น ๆ เป็นโมฆะมาแต่ต้นทันที

หลักการที่ถือปฏิบัติเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีและการสรุปมติคณะรัฐมนตรีนั้นเป็นหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงเป็นหน่วยงานที่รู้ข้อเท็จจริงของมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่าง ๆ ดีที่สุด หากหน่วยงานราชการใดที่จะต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดมีข้อสงสัยหรือต้องการความชัดเจนในมติคณะรัฐมนตรีนั้นแล้วก็พึงต้องสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีนั้นไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมิใช่วิเคราะห์หรือตีความมติคณะรัฐมนตรีนั้นตามความคิดหรือความเข้าใจของหน่วยงานของตนเอง นอกจากนั้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๓ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๔๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ แจ้งเวียนไปยังทุกหน่วยราชการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการหารือมติคณะรัฐมนตรีว่าให้หน่วยงานราชการสอบถามมายังสำนักงานเลขาธิกาคณะรัฐมนตรีอย่างไรและด้วยวิธีการขั้นตอนอย่างใด จึงเห็นได้ว่าสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบเกี่ยวกับการประชุมและการให้บริการคณะรัฐมนตรี) ประสงค์ให้หน่วยราชการที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีจะต้องหารือมติคณะรัฐมนตรีนั้นมายังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มิใช่วิเคราะห์หรือตีความมติคณะรัฐมนตรีนั้นตามความคิดหรือตามความเข้าใจของหน่วยงานราชการนั้น ๆ เอง ทั้งนี้ ตามหลักในการปฏิบัติราชการนั้นหน่วยงานราชการต่าง ๆ ก็พึงจะต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยเคร่งครัด ผลของการกระทำใดที่ไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีหรือที่คณะรัฐมนตรีมิได้มีมติไว้ย่อมทำให้การกระทำนั้นเป็นโมฆะ เพราะถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะกระทำการเช่นนั้นได้

๔.๒.๑.๒ หลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการขัดกับความสงบเรียบร้องหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๑ บัญญัติไว้ว่า

“การใดเป็นการแตกต่างกับบทบัญญัติของกฎหมาย ถ้ามิใช่กฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นไม่เป็นโมฆะ”

จากหลักกฎหมายดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นได้ว่าการกระทำใด ๆ ที่เป็นการแตกต่างกับบทบัญญัติของกฎหมาย ถ้ากฎหมายนั้นเป็นกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแล้ว การกระทำนั้นย่อมเป็นโมฆะ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะคุ้มครองคนไทยและนิติบุคคลไทยจากการเข้ามาประกอบธุรกิจของ

คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวในประเทศไทย และยังมีเจตนาที่จะคุ้มครองป้องกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศด้วย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ จึงเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น การกระทำใดที่เป็นการขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ แล้ว การกระทำนั้นย่อมเป็นโมฆะตามกฎหมาย

๔.๒.๑.๓ หลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่บัญญัติไว้ใน ส่วนที่ ๖ “การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง” มีดังนี้

“มาตรา ๔๙ เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ไม่ว่าจะพ้นขั้นตอนการกำหนดให้อุทธรณ์หรือให้โต้แย้งตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมาแล้วหรือไม่

การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่ได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น เว้นแต่คำสั่งทางปกครองจะได้ทำขึ้นเพราะการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งหรือการข่มขู่หรือการชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่มิชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๕๐ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ แต่ถ้าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ การเพิกถอนต้องเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒”

จากหลักกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง จะเห็นได้ว่า คำสั่งทางปกครองสามารถเพิกถอนได้ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา เพราะกฎหมายไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ ดังนั้น เมื่อใดที่พบว่ามีการสั่งการทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ถูกต้องประการใดแล้ว เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น ๆ ได้เสมอตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ทั้งนี้ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็อาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ และจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือให้มีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐

๔.๒.๑.๔ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ และ ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าว

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ มีสถานะเป็นกฎหมายเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติ มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะคุ้มครองการประกอบธุรกิจของคนไทยเพื่อป้องกันไม่ให้คนไทยเสียเปรียบในการแข่งขันทางการค้ากับคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวในประเทศไทย นอกจากนั้นก็มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการคุ้มครองความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศจากการประกอบธุรกิจบางประเภท ต่อมาจึงมีการยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ และประกาศใช้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ แทน โดยยังคงมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นนิติบุคคลต่างด้าวของบริษัทจำกัดต่างๆ เช่นเดียวกันกับหลักเกณฑ์ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ทั้งนี้ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เป็นกฎหมายที่มีกระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบการดำเนินการและการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว โดยมี

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ปัจจุบันคือกรมพัฒนาธุรกิจการค้า) เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลเรื่องการประกอบธุรกิจและการขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวที่ห้ามไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ รวมทั้งการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลต่างด้าวตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ด้วย ทั้งนี้ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ข้อ ๓ กำหนดนิยามศัพท์ไว้ดังนี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

"นายทะเบียน" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ทั้งนี้ การรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวในประเทศไทยนั้น จะต้องเป็นไปตามระเบียบสำนักงานทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกลาง ว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๒๙ และตามกฎหมาย ๓ ฉบับด้วย คือ

๑. ระเบียบสำนักงานทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกลาง ว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๒๙ กำหนดไว้ว่า

"ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนนิติบุคคลต่างด้าวที่มีวัตถุประสงค์ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว หรือได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน"

ดังนั้น หากบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวที่จะขอจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ของบริษัทที่จะประกอบธุรกิจที่ต้องห้ามมิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจนั้นแล้ว จะต้องได้รับอนุญาตหรือเป็นธุรกิจที่มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจนั้นได้ก่อน นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ จึงจะสามารถรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทนั้นให้ได้

๒. พระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่าหากคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวที่จะประกอบธุรกิจที่ห้ามมิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบกิจการตามบัญชี ข ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแล้วก็ให้มีสิทธิประกอบธุรกิจนั้นได้ โดยกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์จะต้องรับจดทะเบียนวัตถุประสงค์การประกอบธุรกิจดังกล่าวให้นิติบุคคลต่างด้าวนั้น แต่ในกรณีนี้ต้องหมายความว่านิติบุคคลต่างด้าวนั้น จะต้องมีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยอยู่ในขณะที่ยื่นเรื่องขอรับการส่งเสริมการลงทุนด้วย หากในขณะที่ยื่นเรื่องขอรับการส่งเสริมการลงทุนนั้น ผู้ที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยก่อนแล้ว ก็ไม่มีสิทธิยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนและไม่มีสิทธิรับสิทธิประโยชน์ตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้

๓. กฎหมายที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลทั่วไปภายในประเทศไทย ซึ่งการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลต้องกระทำการโดยนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ เท่านั้น โดยหากเป็นการจัดตั้งนิติบุคคลต่างด้าวนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนนิติบุคคลต่างด้าวนั้นอย่างรอบคอบว่า มีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจที่ต้องห้ามตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ หรือไม่ หากไม่มีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจที่ต้องห้ามดังกล่าวแล้วนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ก็สามารถรับจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลต่างด้าวนั้นได้ตามกฎหมายไทย แต่หากมีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจที่ต้องห้ามดังกล่าวแล้ว นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ก็ไม่สามารถรับจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลต่างด้าวนั้นตามกฎหมายไทยได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ บัญญัติลักษณะของนิติบุคคลต่างด้าวไว้ในหลักเกณฑ์ข้อ ๓ ว่า

“คนต่างด้าว” หมายความถึง บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย และให้รวมตลอดถึง

(๑) นิติบุคคลซึ่งทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นคนต่างด้าว

(๒) นิติบุคคลซึ่งมีคนต่างด้าวถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือเป็นสมาชิกตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้เป็นสมาชิก ไม่ว่าคนต่างด้าวนั้นจะลงทุนเท่าใดหรือไม่

(๓) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นคนต่างด้าว

เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น”

ดังนั้น นิติบุคคลใดที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งใน (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) หรือทุกข้อ ต้องถือว่าเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายไทย ทั้งนี้ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เนื่องจากตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ในการประกอบธุรกิจของคนไทยและป้องกันความมั่นคงและความปลอดภัยทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ ดังนั้น การยกเว้นให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจที่ได้รับการคุ้มครองตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ นี้ ไม่ว่าจะโดยวิธีการใดโดยเฉพาะที่เป็นมติคณะรัฐมนตรีจะต้องมีความชัดเจน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของประชาชนและความปลอดภัยของประเทศ และเมื่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนแล้ว การกระทำใดที่ขัดกับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ย่อมเป็นโมฆะ ตามหลักเกณฑ์ของบทบัญญัติมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย

อย่างไรก็ตาม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์การยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ไว้ในข้อ ๒ และข้อ ๔ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ดังนี้

“ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรโดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาลหรือโดยความตกลงที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศ”

“ข้อ ๔ ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. หรือบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาต พระราชกฤษฎีกาอาจกำหนดเงื่อนไขประการใดก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร

ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ค ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี การแก้ไขเปลี่ยนแปลงบัญชี ค ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา”

จากหลักเกณฑ์ในข้อ ๒ และ ข้อ ๔ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ข้างต้น สามารถพิจารณาสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) ความในข้อ ๔ ถือเป็นหลักทั่วไปที่วางหลักเกณฑ์การห้ามมิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจใดในประเทศไทย ส่วนข้อ ๒ วางหลักเกณฑ์ข้อยกเว้นไว้

๒) ความในข้อ ๔ เป็นการกล่าวถึงธุรกิจที่อยู่ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ บัญชี ก บัญชี ข และบัญชี ค ซึ่งห้ามไม่ให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัตินี้ แต่จะสามารถประกอบธุรกิจได้หากได้รับข้อยกเว้นตามหลักเกณฑ์ คือ หากเป็นธุรกิจตามบัญชี ก และ

Legislative Institutional Repository of Thailand

บัญชี ข ต้องมีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่ออนุญาต หากเป็นธุรกิจตามบัญชี ค ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายในการจำแนกบัญชีออกเป็น ๒ กลุ่ม แสดงให้เห็นว่า หากเป็นการแข่งขันการประกอบธุรกิจกับคนไทยต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี ส่วนบัญชี ก และ บัญชี ข เป็นธุรกิจที่มีผลต่อความมั่นคง ความปลอดภัยของเศรษฐกิจภายในประเทศจึงเกินอำนาจของอธิบดีเป็นเหตุให้ต้องมีพระราชกฤษฎีกาอนุญาต

๓) ความในข้อ ๒ เป็นการวางหลักเกณฑ์การยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ แบบทั่วไป ที่อาจทำได้ ๒ กรณี คือ

๑. ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล ซึ่งหมายถึงคณะรัฐมนตรีจะต้องมีมติอนุญาตให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวนั้นประกอบธุรกิจที่ห้ามไว้นั้น ๆ ได้เป็นการเฉพาะกาล หรือ

๒. โดยความตกลงที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศทั้งนี้ หากนิติบุคคลต่างด้าวใดไม่ได้รับการยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๒ หรือไม่ได้เป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่ได้สิทธิตามความตกลงที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๒. ก่อนแล้ว ก็ไม่อาจประกอบธุรกิจที่ห้ามไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ในประเทศไทยได้ จึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะเข้าเสนอราคาหรือเงื่อนไขทำกิจการ “ขนส่งทางบก” เช่นโครงการโฮปเวลล์ได้ และไม่สามารถจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายไทยได้เช่นในกรณีของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเช่นกัน

๔.๒.๑.๕ การกระทำที่ไม่ชอบด้วยมติคณะรัฐมนตรีและไม่ชอบด้วยกฎหมาย

จากข้อเท็จจริงใน “รายละเอียดความเป็นมา” สามารถสรุปประเด็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยมติคณะรัฐมนตรีและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ได้ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีมีมติวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ อนุมัติในหลักการให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร รวม ๓ ตอน (กรุงเทพ-บางซื่อ ยมราช-มักกะสัน และมักกะสัน-แม่น้ำ) ระยะทางรวม ๑๓ กิโลเมตร ตามข้อเสนอของกระทรวงคมนาคม แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกลับแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ เพื่อให้ดำเนินการโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ แต่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ กลับดำเนินการเกินกว่าหลักการของคณะรัฐมนตรี กล่าวคือ มีการกำหนดให้สัมปทานทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์เพิ่มด้วย และในเส้นทางที่กำหนดให้ดำเนินการเกี่ยวกับรถไฟยกระดับนั้นคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ก็กำหนดเส้นทางเพิ่มจาก ๓ เส้นทาง หรือ ๓ ตอน เป็น ๔ เส้นทาง หรือ ๔ ตอน มากกว่ามติคณะรัฐมนตรี ๑ เส้นทาง หรือ ๑ ตอน คือ ตอนมักกะสัน-หัวหมาก ระยะทาง ๙.๖ กิโลเมตร ทำให้มีระยะทางรวมเป็น ๒๓.๓ กิโลเมตร มากกว่าที่คณะรัฐมนตรีมีให้มติไว้ ดังนั้น การดำเนินการดังกล่าวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ จึงไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒

๒. โครงการทางรถไฟยกระดับตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ เป็นธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี ข. หมวด ๕ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ที่เป็นกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในขณะนั้น ได้กำหนดห้ามมิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี ข. ดังกล่าวในประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ หรือได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวนั้นประกอบธุรกิจนั้นในประเทศไทยได้เป็นการเฉพาะกาลหรือเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ ก่อนเท่านั้น และการประกอบธุรกิจทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ ก็เป็นธุรกิจ “บริการ” ที่ห้ามไว้ในบัญชี ค. หมวด ๓ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ซึ่งมิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าก่อน แต่ไม่ปรากฏหลักฐานใด ๆ ว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนจัดตั้ง

ที่เมืองฮ่องกง ได้รับยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ หรือได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้ประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ในประเทศไทยได้เป็นการเฉพาะกาลมาก่อน อีกทั้งไม่ปรากฏหลักฐานข้อมูลการขออนุญาตหรือการได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าในขณะนั้นให้ประกอบธุรกิจ “บริการ” ตามบัญชี ค. หมวด ๓ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ มาก่อนด้วย ดังนั้น บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะเข้าร่วมเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์กับคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ การที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ทั้งนี้ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ถือเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะคุ้มครองคนไทยและนิติบุคคลไทยจากการเข้ามาประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวในประเทศไทย และยังมีเจตนาที่จะคุ้มครองป้องกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศด้วย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ จึงเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น การเข้าร่วมเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จึงเป็นการขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ มีผลเป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และยังทำให้การกระทำและการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องมาจากการเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ที่เป็นโมฆะนั้น มีผลเป็นโมฆะเช่นเดียวกัน ดังนั้น การที่กระทรวงคมนาคมเลือกให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์และมติคณะรัฐมนตรีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ในโครงการโฮปเวลล์จึงเป็นโมฆะไม่มีผลผูกพันใด ๆ ตามกฎหมายทั้งหมด

๓. นอกจาก บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จะเป็นผู้ยื่นข้อเสนอดำเนินโครงการโฮปเวลล์เพียงรายเดียวซึ่งตามหลักเกณฑ์ทั่วไปของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่บังคับใช้อยู่ในขณะนั้น ได้กำหนดว่าหากการประกวดราคาครั้งใด ไม่มีผู้เสนอราคาหรือมีผู้เสนอราคารายเดียว ต้องเสนอยกเลิกการประกวดราคาครั้งนั้น เพื่อดำเนินการประกวดราคาใหม่ แต่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นกลับอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปโดยไม่มีเหตุผลรองรับที่เพียงพอตามกฎหมายแล้ว รวมทั้งยังปรากฏด้วยว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ได้นำสัญญาค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์เพื่อใช้เป็นหลักประกันการปฏิบัติตามการเสนอเงื่อนไขของตนเองที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบราชการมายื่นต่อคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ด้วย ซึ่งตามหลักการและตามระเบียบราชการแล้วต้องถือว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ปฏิบัติผิดเงื่อนไขการเสนอข้อเสนอต่อกระทรวงคมนาคม ซึ่งต้องถือว่ากรณีนี้ไม่มีผู้เสนอเงื่อนไขรายใดที่มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วน อันส่งผลให้ในกรณีปกติจะต้องล้มเลิกการเสนอเงื่อนไขแล้วจัดให้มีการยื่นเสนอเงื่อนไขใหม่ แต่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นกลับอนุญาตให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ใช้หนังสือของบริษัทตนเองค้ำประกันการปฏิบัติตามการเสนอเงื่อนไขของตนเอง ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบราชการและเป็นการเอื้อประโยชน์ให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้น จึงถือได้ด้วยว่าการยื่นเสนอเงื่อนไขของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และการที่กระทรวงคมนาคมเลือกให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ได้รับเลือกให้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์จึงเป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๗๗/๒๕๔๙ ดังนั้น มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ซึ่งอนุมัติให้กระทรวงคมนาคมลงนามในสัญญาสัมปทานแทนรัฐบาลกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จึงเป็นโมฆะตามกฎหมายเช่นเดียวกันด้วย

๔. อย่างไรก็ตาม แม้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่ไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะร่วมเสนอเงื่อนไขดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ และเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการเสนอเงื่อนไขดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ดังที่กล่าวมาข้างต้นก็ตาม แต่กรณีที่ บริษัท โฮปเวลล์

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นบริษัทซึ่งกระทรวงคมนาคมเลือกให้ทำโครงการโฮปเวลล์ และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ให้กระทรวงคมนาคมมีอำนาจลงนามในสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แทนรัฐบาล เพื่อดำเนินโครงการโฮปเวลล์แล้ว ดังนั้น บริษัทที่จะลงนามกับกระทรวงคมนาคมในสัญญาสัมปทานดังกล่าวได้ก็คือ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เท่านั้น แต่กระทรวงคมนาคม (ซึ่งกระทำการแทนรัฐบาล) และ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) กลับตกลงกันโดยพลการโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีมาก่อนว่าจะให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่จะจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นใหม่และจะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายไทยเป็นผู้ลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แทน บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และกระทรวงคมนาคมก็ไม่ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่ดำเนินการลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ด้วย กระทรวงคมนาคมในฐานะตัวแทนรัฐบาลและบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ย่อมไม่อาจกระทำเช่นนั้นได้ ดังนั้น จึงอาจถือได้ว่าสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ดังกล่าวเกิดขึ้นจากการแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในตัวบุคคลซึ่งเป็นคู่กรณีแห่งนิติกรรม อันส่งผลให้ตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

นอกจากนั้น ยังปรากฏด้วยว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ร่วมลงนามในสัญญาสัมปทานดังกล่าวแทนรัฐบาลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีก่อน การกระทำของการรถไฟแห่งประเทศไทยจึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมายและต้องถือว่าการลงนามในสัญญาสัมปทานระหว่างกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ มีผลเป็นโมฆะไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย แม้ต่อมากระทรวงคมนาคมจะรายงานให้คณะรัฐมนตรีรับทราบการลงนามในสัญญาสัมปทานของการรถไฟแห่งประเทศไทยกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ไม่มีผลทำให้สัญญาสัมปทานที่มีผลเป็นโมฆะไปแล้วกลับมามีผลสมบูรณ์และผูกพันกันได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายได้ และไม่อาจถือได้ด้วยว่าคณะรัฐมนตรีได้ให้สัตยาบันหรืออนุมัติการลงนามในสัญญาสัมปทานดังกล่าวนั้นแล้ว เพราะคณะรัฐมนตรีไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะให้สัตยาบันหรืออนุมัติย้อนหลังให้การกระทำหรือสัญญาสัมปทานที่เป็นโมฆะไปแล้วนั้นให้มีผลกลับมาเป็นการกระทำหรือสัญญาสัมปทานที่ถูกต้องสมบูรณ์และมีผลผูกพันตามกฎหมายย้อนหลังได้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๕. บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ มีฐานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ เนื่องจากมีจำนวนผู้ถือหุ้นและจำนวนทุนจดทะเบียนเป็นของคนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นและทุนจดทะเบียนทั้งหมดของบริษัท บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงถูกห้ามมิให้ประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. หมวด ๕ และธุรกิจ “บริการ” ที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. หมวด ๓ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ดังกล่าว ดังนั้น เมื่อผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ระบุในวัตถุประสงค์ของบริษัทว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะประกอบธุรกิจ “เดินรถไฟชุมชน” ซึ่งเป็นธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี ข. หมวด ๕ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ และจะดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้สิทธิตามสัญญาสัมปทาน ซึ่งรวมถึงการประกอบธุรกิจทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ ซึ่งต้องถือว่าเป็นธุรกิจ “บริการ” ตามบัญชี ค. หมวด ๓ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ด้วยนั้น นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ จึงไม่อาจรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ เว้นแต่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะได้รับการยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ หรือได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้ประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ในประเทศไทยได้เป็นการเฉพาะกาล ตามหลักเกณฑ์ข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ และได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าให้ประกอบธุรกิจ “ให้บริการ ทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์” หรือได้รับ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ ก่อน แต่การจะได้รับสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข พ.ศ. ๒๕๑๖ นั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะต้องมีสถานะและสภาพเป็นนิติบุคคลที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยก่อน แต่ในขณะนั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยังไม่ได้จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย จึงยังไม่อาจใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้ ด้วยเหตุนี้ นายกอร์ดอน วู และผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงต้องกลับมาจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ให้เป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยก่อน ซึ่งจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติหรืออนุญาตจากคณะรัฐมนตรีให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการยกเว้นการบังคับใช้หลักเกณฑ์ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑

นายกอร์ดอน วู และผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงอ้างต่อกรมทะเบียนการค้า และอธิบดีกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในขณะนั้นว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ แล้ว ซึ่งไม่เป็นความจริง ทั้งนี้ เพื่อที่จะให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ รับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ให้เป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายไทยเพื่อประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ที่ต้องห้ามมิให้นิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจนั้นตามบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ได้ อย่างไรก็ตาม นอกจากนั้น ยังไม่ปรากฏหลักฐานข้อมูลใด ๆ ว่า ผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ขออนุญาตต่ออธิบดีกรมทะเบียนการค้าเพื่อขออนุญาตประกอบธุรกิจ “ทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์” ซึ่งเป็นธุรกิจ “บริการ” ตามบัญชี ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ มาก่อน และไม่ปรากฏหลักฐานข้อมูลว่าอธิบดีกรมทะเบียนการค้าได้เคยอนุญาตให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ประกอบธุรกิจ “ทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์” แต่อย่างใดด้วย

อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่านางพิมลวรรณ คชเดช เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานทะเบียนการค้า ๖ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในขณะนั้น ได้ทำการวิเคราะห์มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ที่นายกอร์ดอน วู กับพวกอ้างอิง และทำความเห็นเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๓ เอื้อประโยชน์แก่การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล และอยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นตามข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ดังกล่าวนั้นด้วยแล้ว ทั้ง ๆ ที่มติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจและตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวนั้นไม่ใช่เรื่องของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และไม่มีมติใดๆ แสดงว่ามีการอนุมัติหรืออนุญาตให้ยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามหลักเกณฑ์ข้อ

๒. ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ นั้นเลย และต่อมาวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๓ นางพิมลวรรณฯ ในฐานะหัวหน้างานการอนุญาต ๒ ยังทำความเห็นเสนอต่อหัวหน้าฝ่ายทะเบียน ๒ ผ่านหัวหน้าฝ่ายธุรกิจคนต่างด้าว ยืนยันความเห็นอีกครั้งว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นตาม ข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ จนนำไปสู่การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ทั้งนี้ ในความเป็นจริง นางพิมลวรรณฯ ทราบได้อย่างชัดแจ้งว่ามติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้น ไม่ได้อนุมัติหรืออนุญาตให้ยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ให้ทั้งแก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด (ฮ่องกง) และ บริษัท

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดก็ไม่อาจนำมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ มาเป็นประโยชน์ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ เพราะมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้นเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นเรื่องของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด (ฮ่องกง) เป็นการเฉพาะเท่านั้น ข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ได้รับการยืนยันจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและมีหนังสือแจ้งยืนยันไปยังคณะทำงานตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน “กรณีโฮปเวลล์” ที่ตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลับด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ท ๔๓๓๓ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลับด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ท ๔๔๓๙ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรียังมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๓๓๒๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ แจ้งยืนยันข้อเท็จจริงเดียวกันนี้มายังปลัดกระทรวงคมนาคม ว่า คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจมีมติอนุมัติการขอสนับสนุนให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด (ฮ่องกง) เพียง ๒ ข้อเท่านั้น คือ เรื่องขอสิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุนฯ และเรื่องขอยกเว้นเรื่องการหักภาษี ณ ที่จ่ายฯ ที่มอบให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาและประสานงาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจนั้น ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ตีความมติคณะรัฐมนตรี และดำเนินการต่าง ๆ ไปเองโดยมีสาระสำคัญคลาดเคลื่อนไปจากที่มติคณะรัฐมนตรีระบุไว้ ดังนั้น หากนางพิมลวรรณฯ หรือนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับในขณะนั้น มีเจตนาที่จะได้รับความถูกต้องชัดเจนของมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ จริงแล้ว ก็สามารถติดต่อสอบถามไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการประชุมคณะรัฐมนตรีและเป็นเจ้าของหนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เพื่อขอข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องได้ ซึ่งก็จะทำให้นางพิมลวรรณฯ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้าที่เกี่ยวข้องสามารถทราบข้อเท็จจริง และความหมายที่ถูกต้องของมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจและมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวนั้นได้ และจะทำให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครไม่อาจรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ได้

นอกจากนั้น ในช่วงเวลานั้นยังมีหนังสือเวียนของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่แจ้งเวียนไปยังทุกหน่วยงานราชการ รวมทั้งกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เกี่ยวกับหลักปฏิบัติในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีว่าให้ดำเนินการอย่างไรและให้สอบถามมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด้วยวิธีการใด ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๔๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ แต่นางพิมลวรรณฯ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้าที่เกี่ยวข้องทุกระดับกลับไม่ปฏิบัติเช่นนั้น โดยนางพิมลวรรณฯ ได้ทำความเห็นที่ขัดแย้งกับข้อเท็จจริงและมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ โดยไม่มีการสอบถามข้อเท็จจริงและความถูกต้องมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนตามที่พึงต้องปฏิบัติ ปรากฏตามบันทึกความเห็นของนางพิมลวรรณฯ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๓ ข้อ ๓.๑ ว่า

“๓.๑ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจตามข้อ ๑.๓ ได้ให้ความเห็นชอบในโครงการตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้อำนาจกระทรวงคมนาคมในการลงนามในสัญญาสัมปทานดังกล่าวแทนรัฐบาล แต่สำหรับเงื่อนไขที่ขอรับการสนับสนุนนั้น ได้มีการกล่าวถึงเงื่อนไขเฉพาะในเรื่องการส่งเสริมการลงทุนและการยกเว้นการเก็บภาษีโดยไม่ให้ตามที่ขออนุมัติแต่ให้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และโดยที่ไม่ได้มีการกล่าวถึงเงื่อนไขข้ออื่น ๆ แสดงว่าคณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบด้วยในเงื่อนไขอื่นนั้น”

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เห็นได้ว่านางพิมลวรรณฯ ทราบดีอยู่แล้วว่าคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไม่เคยมีมติให้ยกเว้นการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอขอเลย โดยคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไม่ได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวนี้ไว้ในมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ แต่นางพิมลวรรณฯ กลับทำความเห็นว่าการที่คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไม่ได้กล่าวถึงเงื่อนไขข้ออื่น ๆ แสดงว่าคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเห็นชอบด้วยในเงื่อนไขอื่นนั้น ซึ่งเป็นการทำความเห็นขึ้นมาเองโดยพลการโดยไม่ได้สอบถามไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในเรื่องการหารือมติคณะรัฐมนตรี และยังเป็นการทำความเห็นที่ขัดแย้งกับข้อเท็จจริงของมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจและมติคณะรัฐมนตรีอย่างชัดเจน นอกจากนี้ นางพิมลวรรณฯ ยังทำความเห็นต่อไปในข้อ ๓.๒ ว่า

“๓.๒ สำหรับเงื่อนไขเรื่องการขอรับสิทธิยกเว้นตามข้อ ๒ ของ ปว. ๒๘๑ อยู่ในเงื่อนไขที่คณะกรรมการฯ ไม่ได้กล่าวถึงแสดงว่าบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล และอยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นตามข้อ ๒ แห่ง ปว. ๒๘๑”

จากความเห็นในข้อ ๓.๒ นี้ จะเห็นได้ว่านางพิมลวรรณฯ ทึกทักเอาเองเลยว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล และอยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นตามข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ทั้ง ๆ ที่นางพิมลวรรณฯ ทราบได้ดีอยู่แล้วว่านอกจากคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจจะมิได้มีมติเกี่ยวกับการยกเว้นประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) หรือ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แล้ว มติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจที่กล่าวอ้างอิงถึงนั้นยังเป็นเรื่องของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นการเฉพาะราย ที่ไม่อาจนำมาใช้ตีความหรือทำความเห็นให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ แต่นางพิมลวรรณฯ ก็ยังทึกทักสรุปเอาเองว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล และอยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นตามข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจดังกล่าวนั้น จึงเห็นได้ชัดเจนว่านางพิมลวรรณฯ มีเจตนาที่จะเอื้อประโยชน์ให้แก่การจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยมิชอบ และเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ดังนั้น การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ จึงเป็นการสั่งการทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่จะต้องถูกเพิกถอนการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทฯ ดังกล่าวย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ตามนัยและหลักเกณฑ์ที่บัญญัติในมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

นอกจากนั้น ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ยังเป็นกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทะเบียนการค้า (ปัจจุบันคือกรมพัฒนาธุรกิจการค้า) กระทรวงพาณิชย์เองด้วย นางพิมลวรรณฯ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้าที่เกี่ยวข้องทุกระดับ จึงพึงต้องรู้ดีอยู่แล้วตามตำแหน่งหน้าที่ราชการว่าประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์มุ่งที่จะคุ้มครองการประกอบธุรกิจของคนไทยและเพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศ จึงเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน นางพิมลวรรณฯ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้าที่เกี่ยวข้องทุกระดับจึงพึงต้องวิเคราะห์ตีความหรือทำความเห็นในกรณีที่เกี่ยวข้องหรือกระทบกับการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ด้วยความเคร่งครัด ละเอียดรอบคอบ และด้วยความระมัดระวังแต่นางพิมลวรรณฯ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้าที่เกี่ยวข้องทุกระดับในขณะนั้นกลับมิได้กระทำเช่นนั้น การทำความเห็นของนางพิมลวรรณฯ จึงเป็นการทำความเห็นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่เป็นไป

LIBT Legislative Institutional Repository of Thailand

ตามเจตนารมณ์ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ถือได้ว่าเป็นการหลีกเลี่ยงการบังคับใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ จนนำไปสู่การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรมทะเบียนการค้าที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ดังนั้น การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร อันเนื่องมาจากความเห็นและการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของนางพิมลวรรณฯ และเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้าที่เกี่ยวข้องทุกระดับ จึงเป็นการสั่งการทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การรับจดทะเบียนจัดตั้ง นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในปัจจุบัน (ในฐานะนายทะเบียนกลาง และในฐานะผู้บังคับบัญชาของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร) จึงต้องสั่งเพิกถอนการจดทะเบียน บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

๖. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ อนุมัติให้กระทรวงคมนาคมลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ กับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ตามสัญญาสัมปทานที่กรมอัยการ (ชื่อในขณะนั้น) ตรวจแก้ไขแล้ว แต่ปรากฏว่ากระทรวงคมนาคมไม่ได้แก้ไขสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ ตามข้อท้วงติงของกรมอัยการ ดังนั้น การที่กระทรวงคมนาคมลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ ฉบับลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงถือได้ว่าไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์จึงมีผลเป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันกระทรวงคมนาคมและรัฐบาลด้วยเหตุนี้เช่นกัน

๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นมีหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค. ๐๒๐๗/๑๕๒๒๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อรายงานความคืบหน้าการดำเนินการและการลงนามในสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และขอให้นายกรัฐมนตรีทราบและให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป ทั้งนี้ ความในหนังสือดังกล่าวระบุว่า กระทรวงคมนาคมได้ให้กรมอัยการตรวจร่างสัญญาแล้วและกรมอัยการได้ปรับปรุงแก้ไขร่างสัญญาแล้วโดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ๔ ประการ กระทรวงคมนาคมได้เจรจากับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แล้วสามารถยอมรับการแก้ไขของกรมอัยการได้เกือบทั้งหมด ยกเว้นเพียงบางประเด็นปลีกย่อย ซึ่งบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ขอคงไว้ตามร่างสัญญาเดิม และแจ้งด้วยว่า “...บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง (ฮ่องกง) จำกัด ได้ยอมรับการผูกพันในสัญญาสัมปทานฯ ร่วมกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะของกรมอัยการ” ซึ่งไม่เป็นความจริง การกระทำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นย่อมถือว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยมิชอบ เพราะเป็นการรายงานเท็จต่อคณะรัฐมนตรี ยังผลให้เกิดความเสียหายแก่ภาครัฐอย่างร้ายแรง

๔.๒.๒ ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ

<u>ประเด็นที่ ๑</u> การดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ มาแต่ต้น

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ รับในหลักการให้กระทรวงคมนาคมไปดำเนินการโครงการโฮปเวลล์โดยให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานครโดยมิได้กล่าวถึงการสร้างทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ด้วยแต่อย่างใด แต่กระทรวงคมนาคมกลับไปดำเนินการให้มีการสร้างทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์เพิ่มขึ้นในโครงการโฮปเวลล์เอง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นมีคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๒๘๓/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๒ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว แต่กลับกำหนดชื่อและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดให้มีการดำเนินการต่าง ๆ ในโครงการ

CIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

โฮปเวลล์โดยกำหนดให้มีการสร้างทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ด้วย ซึ่งเป็นการนอกเหนือจากหลักการที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติไว้เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ โดยไม่ได้เสนอขอรับอนุมัติหรือความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน อีกทั้งยังกำหนดเส้นทางและระยะทางสำหรับก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานครเพิ่มเติมจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติไว้ โดยใช้ชื่อคณะกรรมการดังกล่าวว่า “คณะกรรมการพิจารณาดำเนินโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ โดยได้รับสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์” (คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ)

<u>ประเด็นที่ ๒</u> บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่ใช่บริษัทที่ได้รับการเลือกจากคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ และจากกระทรวงคมนาคมให้เป็นผู้ดำเนินการโครงการโฮปเวลล์

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

บริษัทที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ และกระทรวงคมนาคมให้เป็นผู้ดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ คือ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนที่เมืองฮ่องกง โดยกระทรวงคมนาคมเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีให้บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ ตามหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๗/๗๓๖๕ ลว ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ซึ่งขณะนั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยังมิได้จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเลย บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่ใช่บริษัทที่เข้าเสนอเงื่อนไขดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ตามกฎหมายและเป็นคนละนิติบุคคลกันกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ดังนั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่เกี่ยวข้องใด ๆ กับโครงการโฮปเวลล์และไม่มีสิทธิใด ๆ ตามกฎหมายที่จะเข้ามาดำเนินโครงการโฮปเวลล์แทน บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง)

<u>ประเด็นที่ ๓</u> บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นนิติบุคคลต่างด้าวและไม่เคยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้ประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี “ข” ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ มาก่อน จึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะยื่นข้อเสนอเข้าทำโครงการโฮปเวลล์

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ห้ามมิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบกิจการ “ขนส่งทางบก” ซึ่งเป็นกิจการที่กำหนดไว้ในบัญชี “ข” ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาลก่อนตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๒. ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ นั้น โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทยที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ทั้งนี้ปรากฏว่าในขณะที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนที่เมืองฮ่องกงยื่นเงื่อนไขเพื่อดำเนินโครงการโฮปเวลล์ซึ่งเป็นธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี “ข” ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ต่อคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ของกระทรวงคมนาคมนั้น บริษัทดังกล่าวยังไม่เคยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้ประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ในประเทศไทยได้มาก่อน บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ในประเทศไทย ดังนั้น บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะยื่นเสนอเงื่อนไขเพื่อดำเนินโครงการโฮปเวลล์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

<u>ประเด็นที่ ๔</u> การเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๓ เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ขัดต่อระเบียบราชการ และเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การกระทำดังกล่าวและการดำเนินการอื่นๆ ต่อมา จึงเป็นโมฆะทั้งหมด

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

นอกจากการยื่นเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๓ จะไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ แล้ว ยังปรากฏด้วยว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้เสนอเงื่อนไขเพียงรายเดียว ซึ่งตามหลักเกณฑ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ จะต้องยกเลิกการเสนอเงื่อนไขครั้งนั้นแล้วดำเนินการใหม่ทั้งหมด แต่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ กลับไม่ดำเนินการตามหลักการของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ อีกทั้งยังปรากฏด้วยว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ยื่นเสนอหลักประกันการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ผิดระเบียบราชการ ซึ่งจะต้องถือว่าไม่มีผู้เสนอราคารายใดเลยที่มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วน อันส่งผลให้ต้องยกเลิกการประกาศเชิญชวนเอกชนให้เสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ครั้งนั้นแล้วจัดให้มีการเสนอเงื่อนไขใหม่ทั้งหมด แต่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ กลับเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นอนุญาตให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ออกหนังสือส่วนตัวของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เอง เพื่อค้ำประกันตัวเองในการเสนอเงื่อนไขคู่กับหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ซึ่งไม่อาจกระทำได้ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นกลับอนุมัติให้ดำเนินการเช่นนั้นได้ อันเป็นการผิดระเบียบราชการ ดังนั้น กระบวนการที่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ เลือกให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ได้รับเลือกให้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์ การคัดเลือกให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและขัดต่อระเบียบราชการ

นอกจากนั้น ตามที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างด้าวเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” จากรัฐบาลก่อน อันเป็นการฝ่าฝืนและเป็นการกระทำความผิดต่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ที่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นแล้ว ยังปรากฏด้วยว่าประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ยังเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เพราะเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ที่มุ่งประสงค์จะคุ้มครองประโยชน์ของคนไทยจากการแข่งขันในการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวในประเทศไทย รวมทั้งเพื่อที่จะคุ้มครองป้องกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศ จึงถือได้ว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) การกระทำการอันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จึงเป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย ดังนั้น และมีผลให้กระบวนการและการเลือกให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์เป็นโมฆะไปทั้งหมดด้วยเช่นกัน

ดังนั้น การเสนอเงื่อนไขดำเนินโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และการดำเนินการต่อๆ มาทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับบริษัทดังกล่าวจึงเป็นโมฆะทั้งหมด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

<u>ประเด็นที่ ๕</u> โครงการโฮปเวลล์เป็นโครงการของรัฐบาล ความรับผิดชอบในโครงการโฮปเวลล์จึงเป็นของรัฐบาล

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

การดำเนินการต่างๆ ในโครงการโฮปเวลล์อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลและถือได้ว่าเป็นโครงการของรัฐบาล ความรับผิดชอบในโครงการโฮปเวลล์จึงเป็นของรัฐบาล ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมเป็นเพียงตัวแทนของรัฐบาลในการดำเนินโครงการดังกล่าวเท่านั้น เริ่มตั้งแต่การอนุมัติโครงการและการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ของโครงการล้วนแล้วแต่ต้องผ่านการอนุมัติและเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เห็นได้ชัดจากคำขอของกระทรวงคมนาคมต่อคณะรัฐมนตรีตามหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๗/๗๓๖๕ ลว ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ที่ขออนุมัติให้กระทรวงคมนาคมลงนามในสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แทนรัฐบาล โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ให้กระทรวงคมนาคมลงนามในสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แทนรัฐบาลได้ อีกทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการโฮปเวลล์ ตั้งแต่การอนุมัติโครงการ การพิจารณาและกำหนดเงื่อนไขในการทำสัญญาสัมปทาน การเร่งรัดติดตามการดำเนินโครงการ การพิจารณาและการมีมติให้เลิกสัญญาสัมปทาน ล้วนเป็นการดำเนินการที่อยู่ภายใต้การพิจารณาและการมีมติของคณะรัฐมนตรีตลอดมาทั้งสิ้น จึงถือได้ว่าโครงการโฮปเวลล์เป็นโครงการของรัฐบาลที่รัฐบาลมอบหมายให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้รับผิดชอบและลงนามในสัญญาสัมปทานแทนรัฐบาลเท่านั้น ดังนั้น ความรับผิดชอบในโครงการโฮปเวลล์จึงเป็นของรัฐบาล

<u>ประเด็นที่ ๖</u> การจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงเป็นโมฆะมาแต่ต้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่เคยมีสภาพเป็นนิติบุคคลนับแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ซึ่งเป็นวันจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเป็นต้นมา การดำเนินการต่าง ๆ ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงเป็นโมฆะทั้งหมด

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

การจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทั้งของระเบียบสำนักงานทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกลาง ว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๒๙ และของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ซึ่งเป็นระเบียบและกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ที่ห้ามมิให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทรับจดทะเบียนบริษัทให้นิติบุคคลต่างด้าวที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจที่ห้ามไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ โดยไม่ได้รับอนุญาตตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายก่อน และการประกอบธุรกิจรถไฟยกระดับในโครงการโฮปเวลล์ก็ถือว่าเป็นธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ห้ามมิให้คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้ประกอบธุรกิจนั้นในประเทศไทยได้เป็นการเฉพาะกาลตามหลักเกณฑ์ใน ข้อ ๒. ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ก่อน ทั้งนี้ นายกอร์ดอน วู กับพวก ซึ่งเป็นผู้ร่วมก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่เป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามหลักเกณฑ์ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ระบุในวัตถุประสงค์ข้อ ๑. ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่จะจัดตั้งขึ้น ว่า

“ประกอบธุรกิจตามสัมปทานและสิทธิที่ได้รับจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อ....และประกอบการระบบรถไฟชุมชนและทางด่วนยกระดับ....”

ดังนั้น นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจึงไม่อาจรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ให้ได้ เว้นแต่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะได้รับอนุญาตโดยได้รับการยกเว้นการบังคับใช้ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามหลักเกณฑ์ใน ข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ก่อน ด้วยเหตุนี้ นายกอร์ดอน วู กับพวก ซึ่งเป็นผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงแนบสำเนา

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ประกอบการขอจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ต่อกรมทะเบียนการค้า (ปัจจุบันใช้ชื่อว่ากรมพัฒนาธุรกิจการค้า) กระทรวงพาณิชย์ อ้างว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีให้ได้รับยกเว้นประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามหลักเกณฑ์ใน ข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ซึ่งมีผลทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มีสิทธิที่จะประกอบธุรกิจรถไฟยกระดับในโครงการโฮปเวลล์ก็ถือว่าเป็นธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ได้ เพื่อให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า สามารถจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ โดยไม่ขัดต่อระเบียบสำนักงานทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกลางว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๒๙ และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ทั้ง ๆ ที่ นายกอร์ดอน วู ซึ่งเป็นผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และเป็นกรรมการผู้จัดการของบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ด้วย อยู่ในฐานะที่รู้หรือควรจะรู้ได้ว่า มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้น เป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เท่านั้น ไม่มีข้อความหรือมติใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เลย นายกอร์ดอน วู จึงไม่อาจใช้หรืออ้างอิงมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ มาเป็นประโยชน์ในการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ และแม้ว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จะเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ตาม แต่ก็ต้องถือว่าเป็นคนละนิติบุคคลกัน ไม่อาจนำมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ที่เป็นมติที่เกี่ยวกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นการเฉพาะตัว มาใช้เป็นประโยชน์ให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ การที่นายกอร์ดอน วู อ้างอิงมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ว่าเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับยกเว้นประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามหลักเกณฑ์ใน ข้อ ๒. ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ และทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มีสิทธิประกอบธุรกิจรถไฟยกระดับในโครงการโฮปเวลล์ก็ถือว่าเป็นธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ที่กำหนดห้ามไว้ในบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เพื่อให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้าสามารถจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้นั้น จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อเท็จจริงยังปรากฏชัดเจนต่อไปด้วยว่า สิทธิประโยชน์ที่กระทรวงคมนาคมขอต่อคณะรัฐมนตรีให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จำนวน ๔ ข้อ ตามหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๗/๗๓๖๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ นั้น ซึ่งได้แก่

ข้อที่ ๑. ขอรับสิทธิส่งเสริมการลงทุนสูงสุดภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมภายใต้มาตรา ๓๕ แก่โครงการทั้งหมด ซึ่งได้แก่ ทางรถไฟยกระดับ ทางรถไฟชุมชน ทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ และการพัฒนาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย

ข้อที่ ๒. ขอรับสิทธิยกเว้น ตามข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ข้อที่ ๓. ขอยกเว้นการเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายสำหรับดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมของเงินกู้ระยะยาวที่บริษัทฯ จะต้องชำระให้ สถาบันการเงินในต่างประเทศ และ

ข้อที่ ๔. ขอให้รัฐบาลสนับสนุนให้ความอนุเคราะห์พื้นที่ในกรณีที่แนวทางการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ รถไฟชุมชน และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์บางจุดที่อยู่นอกเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และจำเป็นต้องจัดหาเพิ่มเติม แนวทางก่อสร้างจึงอาจล้ำเข้าไปในเขตทางหรือพื้นที่ซึ่งอยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น ส่วนในกรณีที่แนวทางก่อสร้างล้ำเข้าไปในเขตที่ดินของเอกชน ขอให้รัฐบาลช่วยอำนวยความสะดวก โดยบริษัทฯ จะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทั้งหมด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจมีมติเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ อนุมัติให้ดำเนินการตามคำขอดังกล่าวข้างต้นของกระทรวงคมนาคมได้เพียงตามข้อ ๑ และข้อ ๓ เท่านั้น และไม่ได้ระบุถึงคำขอของกระทรวงคมนาคมข้อ ๒ และข้อ ๔ ด้วยแต่อย่างใด จึงต้องถือว่าคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไม่มีมติอนุมัติตามคำขอข้อ ๒ และข้อ ๔ นั้นด้วย และเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ อนุมัติตามมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจมีมติเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ ก็ย่อมจะต้องถือว่าคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามคำขอของกระทรวงคมนาคมเพียงตามข้อ ๑ และข้อ ๓ เท่านั้นเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ นายปัญญาพล ศรีเรืองแก้ว รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ให้ความเห็นในข้อเท็จจริงกรณีนี้ไว้ในการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ว่า ตามหลักการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น เมื่อหน่วยงานราชการหรือกระทรวงใดมีข้อสงสัยในมติคณะรัฐมนตรีใดก็ให้สอบถามตามลำดับไปจนถึงปลัดกระทรวงและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงของตนก่อน หากปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแจ้งว่าต้องดำเนินการอย่างไรต่อไปก็ดำเนินการไปตามนั้น แต่ถ้าหากมีข้อสงสัยไม่สามารถดำเนินการได้ให้ทำเป็นหนังสือสอบถามไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๔๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ ดังนั้น เมื่อหนังสือสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีที่ นร ๐๒๐๒/ว (ล) ๙๒๒๕ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เป็นหนังสือที่แจ้งมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ที่อนุมัติให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการตามที่กระทรวงคมนาคมขอมาตามหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๗/๗๓๖๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ได้ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ เท่านั้น จึงหมายความว่าคณะรัฐมนตรีอนุมัติตามคำขอของกระทรวงคมนาคมเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ เพียงเท่าที่คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจมีมติอนุมัติไว้เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ เท่านั้น ซึ่งทั้งมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้น ก็ล้วนแล้วแต่เป็นมติที่เกี่ยวข้องกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง (ฮ่องกง) เท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แต่อย่างใด หากกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ในขณะนั้นมีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ว่าเป็นการอนุมัติให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยหรือไม่แล้ว กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ก็พึงที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามหนังสือเวียนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๔๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ มิใช่นำมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ มาตีความเอง

อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ กลับนำมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ มาตีความเอง โดยตีความเอื้อประโยชน์แก่การที่จะรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ให้เป็นนิติบุคคลต่างด้าวและให้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ที่ต้องห้ามตามบัญชี “ข” ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ว่ามติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้น เป็นมติที่ให้ยกเว้นการบังคับใช้ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยทั้งๆ ที่ไม่มีการระบุชื่อหรือกล่าวถึง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ในมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วยแต่อย่างใดเลย อีกทั้ง เจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ก็ไม่ได้สอบถามข้อเท็จจริงนี้ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่เป็นเจ้าของหนังสือสรุปมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ และเป็นหน่วยงานราชการที่ทราบและเข้าใจมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวดีที่สุด ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหนังสือเวียนของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๔๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ ตามที่พึงต้องปฏิบัติด้วยว่ามติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ นั้น ให้สิทธิแก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จริงหรือไม่ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

นอกจากนั้นยังได้ความยืนยันจากนายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว รองเลขาธิการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้แทนของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ยืนยันต่อคณะทำงานฯ ว่ามติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(ฮ่องกง) เท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวก็ไม่ได้ยกเว้นการบังคับใช้ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ให้ทั้งแก่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แต่อย่างใด ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏดังที่กล่าวมาด้วยว่ากรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในขณะพิจารณารับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ นั้นมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามหนังสือเวียนของ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๒๐๕/ว.๔๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ โดยไม่ปรากฏเหตุผล และยังกลับวิเคราะห์ตีความมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เสียเองให้เป็นประโยชน์แก่การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ไม่อาจกระทำได้ อย่างมีพิรุธน่าสงสัย เข้าลักษณะเป็นการกระทำที่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยมิชอบ ดังนั้น การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ จึงเป็นการสั่งการทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ ในปัจจุบันจะต้องมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นย้อนหลังมาตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ไม่มีกำหนดอายุความในการดำเนินการ หมายความว่าหากพบการกระทำผิดกฎหมายดังกล่าวเมื่อใดเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจก็สามารถดำเนินการเพิกถอนการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้ทันที แต่จนปัจจุบันกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ กลับยังไม่มีการดำเนินการเพิกถอนการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ทั้ง ๆ ที่ได้รับทราบข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้แล้ว ตรงกันข้ามกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากลับมีหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ที่ พณ ๐๘๐๕/๒๙๐๔ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ยืนยันต่อการรถไฟแห่งประเทศไทย (ภาคผนวก ร) รวมทั้งกระทรวงพาณิชย์ยังมีหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ลับ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๘๐๓/๔๓๖๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ยืนยันไปยังคณะรัฐมนตรี ว่าการรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ของกรมทะเบียนการค้า เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว โดยอ้างอิงว่ากรมทะเบียนการค้าได้ใช้เวลาพิจารณาการรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเวลานานถึงประมาณ ๘๔ วัน ทั้ง ๆ ที่กระทรวงพาณิชย์น่าจะทราบได้ดีอยู่แล้วว่าการพิจารณาที่ใช้เวลายาวนานนั้นไม่ได้หมายความว่าจะต้องเป็นการพิจารณาที่ถูกต้องเสมอไป และกระทรวงพาณิชย์ยังอ้างอิงหนังสือของการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่มีมายังกรมทะเบียนการค้าในขณะนั้นประกอบด้วย ทั้ง ๆ ที่การรถไฟแห่งประเทศไทยไม่เคยมีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ ในทุกขั้นตอนของการเสนอโครงการโฮปเวลล์ต่อคณะรัฐมนตรีและในขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ของกระทรวงคมนาคม อีกทั้ง ไม่เคยมีมติคณะรัฐมนตรีใด ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยมีส่วนเกี่ยวข้องรู้เห็นในข้อเท็จจริงของมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ด้วยแต่อย่างใดเลย ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ก็อยู่ในวิสัยของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในปัจจุบันที่จะสามารถตรวจสอบได้ จึงไม่มีเหตุผลใด ๆ ที่กระทรวงพาณิชย์จะอ้างอิงหนังสือใดๆ ของการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อทำให้การกระทำที่ไม่ถูกต้องของกรมทะเบียนการค้าในอดีตกลายมาเป็นความถูกต้องได้ แต่ข้อเท็จจริงที่กระทรวงพาณิชย์ไม่อาจโต้แย้งหรือชี้แจงได้และก็มิได้ชี้แจงเหตุผลประกอบการชี้แจงคณะรัฐมนตรีด้วยคือเหตุใดทั้งกรมทะเบียนการค้าในขณะรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ และกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในปัจจุบันต่างก็ไม่เคยและไม่ยอมตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่าเกี่ยวข้องหรือเป็นมติที่อนุญาตให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘๑ และให้ประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี “ข” ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวได้จริงตามความเห็นของกรมทะเบียนการค้าและของกระทรวงพาณิชย์จริงหรือไม่ ทั้งๆ ที่มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวไม่ใช่มติคณะรัฐมนตรีที่เป็นของกระทรวงพาณิชย์ อันเป็นการผิดปกติวิสัยและเป็นพิรุธน่าสงสัย การกระทำของ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกระทรวงพาณิชย์ในปัจจุบันดังกล่าวนี้ จึงมีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยมิชอบด้วย

จากข้อเท็จจริงที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เหตุที่การจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เป็นเพราะ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเดินรถไฟยกระดับ ซึ่งต้องถือว่าเป็นธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ที่ต้องห้ามมิให้นิติบุคคลต่างด้าวดำเนินการตามบัญชี ข ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ที่จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยให้บริษัทดังกล่าวประกอบธุรกิจนั้นได้เสียก่อน เมื่อไม่ปรากฏหลักฐานใด ๆ ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยให้ประกอบธุรกิจดังกล่าวได้ จึงทำให้การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เป็นการกระทำที่ขัดต่อระเบียบสำนักงานทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกลางว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๒๙ และขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะคุ้มครองคนไทยและนิติบุคคลไทยจากการเข้ามาประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวในประเทศไทย อีกทั้ง ยังมีเจตนาที่จะคุ้มครองป้องกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศด้วย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ จึงเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น การจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่เป็นการฝ่าฝืนประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ จึงมีผลเป็นโมฆะมาตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ตามนัยมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

<u>ประเด็นที่ ๗</u> สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ที่ลงนามระหว่างกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นการกระทำที่มิชอบและเป็นโมฆะไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ที่ลงนามระหว่างกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย เพราะ

๑. คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ และกระทรวงคมนาคมเลือกให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ ไม่ใช่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยกระทรวงคมนาคมเสนอขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์ และให้กระทรวงคมนาคมลงนามแทนรัฐบาลในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ตามหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๗/๗๓๖๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ อนุมัติตามมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์ และให้กระทรวงคมนาคมลงนามแทนรัฐบาลในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เท่านั้น โดยทั้งกระทรวงคมนาคมและคณะรัฐมนตรีไม่เคยกล่าวถึง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เลย ดังนั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ กับโครงการโฮปเวลล์ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่มีสิทธิและไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์และสัญญาแก้ไขเพิ่มเติม สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๗ พฤสจิกายน ๒๕๓๔ จึงเป็นโมฆะทั้งหมด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ให้กระทรวงคมนาคมลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แทนรัฐบาล ที่กรมอัยการ (ปัจจุบันคือสำนักงานอัยการสูงสุด) ตรวจแก้ไขแล้ว แต่ปรากฏว่าเมื่อกรมอัยการตรวจสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แล้วเห็นว่า ควรต้องแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ ๔ ประเด็น คือ

ประเด็นที่ ๑. บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่ใช่บริษัทที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เป็นผู้ดำเนินโครงการโฮปเวลล์ ดังนั้น จึงสมควรที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) จะต้องเข้ามาลงนามในสัญญาสัมปทานเพื่อผูกพันในสัญญาด้วย หรืออย่างน้อยที่สุดควรให้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นผู้ค้ำประกัน บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด

ประเด็นที่ ๒. ตามสัญญาสัมปทาน ข้อ ๒๕.๒ (ง) ซึ่งระบุถึงเหตุที่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) อาจขอปรับค่าผ่านทางหรือค่าโดยสารรถไฟชุมชน จากเหตุที่ส่วนราชการก่อสร้างหรือเพิ่มช่องทางจราจรหรือเส้นทางการเดินรถไฟอันเป็นการแข่งขันกับเส้นทางสัมปทานนั้น กรมอัยการเห็นว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นผู้รับสัมปทานมีรายได้จากการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินการรถไฟฯ นอกเหนือจากรายได้ค่าผ่านทางและค่าโดยสารรถไฟชุมชน จึงสมควรต่อรองเพื่อตัดเงื่อนไขนี้ออก

ประเด็นที่ ๓. กรมอัยการเห็นว่า ตามเงื่อนไขของข้อสัญญาสัมปทาน ข้อ ๖.๗ นั้น น่าจะมีหน่วยงานอื่นร่วมเป็นคณะที่ปรึกษาด้วย เช่น ผู้แทนจากกระทรวงการคลัง หรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

ประเด็นที่ ๔. กรมอัยการเห็นว่า น่าจะพิจารณาทบทวนเพื่อปรับปัจจัยมูลฐานทางเศรษฐกิจตามภาคผนวก ช. ให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์ในขณะลงนามในสัญญา โดยมิให้กระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ กลับไม่ปฏิบัติตามข้อท้วงติงดังกล่าวของกรมอัยการเพียงเพราะ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ไม่เห็นชอบด้วย จึงต้องถือว่าสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ที่ใช้ลงนามเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ไม่ได้ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของกรมอัยการตามมติคณะรัฐมนตรี กระทรวงคมนาคมจึงไม่มีอำนาจลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ดังกล่าวแทนรัฐบาลได้ การที่กระทรวงคมนาคมไปลงนามในสัญญาสัมปทานดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของมติคณะรัฐมนตรี การลงนามในสัญญาสัมปทานดังกล่าวจึงเป็นการไม่ชอบและเป็นโมฆะไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย

๓. คณะรัฐมนตรีไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะให้สัตยาบันหรือให้การรับรองนิติกรรมหรือการกระทำที่เป็นโมฆะแล้วให้กลายเป็นนิติกรรมหรือการกระทำที่ถูกต้องและมีผลผูกพันสมบูรณ์ตามกฎหมายได้ ดังนั้น แม้กระทรวงคมนาคมจะรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงการลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยและของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่เป็นโมฆะมาแต่ต้นแล้วก็ตาม ก็ไม่อาจมีผลทำให้ความเป็นโมฆะกรรมของสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ กลับมาเป็นสัญญาที่ถูกต้องและมีผลผูกพันได้ตามกฎหมาย

๔. ไม่ว่ากรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม เมื่อการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นโมฆะมาแต่ต้น จึงต้องถือว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่เคยมีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่มีอำนาจทำนิติกรรมสัญญาใดๆ ได้ตามกฎหมาย ดังนั้น สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และสัญญาแก้ไขเพิ่มเติม ที่ลงนามโดย บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงเป็นการลงนามที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์และสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว จึงเป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายในระหว่างกระทรวงคมนาคม การรถไฟแห่งประเทศไทย รัฐบาล และ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุนี้อีกเช่นกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕. โครงการโฮปเวลล์เป็นโครงการของรัฐบาล ดังนั้น การลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แทนรัฐบาลจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตหรือได้รับการมอบหมายเป็นมติคณะรัฐมนตรีให้กระทำการแทนรัฐบาลเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ กำหนดให้กระทรวงคมนาคมเท่านั้นที่มีอำนาจลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แทนรัฐบาล โดยไม่ได้กล่าวถึงการอนุมัติให้การรถไฟแห่งประเทศไทยมีอำนาจลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แทนรัฐบาลร่วมกับกระทรวงคมนาคมแต่อย่างใด อีกทั้ง ไม่เคยมีการกล่าวถึงการรถไฟแห่งประเทศไทยในเอกสารและในมติคณะรัฐมนตรีใดๆ เลยว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ในเรื่องใด การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงไม่มีอำนาจลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ร่วมกับกระทรวงคมนาคมแทนรัฐบาล แต่กลับปรากฏว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ร่วมลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับกระทรวงคมนาคมแทนรัฐบาลเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และในสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ ด้วย ซึ่งเป็นการดำเนินการไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของการรถไฟแห่งประเทศไทย มิใช่มติคณะรัฐมนตรี โดยคณะกรรมการของการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่มีอำนาจที่จะมีมติให้การรถไฟแห่งประเทศไทยลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แทนรัฐบาลได้ ในกรณีนี้ยังได้ความจากนายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ในการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๔ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เกี่ยวกับการลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ว่า

“ตามหลักไม่ถูกต้อง ขอยกตัวอย่างอย่างนี้ หากมีเรื่อง กระทรวงใดกระทรวงหนึ่งขอมติคณะรัฐมนตรีโดยขอความเห็นชอบไปลงนามความตกลง หากขอให้รัฐมนตรีไปลงนาม แต่พอเวลาจะลงนามจริงรัฐมนตรีไม่สามารถไปได้จะมีผู้แทนไป แต่เมื่อตอนที่ขออนุมัติไว้ไม่ได้ขออนุมัติว่ารัฐมนตรีหรือผู้แทน เพราะฉะนั้นผู้แทนก็ไม่มีอำนาจลงนาม ต้องเอาเรื่องกลับมาเข้าคณะรัฐมนตรีอีกครั้งเพื่อขออนุมัติให้ผู้แทนเป็นคนลงนามซึ่งไม่ใช่รัฐมนตรีแล้ว อันนี้คือสิ่งที่มันถูกต้องเพราะฉะนั้นเทียบกับกรณีแบบนี้ ถ้าตอนที่ได้ขออนุมัติไว้บอกขออนุมัติให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้ลงนาม ซึ่งต้องหมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมที่ต้องทำหน้าที่ หากท่านนำท่านอื่นไปด้วยหมายถึงว่าไปให้คนอื่นมาลงนามด้วยจึงนอกเหนือจากสิ่งที่ได้ขออนุมัติหรือคณะรัฐมนตรีมีมติไว้ จึงไม่ถูกต้อง ...ดังนั้น เมื่อมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติแค่ไหน ได้แค่นั้น ในขอบเขตแค่นั้น ไม่สามารถที่จะไปขยายความหรือว่าไปทำอะไรที่มันนอกเหนือกว่าที่ได้ขออนุมัติไว้ หลักการเป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว”

และยังได้ความเพิ่มเติมจากนางนพพร อุณาภาค ผู้เชี่ยวชาญด้านละเมิดและแพ่ง กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้ให้ข้อเท็จจริงในกรณีนี้ในการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ในทำนองเดียวกันด้วยว่า กรณีนี้จะต้องขออนุมัติคณะรัฐมนตรีใหม่

ดังนั้น การมีมติของคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยไปร่วมลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์แทนรัฐบาลร่วมกับกระทรวงคมนาคมเช่นนี้ จึงเป็นการกระทำที่มิชอบ และเป็นการผิดวิสัยการปฏิบัติราชการอย่างร้ายแรง ต้องถือว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ร่วมกับกระทรวงคมนาคมแทนรัฐบาลโดยไม่มีอำนาจและโดยมิชอบด้วยกฎหมาย มีผลทำให้สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ทุกฉบับที่มีการรถไฟแห่งประเทศไทยร่วมลงนามด้วยเป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายด้วยเหตุดังกล่าวนี้ด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

<u>ประเด็นที่ ๘</u> การที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นโดยไม่ชอบด้วยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ และเป็นโมฆะมาตั้งแต่วันจดทะเบียนจัดตั้งวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ แล้ว บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยและไม่มีอำนาจทำนิติกรรมหรือกระทำการใด ๆ ได้ตามกฎหมาย การกระทำต่าง ๆ ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด กระทำไปรวมทั้งการยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการและการยื่นฟ้องกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยต่อศาลปกครองสูงสุด รวมทั้งผลที่เกิดจากการกระทำต่างๆ เหล่านั้น ซึ่งรวมทั้งคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ และคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด จึงเป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เพราะเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์มุ่งประสงค์จะคุ้มครองประโยชน์ของคนไทยจากการแข่งขันในการประกอบธุรกิจกับคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวในประเทศไทย รวมทั้งเพื่อที่จะป้องกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศ ดังนั้น การกระทำความผิดต่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ดังกล่าว จึงเป็นการกระทำที่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และเป็นโมฆะตามนัยมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น การที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ รับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๓ โดยไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ จึงทำให้การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ดังกล่าว ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นโมฆะมาตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๓ แม้ปัจจุบันกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ชื่อในปัจจุบันของกรมทะเบียนการค้า) และนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทฯ จะยังไม่ได้เพิกถอนการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ตาม ก็ไม่มีผลทำให้สถานะตามกฎหมายของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่เป็นโมฆะตามนัยมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กลับมามีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยได้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่มีสถาพเป็นนิติบุคคล ไม่มีอำนาจและไม่มีสิทธิที่จะกระทำการใด ๆ ตามกฎหมายไทยได้มาแต่ต้น ดังนั้น การลงนามของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ในสัญญาสัมปทานกับกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และในสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานดังกล่าวจึงเป็นโมฆะมาแต่ต้นทั้งหมดด้วย รวมทั้งการยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการการยื่นฟ้องกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยต่อศาลปกครองสูงสุด รวมทั้งคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการและคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเป็นโมฆะของการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงเป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันใด ๆ ตามกฎหมายทั้งหมดด้วย

<u>ประเด็นที่ ๙</u> บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่ใช่นิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นโดยถูกต้องตามกฎหมายไทยมาแต่ต้น จึงไม่อาจใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้ และพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าว ก็ไม่อาจมีผลทำให้การจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไทยและเป็นโมฆะมาแต่ต้น กลับมาเป็นการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยและไม่เป็นโมฆะย้อนหลังได้

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ปัจจุบันคือกรมพัฒนาธุรกิจการค้า) และบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่อาจอ้างพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริม

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

การลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ มาเป็นประโยชน์เพื่อให้การรับจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างด้าว เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เป็นการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายและไม่เป็นโมฆะได้ เพราะบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าวนั้น จะต้องมีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนจัดตั้งโดยถูกต้องตามกฎหมายไทยมาก่อนแล้วเท่านั้น แล้วต่อมาเมื่อบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยนั้นประสงค์จะประกอบธุรกิจที่ต้องห้ามไว้ในบัญชี ก. , ข. หรือ ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ และได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในเวลาต่อมาแล้ว บริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวดังกล่าวจึงจะมีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าวนั้นที่จะแจ้งไปยังกรมทะเบียนการค้า ให้ทราบถึงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจนั้น ๆ เพื่อให้กรมทะเบียนการค้าอนุญาตให้จดแจ้งวัตถุประสงค์การประกอบธุรกิจของบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นได้ต่อไป แต่หากบริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนและที่จะขอให้ได้รับสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข พ.ศ. ๒๕๑๖ นั้น ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายไทยมาก่อนในขณะที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนนั้นแล้ว บริษัทหรือนิติบุคคลต่างด้าวนั้นก็ย่อมจะไม่มีสภาพบุคคลตามกฎหมายไทยที่จะยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนได้ และไม่เข้าลักษณะที่จะได้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข พ.ศ. ๒๕๑๖ แต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นโมฆะมาแต่ต้น ประกอบกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นคนละนิติบุคคลกับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับอนุมัติให้ได้รับสิทธิส่งเสริมการลงทุนในโครงการโฮปเวลล์ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ และตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่มีสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่จะยื่นเรื่องขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนโดยอาศัยอ้างอิงสิทธิตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจและมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ และการดำเนินการใด ๆ ตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ ก็ไม่อาจมีผลทำให้การจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นโมฆะ กลับกลายเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นโมฆะย้อนหลังไปได้แต่อย่างใด

ทั้งนี้ นายโชคดี แก้วแสง รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ให้ข้อเท็จจริงในรายงานการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ว่า ถ้าหน่วยงานรัฐไม่ให้ความเห็นชอบให้การส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ก็อาจจะไม่อนุมัติในการส่งเสริมการลงทุนได้ ซึ่งในกรณีโครงการโฮปเวลล์นี้ต้องตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรีว่าบริษัทที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้การส่งเสริมการลงทุน คือ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง (ฮ่องกง) หรือ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แต่ในบัตรส่งเสริมการลงทุนที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนออกให้นั้น คือ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ทั้งนี้ หากแม้บริษัทที่จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกรณีโครงการโฮปเวลล์นี้เป็นบริษัทไทยก็จะต้องได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน เพราะเป็นโครงการสัมปทาน ดังนั้นจึงมีข้อสงสัยด้วยว่า การที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนออกบัตรส่งเสริมการลงทุนให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อดำเนินโครงการโฮปเวลล์นี้ เป็นการกระทำไปโดยชอบหรือไม่ด้วย อย่างไรก็ตาม บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด รวมทั้ง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกระทรวงพาณิชย์ในปัจจุบันไม่อาจอ้างการได้รับการส่งเสริมการลงทุนของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และไม่อาจอ้างพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข พ.ศ. ๒๕๑๖

Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่อเอื้อประโยชน์ให้การจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นโมฆะ กลับกลายเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายและมีผลบังคับใช้ได้แต่อย่างใด

<u>ประเด็นที่ ๑๐</u> การดำเนินการให้มีการเปลี่ยนแปลงเหตุบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ เป็นการกระทำที่เป็นพิรุธน่าสงสัย มีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และเป็นเหตุให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้เป็นข้ออ้างในการเรียกร้องและฟ้องร้องกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ภาครัฐ สมควรที่จะต้องมีการสืบสวนสอบสวนขยายผลโดยหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยด่วน

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ ให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุที่ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก่อสร้างและดำเนินการล่าช้าอย่างมากจนไม่อาจยอมรับได้ โดยคณะรัฐมนตรีในขณะนั้นมีมติให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุผลที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญาตามข้อตกลงในสัญญาสัมปทานข้อ ๒๗ เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐมากกว่าการบอกเลิกสัญญาตามสิทธิและตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เนื่องจากจะทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ต้องรับผิดต่อภาครัฐแต่ฝ่ายเดียว และจะไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากภาครัฐได้ โดยมอบให้คณะกรรมการตามคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๓๑๑/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๐ ไปพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาสัมปทาน ซึ่งคณะทำงานชุดนี้ได้ประชุมและรายงานผลการดำเนินการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเรื่อยมา จนถึงขั้นตอนสุดท้ายที่จะต้องมีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาไปยัง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อต้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๐ ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งคณะทำงานชุดนี้ได้รายงานผลการดำเนินการและเสนอร่างหนังสือบอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุปฏิบัติผิดสัญญาไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมคนใหม่ที่เพิ่งจะมารับตำแหน่งในขณะนั้น เพื่อให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเช่นที่เคยปฏิบัติมา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมคนใหม่ในขณะนั้นได้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาและคณะรัฐมนตรีในขณะนั้นมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ให้บอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุที่บริษัทฯ ดังกล่าวปฏิบัติผิดสัญญาตามร่างหนังสือบอกเลิกสัญญาของคณะทำงานชุดดังกล่าวแล้ว แต่มีข้อเท็จจริงว่าในช่วงเวลาก่อนการประชุมคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ปรากฏ มีข้าราชการระดับสูงตำแหน่งนิติกร ๙ ของกระทรวงคมนาคมแจ้งต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมที่รับผิดชอบการรถไฟแห่งประเทศไทยในขณะนั้นว่าผู้แทนของสำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งเป็นหนึ่งในคณะทำงานด้านกฎหมายโทรศัพท์แจ้งมาด้วยวาจาว่าขอให้เปลี่ยนแปลงการบอกเลิกสัญญาจากเหตุที่ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญา มาให้เป็นเหตุตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เคยมีการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในอดีตมาแล้วว่าไม่เป็นการเหมาะสมเพราะจะทำให้ภาครัฐเสียเปรียบ ซึ่งหากข้อเท็จจริงเป็นเช่นนี้แล้วก็มีข้อสงสัยว่าเหตุใดรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นจึงไม่ทักท้วงคณะรัฐมนตรีในการประชุมเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๓๓ แต่กลับปล่อยให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เพราะเหตุที่บริษัทฯ ดังกล่าวปฏิบัติผิดสัญญา แล้วต่อมาจึงมีการดำเนินการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นเสนอเรื่องกลับไปให้คณะรัฐมนตรีให้พิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอเดิมของกระทรวงคมนาคมเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ จนนำไปสู่การมีมติคณะรัฐมนตรีใหม่เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ที่ให้บอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เพราะเหตุที่บริษัทฯ ดังกล่าวปฏิบัติผิดสัญญา เป็นให้บอกเลิกสัญญาด้วยเหตุตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จนเป็นเหตุให้กระทรวงคมนาคมแก้ไข

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายละเอียดในหนังสือบอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใหม่เป็นการบอกเลิกสัญญาตามหลักเกณฑ์ของของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และบอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ จนเป็นเหตุให้เกิดสิทธิตามกฎหมายแก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และมีประเด็นข้อกฎหมายว่าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะต้องกลับคืนสู่สถานะเดิม กล่าวคือ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มีสิทธิเรียกร้องเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้จ่ายไปในโครงการโฮปเวลล์คืนจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทั้งหมด เพราะมิใช่กรณีที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญาและเป็นเหตุให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้เหตุผลดังกล่าวเป็นข้อเรียกร้องและเป็นข้ออ้างว่ากระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นฝ่ายผิดสัญญา และใช้เป็นมูลเหตุหรือมูลฐานในการอ้างสิทธิตามกฎหมายเรียกร้องเงินและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ คืนจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย นำไปสู่การเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการและศาลปกครองกลางและศาลปกครองสูงสุดในเวลาต่อมาจนเป็นปัญหาที่จะต้องหาทางแก้ไขในปัจจุบัน ซึ่งหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ โดยยังคงบอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยเหตุว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นฝ่ายปฏิบัติผิดสัญญาเช่นเดิมแล้ว ก็จะทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่มีสิทธิเรียกร้องใด ๆ ตามกฎหมายที่จะมาเรียกร้องเงินและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ คืนจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย ดังนั้น การที่มีการดำเนินการให้มีการเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเดิมเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ จนเป็นเหตุให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้เป็นเหตุอ้างสิทธิเรียกร้องตามกฎหมายกับกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย การดำเนินการให้มีการเปลี่ยนแปลงเหตุในการบอกเลิกสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ ดังกล่าว จึงเป็นการดำเนินการที่มีพิรุธน่าสงสัยว่าจะเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองเอื้อประโยชน์ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ภาครัฐ สมควรที่จะต้องมีการสืบสวนสอบสวนขยายผลโดยหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่โดยด่วนต่อไป

<u>ประเด็นที่ ๑๑</u> การดำเนินการในชั้นอนุญาโตตุลาการมีพิรุธน่าสงสัยสมควรที่จะต้องสืบสวนสอบสวนขยายผลโดยหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อไปโดยด่วน

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

จากการศึกษาข้อเท็จจริงในขั้นตอนการดำเนินการของคณะอนุญาโตตุลาการ พบว่ามีพิรุธน่าสงสัยว่าการดำเนินการของคณะอนุญาโตตุลาการไม่น่าจะสอดคล้องกับข้อกฎหมายและข้อบังคับสำนักงานศาลยุติธรรมว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ สถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖ ทั้งในเรื่องการพิจารณาชี้ขาดเกี่ยวกับอายุความที่คณะอนุญาโตตุลาการจะมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาได้หรือไม่ การไม่กำหนดประเด็นข้อพิพาท รวมทั้งประเด็นเรื่องเงินและค่าใช้จ่ายที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เรียกร้องคืนจากภาครัฐเป็นเงินประมาณ ๑๔,๗๐๐ ล้านบาท ที่ไม่ปรากฏหลักฐานการพิสูจน์พยานหลักฐานและข้อเท็จจริงในชั้นอนุญาโตตุลาการระหว่าง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด กับกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย ว่าจำนวนเงินที่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เรียกร้องนั้นถูกต้องจริงหรือไม่ โดยไม่ปรากฏว่าคณะอนุญาโตตุลาการได้กำหนดประเด็นข้อพิพาทในเรื่องนี้ไว้เพื่อให้มีการนำสืบพยานหลักฐานของฝ่าย บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และไม่ได้ให้โอกาสกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีโอกาสคัดค้านพยานหลักฐานดังกล่าวนั้นเช่นที่พึงจะต้องปฏิบัติในกระบวนการพิจารณาตามปกติ ทำให้ไม่มีการนำสืบและการโต้แย้ง ในกรณีนี้ โดยคณะอนุญาโตตุลาการกลับพิจารณาวินิจฉัยให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน ๙,๐๐๐ ล้านบาท ไปโดยไม่ปรากฏเหตุผลที่มาของการหลักเกณฑ์การคิดคำนวณจำนวนเงินดังกล่าวว่าอยู่บนพื้นฐานของพยานหลักฐานที่ถูกต้องหรือไม่อย่างใด เป็นการผิดปกติวิสัยของกระบวนการพิจารณาของระบบอนุญาโตตุลาการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมควรที่จะต้องมีการสืบสวนสอบสวนขยายผลหาเหตุผลและข้อเท็จจริงโดยหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยด่วน

อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นโมฆะดังที่กล่าวมา บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายที่จะยื่นคำเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาวินิจฉัยได้ ซึ่งต้องถือว่ากระบวนการในชั้นอนุญาโตตุลาการทั้งหมดตั้งแต่การรับคำเสนอข้อพิพาทของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดล้วนเป็นโมฆะหมดทั้งสิ้น

<u>ประเด็นที่ ๑๒</u> จำนวนเงินค่าใช้จ่ายการก่อสร้างในโครงการโฮปเวลล์ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เรียกร้องคืนจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นจำนวนประมาณ ๑๔,๗๐๐ ล้านบาท ที่คณะอนุญาโตตุลาการใช้อำนาจชี้ขาดให้ชำระคืนเป็นจำนวนเงิน ๙,๐๐๐ ล้านบาทนั้น มีจำนวนเงินตามหลักฐานใบเสร็จรับเงินที่ถูกต้องเพียงประมาณ ๑,๗๓๒ ล้านบาท เท่านั้น

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

จำนวนเงินค่าใช้จ่ายการก่อสร้างในโครงการโฮปเวลล์ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เรียกร้องคืนจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นเงินประมาณ ๑๔,๗๐๐ ล้านบาท และคณะอนุญาโตตุลาการใช้อำนาจชี้ขาดให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นจำนวนเงิน ๙,๐๐๐ ล้านบาท โดยไม่มีการกำหนดประเด็นข้อพิพาทในเรื่องนี้ไว้ให้มีการสืบพิสูจน์พยานหลักฐานระหว่างกัน และต่อมาศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินจำนวนดังกล่าวและเงินอื่น ๆ พร้อมดอกเบี้ย ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการรวมเป็นเงินนับถึงวันที่มีคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดทั้งสิ้นเป็นเงินกว่า ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท นั้น ปรากฏต่อมาว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทำการตรวจสอบพยานหลักฐานใบเสร็จรับเงินที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้กล่าวอ้างในประเด็นนี้แล้ว พบว่าพยานหลักฐานใบเสร็จรับเงินของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นใบเสร็จรับเงินที่ถูกต้องและที่เกี่ยวข้องกับโครงการโฮปเวลล์ที่สามารถรับรองได้มีเป็นจำนวนเงินเพียงประมาณ ๑,๗๓๒ ล้านบาท เท่านั้น

<u>ประเด็นที่ ๑๓</u> การดำเนินการในชั้นศาลปกครองสูงสุดมีข้อควรที่ต้องมีการตรวจสอบต่อไปโดยด่วน

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

หลังจากที่คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดว่าการยื่นคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยังไม่ขาดอายุความเพราะกำหนดอายุความในกรณีนี้มีกำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี และชี้ขาดให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แล้ว (รายละเอียดตามคำชี้ขาดข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๑๑๙/๒๕๔๗ หมายเลขแดงที่ ๖๔/๒๕๕๑) กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยก็ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ ว่าคณะอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาด และกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ต้องชำระเงินให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ซึ่งศาลปกครองกลางพิจารณาวินิจฉัยว่ากรณีนี้ต้องนำอายุความคดีปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ มาใช้บังคับ โดยต้องเริ่มนับอายุความตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นวันที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานไปยัง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงต้องถือว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด “รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี” มาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แล้ว เมื่อ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นเวลาประมาณ ๖ ปีเศษ เกือบ ๗ ปี นับแต่วันที่กระทรวง

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

คมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทาน จึงล่วงพ้นกำหนดอายุความตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น อนุญาโตตุลาการจึงไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาด ศาลปกครองกลางจึงมีคำพิพากษาว่าคณะบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ข้อเท็จจริงปรากฏต่อไปว่ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในประเด็นพิพาทระหว่าง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด กับกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยหลายประเด็น กล่าวคือ

๑. กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยโต้แย้งว่าคณะอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดได้ เพราะบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาตามอายุความแล้ว กล่าวคือ กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานไปยัง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แต่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นเวลาประมาณ ๖ ปีเศษ เกือบ ๗ ปี นับแต่วันที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทาน โดยสัญญาสัมปทานเป็นสัญญาทางปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ดังนั้น อนุญาโตตุลาการจะต้องนำอายุความทางปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการมาพิจารณาว่าการยื่นเสนอข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในกำหนดอายุความหรือไม่ ซึ่งมาตรา ๕๑ เดิมที่ใช้บังคับอยู่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติไว้ว่า

“...และการฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี”

เมื่อกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานไปยัง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ จึงต้องถือว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด “รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี” มาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แล้ว และไม่ใช่กรณีที่จะนำอายุความ “๑๐ ปี นับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี” ตามช่วงท้ายของบทบัญญัติมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับ เพราะการนับอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามช่วงท้ายของบทบัญญัติมาตรา ๕๑ นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ยื่นคำเสนอข้อพิพาท “ไม่รู้หรือไม่มีเหตุควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี” มาก่อน แต่ในกรณีนี้ถือได้ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด “รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี” มาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แล้ว ดังนั้น หาก บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ประสงค์จะยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อให้พิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทกับกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยแล้ว บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็จะต้องยื่นเสนอคำเสนอข้อพิพาทของตนต่ออนุญาโตตุลาการภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ คือ ภายในวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๒ ดังนั้น การที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ จึงเป็นการขาดอายุความ อนุญาโตตุลาการจึงไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาด แต่คณะอนุญาโตตุลาการกลับพิจารณาชี้ขาดในประเด็นนี้ว่าคณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดได้ โดยคณะอนุญาโตตุลาการอ้างว่ากำหนดอายุความในกรณีนี้คือ ๑๐ ปี ไม่ใช่ ๑ ปี ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดเจนว่ากระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานไปยัง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ จึงต้องถือว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด “รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี” มาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แล้ว จึงไม่อาจนำอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามช่วงท้ายของ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

บทบัญญัติมาตรา ๕๑ มาใช้ในกรณีนี้ได้ อีกทั้งสัญญาที่เป็นเหตุแห่งการพิพาทที่จะต้องใช้เป็นมูลฐานในการพิจารณาชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในกรณีนี้ก็เป็นสัญญาสัมปทานซึ่งเป็นสัญญาทางปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ ๒๕๔๒ มิใช่สัญญาทางแพ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คณะอนุญาโตตุลาการจึงไม่อาจนำอายุความ ๑๐ ปี สำหรับสัญญาทางแพ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับเป็นอายุความสำหรับการยื่นคำเสนอข้อพิพาทของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ต่ออนุญาโตตุลาการในกรณีนี้

บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้โต้แย้งคำพิพากษาของศาลปกครองกลางว่า การยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ในกรณีที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยมีหนังสือบอกเลิกสัญญาเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ นั้น ยังอยู่ในอายุความที่คณะอนุญาโตตุลาการจะรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาได้ ในขณะที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยโต้แย้งว่า ระยะเวลาที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้นเป็นเวลากว่า ๖ ปี นับแต่ วันที่มีการบอกเลิกสัญญาสัมปทานเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แล้ว อนุญาโตตุลาการจึงไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาวินิจฉัย ดังนั้น ประเด็นแห่งคดีที่ศาลปกครองสูงสุดจะต้องพิจารณาคือ ประเด็นว่า การที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้น ยังอยู่ในระยะเวลาอายุความหรือไม่ มิใช่ประเด็นว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นฟ้องกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยต่อศาลปกครองกลางหรือศาลปกครองสูงสุดในระยะเวลาอายุความหรือไม่ ด้วยเหตุดังกล่าวศาลปกครองสูงสุดจึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในขณะที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นสำคัญ ศาลปกครองสูงสุดกลับวินิจฉัยเสมือนการตั้งประเด็นข้อพิพาทว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางและศาลปกครองสูงสุดในระยะเวลาอายุความหรือไม่ โดยนำกำหนดระยะเวลาอายุความที่แก้ไขเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายหลังที่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการแล้วถึง ๔ ปีมาใช้ในการพิจารณา และยังนำมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ (ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้กับกรณีที่เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกิดขึ้นก่อนศาลปกครองเปิดทำการ แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้นำคดีไปฟ้องต่อศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาในขณะนั้น) มาใช้กับการเริ่มนับเวลายื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งการพิจารณาพิพากษาเช่นว่านี้ถือเป็นคนละประเด็นกับมติที่ประชุมใหญ่ฯ รวมทั้งการที่ศาลปกครองสูงสุดนำมติที่ประชุมใหญ่ฯ มาใช้กับคดีโฮปเวลล์ยังถือว่าไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ว่าให้เริ่มนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี กรณีดังกล่าวจึงทำให้เกิดความเสียหายต่อความยุติธรรม

๒. หากศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าคดีไม่ยังขาดอายุความก็ควรจะต้องส่งสำนวนคดีกลับไปยังศาลปกครองกลางเพื่อให้คู่ความ คือ กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้พิสูจน์และโต้แย้งค่าใช้จ่ายที่แท้จริงของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่เรียกร้องจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยตามหลักของกระบวนการยุติธรรมก่อน แต่ศาลปกครองสูงสุดกลับพิจารณาวินิจฉัยไปเลยว่าให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยยังไม่มีการพิสูจน์ถึงค่าใช้จ่ายที่แท้จริงก่อนเลย แม้ในทางกฎหมายศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติก็พึงให้โอกาสคู่ความที่จะต่อสู้คดีและพิสูจน์โต้แย้งพยานหลักฐานซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม อีกทั้งประเด็นหลักที่ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลปกครองกลางก็มีเพียงว่าอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาหรือไม่เท่านั้น นอกจากนั้น รูปแบบการพิจารณาคดีของศาลปกครองกลางซึ่งเป็นศาลชั้นต้นจะใช้รูปแบบแบบการไต่สวน จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองกลางที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ รวบรวมไว้ในสำนวนให้ปราศจากข้อสงสัยให้มากที่สุด แต่ในกรณีนี้ศาลปกครองกลางยังไม่ได้ทำการไต่สวนแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในประเด็นเรื่องจำนวนเงินที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เรียกร้องจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย และที่คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ว่ามีความถูกต้องหรือไม่เพียงใด ดังนั้น โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายและหลักปฏิบัติที่ถูกต้องแล้วเมื่อศาลปกครองสูงสุดเห็นต่างจากศาลปกครองกลางว่าคดียังอยู่ในอายุความที่อนุญาโตตุลาการจะรับไว้พิจารณาชี้ขาดได้ ศาลปกครองสูงสุดจึงพึงที่จะต้องส่งสำนวนกลับไปให้ศาลปกครองกลางพิจารณาวินิจฉัยคดีนี้ใหม่เพื่อให้ศาลปกครองกลางทำการไต่สวนให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานให้ครบถ้วน และเพื่อให้โอกาสกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ต่อสู้คดีได้เต็มที่ มิใช่ใช้อำนาจพิจารณาชี้ขาดในประเด็นที่ยังไม่ได้ผ่านการพิจารณาไต่สวนและชี้ขาดโดยศาลปกครองกลางมาก่อน อันเป็นการเป็นการเสียประโยชน์แห่งความยุติธรรมและไม่น่าจะเป็นวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง และเกิดความเสียหายแก่ภาครัฐอย่างร้ายแรง ทำให้มีข้อสงสัยในหลักการพิจารณาวินิจัยของศาลปกครองสูงสุดที่สมควรสมควรที่จะต้องมีการตรวจสอบต่อไปโดยด่วน

<u>ประเด็นที่ ๑๔</u> ข้อพิพาทกรณีโฮปเวลล์อาจเป็นกระบวนการและแผนการฉ้อฉลเพื่อให้ได้เงินจากภาครัฐโดยมิชอบ

<u>ข้อเท็จจริงและข้อพิรุธ</u>

ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเดิม บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มีผู้ถือหุ้นที่เป็นคนไทยผู้หนึ่งที่มีข้อมูลเบื้องต้นว่าเป็นผู้มีความสนิทสนมใกล้ชิดกับฝ่ายการเมืองและเป็นผู้ติดต่อประสานงานให้กับ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ในโครงการโฮปเวลล์มาแต่ต้น แต่หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงเหตุในการบอกเลิกสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จากเหตุที่ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญา มาเป็นเหตุตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องทางกฎหมายแก่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อันนำไปสู่การเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการและศาลปกครองในเวลาต่อมาแล้ว บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ได้ประกาศขายหุ้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ถืออยู่ทั้งหมดเป็นเงินประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท โดยชี้ชวนว่าผู้ที่จะซื้อหุ้นไปนั้นจะได้รับประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินกว่าสองพันล้านบาท ต่อมาปรากฏว่ามีนิติบุคคลต่างด้าวสองรายมาซื้อหุ้นไปจาก บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ดังนั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงยังคงมีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายไทยว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวทั้งตามหลักเกณฑ์เดิมตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘๑ และตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เป็นกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยหนึ่งในสองนิติบุคคลต่างด้าวดังกล่าวนั้นจดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศมอริเชียส (Mauritius) ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่เป็นแหล่งจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทหรือนิติบุคคลเพื่อหลบเลี่ยงภาษีและมีการกระทำในลักษณะหลีกเลี่ยงกฎหมายเกี่ยวกับการเงินในลักษณะต่าง ๆ และหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นใหญ่จาก บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) มาเป็นบริษัทที่จดทะเบียนที่ประเทศมอริเชียส เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ ก็ปรากฏว่าชื่อผู้ถือหุ้นที่เป็นคนไทยดังกล่าวได้หายไปจากรายชื่อผู้ถือหุ้นของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อันเป็นการผิดปกติวิสัยที่ผู้ถือหุ้นของบริษัทที่คาดว่าจะมีรายได้เป็นเงินไม่ต่ำกว่าสองพันล้านบาทจะขายหุ้นหรือโอนหุ้นของตนให้บุคคลอื่นหรือให้บุคคลอื่นเป็นผู้รับประโยชน์แทน และยังปรากฏข้อมูลเบื้องต้นที่สมควรได้รับการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไปด้วยว่าปัจจุบันผู้ถือหุ้นที่เป็นคนไทยดังกล่าวยังคงเป็นผู้มีบทบาทติดต่อประสานงานในเรื่องต่าง ๆ ให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด รวมทั้งการดำเนินการทางกฎหมายกับกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่ง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเทศไทย จึงน่าเชื่อว่าผู้ถือหุ้นที่เป็นคนไทยดังกล่าวน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นที่ประเทศมอริเชียสด้วย ยิ่งทำให้เป็นพิรุธน่าสงสัยว่าเหตุใดผู้ถือหุ้นที่เป็นคนไทยดังกล่าวจะต้องมีพฤติกรรมหรือการกระทำเช่นว่านั้น นอกจากนั้น ยังปรากฏว่าภายหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นใหญ่จาก บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) มาเป็นบริษัทที่จดทะเบียนที่ประเทศมอริเชียส เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน กลับไม่ปรากฏว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ประกอบธุรกิจใด ๆ และไม่ปรากฏว่ามีรายได้จากธุรกิจใดเลย โดยมีการระบุในงบการเงินประจำปีว่าบริษัทจะมีรายได้จากคดีการเรียกร้องเงินจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยเท่านั้น อันเป็นการผิดปกติวิสัยของบุคคลหรือนิติบุคคลทั่วไปที่นำเงินมาลงทุนถึง ๕๐๐ ล้านบาทจะพึงกระทำ โดยมีข้อน่าสงสัยเพิ่มเติมด้วยว่าบุคคลใดเป็นผู้จัดหาและชำระเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ในปัจจุบัน รวมทั้งค่าทนายความที่ดำเนินการทางกฎหมายให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตลอดมา นอกจากนั้น ยังมีข้อมูลเบื้องต้นที่น่าเชื่อได้ว่าผู้ถือหุ้นที่เป็นคนไทยดังกล่าวมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับนักการเมืองผู้ใหญ่ที่เคยเป็นผู้บริหารในกระทรวงคมนาคมในอดีตหลายคนรวมทั้งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการให้มีการเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเหตุการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์จากเหตุที่ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญา มาเป็นเหตุตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จนทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วย ดังนั้น จากข้อเท็จจริงและข้อมูลเบื้องต้น และข้อพิรุธที่เกิดขึ้นเป็นลำดับเป็นขั้นตอนดังกล่าวจนนำไปสู่การพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการเป็นเงินรวมกันทั้งหมดกว่า ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท ทำให้น่าเชื่อว่าน่าจะเป็นแผนการฉ้อฉลที่มีผู้วางแผนอยู่เบื้องหลังมาแต่ต้น โดยมีการดำเนินการต่าง ๆ ต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ตลอดมา อันเป็นแผนการฉ้อฉลรัฐที่มีการวางแผนเตรียมการมาเพื่อจะนำไปสู่การที่จะทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องทางการเงินตามกฎหมายจากภาครัฐ ซึ่งแผนการนี้จะสำเร็จเสร็จสิ้นลงเมื่อมีการชำระเงินจากภาครัฐตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด แต่ปัจจุบันแผนการนี้ยังไม่สำเร็จเสร็จสิ้นลงเพราะยังไม่มีการชำระเงินตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด การกระทำต่าง ๆ ของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดจึงยังไม่ขาดอายุความ สมควรที่หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น จะพึงประสานการทำงานร่วมกันเพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวนขยายผลให้ได้ข้อเท็จจริงและความชัดเจนในกรณีต่าง ๆ ที่กล่าวมาโดยเร่งด่วน

๕. ข้อสังเกตประเด็นสำคัญ

๕.๑ การบอกเลิกสัญญาสัมปทานเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑

ข้อเท็จจริง

การดำเนินการก่อสร้างและการดำเนินการอื่นๆ ในโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นไปโดยล่าช้าตั้งแต่เริ่มต้น ทั้ง ๆ ที่รัฐบาลที่ผ่านมาทุกรัฐบาลพยายามช่วยแก้ไขปัญหาและผ่อนผันกรณีต่าง ๆ ให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตลอดมา แต่การดำเนินการของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ยังคงเป็นไปโดยล่าช้า คณะกรรมการและคณะทำงานชุดต่าง ๆ ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมอบหมายให้ติดตามการดำเนินโครงการโฮปเวลล์ตั้งข้อสังเกตว่าความล่าช้าต่าง ๆ น่าจะเป็นเพราะบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่มีเงินทุนเพียงพอที่จะดำเนินการ จึงอ้างเหตุผลและเรื่องต่าง ๆ มาเป็นข้ออ้างว่าเป็นเหตุให้การดำเนินการล่าช้า ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๘ คณะอนุกรรมการจัดระบบการขนส่งขนาดใหญ่ได้แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายมาศึกษาปัญหาและข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยคณะทำงานด้านกฎหมายเห็นว่าการทำงานของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นไปโดยล่าช้าเกินสมควรอย่างมาก และเสนอแนวทางการดำเนินการต่อไป ๒ แนวทาง คือ

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ทันทีโดยเหตุที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญาสัมปทานฯ ตามข้อ ๒๗ หรือ

(๒) ระงับข้อพิพาทการขอขยายเวลาเสียก่อน ตามเงื่อนไขสัญญาสัมปทานฯ ข้อ ๓๑ และหากผลการชี้ขาดระบุว่าความรับผิดชอบในความล่าช้าเป็นของบริษัทเองและไม่อาจขยายเวลาแล้ว ก็อาจยืนยันเหตุแห่งการบอกเลิกสัญญาได้

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการ เห็นว่าการบอกเลิกสัญญาสัมปทานตามเงื่อนไขสัญญาข้อ ๒๗ จะทำให้คู่สัญญาฝ่ายรัฐมีสิทธิเรียกค่าเสียหายและยึดเงินต่าง ๆ ที่ได้รับมาได้ทั้งหมด ในขณะที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะไม่มีสิทธิเรียกร้องใด ๆ ทั้งสิ้น อันจะเป็นประโยชน์แก่ภาครัฐมากกว่า

คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ ให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญา ตามเงื่อนไขสัญญาฯ ข้อ ๒๗ ตามข้อเสนอในหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๘.๓/๙๕๖๔ ลว ๑๙ กันยายน ๒๕๔๐ ซึ่งต่อมากระทรวงคมนาคมก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ ตามคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๓๑๑/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๐ (คณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ) ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการบอกเลิกสัญญาสัมปทานดังกล่าวตามเงื่อนไขในสัญญาข้อ ๒๗ จนมาถึงขั้นตอนที่คณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ ยกร่างหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ตามเงื่อนไขสัญญาฯ ข้อ ๒๗ เสร็จสิ้นและจะเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ต่อไป แต่ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ คณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ จึงรายงานผลการดำเนินการและเสนอร่างหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมที่เพิ่งจะเข้ารับตำแหน่งใหม่ในขณะนั้น เพื่อให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณามีมติให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และให้ความเห็นชอบหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานฯ ด้วยเหตุว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญา เช่นที่ปฏิบัติในคณะรัฐมนตรีชุดต่างๆ ที่ผ่านมา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมที่เพิ่งจะเข้ารับตำแหน่งใหม่ในขณะนั้น ได้เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาและมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์โดยเหตุที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญาตามเงื่อนไขของสัญญาสัมปทานฯ ข้อ ๒๗ และมีมติเห็นชอบร่างหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานที่คณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ ยกร่างเสนอมาเพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทยลงนามแจ้งไปยัง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แต่ปรากฏว่าก่อนวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ นั้น ข้าราชการระดับสูงของกระทรวงคมนาคม ตำแหน่งนิติกร ๙ ซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ ได้รายงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมที่เพิ่งจะมารับตำแหน่งใหม่ในขณะนั้นและเป็นผู้รับผิดชอบการรถไฟแห่งประเทศไทยว่าพนักงานอัยการอาวุโสผู้หนึ่งที่เป็นหนึ่งในคณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ แจ้งมาด้วยวาจาทางโทรศัพท์ว่าขอให้เปลี่ยนการบอกเลิกสัญญาจากเหตุผลที่ว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นปฏิบัติผิดสัญญา มาเป็นให้บอกเลิกสัญญาโดยอาศัยเหตุหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จนนำไปสู่การประชุมหารือของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นกับคณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ แต่กลับเพิกเฉยไม่แจ้งเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีในการประชุมพิจารณามีมติให้บอกเลิกสัญญากับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด

ในวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ จนคณะรัฐมนตรีมีมติให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุที่บริษัทดังกล่าวปฏิบัติผิดสัญญาสัมปทาน แต่ต่อมากลับดำเนินการให้มีการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ จากที่เคยมีมติให้บอกเลิก

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์โดยเหตุที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญาสัมปทานตามเงื่อนไขสัญญา ข้อ ๒๗ แล้วให้คณะรัฐมนตรีในขณะนั้นมีมติใหม่เป็นให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานฯ ดังกล่าวด้วยเหตุตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จนคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ กลับมติเดิมวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ จนนำไปสู่การแก้ไขหนังสือบอกเลิกสัญญาสัมปทานกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ด้วยเหตุตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ คณะทำงานตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน “กรณีโฮปเวลล์” ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีโฮปเวลล์ ก็ตรวจพบประเด็นนี้และรายงานไว้ในสรุปความเห็นของคณะทำงานฯ ดังกล่าวว่า

“(๓) มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญามีความขัดแย้งกันเอง กล่าวคือ เดิมมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒ ครั้ง ได้มีมติให้มีการบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๒๗ ของสัญญาสัมปทานฯ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำการศึกษา แต่ภายหลังกระทรวงคมนาคมกลับเสนอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรี ให้เปลี่ยนแปลงวิธีการบอกเลิกสัญญาจากการบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๒๗ เป็นการบอกเลิกสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยไม่ได้ระบุเหตุผลความจำเป็น หรือวิเคราะห์ผลที่จะเกิดขึ้นภายหลัง ส่งผลให้เป็นประเด็นสำคัญในการกล่าวอ้างของคู่ความในชั้นการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการนำสู่การพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุดและทำให้คู่สัญญาฝ่ายรัฐตกเป็นฝ่ายผิดสัญญา”

ข้อสังเกต

๑. การเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ด้วยเหตุที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญา กับด้วยเหตุตามหลักกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๘ มีผลต่างกัน โดยการบอกเลิกสัญญาด้วยเหตุที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ปฏิบัติผิดสัญญา จะทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินหรือค่าใช้จ่ายในโครงการโฮปเวลล์หรือค่าเสียหายอื่น ๆ คืนจากภาครัฐได้ แต่การบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ด้วยเหตุตามหลักกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะส่งผลให้คู่สัญญากลับคืนสู่สถานะเดิม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ อันจะทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องตามกฎหมายให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่จะเรียกเงินและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ได้ใช้จ่ายไปในโครงการโฮปเวลล์คืนได้ทั้งหมด เพื่อให้กลับไปสู่สถานะเดิมเหมือนไม่เคยมีสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ต่อกัน

๒. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นได้รับรายงานและรับทราบมาก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ แล้วว่าพนักงานอัยการอาวุโสที่เป็นหนึ่งในคณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ แจ้งมาด้วยวาจาทางโทรศัพท์ว่าขอให้แก้ไขเหตุที่จะบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จากเหตุที่ว่าบริษัทดังกล่าวปฏิบัติผิดสัญญามาเป็นเหตุตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เหตุใดรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมดังกล่าวจึงไม่แจ้งขอให้คณะรัฐมนตรีเลื่อนการประชุมพิจารณาเรื่องการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ในวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ออกไปก่อนจนกว่าจะตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อเสนอและความเป็นมาของข้อเสนอของพนักงานอัยการอาวุโสนั้นให้เสร็จสิ้นก่อน แต่กลับปล่อยให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุที่บริษัทดังกล่าวปฏิบัติผิดสัญญาไปก่อน แล้วจึงนำกลับให้คณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกมติเดิมและให้คณะรัฐมนตรีพิจารณามีมติใหม่และรับหลักการการบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วยเหตุผลทางกฎหมายตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทั้ง ๆ ที่ทำให้ภาครัฐเสียเปรียบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. การบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเรื่องสำคัญที่มีความซับซ้อนทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายและมีการดำเนินการโดยคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานภาครัฐเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดโดยเฉพาะคณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ ได้พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนแล้วรายงานคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อเนื่องกันตลอดมา ดังนั้น หากคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๐ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๔๑ ประสงค์จะให้มีการเปลี่ยนแปลงเหตุผลที่จะใช้บอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จากเหตุผลเดิมที่คณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญาฯ เห็นว่าบริษัทดังกล่าวปฏิบัติผิดสัญญาเป็นเหตุผลทางกฎหมายตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งจะมีผลทางกฎหมายที่แตกต่างกันแล้วก็เป็นการสมควรที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาดังกล่าวจะต้องตรวจสอบและดำเนินการให้ละเอียดรอบคอบ โดยควรที่จะให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งนำมติคณะรัฐมนตรีและเหตุผลที่คณะรัฐมนตรีใช้พิจารณามีมติในอดีตมาพิจารณาประกอบการดำเนินการเพื่อให้เกิดความโปร่งใสด้วย แต่จากการศึกษาข้อเท็จจริงของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน ยังไม่พบการดำเนินการเช่นว่านี้

๕.๒ การเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นใหญ่ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อเท็จจริง

บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๑๑๙/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ต่อมาประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘ ภายหลังจากที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการได้ ๑ ปี บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่สุดของบริษัทโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ได้ขายหุ้นทั้งหมดให้แก่ บริษัท ยูไนเต็ด ซัคเซส ลิมิเต็ด เป็นเงินประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท ยูไนเต็ด ซัคเซส ลิมิเต็ดนี้เป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นที่ประเทศมอริเชียส (Mauritius) ที่เป็นที่รู้จักกันว่าเป็นสถานที่ที่ใช้ดำเนินการเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงภาษีและการดำเนินการต่าง ๆ ที่ล่อแหลมต่อการผิดกฎหมาย โดยไม่ปรากฏว่า บริษัท ยูไนเต็ด ซัคเซส ลิมิเต็ด ดังกล่าวเป็นของบุคคลหรือนิติบุคคลใด แต่ปรากฏว่าชื่อผู้ถือหุ้นเดิมคนหนึ่งของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่เป็นคนไทยที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานต่าง ๆ ให้บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้หายไปจากการเป็นผู้ถือหุ้นของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อันเป็นการผิดปกติวิสัยของผู้ถือหุ้นในบริษัทที่จะมีรายได้จากข้อเรียกร้องตามกฎหมายเป็นเงินนับพันล้านบาทจะออกจากการเป็นผู้ถือหุ้นเพื่อให้ตนเองเสียประโยชน์ แต่กลับปรากฏข้อมูลเบื้องต้นว่าผู้ถือหุ้นที่เป็นคนไทยดังกล่าวยังคงเป็นผู้ติดต่อประสานงานให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อยู่เบื้องหลังจนปัจจุบัน โดยมีข้อมูลเบื้องต้นว่าผู้ถือหุ้นเดิมที่เป็นคนไทยผู้นี้เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับนักการเมืองใหญ่จำนวนมาก โดยเฉพาะนักการเมืองที่เคยเป็นรัฐมนตรีในกระทรวงคมนาคมหลายคน อีกทั้งเมื่อ บริษัท ยูไนเต็ด ซัคเซส ลิมิเต็ด ลงทุนซื้อหุ้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มาจาก บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด (ฮ่องกง) เป็นเงินจำนวนมากถึง ๕๐๐ ล้านบาท แต่กลับปรากฏว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่เคยประกอบธุรกิจใด ๆ เลยมาจนปัจจุบัน อันเป็นการผิดปกติวิสัยของนักลงทุนหรือเจ้าของกิจการใหญ่เช่น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะพึงกระทำ

ข้อสังเกต

การขายหุ้นจาก บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ให้กับ บริษัท ยูไนเต็ด ซัคเซส ลิมิเต็ด (สัญชาติมอริเชียส) มีประเด็นที่น่าสงสัย เนื่องจากไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินลงทุนและเจ้าของหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องแท้จริงได้ สมควรที่จะต้องมีการตรวจสอบเพิ่มเติมในส่วนงบการเงินของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับกรณีนี้ รวมทั้งสัญญาซื้อขายหุ้น ตลอดจนการชำระเงินค่าหุ้น ว่ามีการซื้อขายหุ้นกันจริงหรือไม่ และมี

การบันทึกบัญชีเป็นไปตามหลักสากลหรือไม่ เพียงใด นอกจากนั้น กรณีดังกล่าวอาจเป็นการเข้ามาถือหุ้นเพื่อรอผลคดีความมิใช่เป็นการลงทุนที่แท้จริง ซึ่งหากเป็นเช่นนี้ย่อมถือเป็นการแสวงหากำไรจากผลของคดีโดยมิได้มีการประกอบธุรกิจจริงและน่าจะเป็นการผิดกฎหมาย

๖. ข้อสังเกตด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๖.๑ อายุความการยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ

สัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์เป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งในขณะที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้น มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดอายุความคดีปกครองสำหรับสัญญาทางปกครองไว้เพียง ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี หรือ ๑๐ ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุแห่งการฟ้องคดี อนุญาโตตุลาการจึงต้องใช้อายุความทางปกครองที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นมาพิจารณาว่าอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด หรือไม่ ซึ่งในกรณีนี้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยบอกเลิกสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ จึงต้องถือว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด “รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี” มาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ นั้นแล้ว ดังนั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงต้องยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการภายในวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๒ และในกรณีนี้จะนำเอาอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุแห่งการฟ้องคดีมาใช้บังคับไม่ได้ เพราะการจะใช้อายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีนั้นต้องเป็นกรณีที่ผู้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทไม่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีมาก่อน ดังนั้น การที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ จึงล่วงเลยกำหนดอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี แล้วอนุญาโตตุลาการจึงไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาด แต่อนุญาโตตุลาการในกรณีนี้กลับอ้างว่ากรณีนี้มีอายุความ ๑๐ ปี และอยู่ในอำนาจที่อนุญาโตตุลาการจะรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดได้

๖.๒ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงอายุความฟ้องคดีสัญญาทางปกครองเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีการแก้ไขอายุความฟ้องคดีสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จาก ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี เป็น ๕ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ประเด็นแห่งการพิพาทในโครงการโฮปเวลล์นี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ และ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ จึงไม่อาจนำกำหนดอายุความฟ้องร้องคดีสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขใหม่จาก ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี เป็น ๕ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี (ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑) ย้อนหลังมาใช้พิจารณาเรื่องอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด

๖.๓ การดำเนินการพิจารณาชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

กรณีนี้คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยว่าสัญญาสัมปทานเป็นอันเลิกกันโดยปริยาย ดังนั้น คู่สัญญาต้องกลับคืนสู่สถานะเดิมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ กล่าวคือ คู่สัญญาฝ่ายรัฐต้องคืนเงินและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ใช้จ่ายไปให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ทั้งหมด แต่คณะอนุญาโตตุลาการกลับมิได้กำหนดประเด็นข้อพิพาทเพื่อให้ บริษัท โฮปเวลล์

LIPT Legislative Institutional Repository of Thailand

(ประเทศไทย) จำกัด ต้องนำสืบพิสูจน์พยานหลักฐานการใช้จ่ายที่อ้างว่าเป็นเงินค่าก่อสร้างตามที่เรียกร้องมาถึง ๑๔,๗๐๐ ล้านบาทเศษ และเพื่อให้โอกาสกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยได้โต้แย้งพยานหลักฐานของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เลย โดยคณะอนุญาโตตุลาการกลับใช้อำนาจชี้ขาดไปเลยว่าให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินในส่วนนี้ให้แก่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเงิน ๙,๐๐๐ ล้านบาท โดยไม่ทราบเหตุผลแห่งการพิจารณาในการกำหนดเงินจำนวน ๙,๐๐๐ ล้านบาทนี้ของคณะอนุญาโตตุลาการว่าอยู่บนพื้นฐานของพยานหลักฐานและเหตุผลตามกฎหมายประการใด ซึ่งต่อมาฝ่ายการเงินและการบัญชี การรถไฟแห่งประเทศไทย โดยข้อสั่งการจากคณะทำงานตามคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๑๒๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ได้ตรวจสอบหลักฐานสำเนาภาพถ่ายใบเสร็จรับเงินต่างๆ ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เรียกร้องมาในชั้นอนุญาโตตุลาการเป็นจำนวนเงิน ๑๔,๗๐๐ ล้านบาทเศษ และที่คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้ชำระเป็นเงิน ๙,๐๐๐ ล้านบาทนั้นแล้ว ปรากฏว่ามีใบเสร็จรับเงินที่ถูกต้องและยอมรับได้ว่าเกี่ยวข้องกับการก่อสร้างโครงการโฮปเวลล์จริง ๆ เพียงประมาณ ๑,๗๓๒ ล้านบาทเท่านั้น

๖.๔ การพิจารณาในชั้นศาลปกครอง

๑. การพิจารณาในชั้นศาลปกครองกลาง

กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยเห็นว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ถูกต้อง จึงไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ พร้อมทั้งยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ (เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๓๘/๒๕๕๑ และคดีหมายเลขดำที่ ๑๐๗/๒๕๕๒) แต่ทาง บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ได้ยื่นคำร้องขอต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ (เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๗๙/๒๕๕๒) โดยประเด็นหลักที่ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลปกครองกลางเรื่องอายุความในชั้นอนุญาโตตุลาการว่า คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดได้หรือไม่ เพราะคู่สัญญาฝ่ายรัฐบอกเลิกสัญญาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แต่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มายื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เกินกว่าอายุความทางปกครอง ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งเป็นอายุความสำหรับสัญญาทางปกครองตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาลปกครองกลางพิจารณาพิพากษาเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ว่าการที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้นขาดอายุความแล้ว ดังนั้น อนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัทโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณา จึงไม่บังคับให้ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ กรณีดังกล่าวจึงทำให้ประเด็นเรื่องที่ว่าค่าใช้จ่ายที่แท้จริงของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่จะเรียกคืนหรือที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยจะต้องชำระนั้น ควรจะเป็นเงินเท่าใดนั้น จึงไม่ได้รับการพิจารณาในชั้นนี้อีกครั้งหนึ่ง (รายละเอียดปรากฏตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๗/๒๕๕๒ , ๒๐๓๘/๒๕๕๑ , ๑๓๗๙/๒๕๕๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๖๖-๓๖๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗) จึงสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะต้องส่งสำนวนคดีกลับมาให้ศาลปกครองกลางพิจารณาไต่สวนในประเด็นนี้ต่อไป แต่ศาลปกครองสูงสุดกลับใช้อำนาจใช้ดุลยพินิจพิพากษาชี้ขาดให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เลย อันไม่น่าจะใช่เจตนารมณ์ของระบบศาลปกครองและน่าจะเป็นการขัดหลักกระบวนการยุติธรรมและหลักนิติธรรมที่ถูกต้อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. การพิจารณาในชั้นศาลปกครองสูงสุด

บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๗ เป็นคดีหมายเลขดำที่ อ.๔๑๐-๔๑๒/๒๕๕๗ ประเด็นแห่งคดีจึงเป็นประเด็นเดิมเรื่องอายุความในชั้นอนุญาโตตุลาการว่า คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไว้พิจารณาชี้ขาดได้หรือไม่ เพราะคู่สัญญาฝ่ายรัฐบอกเลิกสัญญาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แต่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มายื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เกินกว่าอายุความทางปกครอง ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งเป็นอายุความสำหรับสัญญาทางปกครองตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ศาลปกครองสูงสุดกลับมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒ โดยนำอายุความสัญญาทางปกครองที่แก้ไขใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ จาก ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี เป็น ๕ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี มาใช้พิจารณาย้อนหลังไปในการพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งโดยหลักกฎหมายและหลักนิติธรรมแล้วพึงต้องใช้อายุความ ณ เวลาที่เกิดเหตุแห่งคดีมาใช้พิจารณา นั้นคือ ณ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ นอกจากนั้น ศาลปกครองสูงสุดยังกำหนดวันเริ่มนับอายุความตามมติที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดเมื่อครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ที่มีมติให้กำหนดเวลาเริ่มนับอายุความคดีปกครองแตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งต้องถือว่าไม่ใช่การตีความกฎหมายแต่เป็นการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายที่ไม่อาจจะกระทำได้ อีกทั้งกำหนดอายุความตามมติที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ดังกล่าวนั้น ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการยื่นฟ้องคดีปกครองต่อศาลปกครองมิใช่กรณีพิจารณาวินิจฉัยอำนาจในการรับคำเสนอข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการ โดยศาลปกครองสูงสุดกลับเริ่มนับตั้งแต่วันที่ศาลปกครองเปิดทำการเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ ทั้งนี้ ตามมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ (รายละเอียดปรากฏตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๔๑๐-๔๑๒/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๑-๒๒๓/๒๕๖๒ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒) การพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวจึงถือได้ว่าเป็นการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ เพราะเป็นการกำหนดวันเริ่มนับอายุความที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ อย่างไรก็ตาม แม้จะเริ่มนับอายุความตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔

อย่างไรก็ตาม หากใช้อายุความตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒เดิม ที่พึงต้องนำมาใช้ในช่วงเวลาที่มีการยื่นคำเสนอข้อพิพาท ณ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว การยื่นคำเสนอข้อพิพาทของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ยังขาดอายุความอยู่ดี เพราะบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะต้องยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการภายในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๕ แต่ศาลปกครองสูงสุดกลับนำอายุความที่แก้ไขใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีอายุความ ๕ ปี นับแต่วันที่รู้หรือที่ควรจะรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี มาใช้บังคับย้อนหลังไปเริ่มต้นนับระยะเวลาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ อีกด้วย จึงทำให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการได้จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งการใช้ดุลยพินิจเช่นว่านี้ของศาลปกครองสูงสุดไม่น่าจะถูกต้องตามมาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

แม้ศาลปกครองสูงสุดจะพิจารณาพิพากษาว่าอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับข้อพิพาทนี้ไว้วินิจฉัยก็ตาม แต่ประเด็นของคดีก็ยังมีต่อไปว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มีสิทธิเรียกร้องเงินคืนจากกระทรวงคมนาคม และการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นเงินเท่าใด ซึ่งแม้ตามกฎหมายว่าด้วยศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองจะบัญญัติให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาชี้ขาดไปได้เลยก็ตาม แต่ตามทางปฏิบัติแล้วศาลสูงน่าจะส่งคดีกลับไปให้ศาลล่างพิจารณาประเด็นนี้ก่อน เพื่อที่จะให้คู่ความซึ่งได้รับ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลกระทบจากการพิพากษาสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ประเด็นนี้ให้ศาลสูงพิจารณาพิพากษาได้อีกครั้งหนึ่งตามหลักแห่งความยุติธรรมที่ประเด็นต่าง ๆ พึงจะได้รับการพิจารณาตรวจสอบจากศาลชั้นต้นและศาลสูง แต่กรณีนี้ศาลปกครองสูงสุดกลับใช้อำนาจชี้ขาดไปเลยว่าให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินให้บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ อนึ่ง ประเด็นดังกล่าวนี้ถือเป็นประเด็นสำคัญที่เป็นการกระทบต่อประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของแผ่นดินอันเป็นการสมควรที่พึงจะต้องได้รับการตระหนักถึงและได้รับการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบอย่างสำคัญยิ่ง

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับและถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ดังนี้

๑. รัฐบาลควรพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้มีความละเอียดชัดเจนมากขึ้นโดยเฉพาะขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานของสำนักงานอนุญาโตตุลาการ ผู้ที่จะทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ และอายุความการรับพิจารณาข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นระหว่างสัญญาทางแพ่งและสัญญาทางปกครองให้ชัดเจน รวมทั้งให้แก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองต้องไม่เป็นการขัดแย้งหรือมีลักษณะเสมือนหนึ่งเป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีพ.ศ. ๒๕๔๒

๒. ควรปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีโดยสม่ำเสมอและเคร่งครัด รวมทั้งควรออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้สอบถามมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสมอ ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องชัดเจนของความเข้าใจมติคณะรัฐมนตรี และเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของส่วนราชการต่าง ๆ ที่เป็นแนวทางเดียวกันทั้งหมด

๓. ผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการพบว่า มีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเบื้องต้นที่เป็นพิรุธบ่งชี้ให้น่าเชื่อว่ามีการกระทำอันมีลักษณะเป็นการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการโฮปเวลล์มาตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน ทั้งภาคการเมือง ภาครัฐ และเอกชน ซึ่งอาจจะมีผลต่อความผูกพันตามสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์ และการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด โดยเฉพาะควรตรวจสอบและทบทวนจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ของ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามหลักฐานใบเสร็จรับเงินที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อ้างอิงและนำมาประกอบคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการให้มีความถูกต้อง เนื่องจากพบว่าการเมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยทำการตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีจำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินที่ถูกต้องเพียงประมาณ ๑,๗๓๒ ล้านบาทเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์สูงสุดของแผ่นดินและของประชาชน คณะกรรมาธิการขอเสนอแนะให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยควรที่จะให้หน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่าง ๆ และดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ กับผู้กระทำความผิด หากพบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เพียงพอต่อไปโดยด่วน และควรให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีโครงการโฮปเวลล์ทั้งหมด ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการต่าง ๆ ของตนเองว่ามีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใดบ้างและให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือผิดพลาดนั้นโดยด่วนที่สุด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมาธิการฯ จึงได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา การพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) พร้อมข้อสังเกตสำคัญ ข้อสังเกตด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ เพื่อเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ)
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญกรรมาธิการครับในการนี้คณะกรรมาธิการขออนุญาตเชิญบุคคลร่วมชี้แจง ๕ ท่าน ดังต่อไปนี้ครับ ก่อนที่ท่านสมาชิกจะสอบถามก็มี ๑. คุณพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ๒. คุณชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ๓. คุณโกวิทย์ ธารณา ๔. คุณพีระภัฏ บุญเจริญ ๕. คุณนงภรณ์ รุ่งเพ็ชรวงศ์ ทั้งหมด ๕ ท่าน อนุญาตให้เข้ามาครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : สมาชิกที่มีความประสงค์จะอภิปรายสอบถามส่งรายชื่อมานะครับ ถ้าพร้อม เชิญท่านประธานคณะกรรมาธิการครับ

นายชวลิต วิชยสุทธิ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ กระผม นายชวลิต วิชยสุทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม พรรคเพื่อไทย ในฐานะรองประธาน ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด้วยท่านพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการและเป็นประธานคณะทำงาน ได้เสนอให้มีการศึกษาปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายกรณีข้อพิพาทในโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้รับสิทธิสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชนและทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์หรือที่เรียกว่าโครงการโฮปเวลล์ ที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินให้กับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเงินกว่า ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการว่ามีข้อเท็จจริงและมีความเป็นมาประการใด รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่เพียงใด จึงเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแนวนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรม อันเป็นประโยชน์ของแผ่นดินและประชาชน ประกอบกับข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและปัญหาข้อพิพาทในกรณีนี้ไม่ค่อยปรากฏต่อสาธารณชน จึงทำให้ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สมควรที่คณะกรรมาธิการจะพึงต้องศึกษาความเป็นมา ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและปัญหาข้อพิพาทต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับทราบข้อเท็จจริงและเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป บัดนี้คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายเรื่องดังกล่าว โดยได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาและขออนุญาตท่านประธาน เชิญนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการและประธานคณะทำงานและคณะทำงานขึ้นกล่าวชี้แจงรายละเอียดของรายงาน ข้อสังเกตด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ขออนุญาตท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญท่านพีระพันธุ์ครับ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ในฐานะเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน และในฐานะประธานคณะทำงานพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายกรณีโฮปเวลล์ ก็ต้องขออนุญาตกราบขอบพระคุณท่านประธานคณะกรรมาธิการชุดนี้ตั้งแต่ครั้งแรก คือท่านปิยบุตร แสงกนกกุล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แล้วก็รักษาการต่อมาคือท่านสุทัศน์ เงินหมื่น แล้วก็ท่านปัจจุบันคือท่านสิระ เจนจาคะ และคณะกรรมาธิการทุกท่านที่ได้ให้โอกาส แล้วก็สนับสนุนการทำงานของคณะทำงานชุดนี้มาตั้งแต่ต้น อย่างที่ท่านรองประธานกล่าวไปเมื่อสักครู่เรื่องความเป็นมา ในกรณีเรื่องนี้ทางคณะกรรมาธิการก็ได้พิจารณาในกรณีที่เกิดประเด็นเรื่องข้อพิพาทของกรณีโฮปเวลล์ขึ้นมานั้น ก็ได้ให้มีการตั้งคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่งโดยให้ผมเป็นประธานคณะทำงานชุดนี้ก็คือคณะทำงานพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายกรณีโฮปเวลล์ ก็ประกอบด้วยตัวกระผม แล้วก็ท่านชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ท่านโกวิทย์ ธารนา ท่านพีระภัฏ บุญเจริญ แล้วก็ท่านนงภรณ์ รุ่งเพ็ชรวงศ์ ก็ได้ทำงานกันมาในระยะเวลาที่กรอบกำหนดไว้ ให้ประมาณ ๓๐ วัน เราก็ได้ทำงานกันมาศึกษาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายในกรณีที่เกิดขึ้นนี้ ผมขออนุญาตกราบเรียนในเบื้องต้นว่าตัวละครที่เกี่ยวข้องหลัก ๆ ในกรณีนี้มีอยู่ ๒ บริษัท บริษัทแรกก็คือบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) อันนี้เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในเมืองฮ่องกงเป็นต่างด้าว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อันที่ ๒ ผมไม่อยากจะใช้คำว่า บริษัท แต่เขาชื่อว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ผมเรียนว่าผมไม่อยากจะบอกเขาเป็นบริษัทเพราะเขาจดทะเบียนไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันนี้จะเป็นตัวละครหลักในกรณีนี้ ประเด็นที่ ๒ ที่อยากขออนุญาตกราบเรียนไว้เป็นเบื้องต้นก็คือว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรณีนี้ แล้วกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ประการที่ ๑ ก็จะเป็นเรื่องของมติคณะรัฐมนตรี มติคณะรัฐมนตรีเปรียบเสมือนกฎหมายของส่วนราชการ ในการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีจะไม่เคยบอกว่าไม่อนุมัติเรื่องอะไรที่มีการเสนอ แต่จะบอกเฉพาะที่อนุมัติ เช่นมีการขอเสนอแต่งตั้งบุคคลไป ๕ คน ครม. หรือคณะรัฐมนตรีอนุมัติแต่งตั้งแค่ ๒ คน แปลว่าอีก ๓ คน ไม่อนุมัติ หลักเกณฑ์นี้ก็ได้รับการยืนยันจากทางสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่ามติคณะรัฐมนตรีถ้าไม่ได้พูดถึงเรื่องอะไรแปลว่าไม่อนุญาต ไม่อนุมัติ

ประการที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องนี้ที่สำคัญก็คือกฎหมายที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งในขณะที่เกิดเหตุตั้งแต่เริ่มต้นช่วงปี ๒๕๓๒-๒๕๓๓ ประเทศไทยเรามีกฎหมายตรงนี้เรียกว่า ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ เป็นกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ต่อมาก็มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายฉบับนี้เป็นพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ หลักเกณฑ์ของกฎหมาย ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ หรือเรียกกันสั้น ๆ ว่า ปว. ๒๘๑ หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็คือว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เนื่องจากเป็นกฎหมายเจตนารมณ์มุ่งเพื่อที่จะกำกับดูแลการประกอบธุรกิจคนต่างด้าว เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคนไทย และเจตนารมณ์อีกประการหนึ่งก็คือเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบทางด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือว่าความมั่นคงของประเทศ กฎหมายลักษณะเช่นนี้ตามกฎหมายก็ถือว่าเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งการกระทำอะไรที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายเช่นนี้จะมีผลเป็นโมฆะตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๑ คำว่า โมฆะ แปลว่าไม่เคยเกิดขึ้นเลย ไม่มีผลบังคับเลย ไม่เคยมีตัวตนเลย อันนี้ก็เป็นเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กฎหมายฉบับต่อไปที่จะเกี่ยวข้องกับกรณีเรื่องนี้ก็คือ กฎหมายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองนี้ก็คือเป็นเรื่องของการกำหนดหลักเกณฑ์การสั่งการทางปกครอง ถ้าการสั่งการทางปกครองอะไรก็แล้วแต่เป็นการสั่งการที่ต่อมาทราบว่าไม่ชอบ หรือไม่ชอบด้วยกฎหมายผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเพิกถอน กฎหมายฉบับนี้มีข้อพิเศษอยู่ประการหนึ่งก็คือว่าไม่มีอายุความ คือพูดง่าย ๆ พบเมื่อไรถอนเมื่อนั้น เวลาจะผ่านไป ๕ ปี ๑๐ ปี ๒๐ ปี หรือแม้แต่ ๑๐๐ ปี ก็ต้องเพิกถอน ไม่มีกฎเกณฑ์ กติกาว่าภายในกำหนดเมื่อไร เพราะถือว่าสั่งโดยไม่ชอบต้องเพิกถอนทั้งนั้น

ประการต่อไปที่เกี่ยวกับกฎหมายก็คือเรื่องของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ในตัวพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์หลัก ๆ ที่สำคัญไว้ ประการที่ ๑ เลยก็คือกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสัญญา การทำนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ ก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง การทำสัญญาต่าง ๆ นิติกรรมต่าง ๆ นั้นถือว่าเป็นสัญญาทางแพ่ง การบังคับใช้ก็จะต้องดูหลักของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น แต่ในกรณีที่มีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองขึ้นมาแล้วได้กำหนดหลักกฎหมายไว้ใหม่ว่า สัญญาบางประเภทที่กำหนดไว้โดยเฉพาะสัญญาที่เกี่ยวกับการให้สิทธิสัมปทานนั้นเป็นสัญญาทางปกครอง ซึ่งจะต้องใช้อายุความในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองเท่านั้น ไม่ได้ไปใช้อายุความตามกฎหมายแพ่งเนื่องจากถือว่าเป็นคดีทางปกครอง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นสัญญาอะไรที่เป็นเรื่องสัญญาทางสัมปทานตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ เป็นต้นมานั้น ต้องถือว่าเป็นสัญญาปกครอง ไม่ใช่สัญญาทางแพ่ง จึงต้องใช้อายุความทางปกครอง ไม่ได้ใช้อายุความทางแพ่ง ในประเด็นตรงส่วนนี้ก็มีประเด็นต่อไปในกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องของการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ได้กำหนดวิธีนับอายุความเอาไว้ อายุความที่ว่านี่วิธีนับก็ไม่ได้ต่างจากทางแพ่ง หลักทั่วไปกฎหมายกำหนดไว้เหมือนกันหมด ว่าให้นับแต่วันที่รู้เหตุ หรือควรจะรู้เหตุนั้นได้ เมื่อไรที่รู้เหตุนั้นหรือควรจะรู้เหตุนั้นได้ ก็ให้นับ ๑ ตั้งแต่วันนั้น อันนี้เป็นหลักกฎหมายและบัญญัติไว้ในกฎหมาย ทั้งส่วนของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และทั้งส่วนของกฎหมายวิธีจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไปก็คือกฎหมายเรื่องอนุญาโตตุลาการ ในกฎหมายอนุญาโตตุลาการไม่ได้เขียนเรื่องของกำหนดอายุความไว้ครับ เหตุที่ไม่ได้กำหนดอายุความไว้ เพราะว่าเจตนารมณ์กฎหมายบอกว่าให้อนุญาโตตุลาการที่มาทำหน้าที่พิจารณากฎหมายเป็นคนดูว่าสัญญาที่พิพาทกัน และต้องให้อนุญาโตตุลาการทำการพิจารณาวินิจฉัยเป็นสัญญาทางแพ่งหรือเป็นสัญญาทางปกครอง ถ้าหากว่าเป็นสัญญาทางแพ่งก็จะไปใช้อายุความที่จะขึ้นสู่อนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์คือ ๑๐ ปี กฎหมายอายุความทั่วไปในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์คือ ๑๐ ปีนะครับ ยกเว้นแต่บัญญัติไว้เป็นเฉพาะ เช่นคดีละเมิดเป็นต้น แต่ว่าในทางปกครองได้กำหนดระยะอายุความไว้ ๑ ปี ตอนที่เริ่มต้นของกฎหมายนะครับ คือกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ได้กำหนดอายุความไว้ ๑ ปีนับแต่วันรู้หรือควรจะรู้เหตุ ต่อมาเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอายุความในคดีปกครองจาก ๑ ปี เป็น ๕ ปี เพราะฉะนั้นในการที่จะพิจารณาข้อพิพาทที่จะเสนอเข้าสู่อนุญาโตตุลาการได้ อันดับแรกเลย คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องพิจารณาก่อนว่าสัญญาที่จะขึ้นมาให้ตนเองพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดนั้น เป็นสัญญาทางแพ่งหรือเป็นสัญญาทางปกครอง ถ้าหากเป็นสัญญาทางแพ่งอนุญาโตตุลาการก็จะต้องดูว่าที่ยื่นมานี่อยู่ในอายุความ ๑๐ ปีหรือไม่ ถ้าไม่อยู่ก็รับไว้ไม่ได้ แต่ถ้าหากว่าเป็นสัญญาทางปกครอง ก่อนปี ๒๕๕๑ ๑ ปีเท่านั้น ถ้าหากว่าเกิดเหตุรู้หรือควรจะรู้นับมาถึงวันที่ตัวเองได้รับเรื่องมาเกิน ๑ ปีแล้วรับไม่ได้ ไม่มีอำนาจ ต่อเมื่อหลังจากกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แก้ไข ๕ ปี เพราะฉะนั้นหลังจากเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นมา จึงสามารถรับคดี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทางปกครองที่อายุความเกิน ๕ ปีได้ อันนี้คือเรื่องของอนุญาโตตุลาการ ส่วนในการทำงานทำหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการที่จะชี้ขาดวินิจฉัย ข้อพิพาทนั้น ตามหลักปฏิบัติก็จะต้องปฏิบัติตามแนวทางของการพิจารณาคดีแพ่ง ง่าย ๆ ก็คือว่าจะต้องมีการกำหนดประเด็นข้อพิพาท เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดข้อโต้เถียง โต้แย้ง แล้วก็จะได้นำพยานเข้ามาสืบมาชี้แจงกัน และทางอนุญาโตตุลาการก็จะได้ชี้แจงทำความคิดเห็นเป็นประเด็น ๆ ไป ซึ่งทางศาลเรียกว่า การกำหนดประเด็นข้อพิพาท ภาษาชาวบ้านก็ง่าย ๆ ก็ทะเลาะกันเรื่องอะไร เถียงกันเรื่องอะไรบ้าง ไม่ต้องมาอ่านเต็มฉบับ เอาเฉพาะย่อ ๆ เอาประเด็นมาตั้งเป็นประเด็น แล้วก็สืบกันตามนั้น ตัดสินตามนั้น อันนี้เป็นหลักเกณฑ์แล้วก็หลักการ และหลักปฏิบัติหลักกฎหมายของอนุญาโตตุลาการครับ

สุดท้ายในเรื่องของกฎหมายในส่วนนี้ที่ผมอยากกราบเรียนก่อนก็คือว่า ในเรื่องของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ผมขอย้อนกลับไปนิดหนึ่งว่า การกระทำอะไรที่ขัดต่อกฎหมายที่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนนั้นเป็นโมฆะ โมฆะนะครับ ไม่ใช่โมฆียะ โมฆียะบอกสามารถให้สัตยาบันได้ แต่โมฆะกรรมคือโมฆะไม่เคยเกิด ไม่มีใครให้สัตยาบันหรือทำอะไรให้กลับเป็นผลบังคับหรือผลดีทางกฎหมายที่มีผลผูกพันกันได้เลย

อีกประเด็นหนึ่ง ในส่วนของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็คือเขามีหลักทางสัญญาว่าถ้าหากว่ามีการบอกเลิกสัญญากัน โดยอาศัยสิทธิตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์พูดง่าย ๆ ตามหลักกฎหมาย การที่เราทำสัญญาอะไรกับใคร บางครั้งเราอาจจะเขียนเป็นเงื่อนไขในสัญญาว่า ถ้าใครทำผิดสัญญาบอกเลิกได้ ----------

- ๔๐/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อันนั้นเป็นการอาศัยสิทธิตามข้อตกลงในสัญญา แต่ถึงแม้ไม่เขียนไว้กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็มีกฎบัญญัติกำหนดว่าสามารถบอกเลิกได้ แต่เป็นการบอกเลิกโดยอาศัยสิทธิพื้นฐานที่ว่ามีข้อพิพาทว่าผลแห่งสัญญานั้นไม่สำเร็จ กรณีนี้ผลที่ตามมาก็คือว่าตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ บอกว่าคู่ความต้องกลับคืนสู่สถานะเดิม ถ้าการบอกเลิกตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่างกัน ผลต่างกับการบอกเลิกสัญญาด้วยการผิดสัญญา การบอกเลิกสัญญาด้วยการผิดสัญญา คนที่ผิดสัญญาไม่มีสิทธิที่จะมาเรียกร้องอะไร เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าไม่ผิดสัญญา เมื่อไม่ผิดสัญญาก็ปฏิบัติกันตามสัญญาต่อไปจบ ไม่มีเรื่องเรียกร้อง แต่ในกรณีใช้สิทธิตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กลายเป็นว่าต่างฝ่ายต่างจะมีสิทธิเรียกร้องซึ่งกันและกัน คนที่บอกเลิกสัญญารับอะไรมาจากเขาต้องคืนเขาหมด คนที่ถูกบอกเลิกสัญญาเคยให้อะไรกับผู้บอกเลิกสัญญาก็มีสิทธิเรียกร้องคืนหมด เพราะว่ากฎหมายกำหนดว่ากลับคืนสู่สถานะเดิม นี่คือตามกฎหมาย มาตรา ๓๙๑ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนในกรณีข้อเท็จจริงกรณีโฮปเวลล์ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่าความเป็นจริงแล้วโครงการโฮปเวลล์ สุดท้ายประกอบไปด้วย ๓ ส่วนใหญ่ ๆ ส่วนที่ ๑ ก็คือเป็นโครงการทำรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนที่ ๒ ก็เป็นรถไฟยกระดับชุมชน ส่วนที่ ๓ ก็คือว่าทางยกระดับสำหรับรถยนต์ อันนี้ประกอบกันเป็นโครงการโฮปเวลล์ที่เป็นข้อพิพาท แต่ว่าในความเป็นจริงแล้วโครงการโฮปเวลล์มีจุดเริ่มต้นตั้งแต่กันยายน ปี ๒๕๓๒ จนกระทั่งที่ผมยืนพูดกับท่านอยู่ตรงนี้ก็คือมาถึงเดือนกันยายน ปี ๒๕๖๓ แล้ว ๓๐ ปีเต็ม ไม่เคยมีตรงไหนเลยตั้งแต่วันแรกจนวันนี้ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ที่ผมเรียนอย่างนี้ก็เพราะว่าเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ เป็นจุดเริ่มต้นของโครงการ ทางกระทรวงคมนาคมได้เสนอโครงการมีสั้น ๆ เท่านั้นเอง ขออนุมัติทำโครงการทางรถไฟยกระดับในกรุงเทพมหานครเท่านี้นะครับ แค่ทำรถไฟยกระดับในกรุงเทพมหานคร ๓ เส้นทาง ประกอบไปด้วย เส้นทางกรุงเทพฯ-บางซื่อ เส้นทางยมราช-มักกะสัน และเส้นทางมักกะสัน-แม่น้ำ ๓ เส้นทาง ระยะทาง ๑๓ กิโลเมตร คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงคมนาคมไปดำเนินการโครงการนี้ ก็คือแค่ทางรถไฟยกระดับในกรุงเทพมหานคร ๓ เส้นทาง ๑๓ กิโลเมตร หลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ แล้ว กระทรวงคมนาคมก็รับมติไปดำเนินการตั้งคณะกรรมการมาดำเนินโครงการนี้ทันที แต่ว่าไม่ใช่แบบที่คณะรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อนุมัติ ผมเรียนแล้วว่าคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ทำแค่ทางรถไฟยกระดับ ๓ เส้นทาง ๑๓ กิโลเมตร แต่ทางกระทรวงคมนาคมวันนั้นคณะกรรมการไปกำหนดเป็นทำโครงการทางรถไฟยกระดับในกรุงเทพมหานคร และไปเพิ่มโครงการรถไฟชุมชน และไปเพิ่มโครงการทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์อีก ๒ โครงการไปเอง โดยคณะรัฐมนตรีไม่ได้อนุมัติ นอกจากนั้นยังกำหนดเส้นทางเพิ่มเองจากที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติไว้ ๓ เส้นทาง ๑๓ กิโลเมตร เป็น ๔ เส้นทาง ๒๓.๓ กิโลเมตร แล้วก็เอาสิ่งที่ตัวเองกำหนดเองไปกำหนดเป็นทีโออาร์ (TOR) เชิญชวนเอกชนมาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ปรากฏว่ามีเอกชน ๔ ราย มาซื้อซอง วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๓ กำหนดยื่นซอง วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๓ มาซื้อซอง ๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๒ กำหนดยื่น ๑๕ มกราคม ๒๕๓๓ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปรากฏว่าในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๓ มีผู้มายื่นซองประกวดราคาหรือเสนอเงื่อนไขเพียงรายเดียว ๑ รายเท่านั้น รายนั้นก็คือ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งผมจะขออนุญาตเรียกง่าย ๆ สั้น ๆ ต่อไปว่า โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ที่เหลือไม่มา ซึ่งตามระเบียบพัสดุที่ใช้บังคับอยู่วันนั้นเป็นระเบียบพัสดุของสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๒๑ กำหนดว่าในกรณีที่มีผู้เสนอราคารายเดียวต้องยกเลิกโครงการและดำเนินการใหม่ ก็มีการเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมขณะนั้นอนุมัติให้เดินต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิก ปรากฏว่าเมื่อเดินไปผิดอีก เพราะว่าบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) เสนอหลักประกันตามเงื่อนไขของระเบียบต้องมีหลักประกัน เสนอหลักประกันผิดระเบียบราชการ ก็มีการช่วยเหลืออนุมัติขอให้โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ออกหนังสือส่วนตัวของบริษัทมาค้ำประกันตัวเองซึ่งทำไม่ได้ในระบบระเบียบราชการ แต่ก็อนุมัติให้ทำกันไปได้อีก เพราะฉะนั้นก็ต้องถือได้ว่าการที่บริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) มายื่นซองประกวดราคามาดำเนินการในส่วนนี้ผิดระเบียบราชการทั้งสิ้น และต้องถือว่าไม่ใช่มีผู้เสนอราคารายเดียว แม้แต่รายเดียวนั้นก็ขาดคุณสมบัติเพราะผิดระเบียบราชการในเรื่องของหลักประกัน ความเป็นจริงแล้วโครงการนี้คือไม่มีผู้เสนอราคาที่ถูกต้องตามระเบียบราชการ ต้องทำใหม่หมด แต่ไม่มีการทำ เดินหน้าต่อ แต่ประเด็นสำคัญในส่วนนี้ที่สำคัญยิ่งกว่าตรงนี้ก็คือว่าบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) นั้นเป็นบริษัทจดทะเบียนมาจากฮ่องกงครับ แปลว่าเป็นบริษัทต่างด้าวตามกฎหมายไทย ซึ่งตาม ปว. ๒๘๑ ที่ผมได้กล่าวนำไปก่อนนั้น กำหนดไว้ในบัญชีท้ายก็คือบัญชี ข บอกว่าห้ามไม่ให้บริษัทต่างด้าวประกอบธุรกิจขนส่งทางบกในประเทศไทยจนกว่าจะได้รับอนุญาตจากรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีนะครับ ทีนี้โครงการทางรถไฟยกระดับเป็นการขนส่งทางบกครับ เป็นการขนส่งทางบก ซึ่งวันที่ทางบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) มาซื้อซอง แล้วมายื่นประกวดราคาซื้อซองเดือนตุลาคม ๒๕๓๒ มาประกวดราคาเอาเดือนมกราคม ๒๕๓๓ ไม่เคยได้รับอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีให้ประกอบธุรกิจขนส่งทางบกในประเทศไทย แปลว่าอะไรครับ แปลว่าบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ไม่มีสิทธิที่จะเข้าเสนอราคาครับ และกระทรวงคมนาคมหรือคณะกรรมการก็ไม่มีสิทธิจะคัดเลือกบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ให้เป็นคนดำเนินโครงการนี้เพราะต้องห้ามตาม ปว. ๒๘๑ เพราะฉะนั้นการที่กระทรวงคมนาคมก็ดี คณะกรรมการดำเนินการโครงการก็ดี ดำเนินการเลือกบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) มานี้จึงผิดกฎหมาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปว. ๒๘๑ การคัดเลือกบริษัทนี้มาจึงเป็นโมฆะมาตั้งแต่ต้นแล้ว ไม่สามารถกลับไปยืนยันให้ถูกต้องได้เลย อย่างไรก็ตามก็ยังมีการเดินหน้าโครงการนี้ต่อ มีการนำเรื่องเสนอเข้าคณะรัฐมนตรีนะครับ โดยส่งหนังสือถึงท่านนายกรัฐมนตรีในวันนั้น วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ขออนุญาตรายงานความคืบหน้าโครงการนี้ต่อท่านนายกรัฐมนตรี และขอให้ท่านนายกรัฐมนตรีรับทราบว่าบัดนี้ทางกระทรวงคมนาคมได้คัดเลือกเอาบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) เป็นผู้ทำโครงการนี้ โดยมีคำขอไป ๓ เรื่อง ก็คือขอที่จะอนุมัติโครงการนี้ขออนุมัติทำสัญญากับบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ผมย้ำบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ไม่ใช่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แล้วก็ขอสิทธิพิเศษให้กับบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ๔ เรื่อง หรือ ๔ ข้อ ข้อ ๑ ขอให้ส่งเสริมการลงทุนหรือบีโอไอ (BOI) ให้กับบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ในโครงการนี้ ข้อ ๒ อันนี้เป็นเรื่องสำคัญครับ ขอยกเว้นการบังคับใช้ ปว. ๒๘๑ กับบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ข้อ ๓ ขอยกเว้นภาษีค่าธรรมเนียมการกู้ยืมเงินของบริษัทนี้ บริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และข้อสุดท้ายซึ่งเป็นไปไม่ได้เลย ขอให้รัฐบาลสนับสนุนบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ในกรณีที่เขาเกิดจำเป็นต้องสร้างเข้าไปในที่ดินของส่วนราชการอื่น ๆ ทั่วไปหมด หรือแม้แต่ที่ดินของเอกชน ซึ่งเป็นไปไม่ได้ ๔ ข้อ ท่านนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นก็แทงเกษียนคำสั่งบอกว่าให้เอาเรื่องนี้ไปเข้าคณะรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจก่อน คณะรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจพิจารณาแล้วมีมติ ๒ ข้อ ข้อที่ ๑ บอกว่าอนุมัติให้ทำโครงการนี้ได้และให้ทำสัญญากับบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ข้อ ๒ ที่ขอมา ๔ ข้อเมื่อสักครู่นี้ อนุมัติ เขียนมาแค่ ๒ ข้อ ข้อ ๑ คืออนุมัติเรื่องให้ส่งเสริมการลงทุน ข้อ ๒ เรื่องขอยกเว้นภาษีนี่อนุมัติ แต่ให้ไปหารือกับกระทรวงการคลังต่อไป ส่วนข้อ ๒ ที่บอกขอยกเว้นการบังคับใช้กฎหมาย ปว. ๒๘๑ ไม่พูดถึง ข้อ ๔ ที่บอกว่าขอให้สนับสนุนเวลาจะสร้างเข้าไปในที่ของเอกชนหรือที่ของส่วนราชการทั่วไปนั้นก็ไม่พูดถึง ซึ่งตามหลักเกณฑ์ที่ผมได้เรียนแล้ว แปลว่าไม่ให้อย่างไรครับ ขอมา ๔ ข้อ คณะรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจเห็นชอบเป็นมติออกมา ๒ ข้อ อีก ๒ ข้อไม่อยู่ในมติ แปลว่าไม่เห็นชอบด้วย คณะรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจมีมตินี้ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๓ ส่งเรื่องไปถึงท่านนายกรัฐมนตรี วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ ท่านนายกรัฐมนตรีบอกว่าให้เอาเข้า ครม. ชุดใหญ่ ครม. ชุดใหญ่ก็พิจารณาเรื่องนี้ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เห็นชอบตามมติคณะ ครม. ด้านเศรษฐกิจ แปลว่าคณะรัฐมนตรีสุดท้ายมีมติอย่างไรครับ มีมติโอเค (OK) ทำสัญญาได้กับบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) และเห็นชอบเพียงแค่ ๒ ข้อ คือเรื่องบีโอไอ (BOI) กับเรื่องภาษี ส่วนเรื่องที่ขอยกเว้น ปว. ๒๘๑ กับเรื่องที่จะขอสนับสนุนเวลาสร้างเข้าไปในที่คนอื่นเขานั้นไม่พูดถึง แปลว่าไม่ให้ นี่คือมติคณะรัฐมนตรี แต่ว่ามีเพิ่มอยู่อย่างหนึ่ง คณะรัฐมนตรีบอกว่าสัญญาที่จะเซ็นกันนี้ต้องให้อัยการเขาตรวจแก้ก่อนนะ ถ้าอัยการยังไม่ตรวจแก้ยังเซ็นไม่ได้ หลังจากนั้นกระทรวงคมนาคมก็ทำหนังสือแจ้งไปยังบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ประมาณวันที่ ๖ กรกฎาคม แจ้งไปบอกว่าคณะรัฐมนตรีมีมติอย่างนี้ เหมือนที่ผมมากราบเรียนท่านไป แปลว่าทางบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ได้ทราบมติแบบนี้แล้ว มติที่ผมเรียนนี้ไม่เกี่ยวข้องกับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เลยนะครับ เรื่องทั้งหมดที่ผมนำเรียนท่านสมาชิกมาจนถึงตรงนี้ยังไม่มีเรื่องประเทศไทยเลยนะครับ เป็นบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) อย่างเดียว เพราะฉะนั้นมติคณะรัฐมนตรีทั้งหมด การทำโครงการนี้ทั้งหมดจะถูก จะไม่ถูก จะชอบไม่ชอบ ไม่เกี่ยวอะไรกับคนอื่นเลยนอกจาก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ปรากฏว่าหลังจากคณะรัฐมนตรีมีมติอย่างนี้แล้ว ผู้บริหารและเจ้าของบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) คือนายกอร์ดอน วู ไปทำเรื่องขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ขึ้นมาเป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายไทยกับกระทรวงพาณิชย์ โดยยื่นเรื่องตั้งแต่ประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๓๓ ประเด็นสำคัญก็คือว่าจดทะเบียนบริษัทนี้ได้ไหม ตามหลักทั่วไปการจะจดทะเบียนบริษัทให้เป็นนิติบุคคลต่างด้าวตามกฎหมายไทย จดได้ครับ แต่ต้องไม่มีวัตถุประสงค์ต้องห้ามตามกฎหมาย แต่เผอิญบริษัทที่นายกอร์ดอน วู ไปจดทะเบียนตั้งชื่อว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เกิดไประบุในวัตถุประสงค์ข้อแรกเลยบอกว่า บริษัทนี้เป็นต่างด้าว จะมาทำธุรกิจในโครงการโฮปเวลล์นี่ครับ ก็เลยเปิดปัญหาที่กระทรวงพาณิชย์วันนั้นว่าแล้วจะจดได้หรือในเมื่อวัตถุประสงค์ข้อนี้ต้องห้ามตามบัญชี ข ท้าย ปว. ๒๘๑ เขาไม่ให้คนต่างด้าวทำเว้นแต่ได้รับอนุญาต แล้วมีหลักฐานอนุญาตไหม ถ้าไม่มีจดไม่ได้ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายกอร์ดอน วู กับพวกก็เลยเอามติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ไปแสดงต่อเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ วันนั้นก็คือกรมทะเบียนการค้า วันนี้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ปรากฏว่าเอกสารที่เอาไปยื่นที่ผมเรียนท่านสมาชิกว่าเป็นมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่ให้ไว้แก่บริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ไม่ใช่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ประการที่ ๒ มติคณะรัฐมนตรีนั้นไม่ได้อนุมัติหรืออนุญาตให้ยกเว้นการบังคับใช้ ปว. ๒๘๑ แม้แต่กระทั่งกับบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ก็ไม่ให้ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ตรวจตราดูให้ดีแล้วก็จะเห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีที่เอามาแสดงมันไม่เกี่ยวอะไรกับบริษัทที่จะจดทะเบียนขึ้นใหม่เลย ไม่ได้เกี่ยวกับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แต่เป็นบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) มันใช้กันไม่ได้อยู่แล้ว อันที่ ๒ ก็เห็นอยู่แล้วว่าเขาอนุมัติมาแค่ ๒ เรื่องจาก ๔ เรื่อง อีก ๒ เรื่องไม่ได้ให้ และในจังหวะเดียวกันตรงนั้นมีหนังสือเวียนจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอีก ๑ ฉบับ หนังสือเวียนอันนี้ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ บอกว่าถ้าหากหน่วยงานราชการไหนมีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้นั้น สุดท้ายให้ส่งเรื่องผ่านรัฐมนตรีมาถามสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่าความหมายหรือสิ่งที่ไม่เข้าใจเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีคืออะไร ก็ถูกต้องครับ เพราะเจ้าของหนังสือคือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เขาต้องเป็นคนรู้ว่าหนังสือเขาเขียนอย่างนี้แปลว่าอะไร ในเมื่อคนอ่านนั้นอ่านแล้วไม่เข้าใจคุณต้องมาถามเขา แล้วมีหนังสือเวียนกำกับว่าต้องทำแบบนี้ แต่ในทางปฏิบัติในกรณีนี้เปล่าครับ แทนที่เจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้ากระทรวงพาณิชย์ เมื่อปี ๒๕๓๓ จะดำเนินการสอบถามมาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่าที่บริษัท นายกอร์ดอน วู เอาเอกสารมาแสดง วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ เกี่ยวข้องกับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จริงไหม แล้วได้รับยกเว้น ปว. ๒๘๑ ตามที่กล่าวอ้างจริงหรือเปล่า เปล่าครับ ไม่ถาม แทนที่ว่าจะถามก็ไม่ถาม แล้วทำอย่างไรครับ เอาหนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีไปวิเคราะห์กันเอง และไปตีความกันเอง สุดท้ายตีความบอกว่าใช้ได้กับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ทั้ง ๆ ที่ใช้ไม่ได้ครับ มติ ครม. ให้กับบริษัทหนึ่งจะใช้กับอีกบริษัทหนึ่งไม่ได้ อันนี้ประเด็นที่ ๑ ประเด็นที่ ๒ มติคณะรัฐมนตรีที่ผมเรียนว่าขอไป ๔ เรื่อง อนุมัติมาแค่ ๒ เรื่อง และในอีก ๒ เรื่องที่ไม่อนุมัติมาคือเรื่อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ขอยกเว้น ปว. ๒๘๑ ทางเจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์บอกว่าขอไป ๔ เรื่อง อนุมัติ ๒ เรื่อง อีกเรื่องไม่พูดถึงแปลว่าเห็นชอบด้วย มีไหมครับ ที่ผมเรียนมีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่ที่กระทรวงพาณิชย์ ในประเด็นเรื่องนี้ในปีปัจจุบันสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ให้ถ้อยคำกับคณะทำงานว่ากระทรวงพาณิชย์ตีความผิดและทำผิดหมด หลังจากนั้นนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ จึงได้รับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งผมจะไม่เรียกบริษัทเพราะผมถือว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายก็คือ โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ผลที่ผมเรียนเมื่อสักครู่นี้ถือว่าเป็นการจดทะเบียนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กฎหมายที่ ๑ ที่สำคัญที่สุดก็คือกฎหมาย ปว. ๒๘๑ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผลคือการจดทะเบียนครั้งนี้เป็นโมฆะทันที ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๑ เป็นโมฆะ คำว่าเป็นโมฆะของการจดทะเบียนตรงนี้แปลว่าอะไรครับ แปลว่าบริษัทนี้ไม่เคยมีตัวตนเกิดขึ้นในประเทศไทยเลย และไม่เคยมีอำนาจตามกฎหมายที่จะทำนิติกรรมสัญญาหรือทำอะไรในนามบริษัทนี้ได้เลย หากกระทำลงไปแล้วผลก็ตามมาเหมือนกับสิ่งที่ทางกฎหมายเรียกว่าทฤษฎีต้นไม้พิษ เพราะว่าต้นทางมันผิดก็ต้องผิดทั้งสาย แปลว่าการกระทำต่าง ๆ ที่ตามมาเป็นโมฆะด้วยกันหมดทั้งสิ้น -------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นบริษัทหรือชื่อว่า โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) นี้จึงไม่เคยมีตัวตนเกิดขึ้นในประเทศไทย แต่สมมุติว่ามีตัวตนเกิดขึ้นหรืออะไรก็แล้วแต่ ก็ไปติดเรื่องกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่ต้องถือว่าการสั่งรับจดทะเบียนบริษัทนี้ ชื่อบริษัทนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กระทรวงพาณิชย์จะต้องเพิกถอนคำสั่งนี้ แต่ถึงแม้ไม่เพิกถอนผลทางการกฎหมายที่คุณไปทำอะไรไว้ก็เป็นโมฆะอยู่ดี แต่ตามหลักวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองต้องเพิกถอน ปรากฏว่าหลังจากที่กระทรวงพาณิชย์รับจดทะเบียนจัดตั้งโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เพื่อจะให้มีสถานะเป็นบริษัทต่างด้าวตามกฎหมายไทยไปทำนิติกรรมสัญญาได้ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พอมาวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ บริษัทนี้ก็เข้าทำสัญญาสัญญาสัมปทานทำโครงการโฮปเวลล์กับกระทรวงคมนาคม ตรงนี้มีประเด็นสำคัญที่ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิกก็คือว่าถ้าย้อนหลังไปสิ่งที่ผมได้นำรายงานท่านไปว่าคณะรัฐมนตรีมีมติให้คนที่ทำสัญญาที่จะเข้ามาทำโครงการนี้ได้ตามมติคณะรัฐมนตรีคือโฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ครับ ไม่ใช่โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) นี่ประเด็นที่ ๑ ในเรื่องนี้

ประเด็นที่ ๒ คณะรัฐมนตรีบอกว่าสัญญาที่จะเซ็นต้องให้อัยการตรวจแก้และให้แก้ตามอัยการก่อนถึงเซ็นได้

ประเด็นที่ ๓ ซึ่งอันนี้ก็เป็นประเด็นสำคัญ คณะรัฐมนตรีบอกว่าการลงนามในสัญญาอันนี้ให้กระทรวงคมนาคมไปลงนามแทนรัฐบาล จากการตรวจสอบกับกระทรวงการคลังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องบอกว่ามติ ครม. ที่กำหนดลักษณะเช่นนี้แปลว่าโครงการนี้เป็นโครงการของรัฐบาลครับ โดยมอบหมายให้กระทรวงคมนาคมลงนามแทน ใครที่จะไปลงนามได้จะต้องได้รับอนุมัติเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน เพราะถือว่าเป็นตัวแทนรัฐบาล ๓ เรื่องหลักปรากฏว่าเรื่องที่ ๑ คนที่จะลงนามจริง ๆ กลายเป็นโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เรื่องที่ ๒ จะต้องให้อัยการตรวจก่อน แก้ไขก่อนและต้องแก้ไขตามอัยการก่อน เข้าไปเซ็นสัญญาวันที่ ๙ พฤศจิกายน ก่อนหน้าวันที่ ๙ ส่งร่างสัญญานี้ไปให้อัยการตรวจแล้วครับ ปรากฏว่าทางอัยการบอกว่า คณะรัฐมนตรีเขามีมติให้โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ไม่ใช่หรือ แล้วทำไมในร่างสัญญาที่ส่งมาให้ตรวจกลายเป็นโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) มันผิดคน มันคนละคน ลงนามไม่ได้ อัยการก็เสนอมาบอกว่า เอาอย่างนี้กระทรวงคมนาคมคุณจะต้องให้โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ลงนามด้วยนะ เพราะอย่างน้อยจะต้องมีโฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ด้วย เพราะมติ ครม. บอกอย่างนั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งผิดถูกก็ไปว่ากัน แต่อัยการเห็นแล้วว่าสัญญานี้ไม่ถูกต้อง ไม่ใช่ตามมติคณะรัฐมนตรีอันที่ ๒ คณะรัฐมนตรีบอกว่าสัญญาลงนามได้ต้องให้อัยการท้วงติงและแก้ตามเขา ปรากฏว่านอกจากเรื่องเมื่อสักครู่อัยการท้วงติงอีก ๓ ข้อครับ ผมไม่อยากพูดในรายละเอียด อยู่ในรายงานแล้ว รวมเป็น ๔ ข้อ เสนอให้กระทรวงคมนาคมแก้ไข ปรากฏว่ากระทรวงคมนาคมไปหารือกับกอร์ดอน วู ฮ่องกง ปรากฏว่านายกอร์ดอน วู บอกไม่เอาด้วย ทำได้หรือครับ แต่ทำไปแล้ว ปรากฏว่าทางโฮปเวลล์ (ฮ่องกง) บอกไม่เอา ไม่เห็นด้วย กระทรวงคมนาคมเลยไม่แก้ไขสัญญาตามที่อัยการท้วงติงครับ เพราะฉะนั้นนี่ก็ผิดมติ ครม. อีก แล้วก็ไปลงนามกันในวันนั้น คือวันที่ ๙ พฤศจิกายน เท่านี้ไม่พอครับ ผมเรียนแล้วนะครับ มติบอกว่าให้กระทรวงคมนาคมเท่านั้นไปลงนามสัญญานี้แทนรัฐบาล ปรากฏว่าพอวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ มีอีก ๑ รายเข้าไปเซ็นด้วยคือการรถไฟแห่งประเทศไทย เข้าไปเซ็นในฐานะตัวแทนรัฐบาลด้วย โดยที่คณะรัฐมนตรีไม่เคยอนุมัติและไม่เคยมอบหมาย ประเด็นเรื่องนี้ได้สอบถามว่าแล้วไปเซ็นได้อย่างไร การรถไฟแห่งประเทศไทยบอกไม่ทราบแต่ว่าบอร์ด (Board) การรถไฟแห่งประเทศไทยบอกให้ไปเซ็น บอร์ด (Board) การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถบอกให้ไปเซ็นแทนรัฐบาลได้เลยหรือครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นการลงนามในสัญญาฉบับนี้ไม่มีตรงไหนที่ถูกต้องตามกฎหมายและตามวิธีปฏิบัติราชการอีกเหมือนกัน สัญญาฉบับนี้จึงเป็นโมฆะตั้งแต่วันที่ลงนามแล้ว แต่ก็ยังถูลู่ถูกังใช้กันมาแต่ที่ไม่น่าเชื่อครับ กระทรวงคมนาคมรายงานคณะรัฐมนตรีบอกว่าได้แก้ไขสัญญาตามที่อัยการท้วงติงแล้ว เอาล่ะครับ เขาก็ทำกันมา ปรากฏว่าตั้งแต่เซ็นสัญญา วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เป็นต้นมา จนปี ๒๕๓๕ งานไม่ไปไหนเลยครับ ช่วงนั้นรัฐบาลปี ๒๕๓๕ ช่วงแรกก็เริ่มเป็นห่วงโครงการนี้แล้วครับว่าอะไรตั้ง ๒ ปีแล้ว มันไม่คืบหน้าไปไหนเลย ก็เลยมีมติคณะรัฐมนตรี เพราะว่าเห็นว่ามันเป็นโครงการรัฐบาล ทุกอย่างโครงการนี้เข้า ครม. หมด เพราะผมเรียนแล้วว่าเป็นโครงการรัฐบาลให้กระทรวงคมนาคมลงนามแทน แต่ก็แปลกใจเรื่องที่ผมกราบเรียนมาถึงตรงนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ จนปีที่เกิดเหตุวันนี้ไม่เคยมีใครไปตรวจสอบเรื่องเหล่านี้เลย จนกระทั่งเกิดเหตุที่ศาลปกครองสูงสุดตัดสินนี่ครับ ปรากฏว่า ครม. ปี ๒๕๓๕ ก็มีมติให้ไปเร่งรัด เร่งรัดกันแล้วเร่งรัดกันอีก จนเปลี่ยนรัฐบาลมาปี ๒๕๓๕ ก็หลายครั้ง ต่อมามาถึงรัฐบาลปี ๒๕๓๘ ก็บอกว่าไปไม่ไหวแล้วกระมังโครงการนี้จากปี ๒๕๓๓ มาปี ๒๕๓๘ แล้ว ไม่ไปไหนเลย คืบหน้านิดเดียวก็เลยตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายขึ้นมาศึกษาพิจารณาว่าจะเอาอย่างไรต่อไปกับโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ที่เป็นคนลงนามในสัญญาและจะต้องทำโครงการโฮปเวลล์ จนปี ๒๕๓๘ มันยังไม่ไปไหนเลย คณะทำงานชุดนี้ก็เสนอว่าดูแล้วไปไม่ได้ ดูแล้วควรจะต้องเลิกสัญญาแล้วล่ะ เพราะว่าไม่น่าเชื่อแล้วว่าเขาทำได้ ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองขึ้นมาอีก เปลี่ยนรัฐบาล พอรัฐบาลช่วงปี ๒๕๔๐ เอาเรื่องนี้มาพิจารณาอีก คราวนี้มีมติให้เลิกเลยครับ รัฐบาลช่วงปี ๒๕๔๐ มีมติบอกให้เลิกโครงการโฮปเวลล์ ให้เลิกสัญญา ประเด็นคือเลิกแบบไหนครับ ผมได้นำร่องเรียนไปตอนต้นว่าการเลิกสัญญามีได้ ๒ แบบ แบบที่ ๑ คือเลิกตามข้อตกลงในสัญญาที่บอกเขาผิดสัญญา แบบที่ ๒ เลิกตามอาศัยสิทธิตามเบสิก (Basic) คือหลักกฎหมายเขียนไว้เลิกอย่างไร เลิกอย่างนั้น ๒ อย่างผลต่างกัน บอกเลิกสัญญาแบบแรกคนที่ถูกบอกเลิกสัญญาผิดสัญญาไม่มีสิทธิเรียกร้องไปสู้คดีอย่างเดียว แต่บอกเลิกแบบที่ ๒ กลายเป็นกลับคืนสู่สถานะเดิม เขากลายเป็นคนมีสิทธิเรียกร้อง เรียกเงินทั้งหมดคืนไม่ว่าจะผิดสัญญาหรือว่าไม่ผิดสัญญาคนละเรื่องกัน เพราะฉะนั้นคณะรัฐมนตรี ปี ๒๕๔๐ มีมติบอกว่าให้เลิกสัญญาและตั้งคณะทำงานบอกเลิกสัญญาขึ้นมาครับ อีก ๑ ชุด ให้ไปดำเนินการศึกษาการบอกเลิก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สัญญา ซึ่งคณะรัฐมนตรีวันนั้นเลือกให้เลิกสัญญาด้วยวิธีปฏิบัติผิดสัญญาตามเงื่อนไข ข้อ ๒๗ ของสัญญาสัมปทาน เพราะทางคณะทำงานกฎหมายเสนอว่าถ้าไปใช้การเลิกสัญญาโดยอาศัยหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะทำให้ภาครัฐเสียเปรียบและเสียหาย เนื่องจากจะทำให้คู่กรณีมีสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย เนื่องจากกลับคืนสู่สถานะเดิม เพราะฉะนั้นให้ใช้วิธีเลิกสัญญาที่เขาผิดสัญญาและข้อเท็จจริงก็ปรากฏมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ จนปี ๒๕๔๐ นั่นล่ะว่าผิดสัญญามาตลอด เพราะฉะนั้นคณะทำงานบอกเลิกสัญญาจึงนำมติคณะรัฐมนตรีไปดำเนินการ ดำเนินการอะไรครับ ดำเนินการตามเงื่อนไขของ ข้อ ๒๗ ของสัญญาสัมปทานว่าการจะบอกเลิกสัญญาด้วยเหตุผิดสัญญาต้องดำเนินการ ๑ ๒ ๓ ๔ ข้อ ๔ สุดท้ายนี่บอกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วครับ ต้องออกเป็นจดหมายลงนามโดยภาครัฐก็คือคู่สัญญาในวันนั้น เป็นคนบอกเลิกสัญญา แต่อย่างที่เรียนครับ เป็นโครงการรัฐบาลทุกอย่างต้องเข้าคณะรัฐมนตรี ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เผอิญไปถึงขั้นสุดท้ายที่คณะทำงานบอกเลิกสัญญา เขายกร่างหนังสือบอกเลิกสัญญาขึ้นมาเสร็จเรียบร้อยแล้ว เหลือแต่เพียงให้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม คู่สัญญาลงนาม ก็เกิดเปลี่ยนแปลงรัฐบาลกันขึ้นมาอีก เปลี่ยนแปลงทางการเมืองกันขึ้นมาอีก เปลี่ยนแปลงทางการเมือง เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เปลี่ยนรัฐบาล ทางกระทรวงคมนาคมก็เปลี่ยนรัฐมนตรีใหม่ ๆ สด ๆ ร้อน ๆ แต่ว่าเผอิญในช่วงนั้นที่ผมเรียนว่าคู่สัญญาโผล่เข้ามาใหม่อีกคู่หนึ่งก็คือการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งมาได้อย่างไรไม่ทราบนั้น ปรากฏว่าในช่วงนั้นคนที่กำกับดูแลการรถไฟแห่งประเทศไทยคือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ไม่ใช่รัฐมนตรีว่าการ แต่ว่าก่อนหน้านั้นที่ผ่านมา รัฐมนตรีว่าการเป็นคนกำกับดูแลและคณะทำงานบอกเลิกสัญญาเขาก็ทำงานประสานกับรัฐมนตรีว่าการมาทุกรัฐบาลมาตั้งแต่ต้นมาจนปีนั้น เขาก็ไม่ทราบครับ พอเขาทำเสร็จ ทำหนังสือบอกเลิกเสร็จเขาก็เลยเสนอมาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเหมือนเดิมว่า บัดนี้คณะทำงานทำตามมติ ครม. ที่ผ่านมาเสร็จแล้ว ยกร่างหนังสือมาให้บอกเลิกสัญญาด้วยวิธีปฏิบัติ ด้วยวิธีผิดสัญญาเรียบร้อยแล้ว เหลือแต่เพียงให้ท่านลงนาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกระทรวงคมนาคมดูแล้วก็ต้องให้ ครม. อนุมัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจึงนำเรื่องนี้เข้าคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ไปบอกเลิกสัญญาด้วยเหตุผิดสัญญาตามหนังสือที่คณะทำงานบอกเลิกสัญญาแจ้งมา คณะรัฐมนตรีก็มีมติ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ให้กระทรวงคมนาคมบอกเลิกสัญญาตามหนังสือที่คณะทำงานบอกเลิกสัญญายกร่างมาได้ เรื่องควรจะจบตรงนี้ครับ แต่ที่ไม่จบและมีเรื่องมาวันนี้เพราะว่าก่อนวันที่ ๒๓ ที่มีการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ประมาณวันที่ ๒๑-๒๒ ธันวาคม ล่วงหน้าก่อนนั้นวันสองวัน อยู่ดี ๆ มีนิติกร ระดับ ๙ ของกระทรวงคมนาคมวิ่งไปบอกรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม บอกว่า ๑ ในคณะทำงานซึ่งเป็นตัวแทนจากอัยการโทรศัพท์นะครับ โทรศัพท์แจ้งมาด้วยวาจาว่าที่ไปบอกเลิก จะบอกเลิกสัญญาด้วยเหตุผิดสัญญาไม่เอา ให้บอกใหม่ ให้บอกว่าให้บอกเลิกสัญญาด้วยเหตุทางกฎหมาย มีการประชุมหารือกันที่กระทรวงคมนาคม ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ก่อนประชุม ครม. วันที่ ๒๓ ด้วยว่า ทาง ๑ ในคณะนั้นบอกมาทางโทรศัพท์ซึ่งเป็นไปได้อย่างไรครับทางโทรศัพท์ แต่ก็เป็นไปแล้ว มีการประชุมหารือกันใหม่แล้ว แต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรีมีมติไปแล้วว่าให้บอกเลิกสัญญาด้วยวิธีผิดสัญญาเราจะได้ไม่เสียเปรียบ ปรากฏว่าหลังจากวันนั้นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นก็ทำเรื่องขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เอาเรื่องกลับเข้าคณะรัฐมนตรีใหม่อีกครั้งหนึ่ง เพื่อยกเลิกมติเก่าและออกมติใหม่ว่าให้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามกฎหมาย คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเรื่องนี้ใหม่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๑ ยกเลิกมติเดิมและเปลี่ยนมติใหม่ว่าให้เลิกสัญญาด้วยสิทธิตามกฎหมายและมีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญา วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ว่าเลิกแล้วนะกับโฮปเวลล์โดยสิทธิตามกฎหมาย ตรงนี้แหละครับที่เป็นประเด็น เพราะพอบอกเลิกอย่างนี้ปั๊บ หลังจากนั้นไม่นานโฮปเวลล์ยื่นสิทธิเรียกร้องขอเงินคืนทั้งหมดเลย เพราะว่าผลของการบอกเลิกตรงนี้ทำให้เขามีสิทธิตามมาตรา ๓๙๑ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กลับคืนสู่สถานะเดิม แปลว่าอะไรที่เขาเคยจ่ายไปในโครงการนี้ต้องคืนเขาหมด ไม่ต้องมาพิจารณาเรื่องผิดสัญญาหรือไม่ผิดแล้ว เพราะเป็นผลทางกฎหมาย เงินที่บริษัทโฮปเวลล์ อ้างว่าจ่ายไป ณ วันนั้นมี ๒ ก้อนใหญ่ ๆ ก้อนที่ ๑ ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาทเศษ เป็นเรื่องมัดจำสัญญา เป็นเรื่องประกันสัญญา เป็นเรื่องอะไรก็แล้วแต่ ก้อนที่ ๒ เป็นเงินประมาณ ๑๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท อันนี้อ้างว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการหล่อตอม่ออนุสาวรีย์นั่นแหละครับ แล้วก็โครงการต่าง ๆ ทั้งหมด ๒ ส่วน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รวมเป็นเงินประมาณ ๑๔,๐๐๐ กว่าล้านบาท เรียกร้องมาเลยครับ ทางกระทรวงคมนาคมก็ปฏิเสธไม่จ่าย สุดท้ายจึงเป็นเหตุให้ทางโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ไปยื่นเรื่องต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๗ บอกเลิกสัญญา วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ไปใช้สิทธิยื่นอนุญาโตตุลาการ ปี ๒๕๔๗ ๖ ปีให้หลัง ไปใช้สิทธิเรียกเงินจำนวน ๒,๐๐๐ กว่าล้านบาท บวก ๑๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท รวมเป็น ๑๔,๐๐๐ กว่าล้านบาท คืนจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย เพราะบอกเลิกด้วยเหตุตามกฎหมาย เขามีสิทธิเรียกตามมาตรา ๓๓๑ การรถไฟแห่งประเทศไทยกับกระทรวงคมนาคมก็ต่อสู้เป็นประเด็นที่ ๑ บอกว่าคดีนี้ขาดอายุความ เพราะว่านี่เป็นคดีปกครอง เป็นสัญญาทางปกครอง วันนั้นมีกฎหมายวิธีจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บังคับใช้แล้ว อายุความ ๑ ปี นับแต่วันรู้หรือควรจะรู้ เพราะฉะนั้นอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจที่จะรับพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทอันนี้ได้ เพราะว่าเกิน ๑ ปี ตามกฎหมายแล้ว เหตุบอกเลิกสัญญาวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ เพราะฉะนั้นวันที่รู้หรือควรจะรู้สิทธิที่จะต้องใช้สิทธิเริ่มนับ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ การที่คุณมายื่นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้น เลย ๑ ปี นับแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ แล้ว นี่เป็นประเด็นที่ ๑ ที่เราต่อสู้ ประเด็นที่ ๒ เราต่อสู้บอกว่าเงินที่คุณเรียกมา ๑๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นฟังแค่นี้ก็น่าจะทราบว่าประเด็นพิพาทมีง่าย ๆ ๒ ประเด็นเอง ประเด็นที่ ๑ อายุความขาดไหม ประเด็นที่ ๒ จะต้องใช้จ่ายเงินกันคืนจริงหรือเปล่า ถ้าจริงใช้เท่าไร ต้องกำหนดประเด็นพิพาท ๒ ข้อนี้ง่าย ๆ ปรากกว่าอนุญาโตตุลาการในกรณีนี้ไม่ทราบพิจารณาอย่างไร ไม่กำหนดประเด็นไม่มีการกำหนดประเด็นข้อพิพาท เมื่อไม่กำหนดประเด็นข้อพิพาทแล้วนำสืบกันอย่างไร โดยเฉพาะตอนจะต้องมาพิสูจน์ว่าเงินที่เรียกคืน ๒,๐๐๐ ล้านบาท บวก ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๔,๐๐๐ ล้านบาท ๒,๐๐๐ ล้านบาทยังพอเข้าใจเพราะมีหลักฐานชัดเรื่องเงินประกัน แต่ ๑๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท จะพิสูจน์กันอย่างไร ไม่กำหนด ปรากฏว่าวินิจฉัยเลย วินิจฉัยที่ ๑ บอกว่าคดีนี้ไม่ขาดอายุความ ยังอยู่ในอายุความ ถามว่าทำไมยังอยู่ บอกว่าอายุความ ๑๐ ปี ทำไม ๑๐ ปี เป็นอายุความทางแพ่ง ในเมื่อคดีนี้เป็นคดีปกครองคุณต้องใช้อายุความปกครองทางกฎหมายวิธีปกครอง ไม่ใช่ไปใช้อายุความตามกฎหมายแพ่ง คุณต้องใช้ ๑ ปี ไม่ใช่ใช้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๐ ปี อนุญาโตตุลาการบอกใช้ ๑๐ ปี ทั้ง ๆ ที่มันเป็นสัญญาปกครองไม่ใช่สัญญาทางแพ่ง จึงบอกว่าไม่ขาดฉันมีอำนาจพิจารณาชี้ขาดวินิจฉัยได้ ประเด็นที่ ๒ ปรากฏว่าจะใช้เท่าไรล่ะ โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) หอบใบเสร็จรับเงินเป็นลัง ๆ เลยเรื่องจริง หอบใบเสร็จรับเงินเป็นเงินเบ็ดเสร็จ ๑๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท นี่อย่างไรที่ฉันจ่ายไปต้องมาคืนฉัน อีก ๒,๐๐๐ กว่าล้านบาท มีหลักฐานอยู่แล้วต้องคืนแน่ ๆ ๑๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท หอบใบเสร็จมาครับ แต่ปรากฏว่าไม่เคยมีการนำสืบพิสูจน์ชี้แจงกันว่าใบเสร็จ ๑๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท ถูกต้องหรือเปล่า แต่ว่าอนุญาโตตุลาการชี้ขาดมาเลย เอาไปเท่ากัน ๙,๐๐๐ ล้านบาท มันผิดหลักกระบวนพิจารณาชี้ขาดคดี ชี้มาเลย ๙,๐๐๐ ล้านบาท ตัวเลข ๙,๐๐๐ ล้านบาท ที่อนุญาโตตุลาการชี้มาไม่มีที่มาที่ไปว่าวินิจฉัยจากหลักฐานอะไร แต่อนุญาโตตุลาการบอกให้ไปเลย ๙,๐๐๐ ล้านบาท เป็นเลขกลม ๆ ง่าย ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อเอา ๙,๐๐๐ ล้านบาท ไปบวกกับ ๒,๐๐๐ กว่าล้านบาทเศษ มันเลยกลายเป็น ๑๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท บวกดอกเบี้ยเลยกลายเป็น ๑๔,๐๐๐ กว่าล้านบาท

- ๔๘/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พออนุญาโตตุลาการชี้มาแบบนี้ ทางกระทรวงคมนาคมกับการรถไฟแห่งประเทศไทยก็บอกไม่ได้ ผิดแล้ว อายุความมันก็ขาด คุณไปชี้ ๑๐ ปีไม่ได้ เงินตรงนี้ก็ยังไม่ได้พิสูจน์ กระทรวงคมนาคมกับการรถไฟแห่งประเทศไทยเลยยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นที่เรียกว่าศาลปกครองกลาง ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองกลางวินิจฉัยประเด็นที่ ๑ ก่อนเลยเพราะเป็นหัวใจก็คือเรื่องอายุความ ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นก็ถูกครึ่งหนึ่งผิดครึ่งหนึ่ง ถูกครึ่งหนึ่งตรงบอกว่าคดีนี้ขาดอยู่ความ เมื่อขาดอายุความแล้วนี่อนุญาโตตุลาการไม่มีสิทธิพิจารณาวินิจฉัย เพราะฉะนั้นคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการจึงไม่มีผลบังคับไม่ต้องไปพูดถึงแล้ว จบคดี ตรงนี้ถูก แต่ผิดตรงที่ว่าเผอิญศาลชั้นต้นไปนับอายุความผิดอีก ผมเรียนแล้วว่าอายุความทางปกครองเมื่อปี ๒๕๔๗ ตามกฎหมายเก่ามัน ๑ ปีนะครับ ๑ ปีนับแต่วันรู้หรือควรรู้ มาแก้ไขเอาปี ๒๕๕๑ เป็น ๕ ปี เพราะฉะนั้นวันที่เขายื่นต่ออนุญาโตตุลาการ ยื่นเมื่อปี ๒๕๔๗ จึงต้องใช้อายุความเดิมคือ ๑ ปี แต่ว่าทางศาลปกครองชั้นต้นไปเอา ๕ ปีครับ ตามกฎหมายปี ๒๕๕๑ อันนี้เข้าใจผิดครับ เพราะอะไร ประเด็นแห่งคดีที่ขึ้นศาลปกครองเขาไม่ได้วินิจฉัยว่าคดีที่ขึ้นศาลปกครองขาดอายุความหรือเปล่า เพราะถ้าประเด็นบอกว่าขึ้นศาลปกครองขาดอายุความหรือเปล่า ถูกต้องแล้วใช้อายุความ ๕ ปี ปี ๒๕๕๑ แต่ประเด็นนี้บอกไม่ใช่ เขาบอกอายุความเมื่อปี ๒๕๔๗ เพราะฉะนั้นศาลปกครองต้องเอาอายุความของกฎหมายเก่าคือ ๑ ปี ๑ ปีนับแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ๑ ปี บวกปี ๒๕๔๑ ก็คือปี ๒๕๔๒ แต่ว่าศาลปกครองชั้นต้นตรงนี้ไปเอา ๕ ปีตามกฎหมายที่แก้ไขมาใช้ แต่เผอิญโชคดีอย่างไรครับ เอา ๕ ปีไปบวกปี ๒๕๔๑ เลยเป็นปี ๒๕๔๖ เมื่อเป็นปี ๒๕๔๖ คุณมายื่น ปี ๒๕๔๗ ศาลปกครองชั้นต้นเลยบอกขาดอายุความ เห็นไหมครับ ที่นี้พอเป็นอย่างนี้ปั๊บ ทางโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ก็ไม่พอใจก็อุทธรณ์ไปที่ศาลปกครองสูงสุด ว่าคดีนี้ยังไม่ขาดอายุความ ต้องจ่ายเงินเขา ต้องเข้าใจตรงนี้ก่อนนะครับว่าศาลปกครองชั้นต้นพอบอกว่าขาดอายุความก็ไม่ไปพิจารณาวินิจฉัยเรื่องเงินเลยครับ เพราะเมื่อขาดแล้วก็ไม่ต้องไปพูดเรื่องเงินแล้ว เพราะฉะนั้นเรื่องจำนวนเงินที่ถูกต้อง เป็นครั้งที่ ๒ แล้วนะครับที่ไม่เคยได้รับการพิจารณาวินิจฉัย ไม่เคยเอาพยานหลักฐานมาพิสูจน์เอามาดูกัน อนุญาโตตุลาการก็ไม่ได้ดู พอมาศาลปกครองชั้นต้นก็ไม่ได้ดูอีกเพราะบอกว่าขาดอายุความไม่ต้องดูแล้ว ไม่ต้องพูดถึงแล้ว ทีนี้พอมาตรงนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เขาก็เลยอุทธรณ์ไปที่ศาลปกครองสูงสุดบอกยังไม่ขาดอายุความ ตรงนี้ล่ะครับมีเหตุพิสดารเกิดขึ้นมาอีก สุดท้ายศาลปกครองสูงสุดบอกไม่ขาดอายุความจริง ๆ ครับ มันเป็นไปได้อย่างไรครับ มันเป็นไปได้อย่างไรว่ามันไม่ขาดอายุความ ก็ในเมื่ออายุความประเด็นเขาบอกว่าปี ๒๕๔๗ ยื่นเรื่องต่ออนุญาโตตุลาการ ปี ๒๕๔๗ มันขาดแล้วอายุความมันควรจะใช้แค่ ๑ ปี แต่ว่าศาลปกครองชั้นต้นไปเอา ๕ ปี อย่างไรบวกก็ยังขาดใช่ไหมครับ ปี ๒๕๔๑ บวก ๕ มันเป็นปี ๒๕๔๖ ขาดอายุความ มันจะไม่ขาดได้อย่างไร ศาลปกครองสูงสุดบอกไม่ขาด ทำไมไม่ขาดครับ ศาลปกครองสูงสุดบอกว่าเผอิญมีมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ บอกว่าการเริ่มนับอายุความให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ศาลปกครองสูงสุดเปิดทำการเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๔๔ เป็นไปได้อย่างไร กฎหมายเขียนไว้ว่าให้เริ่มนับตั้งแต่วันรู้หรือควรรู้ คุณจะเป็นศาล คุณเป็นใคร คุณมีอำนาจอย่างไรคุณก็ต้องทำตามกฎหมายครับ แต่คุณไม่มีสิทธิมาเขียนกฎหมายใหม่ แต่คุณไปลงมติบอกว่าไม่เอา ฉันจะนับตั้งแต่วันที่ศาลปกครองเปิดทำการคือมีนาคม ๒๕๔๔ เพราะฉะนั้นเมื่อเอา ๕ ปีไปเป็นบวกปี ๒๕๔๔ เลยเป็นปี ๒๕๔๙ อย่างไรครับ ก็เลยบอกไม่ขาดอายุความแต่ประเด็นก็คือปี ๒๕๔๙ มาอย่างไร มาจากคุณเอา ๕ ไปบวกปี ๒๕๔๔ แต่ปี ๒๕๔๔ มาอย่างไร มาจากมติของพวกเขาเอง ไม่ใช่มาจากสภาที่พวกเราทำหน้าที่ออกกฎหมายครับ ถ้าเขาเห็นว่าไม่ถูกต้องเขาต้องเสนอให้แก้กฎหมายสิครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ไม่ใช่ไปออกมติกันเองว่าฉันจะไม่นับตามที่กฎหมายบอกว่ารู้หรือควรรู้ ฉันจะเอาวันที่ศาลฉันเปิดทำการ มันมีที่ไหนครับ นี่ประเด็นที่ ๑ ประเด็นที่ ๒ เอาล่ะครับ ถึงแม้คุณจะบอกว่าไม่ขาดอายุความ ตามหลักนิติธรรมคุณควรจะส่งเรื่องนี้กลับไปศาลปกครองชั้นต้น ให้เขาพิจารณาวินิจฉัยใหม่ใช่ไหมครับ เขาต้องส่งกลับไปให้พิจารณาวินิจฉัยใหม่ โดยเฉพาะในประเด็นที่ยังไม่ได้พิจารณาคือประเด็นอะไรครับ เรื่องเงินอย่างไรครับ แต่กรณีนี้ไม่ส่งกลับชี้ขาดเลยว่าให้จ่ายเลย เพราะฉะนั้นสรุปแล้วเงินที่บอกว่าให้จ่ายหมื่นกว่าล้านบาท ไม่เคยได้รับการวินิจฉัยและเอาพยานหลักฐานมาพิจารณากันเลย ผิดหลักนิติธรรม ปรากฏว่าหลังจากเกิดเรื่องคราวนี้ก็เป็นครั้งแรกในรอบ ๓๐ ปี ความจริงไม่ถึงเพราะนับตั้งแต่ปีที่เขายื่นคือปี ๒๕๔๗ ก็นับแต่นั้นมาก็ ๒๕ ปี ที่อะไรครับ ที่กระทรวงคมนาคมกับการรถไฟแห่งประเทศไทยไปงัดเอาสำเนาใบเสร็จรับเงินที่เคยถูกเรียกร้องเอามานั่งตรวจ เอามาตรวจกันแล้วปรากฏว่าที่เรียกร้องมา ๑๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท ประมาณเกือบ ๓,๐๐๐ ล้านบาทเป็นใบเสร็จโครงการอะไรก็ไม่ทราบ ไม่เกี่ยวกับโครงการนี้เลย ส่วนอีก ๗,๐๐๐-๘,๐๐๐ ล้านบาทเป็นใบเสร็จซึ่งยังไม่สามารถยืนยันรับรองได้เพราะไม่เป็นไปตามข้อตกลง เพราะฉะนั้นที่เรียกร้องเป็นใบเสร็จมาหมื่นกว่าล้านบาทใช้ได้แน่ ๆ แค่ ๑,๗๓๒ ล้านบาทเท่านั้นเอง เพิ่งมาตรวจพบกันครั้งนี้แหละครับ แต่ว่าทั้งหมดที่ผมเรียนนี่มีตัวละครประหลาดอยู่ไม่กี่คนหรอกครับ ที่เป็นคนเดินงานทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ มาจนปัจจุบันเลย สิ่งทั้งหมดที่เกิดขึ้นมีคนดำเนินการอยู่เบื้องหลังที่ทำให้ผลมันออกมาแบบนี้ทั้งหมด เพราะฉะนั้นคณะทำงานของเราก็จึงทำรายงานนี้ส่งไปที่ทางคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนที่อนุมัติตั้งให้เราไปทำการศึกษา เราก็ส่งไปพร้อมกับให้ข้อสังเกตว่าเรื่องนี้ควรจะส่งเรื่องไปให้รัฐบาลพิจารณาแก้ไขเรื่องของพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการให้มีความละเอียดชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานของสำนักงานอนุญาโตตุลาการ ผู้ที่จะทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการและอายุความ การรับพิจารณารับข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นระหว่างสัญญาทางแพ่งและสัญญาทางปกครองให้ชัดเจน รวมทั้งให้แก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดให้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและที่ประชุมใหญ่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองจะต้องไม่เป็นการขัดหรือแย้งหรือมีลักษณะที่เสมือนหนึ่งเป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์ของกฎหมายในพระราชบัญญัตินั้นเอง ข้อ ๒ ก็ขอให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การทำงานของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี แล้วก็ข้อ ๓ คณะกรรมาธิการพบว่ามีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเบื้องต้นที่เป็นพิรุธบ่งชี้ให้น่าเชื่อว่ามีการกระทำอันมีลักษณะเป็นการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้เกี่ยวข้องโครงการโฮปเวลล์มาตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน ทั้งภาคการเมือง ภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งอาจมีผลต่อความผูกพันตามสัญญาสัมปทานโครงการโฮปเวลล์และการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด โดยเฉพาะการตรวจสอบและทบทวนจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ ของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามหลักฐานใบเสร็จรับเงินที่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด อ้างอิงและนำมาประกอบคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการให้มีความถูกต้อง เนื่องจากพบว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยทำการตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีจำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินที่ถูกต้องเพียง ๑,๗๓๒ ล้านบาทเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์สูงสุดของแผ่นดินและประชาชน คณะกรรมาธิการขอเสนอให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยควรที่จะให้หน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่าง ๆ และดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ กับผู้กระทำผิด หากพบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เพียงพอต่อไปโดยด่วน และควรให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีโครงการโฮปเวลล์ทั้งหมดตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการต่าง ๆ ของตนเองว่ามีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใดบ้าง และให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดนั้นโดยด่วนที่สุด ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมเรียนนะครับ ที่เรียนอย่างนี้เพราะว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จดทะเบียนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายผลเป็นโมฆะ แปลว่ากระบวนการทั้งหมด แม้แต่คำพิพากษาศาลปกครองก็โมฆะด้วย เพราะการที่เขายื่นคำร้องหรือยื่นฟ้องเราทั้งหมดทำไม่ได้ตามกฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไม่สามารถชำระเงินได้ เพราะเป็นคำพิพากษาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่ตัวคำพิพากษานะครับ คนที่เขายื่นฟ้องไม่ได้มีอำนาจฟ้อง ขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ญัตตินี้ก็ขอความเห็นชอบเห็นด้วยกับรายงานคณะกรรมาธิการหรือไม่ แต่ว่ามีท่านสมาชิกขออภิปราย ๒ ท่านครับ ท่านแรก นายแพทย์ระวี มาศฉมาดล ขอเวลาไว้พิเศษ ๑๒ นาที ท่านที่ ๒ ท่านศาสตราจารย์พิสิฐ ลี้อาธรรม ขอเชิญนายแพทย์ระวีครับ

นายระวี มาศฉมาดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนประธานสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์ระวี มาศฉมาดล ส.ส. บัญชีรายชื่อ พรรคพลังธรรมใหม่ วันนี้กระผมจะขออนุญาตที่มาอภิปรายตำนานโฮปเวลล์ ๓๑ ปีสำหรับตำนานโฮปเวลล์ ประเด็นอยู่ที่ว่าจะจบเป็นแค่บทเรียนของประเทศไทย หรือจะเป็นอภิมหาค่าโง่ ประเด็นปัญหาโฮปเวลล์เกิดขึ้นเมื่อไร ความชัดเจนก็คือมติ ครม. วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ กำหนดให้มีการก่อสร้างรถไฟยกระดับ ๓ ช่วง ระยะทาง ๑๓ กิโลเมตรเท่านั้น ปรากฏว่าจากวันที่ ๑๙ กันยายนเพียงไม่กี่วัน วันที่ ๖ ตุลาคม ท่านมนตรี พงษ์พานิช อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ตั้งคณะกรรมการพิจารณาโครงการลงทุนทางด่วนยกระดับ แต่เปลี่ยนไปแล้วรถไฟและรถยนต์ ทั้ง ๆ ที่มติ ครม. เขียนรถไฟอย่างเดียว นอกจากนั้นไม่พอ ๔ วัน หลังจากตั้งคณะกรรมการ ๔ วันเท่านั้น วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ คณะกรรมการประชุมนัดเดียวจบมีมติให้ตั้งโครงการก่อสร้าง ชั้น ๑ เป็นรถไฟ ชั้น ๒ เป็นรถยนต์ จาก ๓ ช่วง เปลี่ยนเป็น ๔ ช่วง ระยะทางจาก ๑๓ กิโลเมตร กลายเป็น ๒๓.๓ กิโลเมตร แสดงว่ามติ ครม. ไม่มีความหมายครับ เท่านั้นไม่พอนะครับ จากวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ รวดเร็วปานกามนิตหนุ่มวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๖ วันเท่านั้น ประกาศขายซองได้แล้วครับ ถ้าสมัยนี้ทำแบบนี้ต้องสุดยอด ดังนั้นวันที่ ๑๖ ตุลาคมขายซองซึ่งมีบริษัทมาซื้อ ๔ ซอง จากนั้นวันที่ ๑๕ มกราคม มีการยื่นซองบริษัทเดียวครับ คือบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) หลังจากนั้นก็มีประเด็นว่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ที่มายื่นเป็นโมฆะหรือไม่ เพราะการยื่นครั้งนี้มีจุดที่น่าสงสัยว่าจะเป็นโมฆะ อันแรกคือ ผิดระเบียบพัสดุ ปี ๒๕๒๑ เพราะเสนอราคาเจ้าเดียว ถ้าตามกฎหมายต้องยุติแล้วเปิดประมูลยื่นซองใหม่ แต่อันนี้ต่อเลยครับ ๒. คือเสนอเกินทีโออาร์ (TOR) และมติ ครม. เมื่อสักครู่บอกนะครับ ๔ ช่วง ขยายจาก ๑๓ กิโลเมตร เป็น ๒๓.๓ กิโลเมตร แต่ว่าในการยื่นซองยื่นเป็น ๗ ช่วง เป็น ๖๓.๓ กิโลเมตร และมีประเด็นสำคัญนี้ว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นนิติบุคคลต่างด้าว ณ ตอนนั้น ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ มีบัญชีขอระบุชัดเจนว่าห้ามนิติบุคคลต่างด้าวประกอบธุรกิจขนส่งทางบก แต่โฮปเวลล์เป็นนิติบุคคลชัดเจน และไม่ได้ยื่นขออนุญาตตามที่ท่านพีระพันธุ์ได้ให้ข้อมูลนะครับ ไม่ได้ยื่นขออนุญาตยกเว้น ดังนั้นก็เป็นประเด็นที่ว่าน่าจะโมฆะตั้งแต่การยื่นซองแล้วครับ ต่อมามติ ครม. วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ตกลงให้กระทรวงคมนาคมไปทำสัญญากับบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งก็มีประเด็นนะครับว่าให้ทำกับบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แต่ตอนนั้นยังไม่มีชื่อคำว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เลย คราวนี้สังเกตนะครับว่ามติ ครม. ให้ไปทำสัญญาวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ แต่ปรากฏว่า การเซ็นสัญญาถ้าปกติเดือนมิถุนายน ๒๕๓๓ ถัดไปอีกประมาณเดือนหนึ่งต้องเซ็นสัญญาแล้วปรากฏว่าไม่เซ็น --------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะว่าบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) เป็นนิติบุคคลที่ไม่สามารถประกอบธุรกิจขนส่งได้ ก็มีการยื้อกันครับ ปรากฏว่ามีการจดทะเบียนบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ยื้อกันอยู่ ๔-๕ เดือน แต่ปรากฏว่าบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็เป็นนิติบุคคลต่างด้าวเหมือนเดิม เพราะอะไรครับ เพราะจำนวนหุ้นกับจำนวนผู้ถือหุ้นทั้ง ๒ เงื่อนไข ต่างด้าวเกินครึ่งหนึ่งครับ และวัตถุประสงค์ข้อแรกก็คือ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ทำธุรกิจเดินรถไฟชุมชน เพราะฉะนั้นแสดงว่าก็ผิดประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ดังนั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เองก็ไม่สามารถที่จะประกอบธุรกิจขนส่งทางบกได้เช่นกัน ก็เป็นประเด็นว่าการจดทะเบียนวันที่ ๕ พฤศจิกายน ผิดกฎหมายหรือไม่ ขั้นต่อมาพอจดทะเบียนบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เสร็จ วันที่ ๕ พฤศจิกายนปั๊บ วันที่ ๙ ทำสัญญาเลย ก็มีกระทรวงคมนาคม การรถไฟแห่งประเทศไทย และบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้เซ็น ก็มีประเด็นว่าเป็นโมฆะหรือไม่ตั้งแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ที่ทำสัญญา ประเด็นที่น่าสงสัยจะเป็นโมฆะก็คือ ๑. จดทะเบียนบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด น่าจะเป็นโมฆะ ๒. ครม. อนุมัติให้ทำสัญญากับบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) แต่นี่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นคนทำสัญญา ๓. คือการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ได้มีในมติให้มาเซ็นสัญญาด้วย ก็เป็นการลงนามโดยพลการหรือไม่ อันนี้ก็เป็นประเด็นที่น่าสงสัยว่าสัญญานี้เป็นโมฆะตั้งแต่เริ่มต้น แต่หลังจากทำสัญญาแล้วอะไรเกิดขึ้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่ทำอะไรครับ ในสมัยต่อมา ท่านวินัย สมพงษ์ ก็เข้ามาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ก็เรียก บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด มาเจรจาเร่งรัดให้ทำงาน ปรากฏว่าการเจรจาครั้งนั้นเขาก็ตัดสินใจทำครับ ตอกเสาเข็ม หล่อพิพิธภัณฑ์ตอม่อที่ให้คนไทยเห็นทั่วทั้งประเทศเป็นเสาคาอยู่อย่างนั้น หลังจากนั้นปรากฏว่าท่านวินัย สมพงษ์ ก็ออกจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ก็เป็น ครม. ชุดอื่นมาทำงานแทน บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็หยุดครับ ครม. หลายชุดก็มีการเร่งรัดให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ทำงาน แต่ก็ไม่ทำงานครับ ดังนั้นตั้งแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ที่เซ็นสัญญาก็ไม่ได้ทำอะไรมาก เพียงแต่หล่อตอม่อ หล่อเสาขึ้นเท่านั้น แล้วก็หยุดไป เพราะเบื้องลึกเป็นอย่างไรผมคิดว่าทุกคนก็รู้ว่าไม่คุ้มค่าการลงทุน ดังนั้นต่อมา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ ครม. ก็มีมติว่าต้องบอกเลิกสัญญา บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยให้เหตุผลว่าบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ผิดสัญญาข้อ ๒๗ ครับ และหลังจากนั้น วันที่ ๑๔ ตุลาคม ก็ตั้งกรรมการพิจารณาการบอกเลิกสัญญา ก็พอดีครับพอตั้งกรรมการเสร็จ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ มีการเปลี่ยนรัฐบาลอีก พอเปลี่ยนรัฐบาลใหม่ รัฐมนตรีคมนาคมคนใหม่ก็ยื่นเข้า ครม. อีกครั้งว่ายืนยันการบอกเลิกสัญญาตามการผิดสัญญาของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ข้อ ๒๗ ดังนั้น ครม. มีมติย้ำอีกครั้งหนึ่งว่าผิดสัญญา ข้อ ๒๗ เมื่อ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ปรากฏว่าช่วงนั้นก็มีการล็อบบี (Lobby) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ผลักดันให้มีการเปลี่ยนเหตุในการบอกเลิกสัญญาเป็นบอกเลิกสัญญาตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต่อมา ครม. มีมติกลับอีกที วันที่ ๒๐ มกราคม ครม. ก็มีมติให้บอกเลิกสัญญาตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หลังจากนั้นวันที่ ๒๗ กระทรวงคมนาคมก็แจ้งยกเลิกสัญญากับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด คราวนี้มีประเด็นที่ต่างกัน ๒ ประเด็น ผมขออนุญาตที่จะยกมาว่าการบอกเลิกโดยการแจ้งว่าเขาผิดสัญญา ข้อ ๒๗ กับแจ้งบอกเลิกสัญญาตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่างกันอย่างไร ข้อแรก การบอกเลิกสัญญาว่าบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ผิดสัญญา ข้อ ๒๗ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ต้องรับผิดชอบต่อภาครัฐฝ่ายเดียวครับ เพราะเขาเป็นฝ่ายผิดสัญญา บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะเรียกค่าเสียหายจากรัฐไม่ได้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะเรียกค่าใช้จ่ายงบอื่นที่จ่ายไปแล้วก็ไม่ได้ อันนี้คือจุดสำคัญอยู่ที่จุดนี้ ส่วนการบอกเลิกด้วยเหตุกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คู่สัญญาทั้ง ๒ ฝ่าย จะกลับคืนสู่สถานะเดิมเหมือนก่อนมาเซ็นสัญญา ดังนั้นผลประโยชน์ที่รัฐได้ต้องส่งคืนให้บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ดังนั้นตรงนี้ล่ะครับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็สามารถจะเกิดประเด็นในการฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายคืนมาได้จากรัฐ เช่นเดียวกันครับ ผลประโยชน์ที่ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับ ก็ต้องคืนให้รัฐ ซึ่งอันนี้ก็ไม่มีประเด็นอะไรมาก จะเห็นข้อแตกต่างกัน แต่คำถามคือถ้ามันแตกต่างกันแบบนี้แล้วทำไม ครม. จึงเปลี่ยนเหตุในการบอกเลิกสัญญา อันนี้เป็นสิ่งที่รัฐบาลปัจจุบันต้องดำเนินการต่อ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ต่อไปก็คือหลังจากที่ได้มีการบอกเลิกสัญญาไปแล้ว บอกเลิกสัญญาในวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ ที่จริงแล้วบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ต้องเรียกร้องทันทีภายในเดือน ๒ เดือน ๓ เดือน ปรากฏว่าไม่เรียกร้องครับ ผมคาดว่า ณ วันนั้นเขาอาจจะคิดว่าจบไปแล้ว ปรากฏว่าหลังจากนั้นเกือบ ๗ ปี วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงยื่นหนังสือต่ออนุญาโตตุลาการเรียกร้องค่าเสียหาย ๑๔,๗๐๐ ล้านบาท ซึ่งก็มีประเด็นว่าอายุความตาม พ.ร.บ. ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ กำหนดชัดเจนว่าอายุความ ๑ ปีนับจากวันที่รู้หรือควรรู้ อันนี้ก็เป็นประเด็นที่อนุญาโตตุลาการต้องพิจารณา หลังจากที่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นไป ๔ ปี ปี ๒๕๕๑ อนุญาโตตุลาการก็ชี้ขาดคดีออกมาว่าอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับข้อเสนอและอายุความ ๑๐ ปี และตัดสินให้รัฐต้องจ่ายค่าเสียหาย ๙,๐๐๐ ล้านบาท ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้สืบคดีเลยว่าเสียหายเท่าไรแน่นอน ต่อมาพอเกิดตัดสินอย่างนี้ปั๊บ ปี ๒๕๕๒ รัฐบาลก็ฟ้องศาลปกครองกลางให้ถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ หลังจากนั้นศาลปกครองกลางก็ได้มีคำพิพากษาเมื่อมีนาคม ๒๕๕๗ คือหลังจากที่รัฐยื่นเข้าสู่ศาลปกครองกลาง ๕ ปี ก็มีคำตัดสินว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะอายุความ ๑ ปี พอตัดสินในเดือนมีนาคม ปี ๒๕๕๗ ปั๊บเดือนเมษายนเดือนถัดไป บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็ยื่นคำอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด หลังจากนั้นอีก ๕ ปีศาลปกครองสูงสุดก็ได้พิพากษาว่ารัฐต้องจ่ายเงินให้ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท นี่ก็คือจะจบลงว่าเป็นตำนานอภิมหาค่าโง่ที่บัดซบที่สุดของประเทศไทย เพราะว่าเขาผิดสัญญาแน่นอน เขาไม่ก่อสร้างแน่นอน เพียงแต่เราบอกเลิกสัญญาให้ถูกต้อง ให้รัฐไม่ต้องเสียหาย แต่ทำไมเกิดเป็นแบบนี้ได้ ดังนั้นผมมีข้อเสนอต่อท่านนายกรัฐมนตรีว่า ข้อ ๑ ท่านต้องดำเนินการสอบสวนขยายผลข้อเท็จจริงทั้งหมดที่อาจจะทำให้เกิดการทุจริตมิชอบของผู้เกี่ยวข้อง ผมเสนอครับ ตั้งอาจารย์วิชา มหาคุณ มาเป็นหัวหน้าคณะทำงานดำเนินการสอบย้อนหลังเลย ข้อ ๒ ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิดในประเด็นนี้ แล้วก็ดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำผิดคือบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ข้อ ๓ ยื่นเรื่องต่อศาลปกครองสูงสุดใหม่ด้วยข้อมูลใหม่ที่หามาได้ทั้งหมด ยื่นให้ศาลปกครองสูงสุดใหม่เพื่อที่จะพิจารณาตัดสินใหม่ว่าประเทศไทยไม่ควรจะผิดในเรื่องนี้ ข้อต่อไปก็คือการแก้ไข พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ ซึ่งก็มี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การยื่นญัตติ แล้วก็ยื่น พ.ร.บ. ที่จะแก้ไขในสภารอคิวอยู่ ข้อ ๕ แก้ไข พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๖ ปรับปรุงการทำงานของสำนักงานเลขาธิการ ครม. อันนี้เป็นข้อเสนอต่อท่านนายกรัฐมนตรี ผมก็เสนอต่อไปว่าบุคคลที่ควรจะติดตามมาสอบสวน ท่านนายกรัฐมนตรีต้องเสนอตั้งคณะกรรมการมาสอบสวน คนแรกคือเลขานุการของรัฐมนตรีมนตรี พงษ์พานิช เพราะรัฐมนตรีเสียชีวิตไปแล้ว เอาเลขานุการมาสอบสวนว่าคุณทำโครงการตอนแรกทำไมรวดเร็วมาก ทำอะไร อย่างไร มีการฮั้วกันอย่างไร ข้อ ๒ คณะกรรมการดำเนินโครงการโฮปเวลล์ เมื่อ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๒ เรียกกรรมการนี้มาสอบ ข้อ ๓ เจ้าหน้าที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ที่รับจดทะเบียน บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ว่าจดทะเบียนได้อย่างถูกต้อง กรณีนี้มีชื่อครับ นางพิมลวรรณ คชเดช และคณะ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านระวี หมดเวลาแล้วนะครับ

นายระวี มาศฉมาดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กำลังจะจบแล้วครับท่านประธาน ขออนุญาตอีกนิดเดียวครับ ต่อไปก็ควรจะเรียกผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทยในช่วงปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔ และปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑ ต่อไปก็คือเชิญคณะกรรมการบอกเลิกสัญญา ครม. ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๔ มาสอบถามว่าเพราะอะไรจึงมีการเปลี่ยนเหตุของการบอกเลิกสัญญาและกลายเป็นค่าโง่ ต่อไปคือต้องเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ปี ๒๕๔๐ ผู้เซ็นสัญญาบอกเลิกสัญญา แล้วก็สำคัญคือรัฐมนตรีช่วยว่าการครับ ผู้ที่เป็นชนวนเปลี่ยนเหตุในการบอกเลิกสัญญา ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อ ๘ เลขานุการคณะกรรมการคือคุณทวีศักดิ์ กองแพง จะต้องเชิญมาให้ข้อมูลว่าเพราะอะไรถึงได้มีการเปลี่ยน แล้วก็ผู้แทนอัยการสูงสุดผู้ที่เป็นคนโทรศัพท์บอกคุณทวีศักดิ์ที่เปลี่ยนเหตุ ก็ต้องเรียกมาสอบครับ สุดท้ายนะครับ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและปลัดกระทรวงพาณิชย์ ว่าเหตุใดจึงยืนยันว่าการจดทะเบียนของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด วันที่ ๕ พ.ย. ๒๕๓๓ ถูกกฎหมาย ถูกจริงหรือไม่ ผมขออนุญาตจบเพียงเท่านี้ครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับท่านสมาชิกโปรดรักษาเวลาด้วยนะครับ และท่านประธานชวนก็ได้กำชับไว้แล้วครับ ต่อไปเชิญท่านวีระกรครับ

นายวีระกร คำประกอบ (นครสวรรค์) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิก ผม วีระกร คำประกอบ พรรคพลังประชารัฐ จากจังหวัดนครสวรรค์ ท่านประธานที่เคารพครับ ได้ฟังการรายงานของท่านคณะกรรมาธิการการกฎหมายการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ทำให้มีความรู้สึกว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นที่จะต้องรื้อฟื้นใหม่ทั้งหมดนะครับ โดยเฉพาะสิ่งที่ท่านพีระพันธุ์ ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม ท่านได้ชี้แจงไว้ละเอียดมากเลย จนทำให้มองเห็นถึงผู้ที่อยู่เบื้องหลัง ผมเองเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่สมัยปี ๒๕๓๒ แล้วก็รู้เรื่องพอสมควรว่าในขณะนั้นท่านนายกรัฐมนตรีคือท่านชาติชาย ชุณหะวัณ ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมชื่อ มนตรี พงษ์พานิช ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม เสียชีวิตแล้วทั้งคู่นะครับ แต่ว่าเรื่องราวผมก็ได้รับฟังจากเพื่อน ๆ ที่เป็นอัยการอยู่ในสำนักงานอัยการสูงสุดที่ทำสัญญาเรื่องนี้ บอกมันไม่ชอบมาพากลตั้งแต่ตอนนั้นแล้ว ทั้งตัวท่านนายกรัฐมนตรีสมัยนั้นและกระทรวงคมนาคมสมัยนั้นก็มีการติดต่อกับอัยการตลอดเวลา ซึ่งจะติดต่อเรื่องใดผมก็จะไม่พูดถึง แต่ว่าพอจะมองเห็นได้ว่าผิดธรรมชาติมาโดยตลอด ตั้งแต่มติ ครม. ที่ให้ก็ให้แค่ ๑๓ กิโลเมตร แล้วก็เป็นเรื่องของการทำทางรถไฟยกระดับเท่านั้นเอง แต่ก็กลับเป็นว่าเปลี่ยนมาเป็น ๖๓.๓ กิโลเมตร มีทั้งรถไฟ มีทั้งรถไฟชุมชน มีทั้งทางยกระดับ เปลี่ยนไปหมดเลย อันนั้นก็ผิดตั้งแต่เบื้องต้นแล้วว่า ครม. สมัยนั้นก็แก้ไขอะไรต่าง ๆ จนผิดพลาดมาโดยตลอด หรือแม้กระทั่งการที่ ครม. อนุญาตให้บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) มีสิทธิในการทำสัญญา ได้รับเลือก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในการทำสัญญา ทั้ง ๆ ที่มีบริษัทเดียวที่ยื่นมาก็ทำได้ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) และบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทต่างด้าวก็สามารถมาทำสัญญาได้ทั้ง ๆ ที่ก็ผิดหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘๑ ก็ทำได้ ผิดมาโดยตลอด ฟังแล้วน่าเศร้าใจว่าประเทศไทยมีคนที่เห็นแก่ได้ และสามารถที่จะทำผิดกฎหมายได้ในทุกระดับ ประเทศไทยนี่น่าอนาถใจนะท่านประธานครับ เพียงคนไม่กี่คนแต่ก็ทำให้เรามีความรู้สึกว่าเราต้องมาเสียเงิน ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท ล่าสุดตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒ ให้จ่ายเงินให้บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งทั้งหมดทั้งสิ้นเป็นเรื่องที่แปลกประหลาดและพิสดารมาก ทั้งที่เห็นอยู่ว่ามันผิดกันมาเป็นขั้น ๆ ทำผิดกันมาจนกระทั่งแทบจะทุกกระทรวงเกี่ยวข้องหมดเลยครับ แทบจะทุกหน่วยงานเกี่ยวข้องหมด ที่เอื้อให้กับการทำสัญญาที่ผิดรูปผิดร่าง และวิปริตเช่นนี้ ประเทศไทยต้องเสียเงินมากมายตามคำพิพากษา จะจริงหรือไม่จริงก็ไม่รู้ แต่ว่าผมก็ยังนึกว่าถ้ามีคนทำผิด ทำทุจริตสักคนหนึ่งก็ยังพอมองเห็นว่าเป็นเรื่องที่บกพร่องกันได้ หรือว่าเป็นความชั่วเฉพาะตัว แต่นี่ชั่วทุกระดับเลยครับท่านประธาน ความชั่วทุกระดับไปจนถึง อย่าให้พูดเลยเดี๋ยวจะโดนฟ้อง แต่อะไรกันขนาดนี้ท่านประธาน ----------

- ๕๔/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านประธานฟังผมพูดนี่ท่านก็คงจะอเนจอนาถใจเหมือนกันนะครับ และยิ่งถ้าฟังท่านพีระพันธุ์ชี้แจงตั้งแต่ต้นมาจนถึงจบเมื่อสักครู่นี้ ผมนี่จดทุกตัวอักษรที่ท่านพูดนะครับ พยายามที่จะทำความเข้าใจว่าอาจจะเกิดขึ้นเพราะคนชั่วบางคน แต่เมื่อมาเห็นแล้วนี่ความชั่วนี้เกิดทุกระดับตั้งแต่ระดับหัวหน้าคณะรัฐบาล ระดับรัฐมนตรี ระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการ ระดับการรถไฟแห่งประเทศไทย ระดับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าของกระทรวงพาณิชย์ที่รับจดทะเบียนมิถูกต้อง ไปจนถึงเรื่องของอนุญาโตตุลาการ เรื่องของศาล แม้แต่ศาลปกครองและศาลปกครองสูงสุด ผิดทุกระดับเลยครับท่านประธาน มีการทุจริตทุกระดับ สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะให้ท่านประธานที่ได้ศึกษาปัญหาเรื่องนี้ได้เปิดเผยต่อเราสักนิดหนึ่ง ท่านพูดถึงเรื่องของ ครม. ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ อันมีท่านชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี มีท่านมนตรี พงษ์พานิช เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม อันนั้นผมเข้าใจ แต่สิ่งที่ท่านพูดตอนหนึ่งที่ว่ามีบุคคลที่อยู่เบื้องหลังการถ่ายทำนี้ไม่กี่คน ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ ถึงปัจจุบัน ท่านประธานครับตรงนี้ผมสงสัย และผมอยากให้ประธานคณะกรรมาธิการหรือท่านที่เป็นประธานในการศึกษาเรื่องนี้ต้องเปิดเผยในที่ประชุม ครม. อันศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้เพื่อที่จะจารึกว่าคนไหนที่จะต้องทำให้ประเทศไทยสูญเสียเงินขนาดนี้ คนไหนที่สามารถบงการได้ตั้งแต่ต้นจนจบนี่ ซึ่งส่วนใหญ่ตายกันไปหมดแล้วนะครับ แต่ยังคงหลงเหลืออยู่คนนี้ที่ยังหลงเหลืออยู่อยากรู้จริง ๆ ครับ อยากจะให้พี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศได้รับทราบชื่อบุคคลผู้นี้จริง ๆ ว่าคือใคร ขอบคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านอันวาร์ สาและ และตามด้วยท่านสงวน พงษ์มณี นะครับ เชิญครับ

นายอันวาร์ สาและ (ปัตตานี) : เรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายอันวาร์ สาและ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี พรรคประชาธิปัตย์ ผมคิดว่าอย่างที่ท่านผู้อภิปรายก่อนหน้าผมได้อภิปราย งานนี้คงมีคนชั่วจริง ๆ ครับ เพราะถ้าไม่ชั่วจริงก็คงไม่ทำให้เกิดค่าเสียหายจำนวนมหาศาลขนาดนี้ครับ ท่านประธานครับ เรื่องที่ผมแปลกใจกับประเด็นนี้ก็คือว่ามันเป็นข่าวมานานมาก และเป็นคดีที่เกิดขึ้นมาแล้ว ๓๐ ปี แต่นั่นไม่เป็นไรหรอกครับท่านประธาน ผมไม่คิดว่าจะย้อนหลังตรงนั้น คิดว่าหลังจากนี้ไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เราจะต้องเดินไปอย่างไรที่ประเทศไม่เสียหาย ในภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ ท่านประธานครับ ผมเองเป็นคนหนึ่งที่ตอนที่รัฐบาลมีมติพิจารณาในเรื่องของการซื้อเรือดำน้ำ และเป็นคนหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับการซื้อเรือดำน้ำ และผมก็ยกเคส (Case) ของเหมืองทองอัครา ซึ่งกำลังสู้ความอยู่ว่าสิ่งเหล่านี้อันนั้นไม่เป็นไรหรอกครับยังสู้คดีกันอยู่ แต่เรื่องที่จบแล้ว ที่สู้คดีกันจนจบที่เห็นไปตามข่าวคือเรื่องของโฮปเวลล์นี่แหละครับ เพราะว่าผลการพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด คือรัฐต้องจ่ายและถึงที่สุดแล้วเหมือนคำพิพากษาของศาลฎีกา ฝ่ายรัฐจะต้องจ่ายที่เขาเรียกร้องก็คือ ๒.๔ หมื่นล้านบาท นี่เป็นจำนวนเงินที่มาก และคำพิพากษาอันนี้ศาลปกครองสูงสุดก็ได้ชี้ขาดว่าตัวเลขนี้เราก็ต้องจ่ายพูดตรง ๆ ครับ แต่ทีนี้ไม่นับเงินก้อน มีดอกเบี้ยที่เดินอยู่ด้วยครับท่านประธาน ดอกเบี้ยที่เดินที่เกิดขึ้นนี่เท่าที่ผมอ่านตามที่กระแสข่าวที่รายงานก็คือรู้สึกตัวเลขจะประมาณ ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท ต่อวัน เพราะฉะนั้นผมก็คิดว่าสิ่งที่รัฐบาลควรจะต้องทำก็คือว่า ทำอย่างไรที่จะต้องหยุดจำนวนเงินก้อนนี้ให้ได้ ----------

- ๕๕/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของดอกเบี้ยที่เดินอยู่ทุกวัน ผมคิดว่าถ้าหยุดดอกเบี้ยตรงนี้ได้ เพราะว่าอย่างที่ผมพูดเมื่อสักครู่นี้เป็นคำพิพากษาสิ้นสุดของศาลแล้วว่าเราจะต้องชำระ เรามีทางอื่นนอกเหนือจากนี้ได้อีกไหมครับ ผมว่าที่ท่านกรรมาธิการพีระพันธุ์ได้ชี้แจงมา ผมก็ได้รู้รายละเอียดค่อนข้างจะลึกซึ้งแต่ก็สับสนไปด้วยในตัวครับ ท่านลองคิดดูว่าในกรณีของผู้ที่เขาชนะคดีแต่ปรากฏว่าวันนี้สิ่งที่แปลกมากว่าเขาไม่ได้เรียกร้องที่จะรีบบังคับคดี ซึ่งเหตุผลผมก็ไม่ทราบได้ว่าเขาเป็นเพราะอะไร อาจจะประเด็นหนึ่งไม่แน่ใจว่าจะมีการคุกคามหรือไม่ หรืออาจจะคิดว่าตัวเขาไม่ได้เสียหาย ปล่อยเวลาไปเรื่อย ๆ ตัวเลขไม่ได้หายครับ ก็นับเป็นดอกเบี้ยเพิ่มไปเรื่อย ๆ จำนวนเพิ่ม วันเพิ่ม ตัวเลขนี้ก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ หรือจะเป็นประเด็นนี้หรือเปล่าเขาถึงไม่กระตือรือร้นในการที่จะบังคับคดีตรงนี้ ผมคิดว่าเงินก้อนนี้เป็นสิ่งที่สำคัญต่อประเทศเราตอนนี้มาก เพราะในภาวะเศรษฐกิจอย่างนี้สิ่งที่เราต้องการคือเม็ดเงินที่จะทำให้พี่น้องประชาชนได้อยู่ดีกินดี แล้วก็เกิดความเชื่อมั่นในการลงทุน แต่เหตุที่เกิดวันนี้ผมตั้งข้อสงสัยอย่างหนึ่งว่าเมื่อมีคำตัดสินอย่างนี้ แล้วปรากฏว่าวันนี้เราไม่ได้มีการรีบชำระและดอกเบี้ยเดินไปเรื่อย ๆ ในขณะเดียวกันคนที่เป็นนักลงทุนต่างประเทศเขาจะมองอย่างไรในพื้นที่ตรงนี้ เพราะว่าอะไรครับ บริษัทนี้เป็นบริษัทที่ชนะคดี แต่วันนี้ก็ยังไม่มีผลต่อทางคดีที่เขาจะได้รับชำระตรงนั้น ผมคิดของผมเองว่าถ้าเป็นนักลงทุนที่ประเทศอื่นเขาคิดว่าถ้าเขาลงทุนแล้วเกิดข้อพิพาทในบ้านเรา ถ้าเคส (Case) ของเขาเกิดในกรณีอย่างนี้ถามว่าจะมีใครกล้ามาลงทุนในประเทศเราครับ อันนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งผมคิดว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นในกรณีของท่านนายกรัฐมนตรีเป็นผู้สร้างมา แต่ท่านนายกรัฐมนตรีต้องรับเรื่องนี้ ผมคิดว่าท่านนายกรัฐมนตรีอันนี้ก็จะเป็นผลงานของท่านอีกเรื่องหนึ่ง วันนี้หยุดรายจ่ายตรงนี้เลือดไหลเรื่อย ๆ วันละ ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาทต่อวัน ไปเรื่อย ๆ ปีหนึ่ง ณ วันนี้จนถึงวันที่เขาพิพากษา เราเสียไปแล้ว ๑,๐๐๐ กว่าล้านบาทนะครับ ถ้าเราได้หยุดตรงนี้ ซึ่งท่านจะไปเจรจาอย่างไรสุดแล้วแต่นะครับ ให้เงินก้อนนี้หยุดแล้วก็ไม่ต้องรับภาระเพิ่มไปจากนี้ ผมก็คิดว่าเป็นทางหนึ่งที่รัฐบาลควรจะทำ แล้วก็เป็นผลงานที่รัฐบาลสามารถพูดว่าเงินก้อนนี้รัฐบาลได้รักษาผลประโยชน์ของภาษีพี่น้องประชาชนได้ ผมก็แปลกใจว่าท่านกรรมาธิการพีระพันธุ์ก็ต้องบอกว่าท่านเคยอยู่พรรคเดียวกับผมแล้วก็เป็นคนที่ผมนับถือ แต่ท่านครับวันนี้ผมสับสนมากเรื่องนี้ว่ากรณีท่านพีระพันธุ์ก็เคยเป็นอดีตของศาล และข้อมูล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ท่านได้พูดไป ผมเองไม่ได้จบทางกฎหมายหรอก แต่ถ้าสมมติว่าในกรณีของท่านผมดูแล้วเหมือนกับว่าผมไม่สามารถที่จะว่าคำพิพากษาตกลงเราจะเอากันอย่างไรดีครับ และถ้าท่านมีความรู้สึกอย่างนี้แล้ว พวกเราทั้งหมดที่เป็น ส.ส. ผมคิดว่าผมมีความรู้น้อยด้อยกว่าท่านแน่นอนครับ เรื่องเหล่านี้เราจะวางตัวอย่างไร และค่าเสียหายที่เพิ่มขึ้นทุกวันนี่ ต้องมีคนรับผิดชอบหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบครับ อันนี้ก็เป็นคำถามที่ผมถามท่านนะครับ และผมคิดว่าขอให้ท่านนายกรัฐมนตรีรีบเถอะเรื่องนี้ ท่านไม่ได้ทำ แต่ถ้าสมมติว่าท่านยังปล่อยปละ อันนี้อาจจะเป็นผลงานชิ้นโบว์ดำของรัฐบาลได้นะครับ ขอบคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านสงวน พงษ์มณี ตามด้วยท่านพิสิฐ ลี้อาธรรม เชิญครับ

- ๕๖/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสงวน พงษ์มณี (ลำพูน) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม สงวน พงษ์มณี พรรคเพื่อไทย จังหวัดลำพูน เขต ๑ ผมตามเรื่องนี้มานานมาก แล้วก็เพิ่งมาเข้าใจอย่างถ่องแท้เมื่อทางคณะกรรมาธิการได้ให้ท่านอาจารย์พีระพันธุ์มาพูดโดยละเอียด ผมเองไม่คิดอยากจะพูดอะไรในเรื่องนี้เพราะว่ารู้สึกตัวเองมีความรู้น้อย แต่ว่ามีหลายเรื่องที่ผมอยากจะพูดต่อสภาแห่งนี้ผ่านท่านประธานไปว่า วันนี้ถึงเวลาแล้วหรือยังที่เราจะสังคายนาเรื่องของกฎหมายต่าง ๆ ที่มันย้อนแย้งกันตลอดเวลา ถ้าวันนี้มีผู้กล่าวว่าคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นก็ผิด ศาลปกครองสูงสุดก็ยังใช้ไม่ได้ต้องโต้แย้งโดยระบบอื่น เนื่องจากว่ามันผิดมาแต่ต้น จากข้อมูลตรงนี้นับจากวันนี้ไป นานไป ๑ วัน คือ ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท ที่รัฐต้องเสียให้เขา ตัวนี้เป็นเรื่องหนึ่งที่ต้องมีการเจรจากันหรือไม่สำหรับคนที่รับผิดชอบเรื่องต่อไปครับ ทุกอย่างดูเหมือนว่าผ่าน ครม.ตลอดตั้งแต่ต้น แต่มาวันนี้เราบอกว่ามันไม่ใช่ ข้อตกลงนี้ผิดจากที่ ครม. ก็แสดงว่าองคาพยพของรัฐไทยก็ทำผิดร่วมกันมาแต่ต้น ทำไม ครม. บอกว่าคุณทำไม่ถูก ทำไมไม่โต้แย้งตั้งแต่ตอนแรก ตั้งแต่ทำงานครั้งแรก อนุมัติเท่านั้นข้อเท่านี้ข้อแต่ไปทำเกิน หรืออยู่ ๆ ก็มีการรถไฟแห่งประเทศไทยเข้ามาร่วมทำเปิดเผย ไม่ได้ทำแบบลับ ๆ ล่อ ๆ มีหลักฐานมีอะไร ถ้าสมมุติเรายุติว่าเราไม่ต้องใช้เพราะเขาผิดกฎหมายมาแต่ต้น ความน่าเชื่อถือของรัฐเราจะอยู่ตรงไหน การลงทุนเดี๋ยวนี้ลงทุนกันไม่มีขอบเขต ไม่มีเขตของประเทศแล้วครับ ลงทุนกันไปทั่วหมดแล้ว แล้วเขาก็ระมัดระวังเรื่องข้อกฎหมายเหมือนกันหมด ผมพูดประเด็นนี้ทำไม ผมอยากให้ปัจจุบันนี้ ครม. มติของท่านเป็นสิ่งที่องคาพยพของรัฐต้องปฏิบัติตาม ยิ่งตอนนี้เราเป็นรัฐราชการยิ่งต้องปฏิบัติตามหมดเลย บ่อยครั้งมากครับ ต้องขอเอ่ยชื่อ ท่านอาจารย์พีระพันธุ์ครับที่ผมเจ็บปวดเพราะเราบริหารประเทศโดยความเห็นทางกฎหมายของฝ่ายกฎหมายรัฐบาลไม่ได้เอาสารบัญญัติของกฎหมายมาบริหารประเทศ วันนี้ผมฟังดูแล้วเหมือนกับว่าตอนนั้นใช้ความเห็นของคนนอก ครม. ไปทำ และ ครม. ก็รู้แต่ไม่ทำอะไรเลย วันนี้พอเราแพ้เราบอกว่าเราไม่ยอมรับ อันนี้เป็นประเด็นที่ ๒ ประเด็นที่ ๓ ผมได้รับฟังหรือว่าผมฟังผิดเหมือนกับว่าแนวทางปฏิบัติของศาลปกครองสูงสุดที่นับอายุความเป็นแนวทางที่ผ่านการประชุมใหญ่ของศาลปกครองมา ถ้าตรงนั้นใช้ไม่ได้ผมว่าหนักนะครับ หนักมาก เพราะว่าศาลฎีกาล่าสุดก็มีแนวทางสำหรับการรับฟ้องหน่วยงาน ๆ หนึ่งขึ้นมาว่าถ้ากระบวนการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สอบสวนไม่ชอบรับฟ้องได้ เป็นแนวทางครับ เหมือนผมกำลังถามตัวเองว่าศาลเคยวางว่าถ้ายึดอำนาจมาแล้วเป็นรัฏฐาธิปัตย์ ผมก็ดูว่าทำไมศาลมีแนวทางอย่างนี้ ก็ไปปรากฏว่าคำพิพากษานี้หรือแนวทางนี้เกิดขึ้นในชั้นที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญฉบับนั้นบอกว่า อำนาจอธิปไตยมาจากประชาชนหรือมาจากปวงชน คือเป็นของที่ใครยึดมาได้ มาจากประชาชนได้คนนั้นก็เป็นรัฏฐาธิปัตย์ พอมาวันนี้ถ้าผมจะโต้แย้งเรื่องนี้ผมก็บอกว่าเดี๋ยวนี้อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน เพราะฉะนั้นใครยึดอำนาจมาก็ไม่ได้ รถนั้นเป็นรถของผมใครเอาไปก็ยังเป็นรถของผมอยู่เหมือนเดิมนี่คือแนวทางที่วางไว้โดยศาล ซึ่งต้องมีการประชุมกันแล้วและมีตัวกำหนดออกมา ในประเด็นนี้ผมคิดว่าเป็นไปได้ไหมครับ เราตรวจสอบกฎหมายและขอเสนอแก้กฎหมายในสมัยของพวกเรา วันนี้ผมก็ไปร่างเพิ่งเสร็จ ร่างเกี่ยวกับกรณีของศาลปกครองเรื่องการให้อำนาจในการให้เบี้ยเลี้ยง ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ให้ค่าประชุมของศาลปกครองสูงสุดฟังมาศาลปกครองให้แนวทางอะไรหลายอย่าง ผมเห็นอนาคตว่าเขาใช้ระบบไต่สวนในการพิจารณาคดีก็ดีใจอย่างหนึ่งว่าอย่างนี้มันก็ดีขึ้น และผมก็ยกตัวอย่างให้เห็นว่าศาลปกครองวันนี้ กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางถูกสั่งให้ออกหมดเลยตอนนี้คืนสิทธิให้หมดเพราะผมเห็นว่าศาลปกครองก็ให้ความเป็นธรรม กรณีของท้องถิ่นที่จังหวัดลำปางก็เหมือนกัน ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาว่าผู้ว่าราชการจังหวัดผิด ผมพูดเรื่องนี้มันเกี่ยวกับเรื่องที่ท่านกำลังนำเสนอไหม มันเกี่ยวครับ ผมคิดว่าศาลทุกศาลมีแนวทางของตัวเองอย่างชัดเจน ในเรื่องนี้ถ้าหากว่าเราบอกว่าแนวทางนี้ไม่ถูกเราจะแก้ทำได้ครับ เพราะเราเป็นผู้บัญญัติกฎหมาย เป็นผู้ตรากฎหมาย แต่ว่าเรื่องที่ผ่านมาเราจะแก้ย้อนหลังได้หรือ และแก้นี่บอกว่าศาลได้รับฟ้องเพราะไม่ได้เป็นบริษัทมาแต่ต้น เรื่องนี้ใครผิดคนฟ้องก็ต้องผิด ครม. ตอนนั้นก็ต้องผิด ผิดด้วยกันหมด เหมือนการบุกรุกป่า ไปไล่รื้อไล่อะไรเขาเขาไม่ได้เสกมาเหมือนลิเกนี่ พอบุกรุกวันนี้พรุ่งนี้เป็นโครงสร้างเต็มไปหมดเลย ก็มีกระบวนการทำมาอย่างเปิดเผยพอวันนี้ว่าทุบ ให้ไปทุบเลย นี่คือวิธีการบังคับใช้กฎหมายของรัฐไทยที่ถูกต้องอย่างนั้นหรือ ผมพูดทั้งหมดนี่นะครับ ผมศึกษารายละเอียดอย่างมากที่เหมือนกับท่านอันวาร์ต้องขออนุญาตเอ่ยชื่อท่าน เพราะเราศึกษาเรื่องนี้มาด้วยกันพอสมควร ไม่จำเป็นอีกแล้วเพราะว่าผมดีใจที่ท่านอาจารย์พีระพันธุ์ซึ่งผมเคารพท่านมาก แล้วก็ท่านได้อธิบายเห็นชัดเจนมาก แต่ที่ผมต้องลุกขึ้นมาพูดและขออนุญาตพูดเพียง ๒ ประเด็นเท่านั้น ประเด็นแรก ท่านประธานครับ ผมขอบคุณท่านประธานชวน และท่านประธานทุกท่านที่กรุณาเอาเรื่องของการรับทราบมาเป็นภารกิจของเรา และที่กรุณาผลักดันให้คณะกรรมาธิการสามัญและวิสามัญนำเรื่องมารายงานต่อสภาซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้น ผมคิดว่ามากกว่าสภาก่อน ๆ ที่ผมอยู่ ท่านครับ นี่ท่านทำดีอยู่แล้วก็ทำต่อไป แต่ที่ผมจะถามกับท่านว่าและคำตัดสินที่ว่านี้ ณ วันนี้เรามีสิทธิที่จะเสนอบอกว่าเราไม่เห็นด้วย มีกระบวนการต่อสู้และผลของมันเราจะรอให้ ๒,๔๐๐,๐๐๐ ต่อวัน ๒,๔๐๐,๐๐๐ ต่อวัน ปีหนึ่ง ๘๗๐ กว่าล้านบาท ตัวนี้ใครจะต้องรับผิดชอบดำเนินการ ผมเห็นว่ากระทรวงคมนาคมต้องไปเจรจาต้องไปคุยก่อนเอาอย่างไรจะจบโดยการเจรจาหรือว่าเราจะหาทางไม่ใช้หนี้เขาเลยเพื่อให้เราเป็นที่ยอมรับของคนทั้งโลกในการลงทุนอย่างนั้นหรือ นี่เป็นคำถามจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบ้าน ๆ แบบผมนี่ครับ ไม่มีความรู้อะไรมาก ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ก่อนอื่นก็ขอขอบคุณท่านกรรมาธิการนะครับ โดยเฉพาะท่านประธานอนุกรรมาธิการที่ได้มีการศึกษาเรื่องนี้อย่างละเอียดทำให้เราได้เห็นภาพต่าง ๆ อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านของกฎหมาย ผมก็อยากจะขออนุญาตให้ข้อมูลในมุมมองที่ผมได้เคยสัมผัสมานะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนรุ่นหลังที่อาจจะเกิดไม่ทัน เพราะเรื่องนี้เกิดมาแล้วร่วม ๓๑ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ ปี ๒๕๓๓ นะครับ ในช่วงนั้นก็เป็นช่วงที่เศรษฐกิจไทยเฟื่องฟูมาก เราก็อยากที่จะเป็นเสือตัวที่ ๕ พยายามจะเปิดเสรีต่าง ๆ แล้วก็การลงทุนก็ไหลมาเทมาอย่างมากมาย เพราะฉะนั้นเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วก็มีผลอย่างมากมายทั้งในเรื่องของปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของปัญหาความเป็นอยู่ของผู้คนนะครับ ในกรุงเทพมหานครนี่ ปัญหารถติดรุนแรงมากในช่วงนั้น ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นการที่กระทรวงคมนาคมเห็นโอกาสตรงนี้ในการที่จะแก้ปัญหาของการขนส่ง ปัญหารถติด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของรถไฟเหล่านี้ก็ดีหรือทางด่วน ซึ่งช่วงนั้นก็ต้องยอมรับว่าทุกอย่างก็เป็นไปด้วยความรีบร้อน รวมไปถึงโครงการสื่อสารด้วยโทรศัพท์ ๓ ล้านเลขหมาย วิธีการต่าง ๆ อย่างที่ท่านประธานอนุกรรมาธิการ ประทานโทษขอเอ่ยนามนะครับ ท่านพีระพันธุ์ ได้กล่าวนี่ถูกต้องครับ ได้มีการให้โครงการต่าง ๆ เหล่านี้เกิดอย่างไม่ค่อยถูกต้อง เป็นที่มาของความไม่พอใจของประชาชน มีการกล่าวกันว่าเป็นการให้โครงการที่เรียกว่าอภิมหาโพรเจกต์ (Project) ต่าง ๆ มากมาย เป็นความรู้สึกของประชาชนว่ามีการคอร์รัปชันเกิดขึ้นในช่วงนั้น และในปี ๒๕๓๔ เดือนมีนาคม ก็เป็นเหตุให้เกิดการปฏิวัติหรือการรัฐประหารของ รสช. เหตุผลข้อแรกที่เขาอ้างก็คือมีการให้โครงการอภิมหาโพรเจกต์ (Project) ยังไม่โปร่งใส อันนี้คือเป็นที่มาของการที่ทหารเข้ามากระทำการรัฐประหาร เพราะฉะนั้นผมก็จะขอย้ำประเด็นที่ผมเคยกล่าวว่าปัญหาการเมืองของบ้านเราทุกวันนี้ มักจะเกิดจากการที่รัฐบาลในช่วงหนึ่ง ๆ มีการทำงานที่ไม่โปร่งใสจนกระทั่งประชาชนเอือมระอา แล้วก็เป็นเหตุให้ผู้ฉวยโอกาสเข้ามาทำการรัฐประหารครองอำนาจ นี่คือเป็นสิ่งที่เราต้องถือเป็นบทเรียนที่จะไม่ให้เกิด เมื่อเกิดรัฐประหารแล้วก็มีการตั้งรัฐบาลพลเรือนโดยท่านนายกรัฐมนตรีอานันท์ ปันยารชุน เข้ามา ผมเองก็ได้มีส่วนได้รับรู้เห็นถึงการพยายามจะแก้ไขปัญหาตอนนั้น โดยการเรียกผู้ที่ได้รับสัญญามาเจรจา บางสัญญายังไม่ได้มีการลงนาม ก็มีการรื้อสัญญาเกิดขึ้น แต่กรณีของสัญญาโฮปเวลล์ ได้มีการลงนามไปแล้ว แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์ เพราะฉะนั้นในช่วงของท่านนายกรัฐมนตรีอานันท์ เจ้าของก็คือนายกอร์ดอน วู ก็พยายามที่จะมาต่อรองขอสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แล้วก็ขู่รัฐบาลว่าจะถอนสัญญา เป็นประเด็นทางความเชื่อมั่นของเศรษฐกิจที่ทำให้รัฐบาลลำบากใจมากในช่วงนั้น ซึ่งรัฐบาลท่านนายกรัฐมนตรีอานันท์ก็ยืนกรานที่จะไม่ให้มากไปกว่าที่ได้เคยให้ไปแล้ว คือเราโอนเนอร์ (Owner) สัญญาที่เคยให้แต่จะมาขอใหม่นี่ไม่ให้ ซึ่งนายกอร์ดอน วู ก็ยอมรับแล้วก็ได้เดินหน้าในการก่อสร้างโครงการต่อไป หลายท่านในที่นี้อาจจะได้เกี่ยวข้องว่าใครที่อยู่ในแวดวงการเงินช่วงนั้น ก็จะเจอนายกอร์ดอน วู มาขอกู้เงิน ผมเองก็ประสบด้วยตนเองเหมือนกัน แต่ทางเราก็ไม่ให้ เพราะเห็นว่าโครงการนี้ไม่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ โครงการก็เดินไปเรื่อย ๆ โดยมีการสร้างตอม่อต่าง ๆ เกิดขึ้น ต้องยอมรับว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่เรียกกันว่าบีทีโอ (BTO)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คือเป็นโครงการที่เขาออกแบบเอง สร้างเอง กำหนดทุกอย่างเอง โดยที่ฝ่ายรัฐหรือการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ไปเกี่ยวข้องกับเรื่องของการออกแบบ เพราะฉะนั้นไม่มีแบบแผน ไม่มีกำหนดเวลาว่าจะเสร็จเมื่อไร เพราะฉะนั้นที่เราบอกว่าเขาล่าช้า ๆ นี่เป็นความรู้สึกของเราเอง เขามีหน้าที่ว่าภายใน ๓๐ ปีนับแต่ลงนามเขาต้องทำให้เสร็จ แต่ถ้าทำไม่เสร็จเขาก็ต้องเสียประโยชน์เอง เพราะแต่ละปี ๆ เขาต้องจ่ายเงินให้กับการรถไฟแห่งประเทศไทยปีละประมาณ ๔๐๐-๕๐๐ ล้านบาท พูดง่าย ๆ คือการรถไฟแห่งประเทศไทยนั่งเฉย ๆ ไม่ทำอะไร แต่ได้เงินจากโฮปเวลล์ปีละ ๖๐๐ ล้านบาท โดยที่ถ้าเกิดช้าก็เป็นปัญหาของเขาเอง เพราะฉะนั้นตอนที่คณะรัฐมนตรีในช่วงของท่าน พลเอก ชวลิต วันที่ ๓๐ กันยายน ยกเลิกโครงการ ผมเองก็แปลกใจมากว่าทำไมไปยกเลิก เพราะในสายตาของพวกเรา เราไม่ได้เสียหายอะไร ในเมื่อเขาล่าช้าก็เป็นเรื่องของเขา และเราก็ไม่มีสิทธิที่จะไปขีดเส้นว่าเขาช้าหรือไม่ เพราะการเขียนโครงการหรือการก่อสร้างเป็นเรื่องของเขา อันนั้นก็เป็นสิ่งที่ได้เกิดขึ้นไปแล้ว เพราะฉะนั้นผมก็เข้าใจว่าเมื่อเดือนมกราคม อันนี้ผมมองอีกข้างหนึ่งนะครับ ท่านอาจจะต้องไปตรวจสอบข้อเท็จจริง ----------

- ๕๙/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมก็เข้าใจว่านักกฎหมายที่มาขอแก้ไขเขาเติมอย่างนี้ตรงท้ายว่า ยกเลิกโดยให้เป็นไปตามกระบวนการของกฎหมายต่อไป ไม่ได้บอกว่าเป็นเรื่องของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นเรื่องที่ศาลอาจจะไปตีความเองหรือใครจะไปตีความเอง แต่ผมไม่ยืนยันท่านลองไปตรวจสอบดูว่าผู้ที่จะขอแก้มติ ครม. ครั้งนั้นคงจะไม่กล้าหรือไม่อยากที่จะเขียน เลยอ้างว่าล่าช้าเพราะไม่มีอะไรจะมาวัด เพราะการทำโครงการเป็นลักษณะบีทีโอ (BTO) ที่เขาออกแบบเองสร้างเอง แต่ถ้าไปบอกว่ายกเลิกเฉย ๆ โดยให้เป็นไปตามกระบวนการกฎหมายต่อไปก็คือเป็นการเขียนกลาง ๆ อันนี้ผมขออนุญาตตั้งเป็นประเด็นแต่ไม่ยืนยัน ทีนี้ข้อสังเกตของท่านผมก็ขออนุญาตให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าในข้อ๒ ปัญหาเรื่องของมติ ครม. ก็อยากจะขอเสริมว่าสิ่งที่น่าแก้ไขก็คือเรื่องของการที่คณะรัฐมนตรีเมื่อมีการลงมติแล้ว ไม่มีการเขียนรายงานการประชุมที่มีการรับรอง พูดง่าย ๆ ก็คือเลขาธิการ ครม. ท่านก็เขียนมติของท่านเองแล้วก็ส่งไปตามหน่วยงานต่าง ๆ ผมเองเจอกับตัวเองว่าในที่ประชุม ครม. ว่าอย่างหนึ่ง แต่มติ ครม. ที่เลขาธิการ ครม. เขียนเป็นอีกอย่างหนึ่ง ผมต้องไปตามแก้อีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นสิ่งที่ควรแก้ไข ควรปรับปรุงในระบบบริหารราชการแผ่นดินของเราก็คือเมื่อมีการประชุม ครม. แล้วควรต้องมีการเขียนรายงานการประชุม แล้วก็รับรองรายงานการประชุมอีกครั้งหนึ่งเหมือนกับที่เราทำกันในการประชุมในที่ต่าง ๆ อันนี้เป็นจุดอ่อนที่ผมคิดว่าต้องมีการแก้ไข และประการสุดท้ายเรื่องของ ข้อ ๓ ข้อสังเกตของท่านในเรื่องของการไปตรวจสอบข้อมูล ผมก็อยากขอเพิ่มว่าในการดูข้อมูลจริง ๆ บริษัทนี้เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของฮ่องกง เขาต้องมีการเปิดเผยข้อมูลที่มากมายด้วยกัน เพราะฉะนั้นเราก็ต้องไปตรวจสอบว่าสิ่งที่เขาเรียกมานี่สอดคล้องกับรายงานที่เขามีอยู่ในรายงานประจำปีของเขาหรือไม่ อันนี้ก็จะเป็นวิธีการหนึ่งที่เราจะดูรายได้ แล้วก็ท้ายที่สุดผมก็เห็นด้วยกับเราก็ต้องดูแลเรื่องนี้ แล้วก็เอาคนที่กระทำมิชอบมาลงโทษให้ได้ครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ กรรมาธิการมีอะไรชี้แจงไหมครับ เชิญครับ

นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ชาญชัย อิสระเสนารักษ์ คณะทำงาน ผมขออนุญาตตอบท่านสมาชิกว่าเรื่องนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สผ ๒๗/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วีรุทัย ๕๙/๒

จากข้อสังเกตที่ท่านให้ความเห็นไปว่ามีผู้กระทำความผิดจากการศึกษาของคณะทำงานกับคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน และจะไปจบอย่างไร ผมเรียนท่านอย่างนี้ให้เกิดความชัดเจน ขณะนี้ท่านนายกรัฐมนตรีได้ตั้งคณะทำงานขึ้นมาชุดหนึ่งเป็นมติ ครม. ด้วย คณะนี้จะสะสางเรื่องบุคคลที่เข้าไปเกี่ยวข้องทั้งหมด เหมือนคดีคลองด่านที่ผมเคยทำมาแล้ว คดีคลองด่านนั้นศาลปกครองสูงสุดตัดสินจนพวกเราเห็นว่าเป็นคำตัดสินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ด้วยเหตุว่ามีการทุจริตเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มแรก ขอให้เอาเรื่องนี้เข้าเป็นหลักฐานใหม่ แล้วพลิกคดีกลับมาจากคดีอาญาจนกระทั่งไปตั้งเป็นคดีใหม่ ศาลปกครองสูงสุดยอมรับถอนคำพิพากษาเรื่องคลองด่าน แล้วก็ยอมดำเนินคดี ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาคดีใหม่ เรื่องนี้ก็จะไปจบแบบนั้น แต่ว่าคณะทำงานชุดนี้ที่นายกรัฐมนตรีตั้งจะมีทั้งดีเอสไอ (DSI) จะเป็น ป.ป.ท. จะเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมดต้องทำงานด้วยความรวดเร็วและโปร่งใส ให้คดีแพ่งเป็นคดีอาญาให้ได้ และคลองด่านนั้นคือไม่ได้ใช้คดีอื่นต่อ ใช้กฎหมายฟอกเงิน การทุจริตมาตรา ๓ (๕) ถือเป็นการฟอกเงิน และใช้กฎหมายตรงนี้จัดการกับคนที่ทำให้บ้านเมืองเสียหาย อันนี้คือประเด็นที่สรุปให้ฟังง่าย ๆ ประเด็นที่ ๒ ผมเคยสอบสวนเรื่องนี้เมื่อปี ๒๕๕๑ ในฐานะที่เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ ป.ป.ช. และเป็นประธานอนุกรรมาธิการ แล้วก็ได้ดำเนินการเรื่องนี้จนกระทั่ง มีหลักฐานอยู่ในสภาแห่งนี้เอาไปสู้กันในชั้นศาลปกครองกลางจนเป็นเหตุให้เราชนะมาแล้วในศาลปกครองกลางตอนนั้น ----------

- ๖๐/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นหลักฐานตรงนั้นยังเอามาใช้ได้ ให้เห็นว่ากระบวนการที่ไม่ชอบมาพากลเกิดขึ้นมานี่ จากข้อเท็จจริงและพฤติกรรมและข้อกฎหมายที่ทำผิดกันทั้งหมด สามารถดำเนินการได้ครับ ผมยืนยันว่าเรื่องนี้เรามีตัวอย่างทำแล้ว แล้วก็เราได้ดำเนินการมาแล้ว และทุกวันนี้ผมคาดว่าเรื่องนี้คงจะนำไปสู่เป็นคดีตัวอย่างคดีที่ ๓ ที่มีการต้องจ่ายค่าโง่ ไม่ว่ากรณีใครทำอะไรก็แล้วแต่ต้องรับผิดชอบตรงนั้นครับ ก็ขอกราบเรียนแค่นี้ครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับท่านพีระพันธุ์ เชิญครับ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ในฐานะที่ปรึกษากรรมาธิการ แล้วก็เป็นประธานคณะทำงานชุดนี้ครับ ต้องขอบคุณท่านสมาชิกที่มีข้อสอบถามนะครับ

ประการแรก ผมขออนุญาตกราบเรียนว่าการทำงานของคณะทำงานชุดนี้ตามกรอบที่ได้รับมอบมา คือไปศึกษาปัญหาข้อกฎหมาย เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราได้นำเรียนผ่านไปยังท่านสมาชิก เป็นประเด็นทางแง่ของผลทางกฎหมาย อะไรที่ถูกกฎหมาย อะไรที่ผิดกฎหมาย กฎหมายว่าอย่างไร เราพูดไปตามนั้นครับ ส่วนผลทางคดีเป็นอย่างไรนั้นเราไม่ได้ไปพิจารณาว่าเป็นอย่างไร แต่เราพิจารณาว่าผลทางกฎหมายแต่ละเรื่องคืออะไร นี่ประเด็นที่ ๑ นะครับ

ประเด็นที่ ๒ ผมได้ยินไม่ชัด แต่ผมได้ยินคล้าย ๆ กับว่ามีข้อสงสัยว่าเหตุที่ยังไม่มีการบังคับคดีมีไปข่มขู่หรือไปอะไรเขาหรือเปล่า ผมเรียนว่าไม่มีครับ และผมเชื่อว่าไม่มีรัฐบาลไหนทำอย่างนั้น เพียงแต่ทรัพย์สินราชการไม่อยู่ภายใต้การบังคับคดี ตามกฎหมายทรัพย์สินราชการไม่ตกอยู่ในการบังคับคดี

ประการต่อไปครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่าเรื่องนี้ไม่ได้มีแค่ศาลปกครองการกระทำอะไรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมันเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ และก็เกี่ยวกับศาลหลายแห่ง วันนี้ในประเทศไทยเราไม่ได้มีแค่ศาลปกครองนะครับ เรามีศาลยุติธรรม เรามีศาลรัฐธรรมนูญ ประเด็นอะไรที่จะเกี่ยวข้องกับศาลอื่นก็ยังอยู่ในอำนาจศาลอื่นที่จะพิจารณาวินิจฉัย เพียงแต่ว่าที่เราเสนอแนะผ่านไปก็คือว่ารัฐบาลควรที่จะไปดำเนินการตรวจสอบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อที่จะใช้ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐปกป้องประโยชน์ของประเทศของประชาชน เหมือนที่ท่านสมาชิกหลายท่านได้กล่าวขึ้นมา เราจะต้องรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการไปสู่ศาลอื่นด้วย ที่เราพูดกัน ศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้นคือศาลปกครอง แต่ไม่ได้แปลว่าทุกอย่างจบที่ศาลปกครอง ยังมีประเด็นที่ต้องไปที่ศาลอื่นต่อ และโดยเฉพาะถ้ามีหลักฐานชัดเจน ดำเนินการได้ก็อาจจะต้องไปที่ศาลคดีทุจริตอีก เพราะฉะนั้นคดีเรื่องนี้จึงไม่ได้จบเพียงแค่ศาลปกครอง อย่าไปคิดว่าศาลปกครองเขาชี้แล้วทำไมยังไม่จบ เพราะมีข้อยังจบไม่ได้อย่างไรครับ และยังมีข้อสงสัยและมีหลักฐานอีกหลายชิ้นหลายอย่าง และโดยเฉพาะที่ผมเรียนว่าถ้าทุกอย่างดำเนินการตามกฎหมายที่ผมบอก การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมันไม่ชอบ เมื่อไม่ชอบมันเป็นโมฆะ เมื่อมันเป็นโมฆะการกระทำอะไรมันโมฆะตามหมดครับ แม้แต่คำฟ้องก็เป็นโมฆะ ซึ่งตรงนี้ก็เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลอื่นก็ต้องวินิจฉัยต่อไป เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ถึงได้นำเรียนว่าข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการขอให้ทางสภาส่งเรื่องต่อไปที่ทางรัฐบาลเพื่อที่ให้ทางรัฐบาลเขาดำเนินการต่อไป เพื่อเป็นการปกป้องประโยชน์ของประชาชนของประเทศชาติเหมือนที่ท่านเป็นห่วง เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ก็เลยขอเรียนทำความเข้าใจเพิ่มเติม

ส่วนที่ ๒ ผมและคณะก็ประหลาดใจไม่ต่างจากท่านที่ทำไมเรื่องนี้เกิดขึ้นมาตั้งนมนานไม่มีใครไปตรวจสอบเลยครับ เพราะฉะนั้นข้อเสนอส่วนหนึ่งของเราที่ได้เสนอเอาไว้ก็คือบอกว่าจะต้องมีการปรับปรุงระบบการทำงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อจะต้องติดตามการทำงานขององค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีว่าปฏิบัติได้ถูกต้องจริงแท้แค่ไหน จะต้องมีการดำเนินการอย่างละเอียดรอบคอบและจริงจังต่อไป ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นอย่างที่คดีนี้ที่เกิดขึ้น เราเห็นตรงกันอยู่แล้ว -----

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพียงแต่ว่าขอให้เป็นข้อสังเกตไปว่าให้เขาไปดำเนินการอย่าให้เกิดอย่างนี้ขึ้นมาอีก เพราะฉะนั้นในสิ่งที่ท่านเป็นห่วงผมก็ขออนุญาตสรุปก็คือว่าเป็นอยู่ในเงื่อนไขข้อเสนอของคณะกรรมาธิการอยู่แล้ว ประการที่ ๒ ทรัพย์สินของรัฐบาลหรือราชการไม่ตกอยู่ในบังคับคดี ประการที่ ๓ คดีนี้ยังไม่จบแค่ศาลปกครอง ยังมีศาลอื่นรออยู่ เพียงแต่ว่าหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่จะต้องรวบรวมข้อมูลหลักฐานตรวจสอบ แล้วก็นำข้อกฎหมายต่าง ๆ เหล่านั้นนำสู่ศาลที่เกี่ยวข้องต่อไป ก็ขออนุญาตกราบเรียนผ่านท่านประธาน ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ท่านวีระกรมีอะไรไหมครับ เชิญครับ

นายวีระกร คำประกอบ (นครสวรรค์) : ท่านประธานที่เคารพ ผม วีระกร คำประกอบ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อสักครู่นี้ผมขอคำตอบจากท่านกรรมาธิการพีระพันธุ์ไว้ว่า ตัวละครที่ท่านพูดถึงตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ ถึงปัจจุบัน ท่านกล่าวว่ามีตัวละครอยู่เบื้องหลังไม่กี่คน พอจะบอกกับพวกเราได้ไหมครับว่าตัวละครพวกนี้คือใคร แล้วก็อยากจะฝากไปถึงท่านด้วยว่าได้นำเสนอให้ท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณาใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งผมในฐานะที่เคยเป็นประธานและออกกฎหมายฉบับนี้ในช่วงที่ผมเป็นรัฐมนตรียึดทรัพย์ไอ้พวกชั่วพวกนี้ให้หมดเลยนะครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านพีระพันธุ์พอที่จะเปิดเผยได้ไหม เชิญครับ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ผม พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ผมขออนุญาตเรียนว่าการตรวจสอบของเรามีหลายอย่างบ่งชี้น่าสงสัย แต่ว่าอย่างที่ผมเรียนระยะเวลาที่เราได้รับมอบมา ๓๐ วัน ประกอบกับเรามีอำนาจตามกรอบของระเบียบข้อบังคับของสภาแค่ศึกษาข้อกฎหมาย เราไม่สามารถสอบสวนหรือเรียกสำนวนหรือว่าเรียกบุคคลมาให้การยืนยันหรือว่าขอหลักฐานจากใครต่อใครมาได้ว่านายคนนี้ผิดจริงอย่างที่เราตั้งข้อสังเกต เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ในกรรมาธิการถึงไม่ได้ระบุแต่เป็นข้อสังเกตขอให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่ไปทำการสืบสวน สอบสวน ขยายผลเอาคนนี้มาให้ได้ เพราะเขามีอำนาจที่จะเรียกเอกสาร เรียกพยานบุคคล เรียกอะไร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่กรรมาธิการเราไม่มี โดยเฉพาะของผมนี่ได้รับมอบไปแค่ให้ไปดูข้อกฎหมาย เราก็บอกว่าถ้ามีการกระทำความผิดแบบนี้จะต้องติดคุก จะต้องทำโทษ แต่ว่าจริงหรือไม่ขอให้รัฐบาลไปตรวจให้ได้ เพราะฉะนั้นชั้นนี้ผมก็ต้องกราบขออภัยท่านประธานผ่านไปทาง ขออภัยเอ่ยนามท่านวีระกร ซึ่งผมคงเอ่ยนามตรงนี้ไม่ได้ แต่ถ้าเจอท่านข้างนอกผมจะบอกให้ฟังว่าเป็นใคร ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับท่านสมาชิกครับต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการหรือไม่ จากที่ได้ฟังการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของท่านสมาชิกทุก ๆ ท่านแล้ว ผมรับฟังได้ว่าสมาชิกทุกท่านเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการ ผมจึงขอใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ผมขอถามที่ประชุมว่ามีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เมื่อไม่มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการ

ท่านสมาชิกครับ ตามที่คณะกรรมาธิการได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมาธิการเพื่อให้สภาพิจารณาว่าเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการหรือไม่ โดยไม่มีการอภิปราย ซึ่งถ้าเห็นด้วยผมจะได้ส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ รายละเอียดของข้อสังเกตปรากฏตามรายงานของคณะกรรมาธิการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้จัดวางไว้ตามที่นั่งของท่านสมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว

ต่อไปผมจะถามมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นด้วยกับข้อสังเกตคณะกรรมาธิการหรือไม่ แล้วก็เช่นเดียวกันเท่าที่ได้ฟังท่านสมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็นก็เห็นว่าท่านสมาชิกได้มีความเห็นด้วยกับทางกรรมาธิการมาโดยตลอด ฉะนั้นผมขอถามที่ประชุมว่าผมจะขอใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถามท่านสมาชิกว่ามีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เมื่อไม่มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ก็จะได้ส่งไปให้คณะรัฐมนตรีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้นำไปสู่การปฏิบัติต่อไป ผมต้องขอขอบคุณคณะกรรมาธิการทุก ๆ ท่านนะครับ ขอบคุณมากครับ

ต่อไปจะเป็นการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๕

๔.๕ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๑๖๕๕/๒๕๖๓
วันที่ ๒๖ สค ๖๓
เวลา ๑๕.๑๓๔

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๐/๕๙๐

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน นั้น คณะกรรมาธิการ ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมานายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทำให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมาธิการฯ สิ้นสุดลง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์ เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค หลังจากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมานายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลังจากนั้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ และนายสิงหภณ ดีนาง เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน แทน และในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๔. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๕. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๗. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๘. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....” เสร็จเรียบร้อยแล้ว อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ “เมื่อคณะกรรมาธิการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด” จึงขอเสนอรายงานเพื่อบรรจุระเบียบวาระเข้าที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสิระ เจนจาคะ)
ประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๒๔ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๖ / ๓๑ / ๖๓ เวลา ๑๖.๒๐

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๔๑๕ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๖ / ๓๑ / ๖๓ เวลา ๑๖.๓๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๔๑๑ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๖ / ๓๑ / ๖๓ เวลา ๑๖.๑๙ น.
ส่งกลุ่มงาน ว.ร.ป.๑ ดำเนินการ

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
โทร. ๐๒-๒๔๒-๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ law_fairly@hotmail.com

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ...”

ของ

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด (สำเนา)

ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๐/ ๕๔๑๐

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ขุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน นั้น คณะกรรมาธิการ ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมา นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์ เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน หลังจากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ได้พิจารณาศึกษาเรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....” โดยอาศัยหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๑)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลังจากนั้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ และนายสิงหภณ ดีนาง เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน แทน และในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๔. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๕. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๗. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๘. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....” เสร็จเรียบร้อยแล้ว อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ “เมื่อคณะกรรมาธิการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด” จึงขอเสนอรายงานเพื่อบรรจุระเบียบวาระเข้าที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสิระ เจนจาคะ)
ประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
โทร. ๐๒ ๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๙๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ law_fairly@hotmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวกัลยรัชต์ ขาวสำอางค์)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒

ว่าที่ร้อยตรี จีระศักดิ์ ปิติกะวงศ์ /ร่าง
ว่าที่ร้อยตรี จีระศักดิ์ ปิติกะวงศ์ / พิมพ์
นายเอรวัตร อุ่นกงลาด / ตรวจ
ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ ว่าที่ร้อยตรี จีระศักดิ์ ปิติกะวงศ์
ครั้งที่ ๒ นายภูวน อุ่นจันทร์
ครั้งที่ ๓ นายปิยะพงษ์ วานิช

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามคณะกรรมาธิการ

รายนามคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๔. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๕. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๗. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๘. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๔. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๕. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามคณะอนุกรรมาธิการ

คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ดังนี้

๑. นายอาดิลัน อาลีอิสเลาะ	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายศาสตรา ศรีปาน	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิสิทธิ์พิทยาภรณ์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายวรเทพ สกุลพิชัยรัตน์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. พันตำรวจเอก วิรุตม์ศิริสวัสดิบุตร	อนุกรรมาธิการ
๗. นายพิชญ์ปกรณ์ ศรีปรางค์	อนุกรรมาธิการ
๘. นายปกรณ์ อารีกุล	อนุกรรมาธิการ
๙. นายสมชาย วชิรสกุลชัย	อนุกรรมาธิการ
๑๐. นายสุรจิต บุญยุบล	อนุกรรมาธิการ

ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ

๑. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๒. พันตำรวจเอก วิรุตม์ ศิริสวัสดิบุตร
๓. นายน้ำแท้ มีบุญสล้าง
๔. นายกิตติเดช กิจมโนมัย
๕. นางสาวพรเพ็ญ คงขจรเกียรติ
๖. นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์
๗. นายประจวบ ชูใหม่
๘. นายกมล อรชร
๙. พันตำรวจเอก วิจิตร นันทวงศ์
๑๐. นางสลิลโรจน์ รุ่งสมบูรณ์
๑๑. พันตำรวจโท ปัญจวุฒิ ดาวล้อมจันทร์
๑๒. นายรัชฎะ สมรทันกร
๑๓. นายทีปกร โกมลพันธ์พร
๑๔. นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช
๑๕. นายภากร ชัชวาลวงศ์
๑๖. นายพรชัย ชลวาณิชกุล
๑๗. นายมนตรี ชนกนำชัย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปผู้บริหาร

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๑) กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมาย การยุติธรรม สิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน

ดังนั้น การพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมาย และการยุติธรรมจึงเป็นหนึ่งในภารกิจสำคัญของคณะกรรมาธิการ ซึ่งการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในสังคมไทยเนื่องจากไม่สามารถสืบเสาะหลักฐานที่จะเอาผิดผู้กระทำได้ รวมทั้ง ต้องใช้ทรัพยากรและผู้ปฏิบัติหน้าที่จำนวนมาก เช่น กรณีทนายสมชาย นีละไพจิตร และนายพอละจี รักจงเจริญ เป็นต้น ซึ่งเหตุการณ์ที่ปรากฏมาตั้งแต่อดีตล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนรูปแบบหนึ่ง ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องขจัดการกระทำดังกล่าวให้หมดไป และหาทางป้องกันไม่ให้มีการกระทำเช่นนี้เกิดขึ้น

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จึงได้มอบหมายเรื่องดังกล่าวให้คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมดำเนินการพิจารณาศึกษา ประกอบกับการนำหลักการการอนุวัติกฎหมายให้สอดรับพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยการศึกษากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย เพื่อให้สอดรับกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishing) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ (International Convention for the Protection of all Persons from Enforced disappearance) รวมทั้ง การให้ความสำคัญกับการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง รวดเร็ว และมีการลงโทษทางอาญาอย่างเคร่งครัด รวมถึงโทษทางวินัยด้วย ในขณะเดียวกัน ผู้เสียหายในคดีทรมาน หรือทายาทของผู้ที่ถูกกระทำให้สูญหายจะต้องได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย หรือได้รับค่าเสียหายที่เพียงพอและเหมาะสมด้วย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ควรได้รับการเร่งรัดและดำเนินการโดยมีบทบัญญัติของกฎหมายที่ชัดเจน

จากการศึกษากฎหมาย และรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมิติแล้ว คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการตรากฎหมายป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่โดยมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรองรับซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และสอดรับกับหลักการของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการจึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว พร้อมแนบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ของคณะกรรมาธิการ เพื่อเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมาธิการ	**ก**
รายนามคณะอนุกรรมาธิการ	**ข**
บทสรุปผู้บริหาร	**ค**
สารบัญ	
๑. การดำเนินการ	๒
๒. วิธีการพิจารณาศึกษา	๔
๓. หน่วยงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๔
๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๔
๓.๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๔
๔. ผลการพิจารณา	๔
๔.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา	๔
๔.๒ ประเด็นการพิจารณา	๕
๕. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ	๑๒

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (นายรังสิมันต์ โรม ผู้เสนอ)

ภาคผนวก ข ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (ฉบับประชาชน)

ภาคผนวก ค ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (กระทรวงยุติธรรม)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....”

ของ

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรพ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๑) คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมาย การยุติธรรม สิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน นั้น คณะกรรมาธิการฯ คณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมานายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทำให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมาธิการฯ สิ้นสุดลง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์ เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค หลังจากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมานายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลังจากนั้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ และนายสิงหภณ ดีนาง เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน แทน และในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๔. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๕. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๗. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๘. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๔. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๕. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑. การดำเนินการ

คณะกรรมาธิการฯ ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม เพื่อทำหน้าที่พิจารณาปัญหาอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการฯ หรือกิจการอื่นที่คณะกรรมาธิการฯมอบหมาย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ซึ่งอนุกรรมาธิการฯ คณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายอาดิลัน อาลีอิสเลาะ	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายศาสตรา ศรีปาน	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายวรเทพ สกุลพิชัยรัตน์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายสุรจิต บุญยุบล	เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๗. พันตำรวจเอก วิรุตม์ ศิริสวัสดิบุตร	อนุกรรมาธิการ
๘. นายพิชญ์ปกรณ์ ศรีปรางค์	อนุกรรมาธิการ
๙. นายปกรณ์ อารีกุล	อนุกรรมาธิการ
๑๐. นายสมชาย วชิรสกุลชัย	อนุกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการฯ
๑. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๒. พันตำรวจเอก วิรุตม์ ศิริสวัสดิบุตร
๓. นายน้ำแท้ มีบุญสล้าง
๔. นายกิตติเดช กิจมโนมัย
๕. นางสาวพรเพ็ญ คงขจรเกียรติ
๖. นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์
๗. นายประจวบ ชูใหม่
๘. นายกมล อรชร
๙. พันตำรวจเอก วิจิตร นันทวงศ์
๑๐. นางสลิลโรจน์ รุ่งสมบูรณ์
๑๑. พันตำรวจโท ปัญจวุฒิ ดาวล้อมจันทร์
๑๒. นายรัชฎะ สมรทันกร
๑๓. นายทีปกร โกมลพันธ์พร
๑๔. นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช
๑๕. นายภากร ชัชวาลวงศ์
๑๖. นายพรชัย ชลวาณิชกุล
๑๗. นายมนตรี ชนกนำชัย

ในการนี้ คณะกรรมาธิการฯ เห็นควรเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....” ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจาก การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการศึกษากฎหมายที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยปัญหาการซ้อมทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายเป็นเรื่องสำคัญที่มีอยู่ในสังคมไทยเป็นระยะเวลานาน และยังขาดบทบัญญัติในการการบังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจน ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการตรากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการ กระทำให้บุคคลสูญหายโดยได้นำร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ ร่าง ประกอบด้วย ๑) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (นายรังสิมันต์ โรม ผู้เสนอ) ๒) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (ฉบับประชาชน) และ๓) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (กระทรวงยุติธรรม) มาใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา โดยได้พิจารณาศึกษา วิเคราะห์ รวบรวม และบูรณาการสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติข้างต้น เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ (CED)

บัดนี้ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนโดยคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....” ของคณะกรรมาธิการ เสร็จแล้ว เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ได้พิจารณาศึกษา “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....” โดยมีการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการฯ จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

๓. หน่วยงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ได้ดำเนินการโดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงและประกอบการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

๑. นางนงภรณ์ รุ่งเพ็ชรวงศ์	ที่ปรึกษาด้านส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ (กฎหมาย)
๒. นางสาวนรีลักษณ์ แพไชยภูมิ	ผู้อำนวยการกองสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
๓. นางธัญสุดา หน่อแก้ว	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
๔. นางนิธิวดี พรหมอาจ	นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ

๒) มูลนิธิผสานวัฒนธรรม

- นายสมชาย หอมลออ	ที่ปรึกษาอาวุโส มูลนิธิผสานวัฒนธรรม

๓.๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (นายรังสิมันต์ โรม ผู้เสนอ)

๒) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (ฉบับประชาชน)

๓) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (กระทรวงยุติธรรม)

๔. ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการฯ ได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ปรากฏผลการดำเนินการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา

การทรมาน และการบังคับให้บุคคลสูญหาย เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในสังคมไทยเนื่องจากไม่สามารถสืบเสาะหลักฐานที่จะเอาผิดผู้กระทำได้ รวมทั้ง ต้องใช้ทรัพยากรและผู้ปฏิบัติหน้าที่จำนวนมาก เช่น กรณีทนายสมชาย นีละไพจิตร และนายพอละจี รักจงเจริญ เป็นต้น ซึ่งเหตุการณ์ที่ปรากฏมาตั้งแต่อดีตล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนรูปแบบหนึ่ง ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องขจัดการกระทำดังกล่าวให้หมดไป และหาทางป้องกันไม่ให้มีการกระทำเช่นนี้เกิดขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อย่างไรก็ตาม การอนุวัติกฎหมายให้สอดรับพันธกรณีระหว่างประเทศเป็นสิ่งหนึ่งที่ประเทศไทยต้องดำเนินการ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย เพื่อให้สอดรับกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishing) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ (International Convention for the Protection of all Persons from Enforced disappearance) โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง รวดเร็ว และมีการลงโทษทางอาญาอย่างเคร่งครัด รวมถึงโทษทางวินัยด้วย ในขณะเดียวกัน ผู้เสียหายในคดีทรมาน หรือทายาทของผู้ที่ถูกบังคับให้สูญหายจะต้องได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย หรือได้รับค่าเสียหายที่เพียงพอ เหมาะสมด้วย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ควรได้รับการเร่งรัดและดำเนินการโดยมีบทบัญญัติของกฎหมายที่ชัดเจน

แม้ว่าในปัจจุบันจะมีคณะกรรมการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์กรณีถูกทรมานและถูกบังคับให้หายสาบสูญที่ต้องดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแต่คณะกรรมการดังกล่าว ก็มีหน้าที่เพียงรับเรื่องราวร้องทุกข์ต่อเมื่อเกิดเหตุกระทำความผิดแล้ว ผลสัมฤทธิ์ที่ปรากฏจึงยังไม่เป็นที่ประจักษ์ โดยยังพบเหตุการณ์เจ้าหน้าที่รัฐใช้อำนาจโดยมิชอบในการจับและควบคุมตัวประชาชนไปทำร้ายร่างกาย หรือกระทำให้ผู้ถูกควบคุมเป็นบุคคลสูญหายอย่างไร้ร่องรอยและไม่สามารถดำเนินคดีผู้กระทำความผิดได้ เนื่องจากประเทศไทยยังปราศจากมาตรการคุ้มครองประชาชนผู้ถูกจับอย่างรวดเร็วและเท่าทันต่อสถานการณ์ และเพื่อป้องกันเหตุการณ์ซ้อมทรมานอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมาธิการจึงเห็นว่า การแก้ปัญหาการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหายต้องมีการปฏิรูปอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม เพื่อกำหนดบทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน การตรากฎหมายว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย จึงถือเป็นประโยชน์ต่อประชาชน และความสงบเรียบร้อยต่อสังคม ตามหลักสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานสากล

ดังนั้น คณะกรรมาธิการฯ จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... โดยได้กำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาโดยให้นำร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (นายรังสิมันต์ โรม ผู้เสนอ) มาเป็นหลักในการพิจารณา และให้นำหลักการและสาระสำคัญแห่งบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติฉบับประชาชน และกระทรวงยุติธรรมใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อปรับปรุงยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ของคณะกรรมาธิการที่คำนึงถึงการบูรณาการสาระสำคัญเกี่ยวกับการซ้อมทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ที่สอดรับกับเจตนารมณ์ของภาคประชาชน ภาครัฐ และผู้แทนปวงชนชาวไทย

๔.๒ ประเด็นการพิจารณา

๔.๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

(๑) บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (ฉบับประชาชน)

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (ฉบับประชาชน) สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑.๑ ให้การทรมานและอุ้มหายโดยเจ้าหน้าที่รัฐเป็นอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ที่กระทำผิด รวมทั้งผู้บังคับบัญชาที่รู้เห็นเป็นใจหรือละเลยต้องถูกลงโทษ เพื่อขจัดวัฒนธรรมจำหน้าที่ทำผิดลอยนวล (impunity) รวมทั้งกำหนดความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย ฐานกระทำทรมาน ฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี รวมทั้งเหตุเพิ่มโทษ ความรับผิดของผู้สมคบ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน ความรับผิดของผู้บังคับบัญชา เหตุลดโทษจากการให้ความช่วยเหลือร่วมมือ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญา

๑.๒ กำหนดเรื่องการนับอายุความ โดยให้การกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายเป็นความผิดต่อเนื่องตลอดเวลาจนกว่าจะเปิดเผยชะตากรรมหรือปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัว และการสืบสวนสอบสวนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหายหรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตายและกำหนดให้ความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายและฐานกระทำทรมานเป็นความผิดที่ไม่มีอายุความ

๑.๓ ให้มีกลไกและมาตรการตรวจสอบความโปร่งใสและความรับผิดชอบ (accountability) ซึ่งรวมทั้งการป้องกันเยียวยาการอุ้มทรมานและอุ้มหาย หน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพความปลอดภัยและสนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายอย่างเร่งด่วน เพื่อคืนความเป็นธรรมให้แก่ผู้ได้รับความเสียหาย และสุดท้ายรัฐต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดขึ้นซ้ำอีก รวมทั้งการติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา การสามารถเข้าถึงการชดเชยและเยียวยาความเสียหายทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น การให้ผู้ถูกควบคุมตัวมีสิทธิได้รับการเยี่ยมจากญาติหรือกรรมการที่เป็นอิสระโดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า พบและปรึกษาทนายความ ตรวจโดยแพทย์ บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการจับกุมและควบคุมตัว กลไกการร้องเรียน ฯลฯ ทั้งนี้ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะถูกคุมขังโดยเจ้าหน้าที่หน่วยใดหรือภายใต้กฎหมายฉบับใดก็ตาม

๑.๔ กำหนดบทบาทองค์กรฝ่ายตุลาการในการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐสงสัยว่าผู้ใดถูกทรมานหรือถูกอุ้มหาย บุคคลใด ๆ สามารถร้องต่อศาลให้สั่งให้เจ้าหน้าที่นำตัวผู้นั้นมาศาลเพื่อให้ศาลสั่งแก้ไขเยียวยาโดยพลันได้ให้ศาลมีคำสั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายเช่นว่านั้นทันที และศาลยังมีอำนาจหน้าที่กำหนดวิธีการตามสมควรเพื่อคุ้มครองชดเชยและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นผ่านการสนับสนุนช่วยเหลือจากคณะกรรมการ

๑.๕ กำหนดให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยคดีพิเศษ โดยมีพนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวน และไม่ให้การดำเนินคดีต้องอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการทับซ้อนให้อัยการควบคุมดูแลการสอบสวน โดยตัดอำนาจการสวบสวน/ไต่สวน โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

ให้คดีพิจารณาโดยศาลพลเรือน โดยใช้ระบบไต่สวน แม้เจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดจะเป็นทหาร และกำหนดเรื่องการสั่งคดี และชี้ขาดกรณีมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีโดยให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุด

๑.๖ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ควบคุมตัวบุคคลต้องรับรองสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวเพื่อป้องกันการควบคุมตัวมิชอบด้วยกฎหมาย โดยให้รับทราบถึงข้อมูลที่จำเป็น สามารถติดต่อกับญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจ สามารถพบและปรึกษาทนายความ ได้รับการตรวจร่างกายและรักษาพยาบาล เป็นต้น นอกจากนี้ ยังต้องมีการจัดทำบันทึกเกี่ยวกับการควบคุมตัวโดยมีรายละเอียดอย่างน้อยตามรายการที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

๑.๗ รับรองความเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา เพื่อให้สามี ภริยา คู่ชีวิต ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน และผู้อยู่ในอุปการะ ทั้งโดยนิตินัยและพฤตินัย สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้รับทราบความเป็นจริง และเข้าถึงความเป็นธรรมได้และกำหนดรับรองสิทธิของผู้ได้รับความเสียหายให้ได้รับทราบถึงผลความคืบหน้าของคดีอย่างต่อเนื่อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๘ ญาติหรือพลเมืองดีที่แจ้งหรือร้องเรียนกรณีอุ้มทรมานหรืออุ้มหาย หากกระทำโดยสุจริตได้รับการคุ้มครอง โดยกำหนดคุ้มครองผู้ใช้สิทธิร้องเรียนโดยสุจริตเพื่อป้องกันไม่ให้ต้องแบกรับภาระจากการถูกกลั่นแกล้งดำเนินคดี

๑.๙ ยืนยันหลักการในร่างกฎหมายเดิมในเรื่องหลักความรับผิดสากล (Universal jurisdiction) หลักกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาหลักสิทธิเด็ดขาด (Non-derogation) หลักการไม่ส่งตัวกลับไปเผชิญอันตราย (Non - refoulement) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญา และเป็นหลักประกันในการป้องปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายที่มีประสิทธิผลและกำหนดบทต้องห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้นหรือได้มาเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยเด็ดขาด

(๒) บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ..... (กระทรวงยุติธรรม)

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... (กระทรวงยุติธรรม) ได้กำหนดความผิดฐานกระทำทรมานและความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย มาตรการป้องกันการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย การเยียวยาผู้เสียหายและการดำเนินคดีสำหรับความผิดดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishing) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ (International Convention for the Protection of all Persons from Enforced disappearance) สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๒.๑ กำหนดบทนิยาม “การทรมาน” “การกระทำให้บุคคลสูญหาย” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “ผู้ได้รับความเสียหาย” และ “คณะกรรมการ”

๒.๒ กำหนดฐานความผิดการกระทำทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายการกำหนดให้ไม่เป็นความผิดทางการเมือง กำหนดให้สามี ภริยา บุพการีผู้สืบสันดานของผู้เสียหายในกรณีกระทำให้บุคคลสูญหายเป็นผู้เสียหายที่สามารถดำเนินการฟ้องร้องคดีได้

๒.๓ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธาน และมีอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นเลขานุการ รวมทั้งสมาชิกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมกับผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสิทธิมนุษยชน ทางด้านการแพทย์ และทางด้านจิตวิทยา รวมทั้งสิ้น ๑๙ คน โดยมีอำนาจหน้าที่เชิงนโยบายเพื่อวางแผนเกี่ยวกับการป้องกันและการเยียวยาการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย นอกจากนี้ได้กำหนดให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ

๒.๔ กำหนดให้ทุกหน่วยงานที่มีการจำกัดเสรีภาพบุคคลต้องจัดทำบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพกำหนดเกี่ยวกับเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูลของผู้ถูกจำกัดเสรีภาพและกำหนดให้มีมาตรการระงับการทรมานและเยียวยาความเสียหายเบื้องต้น

๒.๕ กำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัติในเรื่องนี้เป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ และให้เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนเป็นหลัก ยกเว้นกรณีเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ ตกเป็นผู้ต้องหาให้ตำรวจเป็นผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนแทนและหากเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษและตำรวจตกเป็นผู้ต้องหาให้อัยการสูงสุดเป็นผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนแทน รวมทั้งกำหนดให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นศาลที่มีเขตอำนาจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๖ กำหนดระวางโทษความผิดฐานกระทำทรมาน และกระทำให้บุคคลสูญหาย กำหนดเหตุบรรเทาโทษ กำหนดความผิดฐานสมคบคิดและฐานผู้มีส่วนร่วมในการกระทำผิดรวมทั้ง กำหนดโทษแก่ผู้บังคับบัญชาที่ทราบการกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายของผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วไม่ดำเนินการป้องกันหรือระงับการกระทำความผิดนั้น

๔.๒.๒ ผลการพิจารณา

บทวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องรวมถึงรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เห็นควรมีการยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... การบูรณาการสาระสำคัญเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishing) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หาย สาบสูญ (International Convention for the Protection of all Persons from Enforced disappearance) การซ้อมทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย และสอดรับกับเจตนารมณ์ของภาคประชาชน ภาครัฐ และผู้แทนปวงชนชาวไทย โดยมีบทวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย โดยกำหนดให้การค้นตัว จับ คุมขัง หรือกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคลจะต้องมีการแจ้งสิทธิ และจัดทำบันทึกการควบคุมตัวตามที่กฎหมายนี้กำหนดโดยไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดให้ศาลยุติธรรมเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคล สร้างระบบความพร้อมรับผิด (accountability) และลบล้างวัฒนธรรมปล่อยให้คนผิดลอยนวล (impunity) ตลอดจนมีกลไกสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ได้รับความเสียหายได้รับความเป็นธรรม ผ่านการช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อติดตามตรวจสอบและนำตัวผู้ที่เกี่ยวข้องมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา และมาตรการชดเชยฟื้นฟูและเยียวยาความเสียหายทางร่างกาย จิตใจและสังคม และการป้องกันไม่ให้การละเมิดเกิดขึ้นซ้ำอีกซึ่งสอดคล้องกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และได้ลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ จึงต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดเป็นการเฉพาะ ตลอดจนมีมาตรการป้องกันและปราบปราม มาตรการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อบทในอนุสัญญาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และสอดรับกับหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ บทนิยาม

๑. “การทรมาน” หมายความว่า การกระทำโดยเจตนาไม่ว่าด้วยประการใดอันก่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่กายหรือจิตใจต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อวัตถุประสงค์ เช่น (๑) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม (๒) ลงโทษบุคคลนั้นสำหรับการกระทำซึ่งบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สามได้กระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ (๓) ข่มขู่หรือขู่เข็ญบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม หรือ (๔) เพราะเหตุผลอื่นใดบนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติไม่ว่ารูปแบบใด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอันเป็นผลปกติจาก หรือสืบเนื่องจากการลงโทษทั้งปวงที่ชอบด้วยกฎหมาย

Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. “การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” หมายความว่า การกระทำโดยเจตนาไม่ว่าด้วยประการใดอันก่อให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่มิใช่การทรมาน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงอันตรายอันเป็นผลปกติจาก หรือสืบเนื่องจากการลงโทษทั้งปวงที่ชอบด้วยกฎหมาย

๓. “ควบคุมตัว” หมายความรวมถึง การจับ คุม ขัง ลักพา กักตัว คุมขัง กักขัง เรียกตัว หรือเชิญตัวบุคคลไปสอบถามหรือซักถาม หรือกระทำด้วยประการอื่นใดในทำนองเดียวกันอันเป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกาย

๔. “การกระทำให้บุคคลสูญหาย” หมายความว่า การควบคุมตัวหรือการกระทำด้วยประการใด โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือโดยบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับคำสั่ง การสนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และได้มีการปฏิเสธว่ามิได้กระทำการดังกล่าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น หรือกระทำด้วยประการอื่นใดในทำนองเดียวกัน

๒.๒ หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

๑. กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายคณะหนึ่ง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน

๒. กำหนดให้คณะกรรมการสรรหากรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานโดยตำแหน่ง อัยการสูงสุด ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยและมีการดำเนินกิจการเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยมิได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการดำเนินกิจการดังกล่าวแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือเก้าคนโดยมาจากพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลจำนวนสี่คน และพรรคการเมืองฝ่ายค้านจำนวนห้าคน ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเองกิจการละหนึ่งคนรวมเป็นสามคน และให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นเลขานุการ และให้คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่สรรหาบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการจำนวนสิบคน โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกเพศเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกให้บุคคลดำรงตำแหน่งดังกล่าว เพื่อเสนอให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง มติในการเสนอชื่อต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ซึ่งถือเป็นกลไกสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ได้รับความเสียหายได้รับความเป็นธรรม ผ่านการช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อติดตามตรวจสอบและนำตัวผู้ที่เกี่ยวข้องมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา และมาตรการชดเชยฟื้นฟูและเยียวยาความเสียหายทางร่างกาย จิตใจและสังคม และการป้องกันไม่ให้การละเมิดเกิดขึ้นซ้ำอีก เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพันธกรณีระหว่างประเทศ

๒.๓ หมวด ๒ การป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

<u>ส่วนที่ ๑ บททั่วไป</u>

๑. กำหนดกรอบแนวคิดของการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายในหมวด ๑ บททั่วไป เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งฝ่ายบริหาร ตุลาการและนิติบัญญัติ (มาตรา ๑๖) และยืนยันหลักการที่รัฐจะต้องคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลโดยไม่เลือกปฏิบัติ การทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย

Legislative Institutional Repository of Thailand

ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหายจะกระทำมิได้ ซึ่งหมายรวมถึงรัฐต้องดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามอย่างมีประสิทธิผล ชดเชยเยียวยา เพื่อคืนความเป็นธรรมให้แก่ผู้ได้รับความเสียหาย และสุดท้ายรัฐต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดขึ้นซ้ำอีก (มาตรา ๑๗)

๒. กำหนดบทบาทองค์กรฝ่ายตุลาการในการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีคำสั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย เช่นว่านั้นทันที และศาลยังมีอำนาจหน้าที่กำหนดวิธีการตามสมควรเพื่อคุ้มครอง ชดเชยและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นผ่านการสนับสนุนช่วยเหลือจากคณะกรรมการ

<u>ส่วนที่ ๒ การปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย</u>

๑. กำหนดความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย (มาตรา ๑๘) ฐานกระทำทรมาน (มาตรา ๑๙) ฐานกระทำในลักษณะที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (มาตรา ๒๐) รวมทั้งเหตุเพิ่มโทษ (มาตรา ๒๑) ความรับผิดของผู้สมคบ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน (มาตรา ๒๒) ความรับผิดของผู้บังคับบัญชา (มาตรา ๒๓) เหตุลดโทษจากการให้ความช่วยเหลือร่วมมือ (มาตรา ๒๔) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสากลของอนุสัญญาฯ

๒. กำหนดและยืนยันหลักการในเรื่องหลักความรับผิดสากล (Universal jurisdiction) (มาตรา ๒๕) หลักกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา (มาตรา ๒๖) หลักสิทธิเด็ดขาด (Non-derogation) (มาตรา ๒๗) หลักการไม่ส่งตัวกลับไปเผชิญอันตราย (Non-refoulement) (มาตรา ๒๘) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสากล (ของอนุสัญญาฯ) และเป็นหลักประกันในการป้องปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายที่มีประสิทธิผล

<u>ส่วนที่ ๓ การป้องกันการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย</u>

๑. กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ควบคุมตัวบุคคลต้องให้สิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวและได้รับแจ้งสิทธิโดยให้รับทราบถึงข้อมูลที่จำเป็น สามารถติดต่อกับญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจ สามารถพบและปรึกษาทนายความ ได้รับการตรวจร่างกายและรักษาพยาบาล เป็นต้น นอกจากนี้ ยังต้องมีการจัดทำบันทึกเกี่ยวกับการควบคุมตัวโดยมีรายละเอียดอย่างน้อยตามรายการที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ (มาตรา ๒๙) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต้องแจ้งการควบคุมต่อนายอำเภอและพนักงานอัยการแห่งท้องที่ที่ (มาตรา ๓๐) กำหนดให้ญาติหรือบุคคลเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีสิทธิร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวได้ หากถูกปฏิเสธในการให้ข้อมูลให้ศาลอาญาในท้องที่ที่มีเขตอำนาจสั่งให้เปิดเผยข้อมูลได้ (มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑)

๒. กำหนดให้ศาลยุติธรรมเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคล เพื่อสร้างระบบความพร้อมรับผิด (accountability) และลบล้างวัฒนธรรมปล่อยให้คนผิดลอยนวล (impunity) กำหนดให้ผู้เสียหาย พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ พนักงานฝ่ายปกครอง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัวมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลอาญาหรือศาลยุติธรรมให้ยุติการกระทำผิดตามกฎหมายนี้ได้ (มาตรา ๓๒)

๓. คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลต้องเป็นกรณีที่ศาลได้เรียกผู้ถูกควบคุมตัวมาสอบถามต่อหน้าศาลแล้วและมีเหตุยกเว้นให้ไม่เปิดเผยข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๓๒) กำหนดให้ศาลอาญาแห่งท้องที่มีอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจควบคุมตัวว่าชอบหรือปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน (มาตรา ๓๓) โดยดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวและมีคำสั่งเพื่อให้ยุติการกระทำที่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้และกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และฟื้นฟูเยียวยาเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับความเสียหายโดยการสนับสนุนช่วยเหลือจากคณะกรรมการ (มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔. กำหนดบทต้องห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้นหรือได้มาเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญารับรองหลักต้องห้ามรับฟังพยานหลักฐาน แต่ก็ยังคงเปิดช่องให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานนั้นได้ ซึ่งขัดต่อหลักการของอนุสัญญาที่ไม่ประสงค์ให้รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาเนื่องจากการทรมาน (มาตรา ๓๗) กำหนดให้ผู้ใดพบเห็นหรือทราบการทรมานต้องแจ้งพนักงานฝ่ายปกครอง หรือพนักงานสอบสวน คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการฯ โดยไม่ชักช้า โดยคุ้มครองผู้แจ้งและผู้ใช้สิทธิร้องเรียนโดยสุจริตเพื่อป้องกันไม่ให้ต้องแบกรับภาระจากการถูกกลั่นแกล้งดำเนินคดี (มาตรา ๓๘)

๒.๔ หมวด ๓ การดำเนินคดี

๑. รับรองความเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา เพื่อให้สามี ภริยา คู่ชีวิต ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน และผู้อยู่ในอุปการะ ทั้งโดยนิตินัยและพฤตินัย สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้รับทราบความเป็นจริง และเข้าถึงความเป็นธรรมได้ (มาตรา ๔๐) ประกอบ มาตรา ๔ นิยามผู้เสียหาย

๒. กำหนดเรื่องการนับอายุความ โดยให้การกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายเป็นความผิดต่อเนื่องตลอดเวลาจนกว่าจะเปิดเผยชะตากรรมหรือปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัว และการสืบสวนสอบสวนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหายหรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย

๓. กำหนดให้ความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายและฐานกระทำทรมานให้ไม่มีอายุความ (มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒) กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนดำเนินคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินคดีไม่ให้การดำเนินคดีต้องอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (มาตรา ๔๓)

๔. กำหนดเรื่องการสั่งคดี และชี้ขาดกรณีมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีโดยให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุด (มาตรา ๔๔)

๕. กำหนดรับรองสิทธิของผู้ได้รับความเสียหายให้ได้รับทราบถึงผลความคืบหน้าของคดีอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการมีหน้าที่ร่วมติดตามความคืบหน้าของคดี และดำเนินมาตรการเพื่อคุ้มครองเสรีภาพและความปลอดภัย ชดเชยและฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและช่วยเหลือด้านการดำเนินคดี เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนช่วยเหลือและชดเชยฟื้นฟูเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายให้ได้รับความเป็นธรรม (มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๕) เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงทีกำหนดให้พนักงานอัยการร่วมกับคณะกรรมการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิดให้แก่ผู้ได้รับความเสียหาย (มาตรา ๔๖)

๖. กำหนดอย่างชัดแจ้งให้ศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในเขตอำนาจการพิจารณาคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ (มาตรา ๔๗)

๒.๕ หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

- ยืนยันหลักการกำหนดอัตราโทษที่ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของความผิด กำหนดอัตราโทษที่ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของความผิด (มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒) และกำหนดความผิดและโทษเพื่อประสิทธิผลในการป้องปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายกรณีเจ้าหน้าที่รัฐไม่ดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวโดยมีวัตถุประสงค์ขัดขวางการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (มาตรา ๕๓)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

จากการศึกษากฎหมาย และรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมิติแล้ว เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการตรากฎหมายป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่โดยมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรองรับ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และสอดรับกับหลักการของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการจึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ของคณะกรรมาธิการ ซึ่งเป็นการบูรณาการสาระสำคัญแห่งร่างพระราชบัญญัติของภาคประชาชน และกระทรวงยุติธรรม เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการตรากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายของประเทศไทยต่อไป

คณะกรรมาธิการฯ จึงได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....” พร้อมแนบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... เพื่อเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

กมลศักดิ์ ลีวาเมาะ
(นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ)
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

พ.ศ. ....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันปราบปรามและเยียวยาผู้เสียหายจากการกระทำลักษณะดังกล่าว ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลไว้โดยเฉพาะซึ่งให้ความคุ้มครองบุคคลมากกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ให้บังคับตามกฎหมายนั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การทรมาน” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าด้วยประการใดอันก่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่กายหรือจิตใจต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อ

(๑) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม หรือ

(๒) ลงโทษบุคคลนั้นสำหรับการกระทำซึ่งบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สามได้กระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ หรือ

(๓) ข่มขู่หรือขู่เข็ญบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม หรือ

(๔) เพราะเหตุผลอื่นใดบนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติไม่ว่ารูปแบบใด

ทั้งนี้ไม่รวมถึงความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอันเป็นผลปกติจาก หรือสืบเนื่องจากการลงโทษทั้งปวงที่ชอบด้วยกฎหมาย

“การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าด้วยประการใดอันก่อให้เกิดอันตรายแก่กาย จิตใจ หรือลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่มิใช่การทรมาน ทั้งนี้ไม่รวมถึงอันตรายอันเป็นผลปกติจาก หรือสืบเนื่องจากการลงโทษทั้งปวงที่ชอบด้วยกฎหมาย

“ควบคุมตัว” หมายความรวมถึง การจับ คุม ขัง ลักพา กักตัว คุมขัง กักขัง เรียกตัวหรือเชิญตัวบุคคลไปสอบถามหรือซักถาม หรือกระทำด้วยประการอื่นใดในทำนองเดียวกันอันเป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกาย

“การกระทำให้บุคคลสูญหาย” หมายความว่า การควบคุมตัวหรือการกระทำด้วยประการใด โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือโดยบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับคำสั่ง การสนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และได้มีการปฏิเสธว่ามิได้กระทำการดังกล่าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น หรือกระทำด้วยประการอื่นใดในทำนองเดียวกัน

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ไม่ว่าจะจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐหรือไม่ก็ตาม

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย และให้หมายความรวมถึงสามีภริยา คู่ชีวิต ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน และผู้อยู่ในอุปการะ ทั้งโดยนิตินัยและพฤตินัยของบุคคลดังกล่าว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายคณะหนึ่ง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีโดยการเสนอของคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย

(๑) ผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหายจำนวนสองคน

(๒) ผู้เสียหายหรือผู้แทนผู้เสียหายจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหายจำนวนสองคน

(๓) ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มิใช่เป็นการแสวงหาผลกำไรและดำเนินกิจกรรมด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหายจำนวนสองคน

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิโดยพิจารณาจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านกฎหมาย ด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐาน ด้านนิติเวชศาสตร์ จำนวนสามคน

ภายใต้บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นหนึ่งในกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การสรรหาคณะกรรมการตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๖ ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก รวมทั้งคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแต่ให้รอการลงโทษ หรือรอการกำหนดโทษ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดฐานหมิ่นประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือเพราะเป็นทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงิน

(๙) ไม่เคยถูกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบแล้วเห็นว่าได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนมาก่อน

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการสรรหาและการเลือกกรรมการแต่ละครั้งให้ดำเนินการคณะกรรมการสรรหากรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธาน

(๒) อัยการสูงสุด

(๓) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยและมีการดำเนินกิจการเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยมิได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการดำเนินกิจการดังกล่าวแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน

(๔) ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือเก้าคนโดยมาจากพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลจำนวนสี่คน และพรรคการเมืองฝ่ายค้านจำนวนห้าคน

(๕) ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเองกิจการละหนึ่งคนรวมเป็นสามคน

(๓) ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่สรรหาบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ จำนวนสิบคน โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกเพศเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ทั้งนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว เพื่อเสนอให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง มติในการเสนอชื่อต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๙ กรรมการตามมาตรา ๖ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๔) คณะกรรมการมีมติสองในสามให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๑ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการก็ได้

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงครบเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรง หรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้ประธานหรือกรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบ และให้ที่ประชุมพิจารณาว่าคณะกรรมการผู้นั้นสมควรอยู่ในที่ประชุม และมีมติในเรื่องนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดในการประชุม

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมาตรการที่จำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตระหนักถึงความสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการป้องกันการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย

(๓) กำหนดนโยบาย และมาตรการฟื้นฟูและเยียวยาด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้เสียหายอย่างครอบคลุม ซึ่งหมายรวมถึงการทำให้กลับสู่สภาพเดิม การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เพียงพอ การบำบัดและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการช่วยเหลือและเยียวยาผู้เสียหายทั้งทางการเงินและทางจิตใจ ตลอดรวมถึงการฟื้นฟูระยะยาวทางการแพทย์ให้กับผู้เสียหาย โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๕) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดซ้ำ มาตรการป้องกันมิให้มีการปกปิดการควบคุมตัวบุคคล และมาตรการคุ้มครองพยานให้กับผู้แจ้งข้อมูลในคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหาย สนับสนุนช่วยเหลือผู้เสียหายด้วยการให้คำปรึกษาแนะนำทางกฎหมาย ด้านทนายความ ด้านการตรวจทางการแพทย์เพื่อประโยชน์ทางคดี ด้านการติดตามความคืบหน้าของคดี ด้านการฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำ

(๗) ติดตามดูแล อำนวยการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการสืบสวนสอบสวนที่รวดเร็วและเป็นธรรม ขอให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม รวมถึงมีอำนาจร้องขอให้มีการยุติการทรมานตามนัยพระราชบัญญัตินี้และร้องขอให้มีการปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมายตามนัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๘) แจ้งให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลรายงานชี้แจงส่งข้อมูลหรือเอกสารพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

(๙) ตรวจเยี่ยมหน่วยงานหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวได้โดยไม่จำต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า รวมถึงให้คำแนะนำแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ติดตามตรวจสอบการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหายได้เองแม้ไม่มีผู้ร้องเรียน และสามารถรับเรื่องร้องเรียนที่ไม่ระบุชื่อผู้ร้องได้

(๑๑) รวมรวมข้อมูลสถิติคดี จัดทำรายงานสถานการณ์ รายงานผลการดำเนินการประจำปีเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พร้อมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหา เสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๑๒) แต่งตั้งที่ปรึกษา อนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๓) วางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๑๔) วางระเบียบอื่นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๑๔ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของคณะกรรมการ

(๓) เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องที่เกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหาย

(๔) ประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒
การป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๑๖ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหายจะกระทำมิได้

ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหายมีสิทธิร้องทุกข์ร้องเรียน และเข้าถึงความเป็นธรรมโดยได้รับความคุ้มครอง และการสนับสนุนช่วยเหลือจากรัฐ ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับการชดเชย และเยียวยาความเสียหายอย่างรวดเร็วและเพียงพอรวมถึงมาตรการการป้องกันมิให้เกิดการละเมิดซ้ำ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้เสียหาย พนักงานอัยการ หรือบุคคลอื่นใดหากกระทำเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหาย ชอบที่จะเสนอคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งยุติหรือเพิกถอนการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่งทันที ทั้งนี้ศาลอาจกำหนดวิธีการที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครอง ชดเชย และเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๑๗ รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ

รัฐมีหน้าที่กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหาย

ในกรณีที่ปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง รัฐมีหน้าที่ติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อช่วยเหลือ คุ้มครองสวัสดิภาพ และความปลอดภัย รวมถึงชดเชย เยียวยา และฟื้นฟูร่างกายและจิตใจของผู้เสียหาย

ส่วนที่ ๒
การปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๑๘ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดต่อผู้อื่นอันเป็นการกระทำในลักษณะการทรมานตามกฎหมายนี้ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน

มาตรา ๑๙ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการด้วยประการใดต่อผู้อื่นอันเป็นการกระทำในลักษณะการกระทำให้บุคคลสูญหายตามกฎหมายนี้ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๒๐ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการด้วยประการใดต่อผู้อื่นอันเป็นการกระทำในลักษณะโหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

มาตรา ๒๑ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี หญิงมีครรภ์ ผู้พิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้เพราะอายุหรือความป่วยเจ็บ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๒๒ ผู้ใดไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการยุยง ส่งเสริม รู้เห็นเป็นใจ ให้ความยินยอมในลักษณะเป็นผู้สมคบ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือกระทำการตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือกระทำการอื่นใดในทำนองเดียวกันเพื่อให้เกิดความผิดตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

มาตรา ๒๓ ผู้ใดเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ และไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสมตามอำนาจของตน เพื่อป้องกันหรือยุติการกระทำความผิด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หรือไม่ดำเนินการ หรือส่งเรื่องให้ดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งจะต้องเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ และมีอำนาจควบคุมดูแลการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวบุคคล

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องรับผิด หากพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ทราบหรือควรจะทราบหรือมิได้ละเลยเพิกเฉยต่อการกระทำความผิดของผู้อยู่ใต้อำนาจบังคับบัญชาของตน

มาตรา ๒๔ ถ้าผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ช่วยให้มีการค้นพบผู้ถูกบังคับให้สูญหาย โดยผู้นั้นมิได้รับอันตรายสาหัสหรือตกอยู่ในภาวะอันใกล้จะเป็นอันตรายต่อชีวิต หรือให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดี ให้ลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๒๕ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ความผิดฐานกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ การกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ความผิดฐานกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้มิให้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

มาตรา ๒๗ สถานการณ์ฉุกเฉิน สงคราม ความไม่มั่นคงของรัฐ หรือสถานการณ์พิเศษใดไม่อาจนำมาอ้างเพื่อให้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งตัวบุคคลใดออกไปนอกราชอาณาจักร หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการส่งบุคคลดังกล่าวออกไปจะส่งผลให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในความเสี่ยงจากการถูกทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย

ส่วนที่ ๓
การป้องกันการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๒๙ ในการควบคุมตัวบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวบุคคลต้องจัดให้มีบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๓๐ และให้ผู้ถูกควบคุมตัวมีสิทธิและได้รับแจ้งสิทธิดังต่อไปนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) แจ้งให้ผู้ถูกควบคุมตัว และญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงวัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว คำสั่งและเหตุแห่งการออกคำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ใช้อำนาจควบคุมตัว

(๒) แจ้งให้ญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเคลื่อนย้ายและสถานที่ปลายทางที่รับตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ควบคุมตัว

(๓) แจ้งให้ญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพร่างกายหรือจิตใจของผู้ถูกควบคุมตัว และรายละเอียดเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลและสถานพยาบาลที่รับตัวในทันที กรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ

(๔) ได้รับการเยี่ยมและติดต่อกับญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจตามสมควร

(๕) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความที่ตนเลือกเป็นการเฉพาะตัว และมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๖) มีทนายความเข้าร่วมการสอบปากคำ การสอบถามหรือซักถามโดยก่อนเริ่มการสอบปากคำ การสอบถามหรือซักถามทุกครั้ง ต้องมีการระบุตัวตนของผู้ที่เข้าร่วมทุกคนและมีการบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องซึ่งสามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง

(๗) ได้รับการตรวจร่างกาย และการรักษาพยาบาลโดยเร็วโดยแพทย์ เมื่อบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย

(๘) กรณีผู้ถูกควบคุมตัวเป็นชาวต่างชาติ ต้องได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่กงสุลและล่าม

(๙) ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตายหรือได้รับบาดเจ็บจนไม่สามารถจัดการเองได้ ผู้เสียหายมีสิทธิเข้าไปมีส่วนร่วมในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตายหรือบาดเจ็บของผู้ถูกควบคุมตัว

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกควบคุมตัวทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง และมีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ผู้ถูกควบคุมตัวเข้าถึงสิทธิดังกล่าว

มาตรา ๓๐ ในการควบคุมตัวบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต้องแจ้งการควบคุมดังกล่าวต่อนายอำเภอและพนักงานอัยการแห่งท้องที่ที่มีการควบคุมตัวทราบทันทีโดยให้นำตัวบุคคลดังกล่าวไปยังที่ทำการของผู้ควบคุมตัวทันที และจัดให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ นามสกุล รูปถ่าย ตำหนิรูปพรรณ รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ใช้ระบุตัวบุคคล และสภาพร่างกายของผู้ถูกควบคุมตัว

(๒) วัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว และข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำการควบคุมตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ดังกล่าว จะต้องมีการระบุถึงสถานที่ปลายทางที่รับตัว และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการย้ายสถานที่ควบคุมตัวนั้น

(๓) คำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และเหตุแห่งการออกคำสั่งนั้น

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ออกคำสั่งให้มีการควบคุมตัว

(๕) วัน เวลา และสถานที่ของการปล่อยตัว ผู้รับผิดชอบในการปล่อยตัว และญาติหรือบุคคลที่มารับตัว หรือพยานในการปล่อยตัว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพร่างกายของบุคคลผู้ถูกควบคุมตัว ทั้งก่อนควบคุมตัวและก่อนการปล่อยตัว ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตายจะต้องระบุถึงข้อมูลสาเหตุแห่งการตายและสถานที่เก็บศพ

(๗) ข้อมูลเพื่อใช้ในการติดต่อญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจ และทนายความ (หากมี)

(๘) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อรับประกันสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๙

(๙) ข้อมูลอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อป้องกันการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย

การแจ้งตามวรรคหนึ่งจะใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ในการปล่อยตัวตาม (๕) ก่อนปล่อยตัวให้ผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวตามวรรคหนึ่งแจ้งญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจให้ทราบถึงการปล่อยตัวและให้บันทึกไว้ด้วยว่ามีผู้ใดมารับตัวไป หากไม่สามารถติดต่อญาติได้หรือไม่มีบุคคลใดมารับตัว ให้บันทึกวิธีการติดต่อญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจไว้ และให้ผู้รับผิดชอบในการปล่อยตัวจัดหาพยานในการปล่อยตัว พร้อมทั้งบันทึกชื่อ ที่อยู่ของพยานนั้นไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการปล่อยตัว

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว ญาติ บุคคล หรือคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ มีสิทธิร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว ญาติหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีสิทธิร้องขอต่อศาลอาญาแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาเพื่อให้ศาลสั่งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้

ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง เปิดเผยข้อมูลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙ ให้แก่ญาติหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการได้ คำสั่งศาลดังกล่าวให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์และให้คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์เป็นที่สุด

มาตรา ๓๒ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลจะทำได้เฉพาะกรณีที่ศาลได้เรียกผู้ถูกควบคุมตัวมาสอบถามต่อหน้าศาล และมีหลักประกันว่าผู้ถูกควบคุมตัวจะไม่ถูกทรมาน หรือถูกกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย และการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตราย หรือละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ถูกควบคุมตัว หรือเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๓๓ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกควบคุมตัว หรือปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลอาญาหรือศาลยุติธรรมแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา เพื่อให้มีคำสั่งยุติการกระทำเช่นนั้นทันที

(๑) ผู้เสียหาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒) พนักงานอัยการ

(๓) พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

(๔) พนักงานฝ่ายปกครอง

(๔) คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

(๕) บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว

ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

มาตรา ๓๔ เมื่อได้รับคำร้องตามมาตรา ๓๓ หรือเมื่อความปรากฏต่อศาลว่ามีการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยทันที

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการยุติการทรมาน และเยียวยาความเสียหายเบื้องต้น หากศาลที่ทำหน้าที่ไต่สวนตามมาตรา ๓๔ เห็นว่าคำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนำตัวผู้ถูกควบคุมตัวมาศาลโดยพลัน หากปรากฏว่าการควบคุมตัวเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเกิดการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหายในระหว่างการควบคุมตัว ศาลอาจมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ปล่อยผู้ถูกควบคุมตัวทันที

(๒) ให้ยุติการทรมาน หรือการกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) เปลี่ยนสถานที่ควบคุมตัว

(๔) ให้ผู้เสียหายได้พบญาติ ทนายความ หรือบุคคลอื่นที่ไว้วางใจเป็นการส่วนตัว

(๕) ให้มีการรักษาพยาบาลรวมทั้งการฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ

(๖) ให้เปิดเผยเอกสารบันทึกหรือข้อมูลอื่นใด

(๗) เยียวยาเบื้องต้นทางด้านการเงิน

(๘) กำหนดมาตรการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการระงับการกระทำหรือเยียวยาเบื้องต้นกับผู้เสียหาย

เมื่อศาลมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งอย่างไรแล้ว ให้ผู้ร้องแจ้งคำสั่งศาลดังกล่าวไปยังคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ยื่นคำร้องให้ศาลกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และการฟื้นฟูเยียวยาเบื้องต้นแก่ผู้เสียหาย ซึ่งรวมทั้งการรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ และการเงิน

คำสั่งศาลตามมาตรานี้ อาจอุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ก็ได้ คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องประสานงานอย่างเร่งด่วนเพื่อจัดทำสำนวนชันสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการชันสูตรพลิกศพ และต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) เก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลเข้าไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน และประสานงานกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจพิสูจน์หลักฐานเพื่อเก็บและรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ

(๒) ติดต่อครอบครัวหรือญาติของผู้ตายเพื่อให้มีส่วนร่วมในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตาย

(๓) ประสานงานกับคณะกรรมการหรือสำนักงานเพื่อให้มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมานในระหว่างควบคุมตัว

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ปรากฏต่อศาลว่าพยานหลักฐานใดเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้น หรือได้มาเนื่องจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานนั้น เว้นแต่เป็นการรับฟังพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ผู้ใดพบเห็น หรือทราบการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครอง หรือพนักงานสอบสวน คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ชักช้า

ให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ หรือ คณะอนุกรรมการที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งส่งเรื่องให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายโดยทันที เพื่อให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการดำเนินการติดตาม สืบหา ช่วยเหลือผู้เสียหาย ดำเนินการระงับการกระทำความผิด ดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด และเยียวยาผู้เสียหายตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การแจ้งนั้นจะใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

บุคคลซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตในการแจ้งความหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ย่อมได้รับความคุ้มครองภายใต้มาตรการซึ่งคณะกรรมการกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้รวมถึงจากการถูกดำเนินคดีอาญาคดีแพ่ง หรือคดีปกครอง แม้หากภายหลังปรากฏว่าไม่มีการกระทำความผิดที่ได้รับแจ้งด้วย

มาตรา ๓๙ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการกระทำให้บุคคลสูญหายอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหาย หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้กับบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหายไปก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับด้วย

หมวด ๓

การดำเนินคดี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๔๐ ให้ผู้เสียหายในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๑ ให้การกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดต่อเนื่องตลอดเวลาจนกว่าจะเปิดเผยชะตากรรมหรือปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัว และมิให้เริ่มนับอายุความจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหาย หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย และให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหายหรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย

มาตรา ๔๒ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่มีอายุความ

มาตรา ๔๓ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนดำเนินคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งมีอำนาจเข้าตรวจสอบควบคุมการสอบสวนซึ่งดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนทุกหน่วยทันที

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และบทบัญญัติมาตรา ๒๑/๑ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษไม่นำมาใช้บังคับกับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งให้อัยการสูงสุดเพื่อชี้ขาดโดยเร็ว

มาตรา ๔๕ ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้รายงานให้ผู้เสียหายทราบถึงผลความคืบหน้าของคดีอย่างต่อเนื่อง และให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ติดตามผลความคืบหน้าของคดีและดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัย ชดเชย เยียวยา และฟื้นฟูความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมาย และสนับสนุนช่วยเหลือด้านการดำเนินคดี โดยการมีส่วนร่วมจากผู้เสียหาย

มาตรา ๔๖ เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าจำเลยกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณากำหนดค่าเสียหาย รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเยียวยาและฟื้นฟูร่างกายและจิตใจของผู้เสียหายทั้งหมดแจ้งให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบทราบ และดำเนินการจ่ายเงินค่าเสียหายตามที่คณะกรรมการกำหนดภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ

มาตรา ๔๗ ให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อยู่ในเขตอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงสามสิบปีหรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๙ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ (๘) (๙) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา ๕๑ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๙ หรือจัดการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวตามมาตรา ๓๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขัดขวางการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกควบคุมตัว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

.....

.....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ก

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....

(นายรังสิมันต์ โรม ผู้เสนอ)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

เหตุผล

โดยที่การทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ซึ่งไม่อาจยกเว้นให้กระทำได้ไม่ว่าสถานการณ์ใด ๆ อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการถูกค้นตัว จับ คุมขัง หรือถูกกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายเกินสมควรแก่เหตุผลที่กฎหมายกำหนด ยิ่งไปกว่านั้น การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมนั้นจะกระทำมิได้ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และได้ลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ จึงต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดเป็นการเฉพาะ ตลอดจนมีมาตรการป้องกันและปราบปราม มาตรการเยียวยาผู้เสียหาย และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อบทในอนุสัญญาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และสอดรับกับหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลไว้โดยเฉพาะซึ่งให้ความคุ้มครองบุคคลมากกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้บังคับตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การทรมาน” หมายความว่า การกระทำโดยเจตนาไม่ว่าด้วยประการใดอันก่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่กายหรือจิตใจต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อวัตถุประสงค์ เช่น

(๑) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม

(๒) ลงโทษบุคคลนั้นสำหรับการกระทำซึ่งบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สามได้กระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓) ข่มขู่หรือขู่เข็ญบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม หรือ

(๔) เพราะเหตุผลอื่นใดบนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติไม่ว่ารูปแบบใด

ทั้งนี้ไม่รวมถึงความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอันเป็นผลปกติจาก หรือสืบเนื่องจากการลงโทษทั้งปวงที่ชอบด้วยกฎหมาย

“การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” หมายความว่า การกระทำโดยเจตนาไม่ว่าด้วยประการใดอันก่อให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่มิใช่การทรมาน ทั้งนี้ไม่รวมถึงอันตรายอันเป็นผลปกติจาก หรือสืบเนื่องจากการลงโทษทั้งปวงที่ชอบด้วยกฎหมาย

“ควบคุมตัว” หมายความรวมถึง การจับ คุม ขัง ลักพา กักตัว คุมขัง กักขัง เรียกตัว หรือเชิญตัวบุคคลไปสอบถามหรือซักถาม หรือกระทำด้วยประการอื่นใดในทำนองเดียวกันอันเป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกาย

“การบังคับบุคคลให้สูญหาย” หมายความว่า การควบคุมตัวหรือการกระทำด้วยประการใดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือโดยบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับคำสั่ง การสนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และได้มีการปฏิเสธว่ามิได้กระทำการดังกล่าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น หรือกระทำด้วยประการอื่นใดในทำนองเดียวกัน

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ไม่ว่าจะจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐหรือไม่ก็ตาม

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการบังคับบุคคลให้สูญหาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้หมายความรวมถึงสามีภริยา คู่ชีวิต ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน และผู้อยู่ในอุปการะทั้งโดยนิตินัยและพฤตินัยของบุคคลดังกล่าว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมวด ๑
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน

(๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธาน

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายกสภาทนายความ

(๔) ผู้แทนผู้เสียหายจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการบังคับบุคคลให้สูญหาย ซึ่งคัดเลือกกันเองจำนวนสองคน

(๕) ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มิใช่เป็นการแสวงหาผลกำไรและดำเนินกิจกรรมด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการควบคุมตัวซึ่งคัดเลือกกันเอง จำนวนสามคน

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐานจำนวนหนึ่งคน นิติเวชศาสตร์จำนวนหนึ่งคน และด้านจิตวิทยาจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย

LIRT Legislative Institute for Research and Training of Thailand

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก รวมทั้งคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแต่ให้รอการลงโทษ หรือรอการกำหนดโทษ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดฐานหมิ่นประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือเพราะเป็นทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงิน

(๙) ไม่เคยถูกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบแล้วเห็นว่าได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนมาก่อน

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๔) คณะกรรมการมีมติสองในสามให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๐ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) (๕) และ (๖) ว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการก็ได้

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงครบเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

LIRT Legislative Institute for Research and Training

ในการปฏิบัติหน้าที่ ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรง หรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้ประธานหรือกรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบ และให้ที่ประชุมพิจารณาว่าคณะกรรมการผู้นั้นสมควรอยู่ในที่ประชุม และมีมติในเรื่องนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดในการประชุม

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือมาตรการที่จำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการบังคับบุคคลให้สูญหาย และส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตระหนักถึงความสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการป้องกันการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการบังคับบุคคลให้สูญหายในหน่วยงานของตน

(๓) กำหนดนโยบาย และมาตรการฟื้นฟูและเยียวยาด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้เสียหายอย่างครอบคลุม ซึ่งหมายรวมถึงการทำให้กลับสู่สภาพเดิม การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เพียงพอ การบำบัดและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการช่วยเหลือและเยียวยาผู้เสียหายทั้งทางการเงินและทางจิตใจ ตลอดรวมถึงการฟื้นฟูระยะยาวทางการแพทย์ให้กับผู้เสียหาย โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๕) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการปกปิดการควบคุมตัวบุคคล

(๖) ติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการบังคับบุคคลให้สูญหาย สนับสนุนช่วยเหลือผู้เสียหาย ด้วยการให้คำปรึกษาแนะนำทางกฎหมาย ด้านทนายความ ด้านการตรวจทางการแพทย์เพื่อประโยชน์ทางคดี ด้านการติดตามความคืบหน้าของคดี ด้านการฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำ

(๗) ติดตามดูแล อำนวยการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการสืบสวนสอบสวนที่รวดเร็วและเป็นธรรม ขอให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม รวมถึงมีอำนาจร้องขอให้มีการยุติการทรมานตามนัยพระราชบัญญัตินี้และร้องขอให้มีการปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมายตามนัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๘) ขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(๙) ตรวจเยี่ยมหน่วยงานหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวได้โดยไม่จำต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า รวมถึงให้คำแนะนำแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ติดตามตรวจสอบการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการบังคับบุคคลให้สูญหายได้เองแม้ไม่มีผู้ร้องเรียน และสามารถรับเรื่องร้องเรียนที่ไม่ระบุชื่อผู้ร้องได้

(๑๑) รวมรวมข้อมูลสถิติคดี และจัดทำรายงานสถานการณ์และรายงานผลการดำเนินการประจำปีเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการบังคับบุคคลให้สูญหาย พร้อมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหา เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๑๒) แต่งตั้งที่ปรึกษา อนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๓) วางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๑๔) วางระเบียบอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

มาตรา ๑๓ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของคณะกรรมการ

(๓) เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องที่เกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการบังคับบุคคลให้สูญหาย

(๔) ประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

LIRT
Legislative Institutions Repository of Thailand

หมวด ๒
การป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการบังคับบุคคลให้สูญหายจะกระทำมิได้

ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหายมีสิทธิร้องทุกข์ร้องเรียน และเข้าถึงความเป็นธรรมโดยได้รับความคุ้มครอง และการสนับสนุนช่วยเหลือจากรัฐ ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับการชดเชย และเยียวยาความเสียหายอย่างมีประสิทธิผล ซึ่งรวมถึงการป้องกันมิให้เกิดการละเมิดซ้ำ

ผู้เสียหาย พนักงานอัยการ หรือบุคคลอื่นใดหากกระทำเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหาย ชอบที่จะเสนอคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งยุติหรือเพิกถอนการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่งทันที ทั้งนี้ศาลอาจกำหนดวิธีการตามสมควรเพื่อคุ้มครอง ชดเชย และเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิผล

มาตรา ๑๖ รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ

รัฐมีหน้าที่กำหนดมาตรการที่มีประสิทธิผลและดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว เพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการบังคับบุคคลให้สูญหาย

ในกรณีที่ปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง รัฐมีหน้าที่ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อช่วยเหลือ และคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้เสียหาย ซึ่งหมายรวมถึง การชดเชยและเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ การติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และมีมาตรการป้องกันมิให้เกิดการละเมิดซ้ำ

LIRT
Legislative Institute for Reform of Thailand

ส่วนที่ ๒
การปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

มาตรา ๑๗ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดต่อผู้อื่นอันเป็นการกระทำในลักษณะการทรมานตามกฎหมายนี้ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน

มาตรา ๑๘ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการด้วยประการใดต่อผู้อื่นอันเป็นการกระทำในลักษณะการบังคับบุคคลให้สูญหายตามกฎหมายนี้ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานบังคับบุคคลให้สูญหาย

มาตรา ๑๙ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการด้วยประการใดต่อผู้อื่นอันเป็นการกระทำในลักษณะโหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

มาตรา ๒๐ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี หญิงมีครรภ์ ผู้สูงอายุ ผู้พิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้เพราะอายุหรือความป่วยเจ็บ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๒๑ ผู้ใดไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการยุยง ส่งเสริม รู้เห็นเป็นใจ ให้ความยินยอม ในลักษณะเป็นผู้สมคบ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือกระทำการตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือกระทำการอื่นใดในทำนองเดียวกันเพื่อให้เกิดความผิดตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

มาตรา ๒๒ ผู้ใดเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ และไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสมตามอำนาจของตน เพื่อป้องกันหรือยุติการกระทำความผิดหรือไม่ดำเนินการ หรือส่งเรื่องให้ดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดีอาญาตามกฎหมาย ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งจะต้องเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ และมีอำนาจควบคุมดูแลการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวบุคคล

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องรับผิด หากพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ทราบหรือควรจะทราบหรือมิได้ละเลยเพิกเฉยต่อการกระทำความผิดของผู้อยู่ใต้อำนาจบังคับบัญชาของตน

มาตรา ๒๓ ถ้าผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ช่วยให้มีการค้นพบผู้ถูกบังคับให้สูญหาย โดยผู้นั้นมิได้รับอันตรายสาหัสหรือตกอยู่ในภาวะอันใกล้จะเป็นอันตรายต่อชีวิต หรือให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดี ให้ลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

LIRT

มาตรา ๒๔ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ความผิดฐานกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือความผิดฐานบังคับบุคคลให้สูญหายตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ การกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ความผิดฐานกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความผิดฐานบังคับบุคคลให้สูญหายตามพระราชบัญญัตินี้ มิให้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

มาตรา ๒๖ สถานการณ์ฉุกเฉิน สงคราม ความไม่มั่นคงของรัฐ หรือสถานการณ์พิเศษใดไม่อาจนำมาอ้างเพื่อให้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งตัวบุคคลใดออกไปนอกราชอาณาจักร หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการส่งบุคคลดังกล่าวออกไปจะส่งผลให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในความเสี่ยงจากการถูกทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกบังคับให้สูญหาย

ส่วนที่ ๓
การป้องกันการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

มาตรา ๒๘ ในการควบคุมตัวบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวบุคคลต้องจัดให้มีบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๙ และให้ผู้ถูกควบคุมตัวมีสิทธิและได้รับแจ้งสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ผู้ถูกควบคุมตัว และญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงวัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว คำสั่งและเหตุแห่งการออกคำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ใช้อำนาจควบคุมตัว

(๒) แจ้งให้ญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเคลื่อนย้ายและสถานที่ปลายทางที่รับตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ควบคุมตัว

(๓) แจ้งให้ญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพร่างกายหรือจิตใจของผู้ถูกควบคุมตัว และรายละเอียดเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลและสถานพยาบาลที่รับตัวในทันที กรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ

(๔) ได้รับการเยี่ยมและติดต่อกับญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจตามสมควร

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(๕) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความที่ตนเลือกเป็นการเฉพาะตัว และมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๖) มีทนายความเข้าร่วมการสอบปากคำ การสอบถามหรือซักถามโดยก่อนเริ่มการสอบปากคำ การสอบถามหรือซักถามทุกครั้ง ต้องมีการระบุตัวตนของผู้ที่เข้าร่วมทุกคนและมีการบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องซึ่งสามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง

(๗) ได้รับการตรวจร่างกาย และการรักษาพยาบาลโดยเร็วโดยแพทย์ เมื่อบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย

(๘) กรณีผู้ถูกควบคุมตัวเป็นชาวต่างชาติ ต้องได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่กงสุลและล่าม

(๙) ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตายหรือได้รับบาดเจ็บจนไม่สามารถจัดการเองได้ ผู้เสียหายมีสิทธิเข้าไปมีส่วนร่วมในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตายหรือบาดเจ็บของผู้ถูกควบคุมตัว

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกควบคุมตัวทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง และมีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ผู้ถูกควบคุมตัวเข้าถึงสิทธิดังกล่าว

มาตรา ๒๙ ในการควบคุมตัวบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวบุคคลต้องจัดให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ นามสกุล รูปถ่าย ตำหนิรูปพรรณ รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ใช้ระบุตัวบุคคล และสภาพร่างกายของผู้ถูกควบคุมตัว

(๒) วัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว และข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำการควบคุมตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ดังกล่าว จะต้องมีการระบุถึงสถานที่ปลายทางที่รับตัว และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการย้ายสถานที่ควบคุมตัวนั้น

(๓) คำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และเหตุแห่งการออกคำสั่งนั้น

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ออกคำสั่งให้มีการควบคุมตัว

(๕) วัน เวลา และสถานที่ของการปล่อยตัว ผู้รับผิดชอบในการปล่อยตัว และญาติหรือบุคคลที่มารับตัว หรือพยานในการปล่อยตัว

(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพร่างกายของบุคคลผู้ถูกควบคุมตัว ทั้งก่อนควบคุมตัวและก่อนการปล่อยตัว ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตายจะต้องระบุถึงข้อมูลสาเหตุแห่งการตายและสถานที่เก็บศพ

(๗) ข้อมูลเพื่อใช้ในการติดต่อญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจ และทนายความ (หากมี)

(๘) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อรับประกันสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๘

(๙) ข้อมูลอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อป้องกันการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการบังคับบุคคลให้สูญหาย

ในการปล่อยตัวตาม (๕) ก่อนปล่อยตัวให้ผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวตามวรรคหนึ่งแจ้งญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจให้ทราบถึงการปล่อยตัวและให้บันทึกไว้ด้วยว่ามีผู้ใดมารับตัวไป หากไม่สามารถติดต่อญาติได้หรือไม่มีบุคคลใดมารับตัว ให้บันทึกวิธีการติดต่อญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัว

ไว้วางใจไว้ และให้ผู้รับผิดชอบในการปล่อยตัวจัดหาพยานในการปล่อยตัว พร้อมทั้งบันทึกชื่อ ที่อยู่ของพยานนั้นไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการปล่อยตัว

มาตรา ๓๐ ญาติหรือบุคคลเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ มีสิทธิร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว ญาติหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีสิทธิร้องขอต่อศาลอาญาแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา เพื่อให้ศาลสั่งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้

ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง เปิดเผยข้อมูลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙ ให้แก่ญาติหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการได้ คำสั่งศาลดังกล่าวให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์และให้คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์เป็นที่สุด

มาตรา ๓๑ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลจะทำได้เฉพาะกรณีที่ศาลได้เรียกผู้ถูกควบคุมตัวมาสอบถามต่อหน้าศาล และมีหลักประกันว่าผู้ถูกควบคุมตัวจะไม่ถูกทรมาน หรือถูกกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกบังคับให้สูญหาย และการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตราย หรือละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ถูกควบคุมตัว หรือเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๓๒ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกควบคุมตัวโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือการการบังคับบุคคลให้สูญหาย บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลอาญาหรือศาลยุติธรรมแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา เพื่อให้มีคำสั่งยุติการกระทำเช่นนั้นทันที

(๑) ผู้เสียหาย

(๒) พนักงานอัยการ

(๓) พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

(๔) พนักงานฝ่ายปกครอง

(๔) คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

(๕) บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว

ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

LIRT
Legislative Institute for Research and Training of Thailand

มาตรา ๓๓ เมื่อได้รับคำร้องตามมาตรา ๓๒ หรือเมื่อความปรากฏต่อศาลว่ามีการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการบังคับบุคคลให้สูญหาย ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยทันที

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการยุติการทรมาน และเยียวยาความเสียหายเบื้องต้น หากศาลที่ทำหน้าที่ไต่สวนตามมาตรา ๓๓ เห็นว่าคำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนำตัวผู้ถูกควบคุมตัวมาศาลโดยพลัน หากปรากฏว่าการควบคุมตัวเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเกิดการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการบังคับบุคคลให้สูญหายในระหว่างการควบคุมตัว ศาลอาจมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ปล่อยผู้ถูกควบคุมตัวทันที

(๒) ให้ยุติการทรมาน หรือการกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) เปลี่ยนสถานที่ควบคุมตัว

(๔) ให้ผู้เสียหายได้พบญาติ ทนายความ หรือบุคคลอื่นที่ไว้วางใจเป็นการส่วนตัว

(๕) ให้มีการรักษาพยาบาลรวมทั้งการฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ

(๖) ให้เปิดเผยเอกสารบันทึกหรือข้อมูลอื่นใด

(๗) เยียวยาเบื้องต้นทางด้านการเงิน

(๘) กำหนดมาตรการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการระงับการกระทำหรือเยียวยาเบื้องต้นกับผู้เสียหาย

ให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ยื่นคำร้องให้ศาลกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และการฟื้นฟูเยียวยาเบื้องต้นแก่ผู้เสียหาย ซึ่งรวมทั้งการรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ และการเงิน

คำสั่งศาลตามมาตรานี้ อาจอุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ก็ได้ คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องประสานงานอย่างเร่งด่วนเพื่อจัดทำสำนวนชันสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการชันสูตรพลิกศพ และต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลเข้าไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน และประสานงานกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจพิสูจน์หลักฐานเพื่อเก็บและรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ

(๒) ติดต่อครอบครัวหรือญาติของผู้ตายเพื่อให้มีส่วนร่วมในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตาย

(๓) ประสานงานกับคณะกรรมการหรือสำนักงานเพื่อให้มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมานในระหว่างควบคุมตัว

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ปรากฏต่อศาลว่าพยานหลักฐานใดเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้น หรือได้มาเนื่องจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

LIRT Legislative Institute Research Repository of Thailand

หรือการบังคับบุคคลให้สูญหาย ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานนั้น เว้นแต่เป็นการรับฟังพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๗ บุคคลซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตในการแจ้งความหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการบังคับบุคคลให้สูญหาย ย่อมได้รับความคุ้มครองซึ่งรวมทั้งจากการถูกดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง หรือคดีปกครอง

มาตรา ๓๘ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการบังคับบุคคลให้สูญหายอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกบังคับให้สูญหาย หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดภายใต้บทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแม้การปฏิเสธหรือปกปิดชะตากรรมของผู้ถูกควบคุมตัวได้เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

หมวด ๓
การดำเนินคดี

มาตรา ๓๙ ให้ผู้เสียหายในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๐ ให้การกระทำความผิดฐานบังคับบุคคลให้สูญหายตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดต่อเนื่องตลอดเวลาจนกว่าจะเปิดเผยชะตากรรมหรือปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัว และมิให้เริ่มนับอายุความจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกบังคับให้สูญหาย หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย และให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกบังคับให้สูญหายหรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย

มาตรา ๔๑ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ มีกำหนดอายุความห้าสิบปี

ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่มีอายุความ หากเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำที่มีลักษณะอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ

มาตรา ๔๒ หากการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการบังคับบุคคลให้สูญหายได้กระทำกับผู้เสียหายรายเดียวกัน ในวาระเดียวกัน ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่างกรรมกัน

มาตรา ๔๓ ให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ และให้พนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหน่วยงานใดตกเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหน่วยงานนั้นเข้าร่วมเป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และบทบัญญัติมาตรา ๒๑/๑ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษไม่นำมาใช้บังคับกับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๔ เมื่อสรุปสำนวนการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้พนักงานอัยการตามมาตรา ๔๓ ออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งให้อัยการสูงสุดเพื่อชี้ขาดโดยเร็ว

มาตรา ๔๕ ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้รายงานให้ผู้เสียหายทราบถึงผลความคืบหน้าของคดีอย่างต่อเนื่อง และให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ติดตามผลความคืบหน้าของคดี และดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัย ชดเชยและฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมาย และสนับสนุนช่วยเหลือด้านการดำเนินคดีโดยการมีส่วนร่วมจากผู้เสียหาย

มาตรา ๔๖ ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพราะเหตุที่ได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย ชื่อเสียง หรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย

ในการนี้ ให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และสนับสนุนข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้ศาลกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และการฟื้นฟูเยียวยาแก่ผู้เสียหาย ซึ่งรวมทั้งการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจแก่ผู้เสียหายด้วย

มาตรา ๔๗ ให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อยู่ในเขตอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอาญา และนำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมาบังคับใช้โดยอนุโลม

LIRT
Legislative Institute for Reform of Thailand

หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๔๙ ผู้ใดกระทำความผิดฐานบังคับบุคคลให้สูญหายต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๕๐ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำการที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๕๑ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๘ หรือจัดการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวตามมาตรา ๒๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขัดขวางการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกควบคุมตัว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

.....

.....

LIRT
Legislative Institute for Research and Training of Thailand

ภาคผนวก ข

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....

(ฉบับประชาชน)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(ฉบับประชาชน)
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย โดยกำหนดให้การค้นตัว จับ คุมขัง หรือกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคลจะต้องมีการแจ้งสิทธิและจัดทำบันทึกการควบคุมตัวตามที่กฎหมายนี้กำหนดโดยไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดให้ศาลยุติธรรมเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคล สร้างระบบความพร้อมรับผิด (accountability) และลบล้างวัฒนธรรมปล่อยให้คนผิดลอยนวล (impunity) ตลอดจนมีกลไกสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ได้รับความเสียหายได้รับความเป็นธรรม ผ่านการช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อติดตามตรวจสอบและนำตัวผู้ที่เกี่ยวข้องมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา และมาตรการชดเชยฟื้นฟูและเยียวยาความเสียหายทางร่างกาย จิตใจและสังคม และการป้องกันไม่ให้การละเมิดเกิดขึ้นซ้ำอีก เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพันธกรณีระหว่างประเทศ

เหตุผล

โดยที่การทรมาน การกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงซึ่งไม่อาจยกเว้นให้กระทำได้ไม่ว่าสถานการณ์ใด ๆ อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการถูกค้นตัว จับ คุมขัง หรือถูกกระทำการใดอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายเกินสมควรแก่เหตุผลที่กฎหมายกำหนด ยิ่งไปกว่านั้นการทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมนั้นจะกระทำมิได้ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และได้ลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ จึงต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดเป็นการเฉพาะ ตลอดจนมีมาตรการป้องกันและปราบปรามมาตรการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อบทในอนุสัญญาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และสอดรับกับหลักการของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อพระราชบัญญัติ **มาตรา ๑** พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....”

วันมีผลบังคับใช้ **มาตรา ๒** พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผลต่อกฎหมายอื่น **มาตรา ๓** บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลไว้โดยเฉพาะซึ่งให้ความคุ้มครองบุคคลมากกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้บังคับตามกฎหมายนั้น

บทนิยาม **มาตรา ๔** ในพระราชบัญญัตินี้

“การทรมาน” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วย

LIRT
Legislative Institutional Reform Team of Thailand

ประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์ รวมทั้งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม

(๒) ลงโทษผู้ถูกกระทำ โดยมีเหตุจากการกระทำซึ่งผู้นั้นหรือบุคคลที่สามได้กระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ

(๓) ข่มขู่หรือขู่เข็ญผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม หรือ

(๔) เพราะเหตุผลใด ๆ บนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใด

แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือตามที่กฎหมายบัญญัติ และตามพันธกรณีและมาตรฐานระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่

“ควบคุมตัว” หมายความรวมถึง การจับ คุม ขัง ลักพา กักตัว คุมขัง กักขัง เรียกตัวหรือเชิญตัวบุคคลไปสอบถามหรือซักถามหรือกระทำด้วยประการอื่นใดอันเป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกาย

“การกระทำให้บุคคลสูญหาย” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐควบคุมตัวบุคคล โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องหรือผู้กระทำปฏิเสธว่ามิได้มีการกระทำการดังกล่าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น หรือไม่ให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นตายร้ายดีอย่างไรหรืออยู่ที่ใด

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าพนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้หมายรวมถึงบุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐหรือได้รับมอบอำนาจ หรือได้รับแต่งตั้ง อนุญาต การสนับสนุน หรือการยอมรับโดยตรงหรือโดยปริยาย ให้ใช้อำนาจรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย

“ผู้ได้รับความเสียหาย” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือจิตใจจากการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย และให้หมายความรวมถึงสามี ภริยา คู่ชีวิต ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน และผู้อยู่ในอุปการะ ทั้งโดยนิตินัยและพฤตินัยของบุคคลที่ได้รับความเสียหายดังกล่าว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย

ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมวด ๑
บททั่วไป

สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

มาตรา ๖ บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหายจะกระทำมิได้

สิทธิผู้ได้รับความเสียหายเพื่อเข้าถึงความเป็นธรรม

ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิร้องทุกข์ร้องเรียนและเข้าถึงความเป็นธรรมโดยได้รับความคุ้มครองและการสนับสนุนช่วยเหลือจากรัฐ ผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิได้รับการชดเชยและเยียวยาความเสียหายอย่างมีประสิทธิผล ซึ่งรวมทั้งการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดซ้ำอีก

การตรวจสอบโดยองค์กรศาล

ผู้ได้รับความเสียหาย พนักงานอัยการ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ได้รับความเสียหาย มีสิทธิร้องขอต่อศาลเพื่อให้สั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่งเช่นว่านั้นทันที รวมทั้งกำหนดวิธีการตามสมควรเพื่อคุ้มครอง ชดเชยและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิผล

หน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

มาตรา ๗ รัฐมีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ และดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหาย

หน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยและสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ได้รับความเสียหายเข้าถึงความเป็นธรรม

ในกรณีที่ปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง รัฐมีหน้าที่ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัยให้แก่ผู้ได้รับความเสียหาย สนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายรวมถึง การชดเชยและเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ การติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดขึ้นซ้ำอีก

หมวด ๒
การปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

LIRT
Legislative Institute for Research and Development of Thailand

ความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๘ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จับ ขัง ลักพา ควบคุมตัว หรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องหรือผู้กระทำปฏิเสธว่ามิได้มีกระทำการนั้น หรือปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น หรือไม่ให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นตายร้ายดีอย่างไรหรืออยู่ที่ใด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย

ความผิดฐานกระทำทรมาน

มาตรา ๙ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์รวมทั้งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม

(๒) ลงโทษผู้ถูกกระทำ โดยมีเหตุจากการกระทำซึ่งผู้นั้นหรือบุคคลที่สามได้กระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ

(๓) ข่มขู่หรือขู่เข็ญผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม หรือ

(๔) เพราะเหตุผลใด ๆ บนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน

ความผิดฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

มาตรา ๑๐ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานแก่ร่างกายหรือจิตใจ โดยเป็นการกระทำในลักษณะที่ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานความผิดฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

เหตุเพิ่มโทษ

มาตรา ๑๑ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี หญิงมีครรภ์ ผู้พิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้เพราะอายุหรือความป่วยเจ็บ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นกึ่งหนึ่ง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดเช่นเดียวกับตัวการ

มาตรา ๑๒ ผู้ใดสมคบ เป็นผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน เพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

ความรับผิดของผู้บังคับบัญชา

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ และไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสมตามอำนาจของตน เพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิด หรือไม่ดำเนินการ หรือส่งเรื่องให้ดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดีอาญาตามกฎหมาย ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งจะต้องเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและ

LIRT
Legislative Institution Research Team of Thailand

มีอำนาจควบคุมดูแลการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวบุคคล

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องรับผิด หากพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ทราบหรือไม่ควรจะทราบหรือมิได้ละเลยเพิกเฉยต่อการกระทำความผิดของผู้อยู่ใต้อำนาจบังคับบัญชาของตน

เหตุลดโทษจากการให้ความช่วยเหลือร่วมมือ

มาตรา ๑๔ ถ้าผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ช่วยให้มีการค้นพบผู้ถูกกระทำให้สูญหาย โดยผู้นั้นมิได้รับอันตรายสาหัสหรือตกอยู่ในภาวะอันใกล้จะเป็นอันตรายต่อชีวิต ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดี ให้ลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

หลักความรับผิดสากล (Universal jurisdiction)

มาตรา ๑๕ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำทรมานและความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มิให้เป็นความผิดทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

มาตรา ๑๖ การกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ความผิดฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้ มิให้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

ข้ออ้างในสถานการณ์ฉุกเฉิน

มาตรา ๑๗ สถานการณ์ฉุกเฉิน สงคราม ความไม่มั่นคงของรัฐ หรือสถานการณ์พิเศษใด ไม่อาจนำมาอ้างเพื่อให้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

หลักการไม่ส่งตัวกลับไปเผชิญอันตราย (Non-refoulement)

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งตัวบุคคลใดออกไปนอกราชอาณาจักร หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการส่งบุคคลดังกล่าวออกไปจะส่งผลให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในความเสี่ยงจากการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย

ส่วนที่ ๒
การดำเนินคดี

ความเป็นผู้เสียหายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

มาตรา ๑๙ ให้ผู้ได้รับความเสียหายในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การนับอายุความ

มาตรา ๒๐ ให้การกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ต่อเนื่อง

ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดต่อเนื่องตลอดเวลาจนกว่าจะเปิดเผยชะตากรรมหรือปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัว และไม่ให้เริ่มนับอายุความจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหาย และให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหายหรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย

อายุความ

มาตรา ๒๑ ให้ความผิดฐานกระทำทรมาน และฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้ มีอายุความห้าสิบปี

ความผิดฐานกระทำทรมาน และฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้ไม่มีอายุความ หากเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำที่มีลักษณะอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ

ให้เป็นคดีพิเศษโดยมีพนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวน

มาตรา ๒๒ ให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ และให้พนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหน่วยงานใดตกเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหน่วยงานนั้นเข้าร่วมเป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และบทบัญญัติมาตรา ๒๑/๑ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษไม่นำมาใช้บังคับกับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

การสั่งคดีและชี้ขาด

มาตรา ๒๓ เมื่อพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๒ เห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้รีบส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งให้อัยการสูงสุดเพื่อชี้ขาด

สิทธิของผู้ได้รับความเสียหาย

มาตรา ๒๔ ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้รายงานให้ผู้ได้รับความเสียหายทราบถึงผลความคืบหน้าของคดีอย่างต่อเนื่อง และให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ติดตามผลความคืบหน้าของคดี และดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัย ชดเชยและฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมาย และสนับสนุนช่วยเหลือด้านการดำเนินคดี โดยการมีส่วนร่วมจากผู้ได้รับความเสียหาย

LIRT
Legislative Institute for Research and Training of Thailand

การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

มาตรา ๒๕ ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ได้รับความเสียหายเพราะเหตุที่ได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย ชื่อเสียง หรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย

ในการนี้ ให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและสนับสนุนข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้ศาลกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และการฟื้นฟูเยียวยาแก่ผู้ได้รับความเสียหาย ซึ่งรวมทั้งการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจแก่ผู้ได้รับความเสียหายด้วย

อยู่ในเขตอำนาจศาลพลเรือน

มาตรา ๒๖ ให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลพลเรือน และให้นำเอาวิธีพิจารณาคดีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมาบังคับใช้กับคดีดังกล่าวโดยอนุโลม

หมวด ๓
การป้องกันการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

สิทธิผู้ถูกควบคุมตัว

มาตรา ๒๗ ในการควบคุมตัวบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวบุคคลต้องจัดให้มีบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๘ และให้ผู้ถูกควบคุมตัวมีสิทธิและได้รับแจ้งสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ผู้ถูกควบคุมตัว และญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงวัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว คำสั่งและเหตุแห่งการออกคำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ใช้อำนาจควบคุมตัว

(๒) แจ้งให้ญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเคลื่อนย้ายและสถานที่ปลายทางที่รับตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ควบคุมตัว

(๓) แจ้งให้ญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพร่างกายหรือจิตใจของผู้ถูกควบคุมตัว และรายละเอียดเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลและสถานพยาบาลที่รับตัวในทันที กรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ

(๔) ได้รับการเยี่ยมและติดต่อกับญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจตามสมควร

(๕) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความที่ตนเลือกเป็นการ

LIRT
Legislative Institute for Reform in Thailand

เฉพาะตัว และมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๖) มีทนายความเข้าร่วมการสอบปากคำ การสอบถามหรือซักถาม โดยก่อนเริ่มการสอบปากคำ การสอบถามหรือซักถามทุกครั้ง ต้องมีการระบุตัวตนของผู้ที่เข้าร่วมทุกคนและมีการบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องซึ่งสามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง

(๗) ได้รับการตรวจร่างกาย และการรักษาพยาบาลโดยเร็วโดยแพทย์ เมื่อบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย

(๘) ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตายหรือได้รับบาดเจ็บจนไม่สามารถจัดการเองได้ ให้ผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิเข้าไปมีส่วนร่วมในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตายหรือบาดเจ็บของผู้ถูกควบคุมตัว

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกควบคุมตัวทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง และมีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ผู้ถูกควบคุมตัวเข้าถึงสิทธิดังกล่าว

การจัดทำบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว

มาตรา ๒๘ ในการควบคุมตัวบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตัวบุคคลต้องจัดให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ นามสกุล รูปถ่าย ตำหนิรูปพรรณ รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ใช้ระบุตัวบุคคลและสภาพร่างกายของผู้ถูกควบคุมตัว

(๒) วัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว และข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำการควบคุมตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ดังกล่าว จะต้องมีการระบุถึงสถานที่ปลายทางที่รับตัว และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการย้ายสถานที่ควบคุมตัวนั้น

(๓) คำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และเหตุแห่งการออกคำสั่งนั้น

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ออกคำสั่งให้มีการควบคุมตัว

(๕) วัน เวลา และสถานที่ของการปล่อยตัว ผู้รับผิดชอบในการปล่อยตัว และญาติหรือบุคคลที่มารับตัว หรือพยานในการปล่อยตัว

(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพร่างกายของบุคคลผู้ถูกควบคุมตัว ทั้งก่อนควบคุมตัวและก่อนการปล่อยตัว ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตายจะต้องระบุถึงข้อมูลประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) ข้อมูลเพื่อใช้ในการติดต่อญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจ และทนายความ (หากมี)

(๘) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อรับประกันสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๗ และ

(๙) ข้อมูลอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อป้องกันการทรมานการกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย

ในการปล่อยตัวตาม (๕) ก่อนปล่อยตัวให้ผู้มีหน้าที่ในการควบคุม

LIRT Legislative Institute for Reform in Thailand

ตัวตามวรรคหนึ่งแจ้งญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจให้ทราบถึงการปล่อยตัวและให้บันทึกไว้ด้วยว่ามีผู้ใดมารับตัวไป หากไม่สามารถติดต่อญาติได้หรือไม่มีบุคคลใดมารับตัว ให้บันทึกวิธีการติดต่อญาติหรือบุคคลที่ผู้ถูกควบคุมตัวไว้วางใจไว้และให้ผู้รับผิดชอบในการปล่อยตัวจัดหาพยานในการปล่อยตัว พร้อมทั้งบันทึกชื่อ ที่อยู่ของพยานนั้นไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการปล่อยตัว

สิทธิร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เปิดเผยข้อมูลควบคุมตัว

มาตรา ๒๙ ญาติหรือบุคคลเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ มีสิทธิร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘

การขอให้ศาลเปิดเผยข้อมูลควบคุมตัว

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว ญาติหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีสิทธิร้องขอต่อศาลอาญาแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาเพื่อให้ศาลสั่งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้

ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง เปิดเผยข้อมูลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ ให้แก่ญาติหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการได้ คำสั่งศาลดังกล่าวให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ และให้คำสั่งศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด

คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูล

มาตรา ๓๐ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลจะทำได้เฉพาะกรณีที่ศาลได้เรียกผู้ถูกควบคุมตัวมาสอบถามต่อหน้าศาล และมีหลักประกันว่าผู้ถูกควบคุมตัวจะไม่ถูกทรมาน หรือกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือกระทำให้สูญหาย และการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตราย หรือละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ถูกควบคุมตัว หรือเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

ศาลตรวจสอบการใช้อำนาจควบคุมตัวว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ (๑)

มาตรา ๓๑ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกควบคุมตัวโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลอาญาหรือศาลยุติธรรมแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา เพื่อให้มีคำสั่งระงับการกระทำเช่นนั้นทันที

(๑) ผู้ได้รับความเสียหาย

(๒) พนักงานอัยการ

(๓) พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

(๔) คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

(๕) บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว

LIRT
Legislative Institute for Research and Training of Thailand

ให้ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การไต่สวนโดยศาลและคำสั่งศาล (๒)

มาตรา ๓๒ เมื่อได้รับคำร้องตามมาตรา ๓๑ หรือเมื่อความปรากฏต่อศาลว่ามีการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยทันที ถ้าศาลเห็นว่าคำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนำตัวผู้ถูกควบคุมตัวมาศาลโดยพลัน และหากการควบคุมตัวเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเกิดการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหายในระหว่างการควบคุมตัว ให้ศาลมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ปล่อยผู้ถูกควบคุมตัวทันที

(๒) ให้ยุติการทรมาน หรือการกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

(๓) เปลี่ยนสถานที่ควบคุมตัว

(๔) ให้ผู้ได้รับความเสียหายได้พบญาติ ทนายความ หรือบุคคลอื่นที่ไว้วางใจเป็นการส่วนตัว

(๕) ให้มีการรักษาพยาบาลรวมทั้งการฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ

(๖) ให้เปิดเผยเอกสารบันทึกหรือข้อมูลอื่นใด

(๗) กำหนดมาตรการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการระงับการกระทำหรือเยียวยาเบื้องต้นกับผู้ได้รับความเสียหาย

ให้คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ยื่นคำร้องให้ศาลกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และการฟื้นฟูเยียวยาเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับความเสียหาย ซึ่งรวมทั้งการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ

คำสั่งศาลตามมาตรานี้ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ และให้คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์เป็นที่สุด

กรณีผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องประสานงานอย่างเร่งด่วนเพื่อจัดทำสำนวนชันสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการชันสูตรพลิกศพ และต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลเข้าไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน และประสานงานกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจพิสูจน์หลักฐานเพื่อเก็บและรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ

(๒) ติดต่อครอบครัวหรือญาติของผู้ตายเพื่อให้มีส่วนร่วมในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการตาย และ

(๓) ประสานงานกับคณะกรรมการหรือสำนักงานเพื่อให้มีส่วนร่วม

LIRT
Legislative Institute for Research and Training, Thailand

ในการติดตามตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมานในระหว่างควบคุมตัว

บทต้องห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาเนื่องจากการทรมาน

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ปรากฏต่อศาลว่าพยานหลักฐานใดเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้นหรือได้มาเนื่องจากการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหาย ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานนั้น เว้นแต่เป็นการรับฟังพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

บทคุ้มครองผู้ใช้สิทธิร้องเรียนโดยสุจริต

มาตรา ๓๕ บุคคลซึ่งใช้สิทธิโดยสุจริตในการแจ้งความหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหาย ย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งรวมทั้งจากการถูกดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง หรือคดีปกครอง

หมวด ๔
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

องค์ประกอบคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายกสภาทนายความ

(๔) ผู้แทนผู้ได้รับความเสียหายจากการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหาย ซึ่งคัดเลือกกันเองจำนวนสองคน

(๕) ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มิใช่เป็นการแสวงหาผลกำไรและดำเนินกิจกรรมด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลจากการควบคุมตัวซึ่งคัดเลือกกันเอง จำนวนสามคน

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐานจำนวนหนึ่งคน นิติเวชศาสตร์จำนวนหนึ่งคน และด้านจิตวิทยาจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ

มาตรา ๓๗ กรรมการตามมาตรา ๓๖ (๔) (๕) และ (๖) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก รวมทั้งคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแต่ให้รอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดฐานหมิ่นประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๙) ไม่เคยถูกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบแล้วเห็นว่าได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ

มาตรา ๓๘ กรรมการตามมาตรา ๓๖ (๔) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดตามวรรคหนึ่ง กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

มาตรา ๓๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๓๖ (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐

(๔) คณะกรรมการมีมติสองในสามให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

กรณีตำแหน่ง

มาตรา ๔๐ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๓๖ (๔) (๕) และ

LIRT Legislative Institute for Research and Training of Thailand

กรรมการว่างลง

(๖) ว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการก็ได้

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

การประชุมคณะกรรมการ

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้ประธานหรือกรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่าคณะกรรมการผู้นั้นสมควรอยู่ในที่ประชุมและมีมติในเรื่องนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการ

มาตรา ๔๒ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือมาตรการอื่นที่จำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำ หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหาย

(๓) กำหนดนโยบายและมาตรการฟื้นฟูและเยียวยาด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้ได้รับความเสียหายที่ครอบคลุมความเสียหายทุกด้าน ซึ่งหมายรวมถึงการทำให้กลับสู่สภาพเดิม การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เพียงพอ การบำบัดและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายทั้งทางการเงินและทางจิตใจตลอดรวมถึงการฟื้นฟูระยะยาวทางการแพทย์ให้กับผู้เสียหาย โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๕) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการควบคุมตัวลับหรือปกปิดการควบคุมตัวบุคคล

(๖) ติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญ

LIRT Legislative Institute for Research and Training of Thailand

หาย สนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย ด้วยการให้คำปรึกษาและนำทางกฎหมาย ด้านทนายความ ด้านการตรวจทางการแพทย์เพื่อประโยชน์ทางคดี ด้านการติดตามความคืบหน้าของคดี ด้านการฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

(๗) ติดตามดูแล อำนวยการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการสืบสวนสอบสวนที่รวดเร็วและเป็นธรรม รวมทั้งขอให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

(๘) ขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) ตรวจเยี่ยมหน่วยงานหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า รับเรื่องร้องเรียนที่ไม่ระบุชื่อผู้ร้อง และให้คำแนะนำแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) จัดทำรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย และแนวทางแก้ไขปัญหา เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี

(๑๑) แต่งตั้งที่ปรึกษา อนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๒) วางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๑๓) วางระเบียบอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

อำนาจหน้าที่สำนักงาน

มาตรา ๔๓ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการสืบหาติดตามช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย

(๒) ติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย สนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย ด้วยการให้คำปรึกษาแนะนำทางกฎหมาย ด้านทนายความ ด้านการตรวจทางการแพทย์เพื่อประโยชน์ทางคดี ด้านการติดตามความคืบหน้าของคดี ด้านการฟื้นฟูเยียวยาความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

(๓) สนับสนุนให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทรมาน หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหาย

(๔) ศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทรมาน การ

CRRT
Digital Rights Research Center Thailand

กระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีและการกระทำให้บุคคลสูญหาย รวมทั้งให้ความรู้และฝึกอบรมแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๕) รวบรวมข้อมูล สถิติคดี และจัดทำรายงานผลดำเนินการประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

ความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๔๔ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดฐานกระทำทรมาน

มาตรา ๔๕ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

มาตรา ๔๖ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำหรือลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

การจงใจขัดขวางมาตรการคุ้มครองโดยไม่แจ้งสิทธิหรือไม่บันทึกข้อมูล

มาตรา ๔๗ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๗ หรือจัดการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวตามมาตรา ๒๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขัดขวางการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกควบคุมตัว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

LIRT
Legislative Institutional Reform Team of Thailand

ควบคุมตัว หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

คดีความผิดเกี่ยวกับการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๘ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการกระทำให้บุคคลสูญหายอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหาย หรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด แม้การปฏิเสธหรือปกปิดชะตากรรมของผู้ถูกควบคุมตัวได้เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

LIRT
Legislative Information Repository of Thailand

ภาคผนวก ค

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....

(กระทรวงยุติธรรม)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

เหตุผล

โดยที่การทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงซึ่งไม่อาจยกเว้นให้กระทำได้ไม่ว่าสถานการณ์ใด ๆ ดังนั้น เพื่อยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย สมควรกำหนดฐานความผิด มาตรการป้องกันและปราบปราม และมาตรการเยียวยาผู้เสียหาย ตลอดจนมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

พ.ศ. ....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันปราบปรามและเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะดังกล่าว ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การทรมาน” หมายความว่า การกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ

“การกระทำให้บุคคลสูญหาย” หมายความว่า การจับ ขัง ลักพา หรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย โดยผู้กระทำปฏิเสธว่ามิได้กระทำการดังกล่าว หรือไม่ให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นตายร้ายดีอย่างไร หรืออยู่ที่ใด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า บุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐหรือได้รับมอบอำนาจ หรือได้รับแต่งตั้ง อนุญาต การสนับสนุน หรือการยอมรับโดยตรงหรือโดยปริยาย ให้ใช้อำนาจรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย

“ผู้ได้รับความเสียหาย” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือจิตใจจากการทรมานหรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม

(๒) ลงโทษผู้ถูกกระทำ โดยมีเหตุจากการกระทำซึ่งผู้นั้นหรือบุคคลที่สามได้กระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ หรือ

(๓) ข่มขู่หรือขู่เข็ญผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน

มาตรา ๖ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจับ ขัง ลักพา หรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกายโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิเสธว่ามิได้กระทำดังกล่าว หรือไม่ให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นตายร้ายดีอย่างไร หรืออยู่ที่ใด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำทรมานตามมาตรา ๕ หรือความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๖ นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยนำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘ การกระทำความผิดฐานกระทำทรมานตามมาตรา ๕ และการกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๖ มิให้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๙ ในคดีความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๖ ให้ดำเนินการสืบสวนจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหายหรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย

มาตรา ๑๐ ในคดีความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๖ ให้สามี ภริยา ผู้บุพการี และผู้สืบสันดานของผู้ได้รับความเสียหายตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

หมวด ๒

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็น รองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด นายกสภาทนายความ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านสิทธิมนุษยชนจำนวนสี่คน ด้านการแพทย์จำนวนหนึ่งคน และด้านจิตวิทยาจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก รวมทั้งคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแต่ให้รอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดฐานหมิ่นประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

(๔) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๕ เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในหกสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมาตรการอื่นที่จำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำ หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหาย

(๓) กำหนดนโยบายและมาตรการฟื้นฟูและเยียวยาด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้ได้รับความเสียหาย

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายทั้งทางการเงินและทางจิตใจตลอดรวมถึงการฟื้นฟูระยะยาวทางการแพทย์ให้กับผู้เสียหาย โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๕) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการปกปิดการควบคุมตัวบุคคล

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษา อนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๗) วางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๘) วางระเบียบอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการสืบหาติดตามช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย

(๒) สนับสนุนให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทรมาน หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหาย

(๓) ศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีและการกระทำให้บุคคลสูญหาย รวมทั้งให้ความรู้และฝึกอบรมแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) รวบรวมข้อมูล สถิติคดี และจัดทำรายงานผลดำเนินการประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

หมวด ๓

การป้องกันการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๑๙ ในการควบคุมผู้ถูกจำกัดเสรีภาพตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมบุคคลผู้ถูกจำกัดเสรีภาพต้องจัดให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ นามสกุล รูปถ่าย ตำหนิรูปพรรณ รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ใช้ระบุตัวบุคคลของผู้ถูกจำกัดเสรีภาพ

(๒) วัน เวลา และสถานที่ของการถูกจำกัดเสรีภาพ และข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำการจำกัดเสรีภาพ ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ดังกล่าว จะต้องมีการระบุถึงสถานที่ปลายทางที่รับตัวผู้ถูกจำกัดเสรีภาพ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการย้ายที่จำกัดเสรีภาพนั้น

(๓) คำสั่งที่ให้มีการจำกัดเสรีภาพ และเหตุแห่งการออกคำสั่งนั้น

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ออกคำสั่งให้มีการจำกัดเสรีภาพ

(๕) วัน เวลา และสถานที่ของการปล่อยตัวผู้ถูกจำกัดเสรีภาพ

(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพร่างกายของบุคคลผู้ถูกจำกัดเสรีภาพก่อนถูกจำกัดเสรีภาพและก่อนการปล่อยตัว ในกรณีที่ผู้ถูกจำกัดเสรีภาพถึงแก่ความตายระหว่างการควบคุม จะต้องระบุถึงสาเหตุแห่งการตายและสถานที่เก็บศพ

ในการปล่อยตัวผู้ถูกจำกัดเสรีภาพตาม (๕) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ในการควบคุมตามวรรคหนึ่งบันทึกไว้ด้วยว่ามีผู้ใดมารับตัวด้วยหรือไม่

มาตรา ๒๐ ญาติหรือผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพ มีสิทธิร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำการจำกัดเสรีภาพบุคคล ให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพ ญาติหรือผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพมีสิทธิร้องขอต่อศาลอาญาหรือศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการทรมาน หรือการกระทำให้บุคคลสูญหายเพื่อให้ศาลสั่งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้

ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙ ให้แก่ญาติหรือผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพได้ คำสั่งศาลดังกล่าวให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ และให้คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์เป็นที่สุด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๒๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำการจำกัดเสรีภาพบุคคลหรือศาล อาจไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙ หากการเปิดเผยดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือละเมิดต่อความเป็นส่วนตัวของบุคคล หรือเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนคดีอาญา

มาตรา ๒๒ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดถูกกระทำทรมาน หรือถูกกระทำให้สูญหาย บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลอาญาหรือศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา เพื่อให้มีคำสั่งระงับการกระทำเช่นนั้นทันที

(๑) ผู้ได้รับความเสียหาย สามี ภริยา หรือญาติของผู้นั้น

(๒) พนักงานอัยการ

(๓) พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

(๔) คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง และศาลเห็นสมควร ให้ศาลไต่สวนโดยพลัน โดยให้ศาลมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุอื่นใดประกอบการไต่สวนหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนำตัวผู้ได้รับความเสียหายมาศาลด้วยก็ได้

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการระงับการทรมาน และเยียวยาความเสียหายเบื้องต้น ศาลตามมาตรา ๒๒ อาจมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยุติการทรมาน

(๒) เปลี่ยนสถานที่ควบคุมหรือคุมขัง

(๓) ให้ผู้ได้รับความเสียหายได้พบญาติ ทนายความ หรือบุคคลอื่นที่ไว้วางใจเป็นการส่วนตัว

(๔) ให้มีการรักษาพยาบาลรวมทั้งการฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ

(๕) ให้เปิดเผยเอกสารบันทึกหรือข้อมูลอื่นใด

(๖) กำหนดมาตรการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการระงับการกระทำหรือเยียวยาเบื้องต้นกับผู้ได้รับความเสียหาย

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ และให้คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์เป็นที่สุด

หมวด ๔
การดำเนินคดี

มาตรา ๒๔ ให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวน และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษและพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้

มาตรา ๒๕ ให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ภายใต้เขตอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และให้นำเอาวิธีพิจารณาคดีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมาบังคับใช้กับคดีดังกล่าวโดยอนุโลม

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำทรมาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๘ ถ้าการกระทำความผิดฐานกระทำทรมานตามมาตรา ๒๖ เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี หญิงมีครรภ์ ผู้พิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้เพราะอายุหรือความป่วยเจ็บ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ กึ่งหนึ่ง

ถ้าการกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๒๗ เป็นการกระทำแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ กึ่งหนึ่ง

LIRT
Legislative Institute and Research of Thailand

มาตรา ๒๙ ผู้ใดสมคบเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษหนึ่งในสามของความผิดนั้น

ผู้ใดมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

มาตรา ๓๐ ผู้บังคับบัญชาผู้ใดทราบว่าผู้ใต้บังคับบัญชาที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของตนจะกระทำหรือได้กระทำความผิดตาม มาตรา ๒๗ หรือ มาตรา ๒๘ วรรคสอง และไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิด หรือไม่ดำเนินการหรือส่งเรื่องให้ดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดีตามกฎหมาย ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและมีอำนาจควบคุมการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๓๑ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๙ ช่วยให้มีการค้นพบผู้ถูกกระทำให้สูญหาย โดยผู้นั้นมิได้รับอันตรายสาหัสหรือตกอยู่ในภาวะอันใกล้จะเป็นอันตรายต่อชีวิต ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดี ให้ลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Research Team of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เรียนท่านสมาชิก การพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... เป็นการรับทราบรายงานของคณะกรรมาธิการ ไม่ได้พิจารณาพระราชบัญญัติ แต่ตั้งชื่อว่า ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....

ด้วยประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ได้มีหนังสือขออนุญาตให้ผู้แทนจากคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมสภา เพื่อให้การพิจารณารายงานเป็นไปโดยถูกต้อง ครบถ้วน ซึ่งผมพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมจึงได้อนุญาตตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๔ วรรคสอง ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังต่อไปนี้เข้าร่วมชี้แจงในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ๑. นายวรเทพ สกุลพิชัยรัตน์ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สี่ ๒. พันตำรวจเอก วิรุตม์ ศิริสวัสดิบุตร อนุกรรมาธิการ ๓. นายปกรณ์ อารีกุล อนุกรรมาธิการ ๔. นายน้ำแท้ มีบุญสล้าง ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ๕. นายทีปกร โกมลพันธ์พร ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ๖. นางสาวพรเพ็ญ คงขจรเกียรติ ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ๗. นายกิตติเดช กิจมโนมัย ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ เชิญท่านประธานคณะกรรมาธิการได้แถลงครับ

นายชวลิต วิชยสุทธิ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายชวลิต วิชยสุทธิ์ รองประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ขออนุญาตเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... คณะกรรมาธิการเห็นว่าการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายเป็นปัญหาสำคัญที่สังคมให้ความสนใจและติดตามมาอย่างต่อเนื่อง เช่น กรณีทนายสมชาย นีละไพจิตร และนายพอละจี รักจงเจริญ เป็นต้น ซึ่งเหตุการณ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ปรากฏมาตั้งแต่อดีตล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนรูปแบบหนึ่ง ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องขจัดการกระทำดังกล่าวให้หมดไป และหาทางป้องกันไม่ให้มีการกระทำเช่นนี้เกิดขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งเพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ให้สอดรับกับพันธกรณีระหว่างประเทศ ดังนั้นคณะกรรมาธิการจึงได้มีการพิจารณาศึกษาเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมิติ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา และขออนุญาตท่านประธานเชิญ นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ ประธานคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ขึ้นกล่าวชี้แจงรายละเอียดของรายงาน ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ขออนุญาตท่านประธานครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านอาดิลันครับ

นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติขออนุญาตรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... โดยมีการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการจำนวนหลายครั้ง ได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ข้อมูลรวมทั้งได้วิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบและบูรณาการสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๓ ฉบับด้วยกัน ประกอบด้วย ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ของท่านรังสิมันต์ โรม เป็นผู้เสนอ ฉบับที่ ๒ เป็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ฉบับประชาชน ที่เสนอผ่านกรรมาธิการ ฉบับที่ ๓ เป็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ฉบับของกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ เพื่อต้องการให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย โดยกำหนดให้มีการค้นตัว การจับ หรือการคุมขัง การกระทำใด ๆ ต่อสิทธิเสรีภาพในร่างกายของบุคคลจะต้องมีการแจ้งสิทธิและจัดทำบันทึกการควบคุมตัวโดยที่ไม่มีการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดให้ศาลเองเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในร่างกายของบุคคล สร้างระบบความรับผิดและลบล้างวัฒนธรรมปล่อยให้คนผิดลอยนวล ตลอดจนมีกลไกสนับสนุนช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายให้ได้รับความเป็นธรรมผ่านคณะกรรมการ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติไม่ว่าจะเป็นบทนิยามเรื่องการทรมานที่มีการบัญญัติไว้ขยายความให้หมายถึงให้ได้มาซึ่งบุคคล การทรมาน การกระทำโดยเจตนาไม่ว่าด้วยประการใดอันก่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่กาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หรือจิตใจต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อวัตถุประสงค์ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากบุคคล หรือบุคคลที่ ๓ ลงโทษบุคคลนั้นสำหรับการกระทำซึ่งบุคคลนั้นหรือบุคคลที่ ๓ ได้กระทำหรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ ข่มขู่ ขู่เข็ญบุคคลนั้น หรือบุคคลที่สาม หรือด้วยเหตุอื่นใดบนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติไม่ว่ารูปแบบใด แต่ทั้งนี้จะไม่รวมถึงการเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอันเป็นปกติจากการลงโทษทั้งปวง โดยชอบด้วยกฎหมาย นี่คือบทนิยามของทรมานที่พยายามจะควบคุมในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ บทนิยามที่สำคัญอีกบทหนึ่งก็คือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ในกฎหมายในร่างฉบับนี้จะมีให้ความหมายถึงการควบคุมตัวหรือการกระทำด้วยประการใดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือโดยบุคคลหรือบุคคลที่ได้รับคำสั่งสนับสนุนหรือเห็นเป็นใจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และได้มีการปฏิเสธว่ามิได้กระทำการดังกล่าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลนั้น หรือกระทำด้วยประการอื่นใดในทำนองเดียวกัน นี่คือบทนิยามที่สำคัญนะครับ ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีการตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ซึ่งจะประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ๑ คน และจะมีกรรมการอีก ๑๐ ท่าน กรรมการจะประกอบด้วยมีการสรรหาโดยจะมีคณะกรรมการสรรหาซึ่งประกอบด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานโดยตำแหน่ง มีอัยการสูงสุด มีผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ผู้แทนพรรคการเมือง และผู้แทนสื่อมวลชนร่วมเป็นคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกมาให้ได้ ๑๐ คน เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการนะครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลังจากนั้นได้คณะกรรมการแล้วนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง ซึ่งถือเป็นกลไกสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายได้รับความเป็นธรรมผ่านการช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อติดตาม ตรวจสอบ และนำตัวผู้ที่เกี่ยวข้องมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา และมาตรการชดเชยฟื้นฟูและเยียวยาความเสียหายทางร่างกาย จิตใจ และสังคม และการป้องกันไม่ให้การละเมิดเกิดขึ้นซ้ำอีก เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพันธกรณีระหว่างประเทศ ส่วนหมวดของการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายนั้นกำหนดกรอบแนวคิดป้องกันและปราบปรามการทรมานการกระทำให้บุคคลสูญหายไว้เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ และฝ่ายนิติบัญญัติยืนยันหลักการที่รัฐจะต้องคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลโดยไม่เลือกปฏิบัติ การทรมาน การกระทำหรือลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีและการกระทำให้บุคคลสูญหายจะกระทำมิได้ ซึ่งหมายถึงการที่รัฐเองจะต้องมีมาตรการป้องกันและปราบปรามอย่างมีประสิทธิผล ชดเชย เยียวยาคืนความเป็นธรรมให้กับผู้ได้รับความเสียหาย และสุดท้ายรัฐเองจะต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำละเมิดซ้ำในเหตุการณ์เกี่ยวกับการซ้อมทรมานหรือบังคับให้สูญหาย นอกจากนั้นแล้วจะมีบทที่ฝ่ายตุลาการเองในการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจโดยของเจ้าหน้าที่รัฐให้มีคำสั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำซึ่งกระทำต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายเช่นว่านั้นได้ ศาลยังมีอำนาจในการกำหนดวิธีการตามสมควรเพื่อคุ้มครองชดเชย เยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นผ่านกระบวนการของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น ส่วนของการปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายนั้นได้กำหนดฐานความผิดทำให้บุคคลสูญหายไว้ กำหนดฐานความผิดการกระทำทรมาน กำหนดฐานความผิดลักษณะที่โหดร้าย การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี แล้วก็มีเหตุเพิ่มโทษกรณีที่ความผิดของผู้ที่สมคบคิด ผู้ใช้ผู้สนับสนุนก็มีโทษที่จะต้องรับผิด ความรับผิดของผู้บังคับบัญชาที่ปล่อยปละละเลยก็มีโทษที่จะต้องรับผิด เหตุลดโทษจากการให้ความช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลกับเจ้าพนักงานหรือทั้งหลายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสากลของอนุสัญญา กำหนดและยืนยันหลักการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในเรื่องของหลักความรับผิดสากล หลักกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา หลักสิทธิเด็ดขาด จะอ้างเหตุฉุกเฉิน อ้างเหตุสงคราม อ้างเหตุความไม่สงบ ความมั่นคงมายกเว้นในการจะให้มีการละเมิดในการซ้อมทรมาน ในการบังคับให้สูญหายไม่ได้ หลักการไม่ส่งตัวกลับเพื่อไปเผชิญกับอันตรายกรณีที่มีการขอส่งตัวผู้ร้ายระหว่างประเทศไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสากลและเป็นหลักประกันในการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายให้มีประสิทธิผล การป้องกันการทรมาน การกระทำให้บุคคลสูญหายนั้นกำหนดให้มีหน้าที่ควบคุม ผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมตัวต้องให้สิทธิกับผู้ถูกควบคุมตัวและได้รับแจ้งสิทธิให้ทราบถึงสิ่งที่ตัวเองมีสิทธิ สามารถติดต่อกับญาติหรือบุคคลที่ไว้วางใจ และสามารถพบทนายความ ปรึกษาทนายความ และได้รับการตรวจร่างกายในขณะที่เริ่มต้นถูกควบคุมตัวโดยที่จะมีการกำหนดข้อสำคัญในการที่จะต้องบันทึก หลังจากควบคุมตัวแล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมตัวนั้นต้องแจ้งการควบคุมตัวต่อนายอำเภอและพนักงานอัยการแห่งท้องที่นั้น ๆ เพื่อเป็นมาตรการในการควบคุมตรวจสอบซึ่งกันและกัน กำหนดให้ญาติหรือบุคคลเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัวหรือคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีสิทธิร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวได้ อันนี้มีบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนั้นแล้วให้ศาลยุติธรรมเป็นกลไกในการตรวจสอบ การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่เพื่อสร้างระบบความพร้อม ความรับผิดและการลบล้างวัฒนธรรม ปล่อยให้คนผิดลอยนวลกำหนดให้ผู้เสียหาย พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ พนักงานฝ่ายปกครองคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัวมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคือศาลยุติธรรมให้ยุติการกระทำความผิดทางกฎหมายนี้ได้ คำสั่งที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลต้องเป็นกรณีที่ศาลได้เรียกคนที่ถูกควบคุมตัวมาสอบถามต่อหน้าศาลแล้วและมีเหตุยกเว้นไม่ให้เปิดเผยข้อมูลตามกฎหมาย นั่นหมายถึงการให้หลักแล้วจะต้องได้รับการเปิดเผย เว้นแต่มีกรณีจำเป็นที่มีการไต่สวนโดยศาลว่ามีเหตุจำเป็นอะไรที่ไม่สามารถที่จะเปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการควบคุมตัวได้ นี่คือเป็นหลัก เป็นข้อยกเว้นกรณีที่ไม่ให้มีการเปิดเผยข้อมูล นอกจากนั้นแล้วในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดบทต้องห้ามรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้น หรือได้มาเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ แม้ว่าในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเองได้รับรองหลักต้องห้ามรับฟังพยานหลักฐาน แต่ก็ยังคงเปิดช่องว่าให้มีการรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวได้ ซึ่งหลักดังกล่าวนั้นขัดต่อหลักการของอนุสัญญาที่ไม่ประสงค์ให้รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการทรมาน ในคดีในพื้นที่ขัดแย้งในประเทศไทยยังคงมีการรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการบังคับใช้กฎหมายที่มีการร้องเรียนว่ามีการซ้อม มีการทรมาน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีการระบุไว้เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชน ในการดำเนินคดีมีการรับรองความเป็นผู้เสียหายในคดีอาญาเพื่อให้สามีหรือภรรยาหรือคู่ชีวิตหรือบุพการี ผู้สืบสันดานและผู้อยู่ในอุปการะทั้งนิตินัยและพฤตินัยสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ สามารถได้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ นอกจากนั้นแล้วเรื่องกำหนดอายุความ เรื่องอายุความให้การกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายเป็นความผิดต่อเนื่องตลอดเวลาจนกว่าจะเปิดเผยชะตากรรมหรือปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัวและการสืบสวนสอบสวนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบบุคคลที่ถูกกระทำให้สูญหายหรือปรากฏหลักฐานว่าเขาคนนั้นได้ตายไป กำหนดความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายและฐานกระทำทรมานไม่มีอายุความ กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนคดีความตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินคดีไม่ให้ดำเนินคดี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ต้องอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ การสั่งคดีหรือไม่ฟ้องคดีให้เป็นอำนาจของอัยการสูงสุด นี่คือสาระสำคัญที่จะนำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อจะได้พิจารณาให้ในประเด็นของร่างพระราชบัญญัติ กำหนดรับรองสิทธิของผู้ได้รับความเสียหายให้ได้รับทราบถึงผลของความคืบหน้าคดี มีการกำหนดว่าสามารถจะติดตามความคืบหน้าของการติดตามของคดีที่มีคนที่เราติดตามเรื่องของสูญหายหรือซ้อมทรมาน รวมถึงให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการในการที่จะให้ความช่วยเหลือกับบุคคลหรือญาติที่มีการติดตามด้วยเช่นเดียวกัน นอกจากนั้นแล้วเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด กำหนดให้พนักงานอัยการร่วมกับคณะกรรมการมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิดให้กับผู้เสียหายได้ด้วย ช่วยเป็นคนทำงานในการเรียกร้องสิทธิให้กับประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากกรณีมีการซ้อมทรมานหรือบังคับสูญหาย คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาคดีของศาลอาญาทุจริตและประพฤติมิชอบ นี่คือสาระสำคัญที่ใหญ่ ๆ บทกำหนดโทษนั้นได้กำหนดโทษตามความร้ายแรงของการกระทำความผิดและรวมถึงผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิด ทั้งหลายนี้กำหนดเป็นบทความผิดและลงโทษเพื่อประสิทธิผลในการป้องกันการปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการหรือเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกคุมตัวโดยมีวัตถุประสงค์ขัดขวางการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนะครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติที่นำเสนอในวันนี้ นอกจากที่ได้นำเรียนในเบื้องต้นว่าเราพิจารณาจากอีก ๓ ร่างที่นำเสนอแล้ว ในปัจจุบันยังมีร่างพระราชบัญญัติที่นำเสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและอยู่ในระหว่างการดำเนินการของสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ซึ่งนำเสนอโดยท่านวันมูหะมัดนอร์ มะทา กับคณะ และฉบับที่ ๒ เป็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... โดยท่านสุทัศน์ เงินหมื่น กับคณะเป็นผู้เสนอ ฉบับที่ ๓ เป็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... นำเสนอโดยท่านสิระ เจนจาคะ กับคณะ ซึ่งเป็นร่างฉบับเดียวกันกับที่คณะกรรมาธิการได้นำเสนอในวันนี้ ปัจจุบันนี้ทั้ง ๓ ร่าง อยู่ในกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งเริ่มรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ รับฟังความคิดเห็นก่อนที่จะนำเสนอกลับมาสู่สภาผู้แทนราษฎร เข้าสู่กระบวนการต่อไป อีกฉบับหนึ่งเป็นร่างกฎหมายที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นร่างของคณะรัฐมนตรี ปัจจุบันนี้อยู่ในชั้นของกฤษฎีกา นี่คือสาระสำคัญและสถานการณ์ มาตรการในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพเบื้องต้นของพี่น้องประชาชนในเรื่องของการไม่ให้มีการซ้อม ไม่ให้มีการทรมาน ไม่ให้มีการบังคับให้สูญหาย ในคณะกรรมาธิการเองได้มีการตั้งข้อสังเกตและมีข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการเพื่อเสนอต่อฝ่ายบริหารนะครับ จากการศึกษากฎหมายและรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกมิติ เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการตรากฎหมายป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรับรอง ซึ่งจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยให้เทียบเท่าสากล และสอดคล้อง สอดรับกับหลักการรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการจึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ของคณะกรรมาธิการ ซึ่งเป็นการบูรณาการสาระสำคัญแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับประชาชน ฉบับของกระทรวงยุติธรรมเข้าด้วยกัน เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการตรากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และการกระทำให้บุคคลสูญหายของประเทศไทยต่อไป คณะกรรมาธิการจึงได้ทำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... พร้อมนำเสนอต่อสภาในวันนี้ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับต่อไปเป็นท่านสมาชิกที่แจ้งความจำนงที่อยากจะขออภิปรายนะครับ ผมขออนุญาตแจ้งให้ท่านทราบ ๓ ท่าน ๑. ท่านณัฐวุฒิ บัวประทุม ๒. ท่านเพชรดาว โต๊ะมีนา ๓. ท่านกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ เชิญท่านณัฐวุฒิครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล คนจังหวัดอ่างทอง ผมอยากจะเริ่มจากการอ่านรายชื่อของผู้ที่เคยถูกซ้อมทรมานและผู้ถูกบังคับสูญหายที่เกิดขึ้นในประเทศนี้ครับ แต่เนื่องจากว่าเวลาที่ได้จากท่านประธาน ๗ นาทีนั้น ผมคงไม่สามารถอ่านทุกรายชื่อได้ทั้งหมดในเวลาจำกัด เพราะว่ามีคนที่ถูกซ้อมทรมานบังคับสูญหายเสียมากมายเหลือเกินในประเทศแห่งนี้ ท่านประธานครับ รายงานฉบับนี้ที่ทางคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนศึกษามานั้น มีความสอดคล้องและสอดรับกับอนุสัญญาระหว่างประเทศอยู่อย่างน้อยที่สุด ๒ ฉบับด้วยกันครับ ก็คืออนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี ที่เราเรียกกันว่าแคต (CAT) กับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้สูญหายหรือซีอีดี (CED) ผมมีประเด็นที่อยากจะอภิปรายสนับสนุนรายงานฉบับนี้อยู่ทั้งหมด ๓ ประการด้วยกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประการที่ ๑ รายงานฉบับนี้ยังไม่ได้พูดถึงการซ้อมทรมานหรือการบังคับสูญหายที่ไปไกลกว่า สิ่งที่เกิดขึ้นกับคนสัญชาติไทยและที่อยู่บนผืนแผ่นดินไทยเท่านั้น ผมเรียนย้ำแบบนี้กับท่านประธานนะครับว่าผมเคารพเรื่องของเขตอำนาจแห่งรัฐหรือเขตอำนาจศาลของประเทศใดประเทศหนึ่งที่เราใช้คำในภาษาอังกฤษว่า สเตต จูริสดิกชัน (State Jurisdiction) แต่หลายกรณีที่เกิดขึ้นคือการบังคับสูญหายหรือการซ้อมทรมานของพี่น้องที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน หรือมาจากที่อื่นก็แล้วแต่แล้วมาอยู่ในประเทศไทย เช่นกรณีของพี่น้องผู้นำด้านแรงงานในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งวันนี้เราก็ไม่รู้ว่าเขาหายไปจากประเทศเราแล้วกลับไปอยู่ที่ประเทศไหน ทั้ง ๆ ที่กำลังจะถูกรองรับจากยูเอ็นเอชซีอาร์ (UNHCR) ว่าเขาจะเป็นผู้ลี้ภัยที่ได้รับสถานะของผู้ลี้ภัยด้วยซ้ำ หรือในทำนองกลับกันสิ่งที่เราเห็นมาในรอบหลายเดือนที่ผ่านมาหรือหลายปีก่อนหน้านี้หลังรัฐประหารในปี ๒๕๕๗ ก็คือมีการบังคับสูญหายของคนสัญชาติไทยในประเทศอื่น ๆ ผมอยากจะขอความชัดเจนและอยากจะเรียนย้ำแบบนี้ว่าการสูญหายหลายครั้งของคนสัญชาติไทยในประเทศอื่น ๆ นั้นปฏิเสธความเชื่อมโยงกับประเทศไทยไปเสียไม่ได้ แต่ผมไม่มั่นใจว่าทั้งตัวรายงานฉบับนี้และร่างกฎหมายกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับ ฉบับที่ทางคณะกรรมาธิการรับและเป็นข้อเสนอฉบับที่ท่าน ส.ส. นายรังสิมันต์ โรม ท่านใส่มาในนี้ ฉบับที่ประชาชนเสนอนั้นครอบคลุมไปถึงกรณีที่ผมได้สอบถามเมื่อสักครู่นี้หรือไม่ นั่นเป็นประเด็นที่ ๑ ครับ

ในประการที่ ๒ รายงานกล่าวถึงกรณีสถานะของรัฐไทย แต่ไม่ได้พูดถึงสถานะของรัฐไทยในสายตาของสังคมระหว่างประเทศหรือในสายตาของสังคมนานาชาติ ผมเรียนท่านประธานแบบนี้ว่าการศึกษารายงานฉบับหนึ่งนั้นหนีไม่พ้นต้องเห็นภาพรวมและเชื่อมโยงบริบทที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เช่นรายงานฉบับนี้ไม่ได้กล่าวถึงการไม่เข้าเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยผู้ลี้ภัย ค.ศ. ๑๙๕๑ รายงานฉบับนี้ไม่ได้พูดถึงเจตนารมณ์หรือความมุ่งมั่นในการที่ประเทศไทยจะถอนข้อสงวน ข้อ ๒๒ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ทั้ง ๆ ที่ท่านประธานและเพื่อนสมาชิกหลายท่านคงทราบดีว่า ณ ขณะนี้ทั่วโลก ๑๙๒ ประเทศนะครับ ประเทศไทยเป็นหนึ่งเดียวเท่านั้นที่ไม่ยอมถอนข้อสงวน ข้อ ๒๒ ภายใต้ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่เกี่ยวข้องกับสถานะของเด็กที่เป็นผู้ลี้ภัย รายงานฉบับนี้ไม่ได้พูดถึงกรณีการตั้งคำถามจากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หรือกรณีของรายงานที่เรียกว่ายูพีอาร์ (UPR) ฉะนั้นหนีไม่พ้นครับ ผมมองรายงานฉบับนี้ในเชิงบวกว่าถ้าท่านได้ใส่ไปว่ากรณีศึกษาของท่านจะทำให้รัฐไทยนั้นถูกมองจากพี่น้องประชาชนทั่วโลกว่าเราเป็นรัฐที่ยอมรับกติการะหว่างประเทศ เป็นรัฐที่ไม่ละอายใครก็จะทำรายงานฉบับนี้ให้ได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้น อย่าลืมว่าประเทศไทยเคยถูกกล่าวหาจากเลขาธิการสหประชาชาติเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาว่าเราเป็น ๑ ใน ๓๘ ประเทศทั่วโลก ที่เป็นที่น่าละอายด้านสิทธิมนุษยชน ภาษาอังกฤษใช้คำว่า เชมฟูล สเตต (Shameful state) นั่นเป็นประการที่ ๒ ครับ

ประการที่ ๓ ในร่างกฎหมายที่ถูกแนบมากับรายงานฉบับนี้มีการพูดถึงหลักการระหว่างประเทศอยู่ ๓ หลักด้วยกัน หลักการประการที่ ๑ เรียกว่าความรับผิดชอบสากล ยูนิเวอร์ซัล จูริสดิกชัน (Universal jurisdiction) หลักการที่ ๒ เรียกว่าหลักการความร่วมมือในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือหลักอาญาตามหลักสิทธิเด็ดขาดที่เรียกว่านอนดีโรเกชัน (Non-Derogation) หลักการประการที่ ๓ คือการห้ามมิให้มีการส่งกลับผู้ลี้ภัยในภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า นอนรีฟอลมอง (Non-refoulement) แต่สิ่งที่รายงานฉบับนี้ไม่ได้กล่าว และทำให้ผมยังคลางแคลงใจอยู่ว่าร่าง พ.ร.บ. การป้องกันการปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายนั้น ท่านจะสามารถตอบโจทย์และรองรับหลักการเหล่านี้ได้จริงหรือไม่ ผมยกตัวอย่างแค่หลักการเดียวที่เรียกว่าหลักการห้ามมิให้มีการส่งกลับที่เรียกนอนเรฟอลมอง (Non-refoulement) เมื่อปี ๒๕๖๒ ที่ผ่านมาประเทศไทยออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนา พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ ๑๘๐ วัน ก็ประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา ระเบียบตัวนั้นไปให้อำนาจในการใช้ดุลพินิจของกรรมการว่าตกลงจะส่งหรือไม่ส่งใคร จะให้ใครอยู่หรือไม่ให้ใครอยู่ ผมเกรงว่าการตั้งคณะกรรมาธิการหรือกรรมการที่อยู่ในกฎหมายการซ้อมอุ้มหายและการบังคับให้สูญหายต่าง ๆ นั้นเกรงว่าก็จะเป็นการให้อำนาจดุลพินิจเช่นเดียวกัน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทั้งที่จริง ๆ หลักนี้ต้องเป็นหลักสิทธิเด็ดขาดครับ ฉะนั้นท่านตอบยืนยันกับผมได้หรือไม่ว่าร่างกฎหมายที่ถูกแนบมาในรายงานฉบับนี้นั้นจะไม่ให้การใช้ดุลยพินิจแต่เป็นสิทธิเด็ดขาดที่ท่านจะพิทักษ์สิทธิของคนไม่ให้ถูกทรมานหรือการไม่ให้มีการบังคับให้สูญหายครับ ผมจบแบบนี้ครับท่านประธาน ด้วยความเคารพ รายงานฉบับนี้มีค่าอย่างยิ่งครับ เพราะท่านได้ยกร่างกฎหมายออกมาและเพื่อนสมาชิกในสภาแห่งนี้ได้ร่วมลงนามไปแล้วร้อยกว่าท่าน สิ่งที่เสียดายอย่างยิ่ง เพื่อนสมาชิกทั้งหมดที่ลงนามมีจากทุกพรรคครับ แต่ร่างฉบับนั้นยังไม่ได้ถูกบรรจุวาระ ยังไม่เข้าสู่การพิจารณาซึ่งผมคิดว่าถ้าเราเร่งผลักดันร่าง พ.ร.บ. ฉบับนั้นได้ นั่นคือความสง่างามของสภาแห่งนี้ นั่นคือการตอบโจทย์กับคนที่ถูกบังคับสูญหายต่าง ๆ ครอบครัวของเขาว่าไม่ควรมีใครที่ถูกกระทำแบบนี้อีกในแผ่นดินนี้ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปคุณเพชรดาว เชิญครับ

นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน แพทย์หญิงเพชรดาว โต๊ะมีนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจากพรรคภูมิใจไทย ดิฉันสนับสนุนรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ด้วยเหตุผลหลัก ๒ ประการ

ประการแรก ดิฉันเกิดมาจากครอบครัวที่มีคนในครอบครัวถูกบังคับให้สูญหายถึง ๒ คน คนแรกคือคุณปู่ของดิฉัน หะยีสุหลง อับดุลกาเดร์ โต๊ะมีนา และคนที่ ๒ คือคุณลุง พี่ชายคนโตของคุณพ่อ คือนายอาหมัด โต๊ะมีนา และสหายและลูกศิษย์ของคุณปู่อีก ๒ คน คือนายแวสะแม มูฮัมหมัด และนายเจ๊ะสาเฮาะ ยูโซ๊ะ รวม ๔ ชีวิต ที่ได้ไปรายงานตัวต่อตำรวจสันติบาลสงขลา เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๔๙๗ และหลังจากนั้นครอบครัวก็ไม่ได้มีโอกาสพบบุคคลทั้ง ๔ อีกเลย ครอบครัวของเราได้ออกตระเวนตามหาและค้นหาความจริงเกี่ยวกับการหายตัวไปของหะยีสุหลงและพวก ทั้งติดตามไปยังสันติบาลสงขลา ไปพบผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานีสมัยนั้น มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่ได้รับคำตอบว่าทั้ง ๔ คน ได้เซ็นชื่อว่าถูกปล่อยตัวไปแล้ว และหะยีสุหลงกับพวกอาจจะอยู่นอกประเทศไทย ในปี ๒๕๐๐ รัฐบาลได้เปลี่ยนขั้วอีกครั้งมาเป็น จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้มีการรื้อฟื้นคดีนี้ขึ้นมาอีกครั้งได้มีการรับสารภาพว่าได้สังหารบุคคลทั้ง ๔ คนในบังกะโลริมทะเลสาบสงขลา ได้นำศพไปผูกกับแท่งซีเมนต์ในทะเลสาบสงขลาและทิ้งไว้ใกล้กับเกาะหนู-เกาะแมว ซึ่งเมื่อทุกอย่างกระจ่างได้มีการส่งนักประดาน้ำลงไปงมหาศพแต่ด้วยระยะเวลาผ่านไปแล้ว ๓ ปี ทำให้ไม่พบศพหรือซากใด ๆ อีกแล้ว เหตุการณ์ที่ดิฉันกล่าวถึงเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อ ๖๖ ปีที่แล้ว เวลาผ่านไปมีอีกหลายคดีที่มีการอุ้มหาย อุ้มฆ่าเกิดขึ้น อาทิ คดีทนายสมชาย นีละไพจิตร ทนายที่ว่าความให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งหายตัวไปในปี ๒๕๔๗ คดีของบิลลี่หรือนายพอละจี รักจงเจริญ ในปี ๒๕๕๗ นายเด่น คำแหล้ ประธานโฉนดชุมชน ปี ๒๕๕๙ นายสุรชัย แซ่ด่าน ปี ๒๕๖๒ และล่าสุด นายวันเฉลิม สัตย์ศักดิ์สิทธิ์ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ นั่นคือตัวอย่างของการอุ้มหายในสังคมไทยในอดีตจนถึงปัจจุบัน

ส่วนเหตุผลประการที่ ๒ การทรมาน ซึ่งเป็นการทำร้ายร่างกายที่ยากมากที่จะหาพยานหลักฐาน ในช่วงแรกที่ดิฉันได้ลงไปรับเรื่อง ลงไปเยี่ยมผู้ที่ถูกซ้อมทรมาน สมัยที่ดิฉันรับราชการเป็นผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรมสุขภาพจิตได้รับหนังสือจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ๓๔ คำร้อง ๔๑ ราย ในช่วงปี ๒๕๕๐ ถึงปี ๒๕๕๓ เรื่อง ขอให้ประเมินสภาพจิตใจของผู้ที่ถูกทรมาน เยี่ยมได้เพียง ๒๐ ราย ไปเยี่ยมได้ที่บ้านบ้าง ที่เรือนจำบ้าง บางรายต้องย้ายมาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร บางรายไม่พร้อมที่จะเปิดเผย เราพบความทุกข์ทรมานด้านจิตใจ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ภาษาอังกฤษใช้คำว่า ไซโคโลจิคัล ดิสเทรส (Psychological distress) หรือภาวะกดดันด้านจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นซึมเศร้าวิตกกังวลหรือโรคเครียดภายหลังเหตุการณ์สะเทือนขวัญ หรือพีทีเอสดี (PTSD) โพสทรอแมติก สเตรส ดิสออร์เดอร์ (Post-Traumatic Stress Disorder) สิ่งที่เขาขอคือความปลอดภัยค่ะ การที่จะได้รับค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรม อยากให้เอาชื่อเขาออกจากบัญชีดำ ต่อมามีการรวมตัวของเหยื่อผู้ถูกกระทำตั้งเป็นองค์กร เครือข่ายสิทธิมนุษยชนปาตานี หรือแฮป (HAP) มีกลุ่มด้วยใจ มีองค์กรอื่น ๆ ได้ทำงานกันเป็นระบบมากขึ้น ได้รวมกลุ่มกันเพื่อประเมินสุขภาพจิตเบื้องต้น ดูแลเบื้องต้นได้ รวมทั้งมีการส่งต่อทำกิจกรรมร่วมกัน ในปี ๒๕๖๐ ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๑๒ กรมสุขภาพจิต ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญไม่ว่าจะเป็นจิตแพทย์จากกรมสุขภาพจิตเอง แม้ว่าจะเป็นอาจารย์ดาราวรรณ ต๊ะปินตา จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำกิจกรรมกลุ่มค่ะ แล้วเราก็พบว่าเมื่อมีการวินิจฉัย มีโรคทางจิตเวชประมาณ ๒๐.๓ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจากต่างประเทศนะคะ ท่านประธานที่เคารพคะ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เราเชื่อว่าเวลามีการจับกุม มีส่วนที่กระทำความผิดจริง แล้วก็ยังมีส่วนที่จับแพะ จึงมีการใช้วิธีที่ได้มาซึ่งข้อมูลนั่นคือการบังคับใช้โดยใช้ความรุนแรงและมีวิธีการซ้อมทรมานในโลกสมัยใหม่ที่ชื่อว่าไวต์ ทอร์เชอร์ (White Torture) หรือทรมานสีขาวอาจเป็นวิธีที่เลวร้ายที่สุดของการทรมาน เพราะเป็นวิธีการทรมานทั้งอารมณ์ จิตใจ โสตประสาท และความรู้สึกทั้งหมด แทนที่จะทรมานทางกายเมื่อรอดชีวิตมา สิ่งที่ได้พบคือไม่มีบาดแผลทางกายค่ะ แต่มีบาดแผลทางจิตใจกับประสบการณ์อันเลวร้ายตามมาหลอกหลอนตลอด ต้องได้รับการดูแลเยียวยาบำบัดรักษาจากผู้เชี่ยวชาญ จากประสบการณ์ในครอบครัว จากประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมา การทรมานและการอุ้มหายที่เกิดขึ้นในหลายกรณีนั้น ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่มาบังคับใช้กับความผิดเรื่องนี้ โดยเฉพาะประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการถูกบังคับให้สูญหาย เมื่อวันที่ ๙ มกราคม แม้ปัจจุบันได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญา แต่ยังไม่มีสัตยาบันเป็นรัฐภาคีค่ะ ในสมัยสภานิติบัญญัติแห่งชาติในปี ๒๕๖๐ ได้มีการลงมติเห็นชอบในสัตยาบันอันนี้และรับรองอนุสัญญาดังกล่าว และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาที่มีชื่อที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติชุดนี้นะคะ ฉะนั้นดิฉันเห็นด้วยแล้วก็สนับสนุนกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนในการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตรากฎหมายป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย ไม่เพียงแต่เป็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนประชาชนไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่โดยมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรองรับ แต่เป็นการยกระดับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและเทียบเท่ากับมาตรฐานสากลขอบคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านกมลศักดิ์ครับ

นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ (นราธิวาส) : เรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ ผม กมลศักดิ์ ลีวาเมาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส เขต ๔ พรรคประชาชาติ ขออนุญาตอภิปรายแสดงความเห็นสนับสนุนรายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชนในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานครับ ขอเรียนตามตรงว่าผมในฐานะที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมานานนะครับ มีความคาดหวังแล้วก็ฝันมานานว่าประเทศไทยเราน่าจะมีกฎหมายเป็นการเฉพาะ เพื่อป้องกันการซ้อมทรมานและบังคับให้สูญหาย ถือเป็นนิมิตหมายที่ดีที่สภานิติบัญญัติแห่งนี้ ในช่วงสมัยนี้กรรมาธิการกฎหมายยุติธรรมได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติจากการพิจารณาศึกษา ซึ่งก่อนหน้านี้ตามที่ท่านประธานอนุกรรมาธิการได้ชี้แจงก็มีส่วนของพรรคการเมืองหลายพรรค รวมถึงพรรคประชาชาติเองก็ได้ยื่นเสนอญัตติร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะมองสภาพปัญหาในประเทศไทยแล้ว ต้องยอมรับว่าการทรมานและบังคับให้สูญหายมีมานานแล้ว ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมมีข้อมูลของสิทธิมนุษยชนและสันติธรรมของคณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลผู้สูญหายตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ปรากฏว่ามีบุคคลสูญหายในประเทศไทยทั้งหมด ๑๑๑ คน จาก ๗๗ กรณี ๑ ในนั้นที่ผมจำฝังใจก็คือกรณีที่ท่านสมาชิกเพชรดาว โต๊ะมีนา ได้พูดถึงคุณปู่ ท่านหะยีสุหลง โต๊ะมีนา ก็เป็นหนึ่งในเหตุการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของผมและพี่น้องใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และที่จดจำสำหรับผมเอง ไม่ลืมตลอดชีวิตก็คือในฐานะที่ทำงานร่วมกันกับท่านทนายสมชาย นีละไพจิตร ในนามประธานชมรมนักกฎหมายมุสลิมในขณะนั้น ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๗ ก็เกิดเหตุการณ์การบังคับให้สูญหายแล้วก็หายตัวไป ไม่สามารถที่หาได้แม้กระทั่งศพจนถึงทุกวันนี้ หลายเหตุการณ์ที่ผมกล่าวถึงนี่คือสภาพปัญหาในอดีตของประเทศไทย แล้วก็มันก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในสังคม ความไม่เป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมยังมีอยู่ในประเทศนี้ สิ่งที่สามารถที่จะบรรเทาป้องกันได้ก็คือเราต้องมีกฎหมายเป็นการเฉพาะ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญทุกฉบับ รัฐธรรมนูญที่เราใช้อยู่ ฉบับที่ ๒๐ นี้ ก็ได้กำหนดในหมวด ๓ เรื่องสิทธิเสรีภาพไว้ชัดเจน ในมาตรา ๒๘ วรรคสี่ ก็คือการทรมาน การทารุณกรรมหรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย ไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ แต่เรายังไม่เคยมีกฎหมายลูกประกอบเพื่อป้องกันการทรมาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ การซ้อมทรมานมีมาหลายปี มีมานาน มีมาตลอด กับการบังคับใช้กฎหมายพิเศษในเรื่องของกฎอัยการศึก พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ผมดูร่างฉบับนี้แล้ว คำนิยามของร่างพระราชบัญญัติที่จากการพิจารณาศึกษาในมาตรา ๔ ในเรื่องของการควบคุมตัว ผมอ่านคำนิยามในตรงนี้ ก็คือว่าให้หมายความถึงการเชิญตัวบุคคลไปสอบถามหรือซักถาม ตรงนี้น่าจะครอบคลุมถึงการบังคับใช้กฎหมายพิเศษ ใน พ.ร.ก. ฉุกเฉิน กับกฎอัยการศึกที่ใช้อยู่ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้หรือ พ.ร.ก. ฉุกเฉินที่รัฐบาลนี้กำลังใช้อยู่ควบคุมการชุมนุมของนักศึกษา เพราะว่าในอดีตที่ผ่านมาการเข้าสู่กระบวนการซักถามสิทธิของผู้ถูกซักถามมีน้อยกว่าผู้ต้องหาตามวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าดูร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวไว้ ๙ อนุด้วยกัน ในส่วนที่ ๓ หนึ่งในนั้นก็คือว่าต้องแจ้งให้ญาติของบุคคลที่ถูกควบคุมตัวทราบถึงวิธีการเคลื่อนย้ายหรือสถานที่ควบคุมตัว ยังมีอีกก็คือว่าปัจจุบันนี้คนที่ถูกเข้าสู่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กระบวนการซักถามตาม พ.ร.ก. นี้ ไม่สามารถพบทนายสองต่อสอง เหมือนเช่นผู้ต้องหาตามวิธีพิจารณาความอาญา แต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวสามารถพบทนายความได้ นี่คือกระบวนการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการซ้อมทรมานและยังมีอีกหลายมาตรา หลายหมวดที่สามารถป้องกันการซ้อมทรมาน โดยเฉพาะในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีการบังคับใช้กฎหมายพิเศษ ทั้งกฎอัยการศึกและ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ผมไม่อาจที่จะอภิปรายในหลาย ๆ หมวด หลาย ๆ มาตราของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยเวลาอันจำกัด แต่กล่าวโดยสรุปก็คือว่าผมคาดหวังว่าในการประชุมสภาเราสมัยหน้าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้น่าจะเข้าสู่การพิจารณาของสภาเรา แม้ว่าท่านสมาชิกบางท่านอาจจะดูแล้วกฎหมายฉบับนี้ยังไม่ครอบคลุมในหลาย ๆ ด้าน แต่ทำอย่างไรเราจะให้มีพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าสู่สภา เพื่อตั้งกรรมาธิการพิจารณาโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง แต่สำคัญที่สุด ประตูสภาต้องเปิดให้พระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าสู่สภาให้ได้ในการประชุมสมัยหน้า เพราะเป็นกระบวนการป้องกันปราบปรามลดเงื่อนไขการสร้างความขัดแย้งในกระบวนการยุติธรรม----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำคัญที่สุดก็คือว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะลบล้างวัฒนธรรมปล่อยคนผิดลอยนวล โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่กระทำการละเมิดต่อพี่น้องประชาชน และยังเป็นการยับยั้งการอุ้มหายกับผู้เห็นต่าง โดยเฉพาะผู้เห็นต่างทางการเมืองที่รัฐใช้วิธีการบังคับให้สูญหายและการทรมาน เพื่อไม่ให้ดำเนินการกับผู้เห็นต่างในทางการเมืองและอื่น ๆ ขอบคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับท่านกรรมาธิการมีอะไรชี้แจงเพิ่มเติมไหมครับ เชิญครับ

นายน้ำแท้ มีบุญสล้าง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายน้ำแท้ มีบุญสล้าง ในฐานะที่ปรึกษาอนุกรรมาธิการ แม้เราจะมีบทมาตราที่ให้มีการแจ้งญาติ แจ้งสิทธิให้พบทนายความ แจ้งการควบคุม แต่ว่าวิธีการที่ดีที่สุดและเป็นจุดแข็งที่สุดของกฎหมายฉบับนี้ที่ป้องกันการซ้อมทรมานคือการป้องกันการจับขังเอาไปไว้ในที่ลับ กฎหมายฉบับนี้จะบังคับให้เจ้าหน้าที่ที่ทำการจับ การขัง ต้องนำผู้ถูกจับผู้ถูกขัง เอามาที่แจ้ง วิธีการเอามาที่แจ้งก็คือการแจ้งนายอำเภอประจำท้องที่ การแจ้งอัยการประจำท้องที่ เพื่อให้มาตรวจสอบการจับทันที ดังนั้นเมื่อมีการจับ มีการขังเอาตัวบุคคลใดไป ญาติของผู้ถูกจับสามารถไปร้องเรียนต่อนายอำเภอ ร้องเรียนต่ออัยการว่ามีผู้ถูกจับโดยเจ้าหน้าที่เอาตัวไป นายอำเภอและอัยการมีหน้าที่ที่จะต้องไปรอ ณ ที่ทำการของเจ้าหน้าที่ที่ทำการจับกุม กรณีนี้คือกรณีที่เป็นจุดแข็งที่สุดของ พ.ร.บ. ฉบับนี้คือจับไม่ให้เอาไปที่ลับ แต่จับให้เอามาขึ้นที่แจ้ง ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าสภาแห่งนี้จะเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการหรือไม่ จากที่ผมได้ฟังการอภิปรายของท่านสมาชิกทุกท่านก็มีความเห็นเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการ ฉะนั้นผมจึงขอใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ เพื่อขอถามที่ประชุมว่ามีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ถ้าไม่มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นผมถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการนะครับ ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุม เนื่องจากว่าคณะกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมาธิการเพื่อให้สภาพิจารณาว่าเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการหรือไม่ โดยไม่มีการอภิปราย ซึ่งถ้าเห็นด้วยผมจะได้ส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ รายละเอียดของข้อสังเกตปรากฏตามรายงานของคณะกรรมาธิการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้จัดวางไว้ตามที่นั่งของท่านสมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาแล้วนะครับ ต่อไปผมจะถามมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการหรือไม่ แล้วจากการที่ผมได้ฟังการอภิปรายของท่านสมาชิกก็ปรากฏว่าท่านสมาชิกที่อภิปรายทุกท่านเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ดังนั้นผมจึงขออนุญาตใช้ข้อบังคับข้อ ๘๘ ผมขอถามที่ประชุมว่ามีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ถ้าไม่มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าที่ประชุมแห่งนี้ได้มีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการนะครับ ก็ต้องขอขอบคุณคณะกรรมาธิการทุกท่านครับ จบแล้วครับ ต่อไปเป็นการพิจารณาเรื่องด่วน

เรื่องด่วน

๑. ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

- ๗๒/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)
เลขรับ ๑๑๗๙๒/๒๕๖๓ วันที่ ๑๓ ส.ค. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๒๔๑๕๓ สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๔
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

ปวีณา พิมพ์ภักษาทาน
ตรวจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ (๑))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมมติของที่ประชุมใหญ่ในการเลิกหอการค้า (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ (๑))

(๓) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการให้มีความเหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การเลิกหอการค้าโดยมติของที่ประชุมใหญ่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง
พระราชบัญญัติ
หอการค้า (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหอการค้า

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบริหารงานของหอการค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจได้มากยิ่งขึ้น โดยไม่ประกอบวิสาหกิจเองหรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจและระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ หอการค้ามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการค้า การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการค้าหรือเศรษฐกิจ รวมทั้งเก็บรวบรวมสถิติ ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารดังกล่าว

(๓) ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า จัดทำและรับรองเอกสารที่ใช้ในทางการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งรับรองลายมือชื่อของบุคคลในเอกสาร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

(๔) วางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า รวมทั้งตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

(๕) จัดตั้งและดำเนินการสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑ์สินค้า รวมทั้งการจัดงานแสดงสินค้า

(๖) เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้า

(๗) รับปรึกษาและให้ข้อแนะนำแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ รวมทั้งช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก

(๘) ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำแก่รัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

(๙) ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ

(๑๐) ทำความตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหอการค้าหรือปฏิบัติงานตามที่ทางราชการมอบหมาย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ประกอบวิสาหกิจโดยหอการค้านั้นเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการถือตราสารหนี้หรือเข้าถือหุ้นในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้า หรือการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของหอการค้าตามมาตรา ๒๘”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตหอการค้า	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๒) ใบแทนใบอนุญาตหอการค้า	ฉบับละ	๒๐๐	บาท
(๓) การจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ หรือการจดทะเบียนตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ	ครั้งละ	๑๐๐	บาท
(๔) การขอตรวจหรือคัดเอกสาร	ครั้งละ	๕๐	บาท
(๕) การขอให้คัดและรับรองสำเนาเอกสาร	ฉบับละ	๕๐	บาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
กับร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙	ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	ร่าง พระราชบัญญัติ หอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... --- .... โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหอการค้า พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย	

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙	ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบริหารงานของหอการค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจได้มากยิ่งขึ้น โดยไม่ประกอบวิสาหกิจเองหรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจและระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว .... มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙	ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๘ หอการค้ามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) ส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป เช่น รวบรวมสถิติ เผยแพร่ข่าวสารการค้า วิจัยเกี่ยวกับการค้าและการเศรษฐกิจ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า การวางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า จัดตั้งและดำเนินการสถานการศึกษาที่เกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑ์สินค้า การจัดงานแสดงสินค้า การเป็นอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า (๒) รับปรึกษาและให้ข้อแนะนำแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ และช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก (๓) ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำแก่รัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (๔) ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ (๕) ปฏิบัติกิจการอื่น ๆ ตามแต่จะมีกฎหมายระบุให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า หรือตามที่ทางราชการมอบหมาย	“มาตรา ๒๘ หอการค้ามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) ส่งเสริมการค้า การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการค้าหรือเศรษฐกิจ รวมทั้งเก็บรวบรวมสถิติ ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารดังกล่าว (๓) ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า จัดทำและรับรองเอกสารที่ใช้ในทางการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งรับรองลายมือชื่อของบุคคลในเอกสาร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด (๔) วางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า รวมทั้งตรวจสอบมาตรฐานสินค้า (๕) จัดตั้งและดำเนินการสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑ์สินค้า รวมทั้งการจัดงานแสดงสินค้า (๖) เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้า (๗) รับปรึกษาและให้ข้อแนะนำแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ รวมทั้งช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก (๘) ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำแก่รัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้หอการค้าสามารถส่งเสริมการค้าได้มากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มหน้าที่ในการจัดทำและรับรองเอกสารที่ใช้ในทางการค้าระหว่างประเทศ การรับรองลายมือชื่อของบุคคลในเอกสาร การจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้า และการทำความตกลงหรือความร่วมมือกับทางราชการหรือหน่วยงานภาครัฐ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙	ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	(๙) ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ (๑๐) ทำความตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ (๑๑) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า หรือปฏิบัติงานตามที่ทางราชการมอบหมาย”	
	มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	
มาตรา ๒๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๘ ห้ามมิให้หอการค้ากระทำการใด ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) ประกอบวิสาหกิจโดยหอการค้านั้นเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ เว้นแต่ เป็นการถือตราสารหนี้หรือเข้าถือหุ้นในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้า ฯลฯ ฯลฯ	“(๑) ประกอบวิสาหกิจโดยหอการค้านั้นเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการถือตราสารหนี้หรือเข้าถือหุ้นในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้า หรือการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของหอการค้าตามมาตรา ๒๘”	ปรับปรุงขอบเขตการดำเนินงานของหอการค้าให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มข้อยกเว้นให้หอการค้าสามารถประกอบการเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของหอการค้าตามมาตรา ๒๘ ได้
	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙	ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๔๔ หอการค้าย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ (๑) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก ฯลฯ ฯลฯ	“(๑) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด”	เพื่อให้การเลิกหอการค้าโดยมติของที่ประชุมใหญ่มีความรัดกุมยิ่งขึ้น โดยให้ใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของสมาชิกทั้งหมด
	มาตรา ๖ ให้ยกเลิกค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน	เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน
	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ..... นายกรัฐมนตรี	
ค่าธรรมเนียม ————	อัตราค่าธรรมเนียม ————	
(๑) คำขอ ฉบับละ ๒ บาท (๒) ใบอนุญาตหอการค้า ฉบับละ ๕๐๐ บาท (๓) ใบแทนใบอนุญาตหอการค้า ๕๐ บาท	(๑) ใบอนุญาตหอการค้า ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท (๒) ใบแทนใบอนุญาตหอการค้า ฉบับละ ๒๐๐ บาท	

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙	ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
(๔) การจดทะเบียนแก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อบังคับ หรือการจดทะเบียนตั้ง หรือเปลี่ยนตัวกรรมการ ครั้งละ ๕ บาท (๕) การขอตรวจหรือคัดเอกสาร ครั้งละ ๕ บาท (๖) การขอให้คัดและรับรองสำเนาเอกสาร ฉบับละ ๒๐ บาท	(๓) การจดทะเบียนแก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อบังคับ หรือการจดทะเบียนตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ ครั้งละ ๑๐๐ บาท (๔) การขอตรวจหรือคัดเอกสาร ครั้งละ ๕๐ บาท (๕) การขอให้คัดและรับรองสำเนาเอกสาร ฉบับละ ๕๐ บาท	

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการให้มีความเหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การเลิกหอการค้าโดยมติของที่ประชุมใหญ่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าให้ครอบคลุมการดำเนินงานต่าง ๆ อันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมขอบเขตการดำเนินงานของหอการค้า โดยกำหนดข้อยกเว้นให้หอการค้าสามารถดำเนินการกิจการบางประการเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของหอการค้าตามมาตรา ๒๘ ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙ (๑))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการเลิกหอการค้าโดยมติที่ประชุมใหญ่ โดยให้ใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ (๑))

(๔) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าให้ครอบคลุมการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินการในเชิงธุรกิจในปัจจุบัน รวมทั้งได้แก้ไขหลักเกณฑ์ในการเลิกหอการค้าให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้น ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นการสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงให้แก่หอการค้าเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในการช่วยเหลือและส่งเสริมภาคการค้าและธุรกิจของประเทศได้มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติ หอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

☐ กฎหมายใหม่ ☑ แก้ไข/ปรับปรุง ☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

☑ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันอย่างยั่งยืน

☑ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง ด้านเศรษฐกิจ

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

---

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร.....

โดยที่พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการให้มีความเหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอันจะเป็นการส่งเสริมการค้า และการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การเลิกหอการค้า โดยมติของที่ประชุมใหญ่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยในการพิจารณาค่าธรรมเนียมท้ายร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓ กรมได้นำรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่อปีเทียบกับต้นทุนการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่อปี ปรากฏว่า ต้นทุนการจัดเก็บฯ สูงกว่ารายได้จากการจัดเก็บฯ และเมื่อนำรายได้จากการจัดเก็บฯ เทียบกับการดำเนินการของภาครัฐ และภาระที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน กรมยังมีความจำเป็นต้องออกเอกสาร และภาคเอกชนก็มีความจำเป็นที่ต้องใช้เอกสาร เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันทางกฎหมาย และเพื่อขอรับการสนับสนุนต่างๆ จากภาครัฐและภาคเอกชนอื่นๆ ทั้งนี้ได้เพิ่มค่าธรรมเนียมต่างๆ ให้สูงขึ้นโดยยึดค่าธรรมเนียมของสมาคมทั่วไปที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่จดทะเบียนกับกรมการปกครอง

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวต้องมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยหอการค้า เพื่อให้หอการค้าสามารถดำเนินงานได้คล่องตัวยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กฎหมายมีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยให้หอการค้าสามารถดำเนินการต่าง ๆ อันเป็นการส่งเสริมการค้าและปฏิบัติงานได้คล่องตัวยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถทำสัญญาหรือความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน อันเป็นการสนับสนุนในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่หอการค้า และส่งผลดีต่อการสร้างเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

เป้าหมาย ๑) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าให้ครอบคลุมการดำเนินงานต่าง ๆ อันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากขึ้น

๒) แก้ไขเพิ่มเติมขอบเขตการดำเนินงานของหอการค้าโดยกำหนดข้อยกเว้นให้หอการค้าสามารถดำเนินการกิจการบางประการเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของหอการค้า

๓) แก้ไขเพิ่มเติมการเลิกหอการค้าโดยมติที่ประชุมใหญ่ โดยให้ใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

๔) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร ไม่มี

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

๔. การรับฟังความคิดเห็น

☑ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

☑ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร ไม่มี

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง ไม่มี

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

ประโยชน์แก่ประเทศ เป็นการส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ และเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ประเทศ

ประโยชน์แก่สังคม เป็นการยกระดับการแข่งขันของประเทศ ส่งผลดีต่อบรรยากาศในการลงทุน และสร้างความเข้มแข็งในแก่ภาคธุรกิจของไทยในเวทีการค้าโลก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประโยชน์แก่ประชาชน การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหอการค้าในครั้งนี้ จะทำให้หอการค้าสามารถดำเนินงานได้สะดวก และตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้น ส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม จึงเป็นการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างบรรยากาศการลงทุนของประเทศ ก่อให้เกิดการจ้างงาน และรายได้จากการประกอบธุรกิจในประเทศ

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร ไม่มีเพราะประเด็นที่แก้ไขส่วนใหญ่เป็นความประสงค์ของหอการค้าและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่ ไม่มี

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร จัดทำคำอธิบายประกอบกฎหมาย โดยเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ไม่กระทบต่อต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ จะส่งผลต่อภาพรวมและบรรยากาศของการลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศไทย หอการค้าสามารถดำเนินการได้คล่องตัวยิ่งขึ้น อันเป็นการส่งเสริมการค้าและเป็นการสนับสนุนในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่หอการค้า และส่งผลต่อการสร้างเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยหอการค้า จะทำให้การดำเนินการของหอการค้ามีความคล่องตัวขึ้น ส่งผลดีต่อการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน และเศรษฐกิจของประเทศ

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ ไม่มี

ส่วนที่ ๒
เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

---

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต กฎหมายว่าด้วยหอการค้าเป็นกฎหมายที่กำหนดให้มีการจัดตั้งหอการค้าขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิก ดังนั้นเพื่อป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์จากสมาชิกจึงต้องกำหนดให้มีการขออนุญาตจัดตั้ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ พ.ร.บ. หอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ กำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำหน้าที่บริหารหอการค้า ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกของหอการค้าแต่ละหอการค้า

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา เพื่อให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายกระทำความผิดซ้ำอีก

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง เนื่องจากการดำเนินการต่างๆของหอการค้าให้เป็นไปตามข้อบังคับที่กำหนด และบุคคลที่เป็นผู้ดำเนินการแทนหอการค้านั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ดังนั้นการรับจดทะเบียนข้อบังคับและกรรมการจำต้องให้อำนาจแก่นายทะเบียนในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ .....

(นายวุฒิไกร ลีวีระพันธุ์)
อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักกฎหมาย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสาวสุกัญญา ถนอมกล่อม/นางสาวเหมือนฝัน อุทัยเวียนกุล
โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๑
อีเมล dbd.legal@gmail.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ตามที่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้จัดเชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์ www.dbd.go.th โดยสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๒ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dbd.legal@gmail.com ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น

บัดนี้ ได้ครบกำหนดระยะเวลาการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว จึงขอสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน เช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมการค้าต่างๆ ผู้ประกอบการ สำนักงานกฎหมาย และสำนักงานบัญชี ดังนี้

๑.๑ ก่อนการยกร่างกฎหมาย กรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นกฎหมายว่าด้วยหอการค้า ใน ๔ ภูมิภาค ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ จังหวัดอุบลราชธานี) ภาคเหนือ (วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดเชียงราย) ภาคกลาง (วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ จังหวัดชลบุรี) และภาคใต้ (วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดกระบี่) มีผู้เข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็นจำนวน ๒๓๖ คน เพื่อทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันให้ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งในการรับฟังความคิดเห็นผู้เข้าร่วมการรับฟัง มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัย ทันต่อสถานการณ์

๑.๒ กรมได้มีการนำประเด็นที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ ระหว่างวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ลงเผยแพร่เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) โดยสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๒ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dbd.legal@gmail.com

๑.๓ ภายหลังเสร็จสิ้นการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นที่ต้องการแก้ไขแล้ว กรมได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ขึ้น แล้วนำขึ้นรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ ระหว่างวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ กรมได้นำเผยแพร่เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) โดยสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางโทรสาร หมายเลข ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๒ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dbd.legal@gmail.com

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นในแต่ละครั้ง

มีการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย จำนวน ๑ ครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ผ่านทางเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th)

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

เปิดรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ ให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็น

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ภายหลังสิ้นสุดการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ผ่านทางเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) มีผู้เข้าชมร่างกฎหมายจำนวน ๕๑๙ ครั้ง และมีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน ๑ ราย โดยผู้แสดงความคิดเห็นมีความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว **เห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลในการแก้ไขกฎหมาย** โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

ลำดับ	มาตรา	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจง
๑.	๓	การกำหนดนิยามคำว่า “สมาคมการค้า” ขึ้นใหม่ ส่งผลให้นิยามคำว่า “สมาคมการค้า” ตามกฎหมายว่าด้วยหอการค้าและกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า มีความหมายไม่ตรงกัน อาจเกิดความสับสนแก่ผู้ใช้กฎหมาย โดยเฉพาะการตีความจะอ้างอิงกฎหมายฉบับใด หากประสงค์จะให้สมาคมที่จัดตั้งตามกฎหมายอื่น สามารถเข้าเป็นสมาชิกของหอการค้าได้ ควรแก้ไขในบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้อง	การเพิ่มนิยามคำว่า “สมาคมการค้า” เพื่อให้สมาคมการค้าตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า และสมาคมซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมายอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการค้า บริการ การประกอบอาชีพอิสระ อุตสาหกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ อันมิใช่เป็นการหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ให้สามารถสมัครและใช้สิทธิในฐานะสมาชิกสามัญของหอการค้าได้ สำหรับการใช้คำนิยามนั้น ย่อมต้องพิจารณาในนิยามของกฎหมายแต่ละ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ลำดับ	มาตรา	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจง
			ฉบับว่ามีความหมายครอบคลุมเพียงใด จึงอาจไม่จำเป็นต้องมีข้อความ ขอบเขตเช่นเดียวกันในกฎหมายแต่ละฉบับ
๒.	๒๙(๑)	หอการค้า ไม่ควรสามารถประกอบธุรกิจได้ เนื่องจากเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น หอการค้าเป็นนิติบุคคลที่ไม่แสวงหากำไร จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจทางการค้า เป็นสถาบันที่มีอิทธิพลสำคัญเกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจของประเทศ มีบทบาทในการควบคุมมิให้เกิดความปั่นป่วนแก่ตลาดการค้า และหอการค้าเองจะต้องไม่ดำเนินการใดๆ อันเป็นผลกระทบกระเทือนทางการค้า การประกอบธุรกิจโดยหอการค้าเองจะขัดกับลักษณะของการเป็นหอการค้าเองภายใต้วัตถุประสงค์ เพราะจะสามารถเข้าแข่งขันทางการค้ากับหน่วยงานภาคธุรกิจ ซึ่งจะทำให้เกิดการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมได้	เจตนารมณ์ของการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้การทำงานของหอการค้ามีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น มิได้มีความประสงค์ให้หอการค้าสามารถประกอบธุรกิจแข่งกับสมาชิกได้ อย่างไรก็ดี เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น เห็นควรปรับปรุงถ้อยคำใน มาตรา ๒๙ (๑) เป็นดังนี้ “(๑) ประกอบวิสาหกิจโดยหอการค้านั้นเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบธุรกิจของสมาชิกหรือเข้ามีส่วนถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบธุรกิจกับบุคคลใดๆ เว้นแต่เป็นการถือตราสารหนี้ หรือเข้าถือหุ้นในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้า หรือเป็นการประกอบวิสาหกิจเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของหอการค้าตามมาตรา ๒๘”

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

จากการรับฟังความคิดเห็น ไม่มีหน่วยงานใดมีความเห็นคัดค้านหรือไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ปรากฏตาม ข้อ ๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

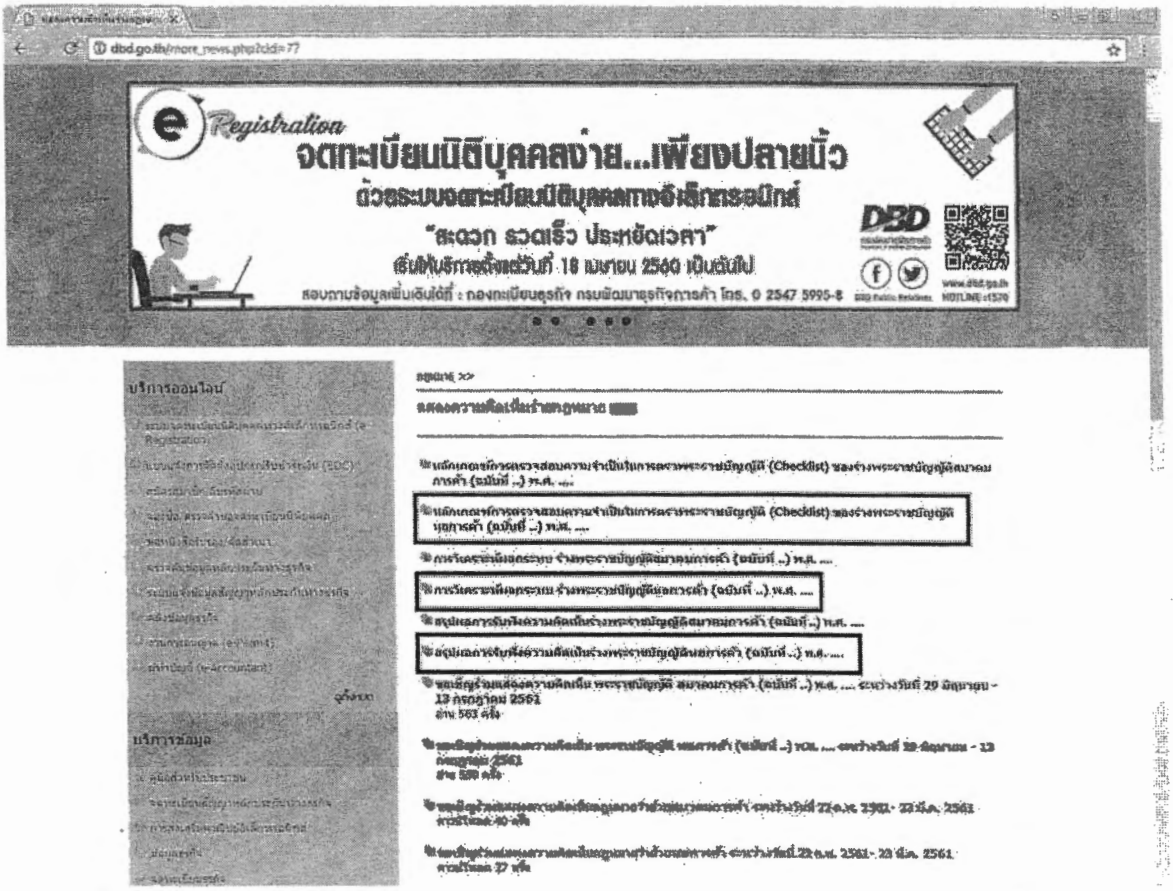
LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้มีการนำร่างพระราชบัญญัติขึ้นรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และได้นำผลการพิจารณามาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว

Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อมูลหลักฐานการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มายังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาตามมาตรา ๑๓๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางตามที่นั่งของท่านสมาชิกนะครับ

ในการนี้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาผมได้อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมสภาตามข้อบังคับ ข้อ ๗๖ จึงขอเชิญผู้มีรายชื่อดังต่อไปนี้เข้าร่วมชี้แจงในที่ประชุม ๑. นางสาวปัทมาวดี บุญโญภาส รองอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ๒. นายชัยวัธ มะระพฤกษ์วรรณ รองประธานกรรมการ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ๓. นางสาวสุกัญญา ถนอมกล่อม นิติกรชำนาญการพิเศษ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผลครับ เชิญครับ

นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ (รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กระผมได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้เสนอร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในวาระที่ ๑

อย่างไรก็ตามขออนุญาตท่านประธานได้กรุณาอนุญาตให้ผู้เข้าร่วมชี้แจงเพิ่มเติมอีก ๑ ท่าน คือ นางภาณุมาศ สิทธิเวคิน กรรมการร่างกฎหมายประจำสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำหรับความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... นั้น โดยเหตุที่พระราชบัญญัติหอการค้า พุทธศักราช ๒๕๐๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการให้มีความเหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การเลิกหอการค้าโดยมติของที่ประชุมใหญ่ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งกล่าวโดยสาระสำคัญของการแก้ไขนั้นมีด้วยกันทั้งสิ้น ๓ ประเด็น ประเด็นที่ ๑ ก็คือในเรื่องของการเพิ่มอำนาจหน้าที่ของหอการค้า ซึ่งหอการค้าที่ว่านั้นมีด้วยกัน ๔ ประเภท ประเภทที่ ๑ ก็คือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประเภทที่ ๒ ก็คือหอการค้าไทย ประเภทที่ ๓ ก็คือหอการค้าจังหวัด และประเภทที่ ๔ ก็คือหอการค้าต่างประเทศ ทั้งหมดนี้ก็เพื่อเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้กับหอการค้าทั้ง ๔ ประเภทดังกล่าว อำนาจหน้าที่ใหญ่ ๆ ที่มีการเพิ่มเติมไปจากกฎหมายฉบับเดิมก็คือในเรื่องของการเปิดโอกาสให้หอการค้าสามารถรับรองเอกสารต่าง ๆ ได้ ยกตัวอย่างเช่นในเรื่องของการให้การรับรองเอกสารที่ใช้ในทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น ใบรับรองภาษี ใบอนุญาตการส่งออก เป็นต้น โดยต่อไปนี้ไม่จำเป็นต้องไปขออนุญาตจากกรมการกงสุลไทยให้การรับรองอีก ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะหอการค้าสามารถรับรองได้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นในการเพิ่มอำนาจก็คือการเพิ่มอำนาจในการทำความตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ เปิดโอกาสให้หอการค้าสามารถดำเนินการได้ และในประการถัดมาก็คือเพิ่มอำนาจให้หอการค้าสามารถที่จะตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทให้แก่สมาชิกของหอการค้าได้ต่อไป อันนี้ก็คือในเรื่องสาระสำคัญของการแก้ไขในเรื่องการเพิ่มอำนาจ นอกจากนั้นก็เป็นการแก้ไขในเรื่องของกรณีที่ถ้าจะมีการยกเลิกหอการค้าจากเดิมในกฎหมายปัจจุบันต้องใช้เสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่ง แต่ว่าของใหม่นั้นต้องใช้เสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ และประการสุดท้ายก็คือเรื่องของการแก้ไขค่าธรรมเนียมให้มีความทันสมัยแล้วก็สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันมากขึ้น อันนี้ก็คือสาระสำคัญทั้งหมดของการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวนั้นจะทำให้หอการค้าสามารถดำเนินงานได้สะดวกขึ้น ตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและเป็นการส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศส่งผลดีต่อบรรยากาศในการลงทุน ทำให้เกิดการจ้างงานและรายได้จากการประกอบธุรกิจในประเทศและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคธุรกิจของไทยในเวทีการค้าโลกได้มากขึ้น ในนามคณะรัฐมนตรีจึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติจะได้พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ได้มีท่านสมาชิกเสนอรายชื่อเพื่อแสดงความจำนงที่จะอภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ๓ ท่าน เชิญท่านเกษมสันต์ มีทิพย์ และตามด้วยท่านวินท์ สุธีรชัย และท่านสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรลักษณ์ เชิญท่านเกษมสันต์ครับ

นายเกษมสันต์ มีทิพย์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายเกษมสันต์ มีทิพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกลจากจังหวัดพิษณุโลก ขออภิปรายร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ในสิ่งที่ พ.ร.บ. นี้ได้แก้ไขเข้ามามีเรื่องสำคัญ ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อยู่ประมาณ ๓ เรื่องเท่าที่ผมดู ก็คือเรื่องที่ให้หอการค้าเป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาททางการค้า ทำความตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานรัฐและการรับรองการอนุญาตส่งออกรับรองเอกสารที่ใช้ในการค้าระหว่างประเทศ แล้วก็ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับปัจจุบัน ซึ่งผมจะไม่ลงในรายละเอียดที่กำหนดมาใน พ.ร.บ. ซึ่งผมเห็นด้วยและผมถือว่าเป็นเรื่องดี ท่านประธานครับ หอการค้าเป็นภาคเอกชนองค์กรหนึ่ง ซึ่งมีการรวมตัวกันของภาคเอกชนหลาย ๆ องค์กร เช่น กกร. ก็จะเป็นคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน และยังมีการรวมตัวกันของภาคเอกชนกับรัฐบาล เช่น กรอ. คือคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ ทั้งในระดับประเทศ ในระดับกลุ่มจังหวัดและระดับจังหวัด องค์กรภาคเอกชนเหล่านี้เป็นองค์กรที่เสมือนเป็นองค์กรหลักที่ช่วยกันร่วมกันพัฒนาประเทศและพื้นที่ตามภูมิภาคตามจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมาโดยตลอด ข้าราชการที่เวียนมารับตำแหน่งโดยส่วนใหญ่มาแล้วก็ไป และโดยส่วนใหญ่ก็ไม่ได้เป็นคนในพื้นที่ แต่องค์กรเอกชนเหล่านี้ถึงแม้ว่าผู้บริหารที่เป็นประธานเวียนขึ้นมารับตำแหน่งจะมีวาระในตำแหน่งคล้าย ๆ กับราชการก็ตาม ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่กลุ่มเอกชนเหล่านี้ก็ยังเป็นคนในพื้นที่ที่มีจิตสาธารณะที่ต้องการเห็นบ้านเมืองพัฒนาที่ดีขึ้น ตำแหน่งเหล่านี้เป็นตำแหน่งที่ไม่มีเงินเดือนเหมือนข้าราชการหรือเหมือนนักการเมือง รายได้ของภาคเอกชนซึ่งเป็นองค์กรสาธารณะเหล่านี้ เป็นองค์กรที่ไม่ได้แสวงหากำไร มีรายได้มาอยู่ ๒ ทางคือ รายได้จากค่าสมาชิกและเงินบริจาค ซึ่งตรงนี้เป็นเรื่องที่น่าเห็นใจมาก ๆ สำหรับองค์กรสาธารณะที่มาช่วยกันในการพัฒนาประเทศ ท่านประธานเชื่อไหมครับว่าการพัฒนาต่าง ๆ ในจังหวัดพิษณุโลกหรือกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างมาจากการรวมตัวกันผลักดันของภาคเอกชน ซึ่งตรงกับมาตรา ๒๘ (๘) ในการแก้ไขนี้ หรือว่า (๓) เดิม คือให้คำปรึกษาเสนอข้อแนะนำแก่รัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศหรือกลุ่มจังหวัด หรือจังหวัดในพื้นที่นั้น ๆ ล่าสุดภาคเอกชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างก็ได้มีการร่วมมือกันจัดตั้งระเบียงเศรษฐกิจไลเมก (LIMEC) ขึ้นมา ซึ่งย่อมาจาก หลวงพระบาง-อินโดจีน-เมาะลำไย อีโคโนมิก คอร์ริดอร์ (Luangprabang-Indochina-Mawlamyine Economic Corridor) ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของภาคเอกชน อันประกอบไปด้วย หอการค้า สภาอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง ๓ ประเทศ ประเทศไทยก็จะมีกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ซึ่งประกอบไปด้วย จังหวัดตาก จังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดเพชรบูรณ์ มีภาคเอกชนจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่อยู่ใน ๒ แขวง ก็คือ แขวงหลวงพระบางและแขวงไชยบุรี แล้วก็มาจากสหภาพเมียนมาคือ รัฐกะฉิ่นกับรัฐมอญที่เมืองเมาะลำไย เพื่อทำความตกลงกันด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การศึกษา และโลจิสติกส์ (Logistics) ล่าสุดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ทุกพรรคการเมืองนะครับท่านประธาน ได้มีโอกาสร่วมรับฟังข้อมูลจากนักวิชาการ สกสว. องค์กรที่สนับสนุนภาคเอกชนมาตลอดอย่าง สสปน. และภาคเอกชนที่รวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มไลเมก (LIMEC) มาให้ความเห็น มาให้ข้อมูลกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างก็ได้มีความเห็นร่วมกันว่าจะมีการตั้งญัตติเพื่อให้มีการศึกษาให้จัดตั้ง เพื่อที่จะจัดตั้งพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ เป็นพื้นที่พัฒนาพิเศษ เหล่านี้ก็จะสอดคล้องกับ พ.ร.บ. ของหอการค้าที่จะทำขึ้นมา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คือการให้คำแนะนำ ทั้งรัฐบาล แล้วก็ทั้งสภาผู้แทนราษฎร การที่เศรษฐกิจประเทศจะฟื้นตัว รัฐต้องกระจายการพัฒนาในรูปแบบพื้นที่พัฒนาพิเศษไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในขนาดกลุ่มจังหวัดเพราะไม่เล็กและไม่ใหญ่เกินไปจึงจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศในระดับฐานรากตามภูมิภาคต่าง ๆ ดีขึ้นและจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมดีขึ้น ที่อภิปรายมาทั้งหมดซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับหอการค้า เกี่ยวกับภาคเอกชนมาจนถึงตอนนี้เพราะเห็นว่ามีส่วนที่เกี่ยวข้องกับหอการค้า และเห็นด้วยกับการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. หอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับนี้ครับ ขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ เชิญครับ แล้วตามด้วยท่านเกียรติ สิทธีอมร แล้วก็ท่านวีระกร คำประกอบ ครับ

นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ในส่วนของการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งมีอยู่ ๓ หลักการที่ท่านรัฐมนตรีได้กราบเรียนไปแล้ว มีทั้งหมด ๖ มาตราด้วยกัน ซึ่งในส่วนของการแก้ไขนี้เป็นการแก้ไขที่ไม่มาก แล้วก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาในเรื่องของหน้าที่หอการค้าไทย ผมเรียนเบื้องต้นนะครับ หอการค้าเป็นสิ่งหนึ่งที่ผมเชื่อว่าผู้ที่ได้ทำหน้าที่เป็นสมาชิกอยู่ทุกวันนี้ เราต้องยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีความเสียสละ เพราะท่านไม่มีค่าตอบแทน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนี้ในเรื่องของการทำงานท่านก็ไม่ได้มีผลประโยชน์ทับซ้อน เพราะว่าพระราชบัญญัติในมาตรา ๒๙ (๑) ถึง (๙) ได้กำหนดเอาไว้แล้วว่าห้ามดำเนินการอะไรบ้าง เพื่อที่จะไม่ให้มีประโยชน์ทับซ้อน การดำเนินงานของหอการค้า ผมเรียนว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่พวกเราทุกคนเข้าใจในความเสียสละอย่างดี พระราชบัญญัติหอการค้าซึ่งได้ดำเนินการให้หอการค้านั้นเป็นนิติบุคคล ได้เริ่มต้นเมื่อ ๕๔ ปีที่แล้ว ก็คือปี ๒๕๐๙ แต่ก็เรียนว่าในเรื่องของการรวมตัวของสมาชิกหอการค้านั้น ได้มีการรวมตัวกันไม่น้อยกว่า ๘๕ ปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นรูปของกลุ่มชมรมใดก็ตาม ตรงนี้ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เราได้มีโอกาสเห็น ทุกจังหวัดเรามีหอการค้าจังหวัด ซึ่งเป็นการรวมตัว แล้วก็ทำหน้าที่ให้มีความสอดคล้องกับหน้าที่ของหอการค้าในมาตรา ๒๘ เป็นสิ่งหนึ่งที่ต้องยอมรับว่าในแต่ละพื้นที่ ในแต่ละจังหวัดซึ่งมีบริบทการค้าที่มีความแตกต่างกัน สิ่งสำคัญที่สุดก็คือเรามีองค์กรหนึ่งที่ได้เป็นส่วนช่วยในเรื่องของการสนับสนุนส่งเสริมการค้า เรื่องของการบริการ รวมทั้งในเรื่องของอุตสาหกรรมเกษตรกรรมทั้งหลายในพื้นที่เป็นอย่างดี โดยการประสานกับสภาหอการและหอการค้าไทยเป็นที่น่าชื่นชมนะครับ ได้มีผลงานอยู่ตลอดเวลา และผมเองอยากเรียนว่านอกเหนือจากการสนับสนุนสิ่งเหล่านี้แล้ว ในเรื่องของหอการค้าที่จะพยายามที่จะทำให้ระบบของการส่งเสริมการค้าอุตสาหกรรมเกษตรกรรมทั้งหลายมีความเป็นมาตรฐานขึ้น ในเรื่องของเอกสารในระดับต่างประเทศ การสนับสนุนในเรื่องของคุณภาพมาตรฐาน แล้วก็ในเรื่องของความเชื่อมโยงระหว่างองค์กรของภาคเอกชนและของภาครัฐเป็นสิ่งที่ทำให้การดำเนินงานของหอการค้านั้นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผมเรียนว่าในการพัฒนาการทำงานของหอการค้านั้น ไม่ใช่ทำในเฉพาะภารกิจที่เป็นภาพรวมอย่างเดียว แต่ว่าหอการค้าในระดับจังหวัดเอง หรือสภาหอการค้า หรือหอการค้าไทยเอง ก็ได้มีการคิดค้นต่อการที่จะทำให้การส่งเสริมสนับสนุนในภารกิจเหล่านี้ได้มีความก้าวหน้าไปอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเกษตรที่มีการปรับ แล้วก็มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น ในเรื่องของสินค้าท้องถิ่นที่หอการค้าเองก็พยายามดูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าพื้นบ้าน สินค้าที่จะสนับสนุนในเรื่องของการขายในระบบออนไลน์ (Online) ซึ่งก็จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ผมเชื่อว่าในปัจจุบันมีการดำเนินการมากขึ้น มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้นในภาวะของไข้หวัดโควิด-๑๙ (COVID-19) ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ผมอยากเรียนว่าการพัฒนาสิ่งเหล่านี้ เป็นสิ่งที่หอการค้า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเสมอมา ผมเรียนว่านอกเหนือจากในเรื่องของหน้าที่ที่ผมได้กราบเรียนไปแล้ว ในส่วนที่เป็นการเพิ่มใหม่ในหน้าที่ในมาตรา ๒๘ นี่ ผมคิดว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการที่เราดำเนินงานไปแล้วนะครับ เราก็ไม่อยากที่จะเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างสมาชิก ผมเรียนว่าแม้ว่าจะมีการแก้ไขในมาตรา ๒๘ (๖) ที่หอการค้าจะทำหน้าที่สถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยการจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้า แม้ว่าในวันนี้โดยความเป็นจริงสมาชิกไม่มีการเรียกว่าความขัดแย้งเกิดขึ้นก็ตาม แต่สิ่งเหล่านี้ก็จะเป็นการรองรับในเรื่องของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ผมเรียนว่าเดิมทีก่อนการจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท มีกฎหมาย มีระเบียบอะไรค่อนข้างเยอะที่เกี่ยวข้องกับในเรื่องของอนุญาโตตุลาการ ซึ่งผมขออนุญาตยกตัวอย่างว่า มีพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มีอนุญาโตตุลาการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีข้อบังคับอนุญาโตตุลาการของการค้าไทย ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีระเบียบเกี่ยวกับในเรื่องของอนุญาโตตุลาการมากมาย ทั้งในระบบประกันภัย แล้วก็ในระบบของตลาดหลักทรัพย์ที่มีอยู่ อย่างไรก็ตามผมคิดว่าการตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยก็จะเป็นสิ่งหนึ่งที่สภาหอการค้านั้นจะได้มีการดำเนินการเพื่อให้สอดรับกับพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทปี ๒๕๖๒ ซึ่งได้มีการจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยเหล่านี้ในการรองรับกฎหมายฉบับนี้แล้วก็เป็นช่องทางหนึ่งในการที่จะแก้ปัญหาข้อขัดแย้งในอนาคต นอกเหนือจากนี้ผมอยากเรียนว่าหอการค้าเป็นสิ่งหนึ่งที่เราต้องการความมั่นคง การที่มีการแก้ไขในส่วนที่ให้เลิกหอการค้าโดยใช้มติที่มีจำนวน ๓ ใน ๔ ผมถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่เป็นการสร้างความมั่นคงให้กับองค์กร ส่วนในประเด็นสุดท้ายที่ผมอยากกราบเรียนก็คือประเด็นของเรื่องภาษี ความจริงมีคนถามว่าทำไมต้องไปกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่เขียนเป็นอนุบัญญัติ แต่ผมเรียนว่าสภาแห่งนี้ในอดีตเราต้องยอมรับว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่ต้องการที่จะให้สภาผู้แทนราษฎรได้รับรู้ว่าค่าธรรมเนียมเหล่านี้เป็นภาษีของแผ่นดิน แล้วก็เป็นภาระของผู้ที่จะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้นสภาแห่งนี้จึงได้มีโอกาสได้พิจารณาในโอกาสนี้ต่อไป ผมเรียนด้วยความสนับสนุนว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับพี่น้องประชาชนและของสมาชิก ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านเกียรติ สิทธีอมร เชิญครับ

นายเกียรติ สิทธีอมร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเกียรติ สิทธีอมร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ก็ขอร่วมอภิปรายในร่าง พ.ร.บ. แก้ไขหอการค้า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหอการค้า ก็เรียนท่านประธานนิดหนึ่งนะครับ พอดีในเอกสารที่สมาชิกได้รับมีบทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในข้อนี้ในหน้าที่ ๒ พอดีสรุปแบบย่อไปนิดหนึ่งกลัวจะเข้าใจผิด ที่นี่เขียนว่าแก้ไขเพิ่มเติมให้หอการค้าประกอบวิสาหกิจได้ ซึ่งจริง ๆ ไม่ใช่ แก้ไขเพิ่มเติมตรงนี้แค่ถ้อยคำในช่องที่ห้ามในมาตรา ๒๙ ซึ่งห้ามทำอะไรบ้าง อันนี้เพื่อประโยชน์ของสมาชิก และท่านประธานเองเวลาอ่านเอกสารบทสรุปของสภาจะได้ไม่เข้าใจผิดนะครับ ทีนี้ในส่วนของเนื้อหาจริง ๆ วันเกิดคือปี ๒๕๐๙ พอโตขึ้นมาหน่อยแก้ไขปี ๒๕๕๐ และตอนนี้ก็ถึงเวลาก็ยังเป็นผู้ใหญ่อยู่ยังไม่แก่ ก็ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกสักนิดหนึ่ง ทำไมถึงต้องแก้ไข ให้มันตรงครับ ให้มันตรง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กับงานที่ทำจริง ๆ ที่ผ่านมามีหลายเรื่อง ซึ่งเมื่ออายุมากขึ้นมีพัฒนาการไปเรื่อย ๆ ก็พบว่าบทบาทของหอการค้าเองถึงแม้จะมีสถานะที่เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร แต่ทำภารกิจเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เพื่อมวลสมาชิกที่เป็นภาคธุรกิจ เพราะฉะนั้นเมื่อมีหลายเรื่องที่ได้มีพัฒนาการที่ต้องเป็นภารกิจหลักหรือเป็นภารกิจเสริมของหอการค้า ก็มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงให้กฎหมายนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น หลายเรื่องที่ดำเนินการโดยหอการค้าก็เป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน บางเรื่องก็เป็นนโยบายของภาครัฐ บางเรื่องก็เป็นเรื่องของกระทรวงที่อยู่ในกำกับดูแล ที่มีหน้าที่กำกับดูแลหอการค้าก็มอบหมายให้ทางหอการค้าไทยนั้นมีหน้าที่มีบทบาทในการที่จะเข้าไปพูดคุยดูแลแล้วก็ให้ความรู้กับสมาชิก เพราะฉะนั้นบทบาทเปลี่ยนก็ถึงเวลาที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายให้มันสอดคล้อง โดยเฉพาะในมาตรา ๒๘ ที่พูดถึงภารกิจที่สำคัญ ๆ เดิมมี ๕ วงเล็บเท่านั้น ก็ปรับปรุงให้มันสอดคล้องกับความจริง ณ วันนี้ก็คือ ๑๑ วงเล็บ ทีนี้ไม่ว่าจะอย่างไรก็แล้วแต่ผมก็ยังยืนยันความเป็นนิติบุคคลที่เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรนั้นยังเป็นสิ่งที่สำคัญในแง่ของความเป็นหอการค้าไทย ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งก็สอดคล้องกับมาตรฐานของหอการค้าในทุกประเทศนะครับ ทุกประเทศก็เป็นลักษณะนี้ ไม่ได้มีอะไรผิดแปลกแตกต่าง แล้วก็ยืนยันด้วย มาตรา ๓๐ ของ พ.ร.บ. นี้ ถึงแม้ไม่ได้อยู่ในเอกสารฉบับนี้นะครับ แต่มาตรา ๓๐ ระบุไว้ชัดเจน ไม่ได้เปลี่ยนแปลง คือห้ามมิให้หอการค้าแบ่งปันผลกำไรหรือรายได้ให้แก่สมาชิกหรือดำเนินการในทางการเมือง เพราะฉะนั้นก็เห็นได้ชัดว่าบทบาทก็คงเป็นองค์กรที่ร่วมมือกับรัฐ หรือร่วมมือกับรัฐบาล ร่วมมือกับกระทรวงในการที่จะช่วยทำให้มวลสมาชิกซึ่งเป็นภาคธุรกิจนั้นสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการเพิ่มพูนขีดความสามารถในการแข่งขัน และเป็นกระบอกเสียงให้มวลสมาชิกไปยังรัฐบาลในการออกแบบนโยบายต่าง ๆ นะครับ บทบาทของหอการค้าท่านประธานคงทราบในกรอบของ กรอ. ซึ่งหอการค้าเป็นส่วนหนึ่งของ กกร. กรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน มีบทบาทโดยตรง มีกฎหมายรองรับ เพราะฉะนั้นแน่นอนครับเราต้องทำให้หอการค้าเข้มแข็ง แล้วก็อันนี้ก็ถือว่าเป็นก้าวหนึ่งของการปรับปรุงกฎหมาย นอกเหนือจากนั้นผมคิดว่าภารกิจของหอการค้าเองก็ควรได้รับการสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณ ในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สร้างความสามารถให้กับภาคเอกชนในการแข่งขันในโลกของโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

อีกเรื่องหนึ่งที่เป็นภารกิจของหอการค้า ซึ่งอันนี้ผมก็กล่าวเรียนท่านประธานด้วยความภาคภูมิใจครับ คืออนุญาโตตุลาการ ผมเคยเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนในการปรับปรุงกติกาของอนุญาโตตุลาการการค้าไทยให้ได้มาตรฐานเป็นสากล ตอนนี้กฎระเบียบของการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการการค้าไทยนั้น สอดคล้องกับมาตรฐานของไอซีซี (ICC) หรือหอการค้านานาชาติแห่งกรุงปารีสร้อยเปอร์เซ็นต์ พูดง่าย ๆ ต่างอย่างไรครับ ต่างกับอนุญาโตตุลาการอื่น ๆ อย่างไรครับ ต่างตรงที่ว่ามีกรรมการในการกำกับดูแล มิใช่ปล่อยให้เป็นเรื่องของตัวองค์คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้พิจารณาอย่างเดียว แต่กรรมการนั้นสามารถเข้าไปกำกับดูแลการดำเนินการได้ ซึ่งอันนี้เป็นข้อที่เป็นจุดแข็งของกระบวนการอนุญาโตตุลาการของการค้าไทย แล้วก็นอกจากนั้นก็มีการเพิ่มเติมในเรื่องของการไกล่เกลี่ย อันนี้เปิดช่องให้มีการไกล่เกลี่ยได้ในกรณีที่ความขัดแย้งนั้นสามารถบรรลุข้อตกลงกันได้ก่อนที่จะไปสู่กระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ อันนั้นก็เป็นอีกข้อหนึ่งซึ่งเป็นข้อดี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แล้วก็มีคนใช้บริการของอนุญาโตตุลาการการค้าไทยกันพอสมควร ท่านประธานคงไม่ทราบว่าคนที่เป็นอนุญาโตตุลาการของอนุญาโตตุลาการการค้าไทยนั้น หลายท่านก็ไปเป็นอนุญาโตตุลาการของเวทีระหว่างประเทศด้วยครับ และด้วยบทบาทของหอการค้าและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยที่มีส่วนร่วมในการก่อตั้งหอการค้านานาชาติแห่งประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยเองมีบทบาทในหอการค้านานาชาติที่กรุงปารีส พูดง่าย ๆ หอการค้าโลก ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนับสนุนอย่างยิ่ง แล้วก็แม้กระทั่งอนุญาโตตุลาการการค้าไทยเองก็เชื่อมโยงไปยังอนุญาโตตุลาการไอซีซี (ICC) ที่กรุงปารีสด้วย เพราะฉะนั้นก็มีจุดแข็งมากมายนะครับที่สมควรแก่การที่จะระบุว่าเป็นภารกิจซึ่งมีการปรับปรุงให้ชัดขึ้นว่าการดำเนินการด้านอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้าและมีศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้านั้นเป็นภารกิจหลักภารกิจหนึ่งของหอการค้า ซึ่งอันนี้สอดคล้องตรงกับภารกิจของหอการค้าที่ได้ดำเนินการมา นอกจากนั้นท่านประธานอาจจะไม่ทราบ หอการค้าเองมีส่วนร่วม แม้กระทั่งการช่วยวิจัยนโยบาย แม้กระทั่งภาคเกษตร หอการค้าเคยร่วมมือกับรัฐบาลหลายยุคหลายสมัย ทำโครงการ ๑ ไร่ ๑ แสน อันนี้เป็นประโยชน์มากเลย และเป็นต้นแบบของภาคการเกษตร โดยใช้ศาสตร์พระราชา เศรษฐกิจพอเพียงไปจับ และมีการดำเนินการร่วมกับภาคเกษตรกรรม และเกษตรกรในหลายพื้นที่ หลาย ๆ จังหวัด

- ๗๘/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บางโครงการในบางพื้นที่พบว่าสามารถทำรายได้ ๑ ไร่ ถึง ๔๐๐,๐๐๐ บาท เลยนะครับ อันนี้ก็เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างมาก แล้วข้อมูลเหล่านั้นก็ส่งต่อมายังรัฐบาลในหลายยุคหลายสมัย ก็เป็นสิ่งที่น่าชื่นชมและสมควรแก่การสนับสนุนนะครับ

ประการสุดท้าย ผมคิดว่าอย่างในมาตรา ๒๘ ที่มีการปรับปรุงแก้ไขเป็น ๑๑ วงเล็บนี่ผมไม่ติดใจนะครับ ก็เห็นว่าสอดคล้อง มาตรา ๒๙ ที่พูดถึงข้อห้ามที่มีการปรับปรุงข้อมูลไปเล็กน้อยนี้ ผมคิดว่าในชั้นกรรมาธิการอาจจะทำให้ชัดเจนมากขึ้น เพราะที่เขียนมานี้มันกำกวมนิดหนึ่งครับ แต่ไปปรับในชั้นกรรมาธิการได้ พูดง่าย ๆ มาตรานี้เขาบอกว่าห้ามมิให้หอการค้ากระทำการใด ๆ ดังต่อไปนี้ แล้วก็เขียนใน (๑) ปรับ (๑) ไปบอกว่าประกอบวิสาหกิจ คือห้ามประกอบวิสาหกิจ โดยหอการค้านั้นเองหรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วนถือหุ้นเป็นหุ้นส่วนหรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ ตรงนี้ชัดครับ ตรงนี้ไม่ติดใจ แต่พอบอกทั้งนี้ไม่รวมถึงการถือตราสารหนี้หรือเข้าถือหุ้นในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้า ถึงตรงนี้ก็ยังไม่ติดใจ ประโยคต่อไปนั่นแหละที่กำกวมนิดหนึ่ง ก็คือพอบอกว่าหรือการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของหอการค้าตามมาตรา ๒๘ ตรงนี้ถ้าเขียนอย่างนี้อาจถูกตีความได้ ๒ อย่าง อย่างหนึ่งทำตามภารกิจแต่ไม่ได้มีสถานะเป็นวิสาหกิจ แต่ถ้าไม่เขียนหรือระบุให้ชัดอาจตีความไปได้ว่าเป็นวิสาหกิจได้เหมือนกันในการดำเนินการ ตรงนี้ครับแค่ไปทำให้ชัดเท่านั้นเอง ผมคิดว่านอกเหนือจากนั้นก็สมควรแก่การสนับสนุนนะครับ แล้วก็ควรจะรีบทำให้รวดเร็ว เพราะว่าภารกิจของหอการค้าและในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจเองและมหาวิทยาลัยหอการค้าเองเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านวีระกร คำประกอบ เชิญครับ

นายวีระกร คำประกอบ (นครสวรรค์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม วีระกร คำประกอบ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดนครสวรรค์ ท่านประธานที่เคารพครับ ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณคณะรัฐมนตรี โดยเฉพาะท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ที่ได้กรุณาเสนอพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติหอการค้า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งมีมาตั้งแต่ปี ๒๕๐๙ ซึ่งถือได้ว่าหลายอย่างก็เป็นเรื่องที่ปี ๒๕๐๙ นี่ก็ล้าสมัยมากนะครับ จนถึงวันนี้ปี ๒๕๖๓ การแก้ไขอาจจะมีขึ้นมาครั้งหนึ่งแล้วก็ตาม แต่ว่าหลายเรื่องยังไม่ได้แก้ไขเลยนะครับ ปี ๒๕๐๙ มาถึงวันนี้ก็ ๕๔ ปีแล้วนะครับ สิ่งหนึ่งตั้งแต่มาตรา ๒๘ ที่มีการแก้ไขนี้ ผมขออนุญาตชื่นชมทางท่านรัฐมนตรีนะครับ คือการเพิ่มอำนาจหน้าที่ของหอการค้า ส่วนที่สำคัญที่สุดก็คือเรื่องการท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าในปี ๒๕๐๙ นั้น การท่องเที่ยวประเทศไทยยังเป็นเรื่องที่เล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่ได้นำรายได้ใหญ่โตเข้าประเทศนัก แต่ในปัจจุบันนี้ธุรกิจการท่องเที่ยวหรือว่าเศรษฐกิจทางด้านที่เกิดจากการท่องเที่ยว ได้ทำรายได้ให้กับประเทศไทยประมาณ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ของรายได้ที่เข้าประเทศ และประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มันเกี่ยวข้องมากมายเหลือเกินนะครับ ไม่ว่าตั้งแต่สนามบิน ลงสนามบินมา จะเป็นรถลาต่าง ๆ รถทัศนาจร ไปจนถึงโรงแรมที่พัก ไปจนถึงไกด์ ไปจนถึงอะไรมากมาย ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว ผมเชื่อว่าบุคคลไม่ต่ำกว่า ๑๐-๒๐ เปอร์เซ็นต์ ของประเทศที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องธุรกิจการท่องเที่ยว เพราะฉะนั้น การที่เพิ่มให้หอการค้ามีหน้าที่ในการส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยว อีกส่วนหนึ่งนั้นถือเป็นเรื่องที่ดีเยี่ยม เรามีนักท่องเที่ยวปีหนึ่ง ๒๐-๓๐ ล้านคน แล้วครับ ในสมัยปี ๒๕๐๙ ผมก็ยังอายุ ๑๐ ขวบ นักท่องเที่ยวฝรั่งก็ยังน้อยครับ เห็นฝรั่งเดินมานี่เป็นเรื่องที่แปลกหูแปลกตาเป็นเด็ก ๆ นี่แทบจะต้องเดินดูเขาเลยนะฝรั่งหน้าตาเป็นอย่างไร แหม่มสวย ไม่สวย แต่ระยะหลังฝรั่งเข้ามา ประเทศจีนเข้ามา เรามีนักท่องเที่ยวปีหนึ่งประมาณ ๒๐-๓๐ ล้านคน ใกล้ ๓๐ ล้านคน เข้าไปทุกทีแล้วครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นต้องขอบคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ที่ได้นำเสนอเรื่องนี้เข้ามา อีกส่วนหนึ่งในเรื่องของการออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า จัดทำและรับรองเอกสารที่ใช้ในการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งรับรองลายมือชื่อของบุคคลในเอกสาร ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ก็อยากจะเรียนความจริงหอการค้าก็มีหน้าที่ที่ทำเรื่องนี้อยู่แล้ว ซึ่งก็คงจะใช้อำนาจหน้าที่ตาม (๕) ซึ่งได้ให้อำนาจกับหอการค้าที่จะปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ตามแต่ที่กฎหมายจะระบุให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า การออกแหล่งกำเนิดสินค้าหรือ (Country of origin) ความจริงก็ทำกันมาน่าจะนานมากแล้ว ความจริงหอการค้ามีหน้าที่มานานแล้ว ผมก็ยังสงสัยว่าทำไมถึงเพิ่งจะมาลงในรายละเอียดเป็นหน้าที่หนึ่งซึ่งแยกเป็นเอกเทศ ไม่ไปรวมไว้ใน (๕) ซึ่งถือได้ว่าการเขียนอย่างนี้ก็จะทำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำคัญที่สุดก็คือใน (๔) ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ที่กำหนดขึ้นมา ผมอยากให้ทางกระทรวงพาณิชย์ได้กรุณาให้ความสำคัญกับ (๔) หรืออนุ ๔ ให้มากนะครับ คือการวางมาตรฐานคุณภาพของสินค้า รวมทั้งตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ท่านประธานทราบไหมว่าช้าหรือเร็วประเทศไทยจะต้องเข้าสู่เอฟทีเอ (FTA) ซึ่งเป็นไฮ สแตนดาร์ด (High standard) อย่างที่เราได้ตั้งกรรมาธิการซีพีทีพีพี (CPTPP) ไปแล้วนั่นแหละครับ แม้ว่าไม่เป็นที่ประสงค์โดยเฉพาะกับพี่น้องเกษตรกร แต่ในวันหนึ่งข้างหน้าไม่ช้าก็เร็วอาจจะ ๒๐ ปีข้างหน้าก็ตามมันหลีกหนีไม่พ้น เมื่อสังคมโลกเขายกระดับสแตนดาร์ด (Standard) หรือยกระดับมาตรฐานของสินค้าขึ้น ในโลกนี้การทำเอฟทีเอ (FTA) จึงต้องไปตามไฮ สแตนดาร์ด (High standard) เอฟทีเอ (FTA) หรือการค้าเสรีที่ยกระดับมาตรฐานขึ้น การวางมาตรฐานแห่งคุณภาพสินค้าจะเป็นมาตรการที่สำคัญยิ่งในการปกป้องการค้าของประเทศไทยได้ ผมคิดว่าในประเด็นนี้กระทรวงพาณิชย์คงจะต้องพิจารณานิดหนึ่งนะครับ ท่านอย่าลืมว่าการออกมาตรฐานสินค้าหมายถึงว่าเราจะออกมาตรฐานที่เราจะปกป้องการค้าไม่ให้เขามาดัมป์ (Dump) ตลาด ไม่ให้เขาเอาสินค้าที่เป็นพืชจีเอ็มโอ (GMO) เข้ามา เอาสินค้าเช่นสุกรเอาที่มีสารเร่งเนื้อแดงเข้ามา ซึ่งขัดต่อกฎหมายภายในประเทศ การวางมาตรฐานเหล่านี้จะทำให้คู่ค้าระหว่างประเทศเราเขาตระหนักถึงว่าอันนี้เป็นการกระทำไม่ใช่ของรัฐบาล แต่เป็นการกระทำของภาคเอกชนด้วยกัน หรือเป็นของภาคประชาชนที่ว่าได้วางกฎ วางระเบียบ และวางมาตรฐานขึ้นมาเพื่อให้เป็นมาตรฐานของประเทศไทย การที่จะเอาสินค้าที่ไม่มีคุณภาพหรือว่าผิดกฎหมาย ผิดมาตรฐาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ต่ำกว่ามาตรฐานเข้ามาในประเทศไทยนั้นย่อมทำไม่ได้ถ้าหากหอการค้านี้ได้วางมาตรฐานไว้ รวมทั้งตรวจสอบมาตรฐานสินค้าด้วย ผมอยากให้องค์กรตรงนี้ของหอการค้า อยากให้กระทรวงพาณิชย์ได้เพิ่มอำนาจหน้าที่ในส่วนนี้ เพราะอย่างที่ผมเรียนแล้ววันหนึ่งข้างหน้าช้าหรือเร็วเราต้องเข้าสู่เอฟทีเอ (FTA) ที่เป็นไฮ สแตนดาร์ด (High standard) ขึ้น และเมื่อเป็นเอฟทีเอ (FTA) ที่เป็นไฮ สแตนดาร์ด (High standard) ขึ้น ท่านต้องมีเครื่องมือป้องกันตัวเอง ปกป้องการค้าหรือปกป้องตัวเองเหมือนกับที่หมอทวีศิลป์บอกต้องตั้งการ์ด (Guard) ให้สูง ถ้าไม่มีการ์ด (Guard) ไม่มีเครื่องไม้เครื่องมือที่จะมาปกป้องตัวเองไปไม่เป็นนะครับ ผมจะบอกให้ เพราะว่าการค้าโลกในอนาคตที่จะเป็นไฮ สแตนดาร์ด (High standard) ต่างประเทศเขายกระดับไปหมดแล้ว เขายกมาตรฐานกันหมดแล้ว แต่ของประเทศไทยยังไม่มีมาตรฐาน ยังไม่สร้างมาตรฐาน หอการค้านี่แหละที่จะเป็นตัวสร้างมาตรฐานส่วนนี้ขึ้นมา ท่านประธาน ให้ผม ๗ นาทีหรือกว่าไม่ทราบครับ ผมขออนุญาตต่ออีกสักนิดนะครับ พอดีผมเห็นว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญในฐานะที่เป็นประธานที่ศึกษาซีพีทีพีพี (CPTPP) สัญญาที่ไม่ช้าก็เร็วเราต้องเข้า ถึงแม้ว่าวันนี้เราไม่เข้าแต่ไม่ช้าก็เร็วเราต้องเข้า ----------

- ๘๐/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมอยากจะเห็นว่าประเทศไทยเราจะมีเครื่องไม้เครื่องมือที่จะปกป้องตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมเกษตรกรรมหรือจะเป็นปศุสัตว์ก็ตาม อยากให้ทางกระทรวงพาณิชย์ได้ให้ความสำคัญใน (๔) นี้ และเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้กับหอการค้าให้มากยิ่งขึ้น อย่าให้เขาเพียงแค่นี้นะครับ ให้เขามีอำนาจที่แทบจะเรียกว่ามีองค์กรในการตรวจสอบ มีองค์กรในการวางมาตรฐานไม่ใช่ว่าปล่อยให้เขาทำงานกันแบบไม่มีเครื่องไม้เครื่องมือครับ อยากให้มีทุนมีรอนเพื่อที่จะสร้างองค์กรตรวจสอบ องค์กรวางมาตรฐานสินค้า ไม่ว่าจะเป็นสินค้าอุตสาหกรรม ท่านก็จะต้องวางมาตรฐาน เพราะฉะนั้นองค์กรในส่วนนี้ของหอการค้าจะต้องเข้มแข็ง จะต้องมีเครื่องไม้เครื่องมือ จะต้องมีบุคลากรที่เหมาะสม และที่มีประสบการณ์มีความรู้ความสามารถ อยากฝากท่านไว้เลยนะครับ ทั้งหมดนี้ผมเห็นข้อนี้ที่ท่านรัฐมนตรีจะต้องเอาใจใส่ให้มากเลยครับ ในอนาคตอย่างที่ผมเรียนแล้ว ๑๐ ปี ๒๐ ปีข้างหน้าไม่ช้าก็เร็วประเทศไทยต้องเข้าแน่ เพราะถ้าไม่เข้าเราจะยืนอยู่คนเดียวในโลกไม่ได้ครับ เราต้องพึ่งพาค้าขายกับประเทศทั่วโลก เพราะฉะนั้นข้อนี้จึงเป็นเรื่องที่เราจะต้องวางมาตรการที่จะเตรียมป้องกันตัวเองและต้องสร้าง เหมือนกับเป็นสถาบันหอการค้าเลยมหาวิทยาลัยหอการค้าอาจจะต้องลงมาเล่นเรื่องพวกนี้ เอามหาวิทยาลัยมาตรวจสอบมาดูเรื่องพวกนี้ สร้างมาตรฐานให้กับมหาวิทยาลัยที่จะเข้าตรวจสอบได้ วางมาตรฐานได้ทั้งสินค้าอุตสาหกรรม สินค้าปศุสัตว์แล้วก็สินค้าเกษตรกรรม เราคงจะต้องลงลึกในรายละเอียดในส่วนนี้นะครับ ใน (๖) การเป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้ารวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาททางการค้า ซึ่งในส่วนนี้ท่านเกียรติ สิทธีอมร ก็ได้เรียนสภาไปแล้วว่าเป็นเรื่องที่ดี แม้กระทั่งก่อนจะเข้าอนุญาโตตุลาการซึ่งก็เคยมีมาก่อนนะครับ แต่ในส่วนของศูนย์ไกล่เกลี่ยก่อนที่จะเข้าอนุญาโตตุลาการก็เป็นเรื่องที่สำคัญ ไม่ต้องรกโรงรกศาล ไม่ต้องทำให้เรื่องใหญ่เรื่องโต คุยกันเสียก่อนให้รู้เรื่อง ไกล่เกลี่ยกันเสียก่อนให้รู้เรื่อง ก็ถือได้ว่าอันนี้ก็เป็นการระบุหน้าที่ของหอการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ก็คงขอเพียงเท่านี้ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านวินท์ครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายวินท์ สุธีรชัย (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานที่เคารพ ผม วินท์ สุธีรชัย สมาชิกผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ร่าง พ.ร.บ. หอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เข้ามาในสภาวันนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี เนื่องจากว่าฉบับเก่าตั้งแต่ปี ๒๕๐๙ ก็ถือว่าเป็นฉบับที่อาจจะไม่ทันสมัยมากนัก ทีนี้ผมก็ไล่อ่านบทข้อแก้ไข ก็อ่านไปเรื่อย ๆ จนถึงมาตรา ๒๘ หอการค้ามีหน้าที่ดังต่อไปนี้ ไปถึงข้อที่ ๓ ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด มาถึงจุดนี้ผมก็สะดุดเล็กน้อย ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าหรือที่เรียกกันว่าเซอร์ทิฟิเคต ออฟ ออริจิน (Certificate of Origin) ซีโอ (C/O) เป็นใบที่สำคัญมาก ใบซีโอ (C/O) เอาไว้ใช้ในการนำเข้าไปต่างประเทศในการส่งออกจากประเทศไทย และไปนำเข้าในประเทศอื่น ๆ เนื่องจากว่าความสัมพันธ์ในโลกนี้บางประเทศอาจจะไม่ถูกกับบางประเทศหรือบางประเทศต้องการจะสร้างความสัมพันธ์เพิ่มในประเทศอื่น ๆ ฉะนั้นสัญญาการค้าต่างประเทศก็จะใช้ใบซีโอ (C/O) เป็นหลัก ทุกวันนี้มีสงครามการค้าที่เกิดขึ้นในประเทศใหญ่ ๆ ของโลก ยกตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศจีน ประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะมีการกีดกันสินค้าจากประเทศจีน และประเทศจีนก็จะมีการกีดกันการค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นถ้าประเทศไทยเราออกใบซีโอ (C/O) หรือใบแสดงแหล่งกำเนิดสินค้าอย่างง่ายดาย ปัญหาที่ตามมาคืออะไรครับ ประเทศไทยเราจะกลายเป็นประเทศซักฟอกขาวแห่งโลก ------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านประธานครับ สมมุติบริษัทเอกชนในประเทศจีนอยากจะส่งของไปบริษัทเอกชนในประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะมาที่ประเทศไทย ขอให้หอการค้าออกใบซีโอ (C/O) ในนามของประเทศว่าสินค้านี้มาจากประเทศไทยแล้วส่งไปประเทศสหรัฐอเมริกาได้ หรือบริษัทเอกชนของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ต้องการส่งของไปประเทศจีนก็สามารถมาขอใบซีโอ (C/O) จากหอการค้าประเทศไทยและไปส่งไปที่ประเทศจีนได้ เพราะเรามีความสัมพันธ์อันดีกับทั้งสองประเทศ ผมไม่อยากจะเห็นประเทศไทยเป็นผงซักฟอกของโลกครับท่านประธาน ฉะนั้นผมก็ไปสืบดูว่าปัจจุบันหลักเกณฑ์ของหอการค้าในการออกใบซีโอ (C/O) อะไรบ้าง คำตอบที่ได้รับนะครับท่านประธาน ขอเอกสาร ๓ ฉบับ ใบกำกับภาษี ใบแพ็กเกจจิง (Packaging) ใบแพ็กกิง (Packing) และใบบิล ออฟ เลดดิง (Bill of Lading) บีแอล (B/L) สำหรับการขึ้นเรือ ๓ เอกสารนี้ ไม่บ่งบอกเลยว่าสินค้าเหล่านี้ผลิตในประเทศไทย ผมตั้งคำถามว่าการที่หอการค้าตรวจสอบเพียงเอกสาร ๓ ฉบับ คุณจะรู้ได้อย่างไรว่าสินค้านี้มาจากประเทศอะไร ผลิตในอะไร และนี่แหละครับจะเป็นจุดอ่อน จุดโหว่ให้ประเทศเรากลายเป็นผงซักฟอกโลก และเราก็อาจจะถูกแบน (Ban) จากประเทศอื่น ๆ ถูกสอดส่องจากประเทศอื่น ๆ ว่าสินค้าที่มาจากประเทศไทยแล้วจริง ๆ แล้วเป็นของไทยจริงหรือไม่ บริษัทเอกชนไทยที่ทำอย่างตรงไปตรงมาก็จะมีปัญหาครับ ฉะนั้นโดยรวมผมขอสนับสนุนการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้เป็นไปตามสถานการณ์ แต่ต้องเป็นไปตามสถานการณ์อย่างแท้จริง เรื่องนี้ก็ต้องขอฝากกรรมาธิการเพื่อที่จะพิจารณาเพิ่มเติม แล้วก็ปรับให้เข้ากับสถานการณ์โลกอย่างแท้จริงด้วยครับท่านประธาน ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ครับ

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ (ศรีสะเกษ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ เขต ๑ พรรคภูมิใจไทย ต้องขอบคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ที่ท่านได้กรุณานำ พ.ร.บ. ที่เป็นประโยชน์ฉบับนี้เข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานครับ ก่อนอื่นผมต้องขออนุญาตอภิปรายให้การสนับสนุนในเรื่องของการดำเนินกิจการของหอการค้าไทย ให้ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านได้ทราบพอสังเขป วันนี้เราพูดถึงหอการค้า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.ร.บ. นี้ผมก็เข้าใจว่าเป็น พ.ร.บ. ที่ใช้กับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเป็นหลัก เพราะว่าในกำกับดูแลของหอการค้าแห่งประเทศไทยนั้นก็จะมีมหาวิทยาลัยหอการค้า แล้วก็ยังมีหอการค้าจังหวัดต่าง ๆ ด้วย สิ่งที่ผมอยากจะให้ความสำคัญนั่นก็คือในส่วนของภาคีเครือข่ายของหอการค้าไทยที่มีความเข้มแข็งมากนั่นก็คือหอการค้าจังหวัดต่าง ๆ ครับ เพราะในแต่ละปีนั้นหอการค้าจังหวัดต่าง ๆ เขาก็จะรับนโยบายจากหอการค้าไทย แล้วก็นำไปสู่การปฏิบัติในส่วนภูมิภาค หลายนโยบายที่ถือว่าเป็นประโยชน์ แล้วก็เป็นคุณูปการกับประชาชนคนไทยมาก อย่างเช่น โครงการ ๑ ไร่ ๑ ล้าน ที่หอการค้าเขาคิดโครงการว่า ๑ ไร่ในที่ดินสามารถที่จะทำรายได้ได้ถึงประมาณ ๑ ล้านบาท ตอนแรกเริ่มจาก ๑ ไร่ ๑ แสนก่อน และตอนหลังเป็น ๑ ไร่ ๑ ล้าน ถนนคนเดินในจังหวัดต่าง ๆ หลายจังหวัดก็มีจุดเริ่มต้นจากหอการค้า หอการค้ายังมีบทบาทสำคัญมากในการที่เป็น กรอ. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรอ. จังหวัด กรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนอย่างที่ท่านเกียรติได้พูดถึงเมื่อสักครู่ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมยังต้องฝากท่านรัฐมนตรีว่ากลไกนี้เป็นกลไกที่ดีมาก แต่กลไกนี้ก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคเพราะอะไร เพราะว่าไม่มีกฎหมายหรือไม่มีบทบัญญัติที่จะให้คุณหรือให้โทษอย่างชัดเจนกับการแสดงความเห็นของมติ กรอ. กับการมีส่วนร่วมของ กรอ. ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมยกตัวอย่างเช่นวันนี้อาจจะมีกฎหมายบอกว่ามีประกาศคณะ กรอ. ขึ้น แต่ในการประชุม กรอ. ในแต่ละจังหวัดนั้น ในความเป็นจริงแล้วต้องแล้วแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดอีกทีหนึ่งครับ องค์ประกอบของเขาจะต้องมีหน่วยงานราชการ มีภาคเอกชน มีหอการค้า มีสภาอุตสาหกรรม มีสมาคมธุรกิจท่องเที่ยว แต่ถึงเวลาจะประชุมหรือไม่ประชุมอยู่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ถ้าจังหวัดไหนโชคดีหน่อย อย่างจังหวัดผมถือว่าโชคดีครับ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดประชุม กรอ. กันทุกเดือน ประชุมกันเสร็จ ส่งรายงานไปให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตต่าง ๆ ดูด้วย ว่านี่นะ ความเห็นของรัฐและเอกชน เห็นว่าทิศทางในการพัฒนาจังหวัดจะไปทางไหน แต่ในบางจังหวัด ๒ ปีก็ไม่ประชุมครับ ๑ ปีก็ไม่ประชุมครับ ฉะนั้นตัวนี้ต้องฝากท่านด้วยครับว่าในลำดับต่อไปท่านจะต้องดูแล กำกับดูแลกระทรวงอื่น ๆ ให้เขาให้ความร่วมมือกับหอการค้าด้วย วันนี้หอการค้าเขาแตกยอดออกไปครับ กลายเป็นมีกลุ่มวายอีซี (YEC) ก็คือกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เป็นลูกหลานของผู้ประกอบธุรกิจที่เขามาร่วมกันทำลักษณะอย่างนี้ครับ ทำเป็นซีเอสอาร์ (CSR) เหมือนกัน มีส่วนร่วม มีแนวคิดของคนรุ่นใหม่เหมือนกันและหอการค้ามีการวางกลยุทธ์ที่ชาญฉลาดมากนะครับ เพราะคำถามก็คือในอดีตที่ผ่านมาตั้งแต่ท่านร่าง พ.ร.บ. หอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ตั้งแต่โน้นครับ มีหอการค้ามาถึงปัจจุบันนี้ท่านคิดว่าประธานหอการค้าในแต่ละจังหวัดจะมีอายุเท่าไร การที่คนที่อายุ ๕๐ ปีกว่า ๆ ๖๐ ปี ๗๐ ปี เป็นประธานหอการค้า และการที่คนอายุ ๒๐ ปีกว่า ๆ ๒๐ ปีต้น ๆ มาเป็นกรรมการ มาเป็นสมาชิก ทำงานร่วมกันอาจจะได้ครับ แต่ไม่ไหลลื่น ดังนั้นเขาจึงมีกลไกของวายอีซี (YEC) ขึ้นมา ซึ่งก็ต้องชื่นชมว่าวายอีซี (YEC) ของหอการค้าในแต่ละจังหวัดเข้มแข็งมาก แล้วก็เป็นพลังสำคัญในการแสดงความคิดเห็นมาก ส่วนหนึ่งที่ผมเชื่อว่าเรายังต้องดูแลเขาเนื่องจากหอการค้าไทยไม่ต้องเป็นห่วงครับ เพราะกรรมการหอการค้าไทยนั้นส่วนมากเป็นวิสาหกิจใหญ่อยู่แล้ว เป็นบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์อยู่แล้ว เรื่องเงินทุน เรื่องเงินสนับสนุน ผมเชื่อว่าหอการค้าไทยไม่มีปัญหา แต่สิ่งที่ยังจำเป็นจะต้องดูแล ที่ต้องฝากทางรัฐบาลด้วยครับ นั่นก็คือการดูแลหอการค้าจังหวัด หลายต่อหลายจังหวัดที่ผมได้รับฟังมา ในการทำงบประมาณแต่ละปี ผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะถาม ถามว่าหอการค้าจังหวัดมีโครงการไหนอยากจะทำบ้าง หอการค้าจังหวัดเสนอมา ถึงเวลางบประมาณมาหอการค้าไม่เคยได้ใช้ครับ แปลงไปทำอย่างอื่นหมด ก็ต้องฝากท่านไปดูแลเขาในเรื่องเหล่านี้ด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านประธานครับ มาดูใน พ.ร.บ. ผมอยากจะฝากข้อสังเกตให้ท่านกรรมาธิการในมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๘ จะไม่ลงรายละเอียดเยอะ แต่จะฝากข้อสังเกตท่านไว้เพียง ๒ ประเด็น ก็คือประเด็นของการออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้ากับการวางมาตรฐานแห่งคุณภาพสินค้า หากสิ่งเหล่านี้เป็นบทบาทหน้าที่ของหอการค้า ผมเห็นด้วย แต่ไม่อยากจะให้เป็นการเพิ่มขั้นตอนหรือเพิ่มภาระให้กับประชาชน วันนี้เรามีมาตรฐานอุตสาหกรรม วันนี้เรามี อย. เรามีมาตรฐานต่าง ๆ มากมาย วันนี้สิ่งที่ผมจะต้องฝากกรรมาธิการไปถามดูว่าการกำหนดคุณภาพมาตรฐานสินค้าของหอการค้าที่จะสามารถกำหนดได้ จะไปเกี่ยวข้อง จะไปแตกต่างหรือจะไปมีส่วนร่วมกับมาตรฐานสินค้าเดิม ๆ ที่เรามีอยู่แล้ว ไม่ว่าเป็น มอก. หรือ อย. อย่างใด ไม่ใช่ว่าในอนาคตมี มอก. มี อย. แล้วก็ต้องไปขอของหอการค้าเพิ่มอีกนะครับ ตัวนั้นก็จะเป็นภาระ นิดเดียวสุดท้ายครับท่านประธาน ข้อสุดท้าย ในประเด็นที่ว่าในการประชุมใหญ่ ข้อ ๔๔ ที่ฝากกรรมาธิการไปด้วย ในประเด็นที่ว่าเมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ----------

- ๘๓/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คำนี้ที่ผมจะต้องฝากท่านกรรมาธิการไปดูครับ ในที่ประชุมใหญ่เดิมทีบอกว่าถ้าที่ประชุมใหญ่บอกให้เลิกก็ถือว่าเลิก ตอนนี้ท่านบอกว่าออกมาให้มีคะแนนเสียง ๓ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมด เพื่อให้เกิดความรัดกุมขึ้น แต่ถ้าถามผมจากประสบการณ์คือเลิกไม่ได้ครับ เพราะสมาชิกหอการค้าประกอบด้วยสมาชิกสามัญ วิสามัญ สมาชิกสมทบ ถ้าท่านพูดแค่คำว่า สมาชิกทั้งหมด และไม่ได้อยู่ในที่ประชุมด้วยแสดงว่าเลิกไม่ได้ ฝากกรรมาธิการไปดูประเด็นนี้ด้วยนะครับ ขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับท่านสมาชิกครับ วันนี้เราก็ได้ประชุมมาพอสมควรนะครับ วันนี้ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๗ นาฬิกา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓
คณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร

๑)	นายอนันต์ ผลอำนวย	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒)	นายศักดา คงเพชร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓)	นายฐิตินันท์ แสงนาค	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๔)	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๕)	นางทัศนียา รัตนเศรษฐ	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๖)	นายภิญโญ นิโรจน์	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๗)	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘)	นายชลน่าน ศรีแก้ว	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙)	นายเอี่ยม ทองใจสด	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐)	นายอภิชัย เตชะอุบล	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑)	นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	กรรมาธิการ
๑๒)	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓)	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔)	นายภราดร ปริศนานันทกุล	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการตรวจแล้ว เมื่อวัน พฤ ที่ ๓ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอนันต์ ผลอำนวย)
ประธานคณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก
รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓
โดยคณะอนุกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุมและติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร
ในคณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
กกต.	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	
กกร.	คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน	
กม.	กิโลเมตร	
กรอ.	กองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต	
ครม.	คณะรัฐมนตรี	
ป.ป.ช.	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	
ป.ป.ท.	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ	
พ.ร.ก.	พระราชกำหนด	
พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ	
มอก.	มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	
ส.ว.	สมาชิกวุฒิสภา	
ส.ส.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
ส.ส.ร.	สภาร่างรัฐธรรมนูญ	
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
อย.	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	
BOI	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)	https://www.boi.go.th
CAT	อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment : CAT)	https://www.humanrights.mfa.go.th
CED	อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ (Protection of all Persons from	https://www.law.mfu.ac.th

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
	Enforced disappearance : CED)	
Corona / Coronavirus / Virus Corona / COVID-19 / nCoV-2019 / Virus Corona 2019 / COVID	ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ เป็นตระกูลของไวรัสที่ก่อให้อาการป่วยตั้งแต่โรคไข้หวัดธรรมดาไปจนถึงโรคที่มีความรุนแรงมาก เช่น โรคระบบทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS-CoV) และโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS-CoV) เป็นต้น ซึ่งเป็นสายพันธุ์ใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อนในมนุษย์ก่อให้เกิดอาการป่วยระบบทางเดินหายใจในคน และสามารถแพร่เชื้อจากคนสู่คนได้ โดยเชื้อไวรัสนี้พบครั้งแรกในการระบาดในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย สาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงปลายปี ๒๐๑๙	https://ddc.moph.go.th
CPTPP	ข้อตกลงความครอบคลุมและความก้าวหน้าเพื่อหุ้นส่วนทางการค้าภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership : CPTPP)	https://library2.parliament.go.th
CSR	ความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ (Corporate Social Responsibility : CSR)	https://www.set.or.th
DNA	กรดดีออกซีไรโบ-นิวคลีอิก (Deoxyribonucleic acid : DNA) มีหน้าที่เป็นที่เก็บข้อมูลทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต	ราชบัณฑิตยสภาและ สวทช.
DSI	กรมสอบสวนคดีพิเศษ (Department of Special Investigation : DSI)	
FTA	เขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) หมายถึง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจโดยมีเป้าหมายเพื่อลดภาษีศุลกากรระหว่างกันภายในกลุ่มลงให้เหลือน้อยที่สุด หรือเป็นศูนย์เปอร์เซ็นต์	http://www.customs.go.th
GMOs	(Genetically Modified Organism) หมายถึง จุลินทรีย์พืชและสัตว์ที่มีการเปลี่ยนแปลงสารพันธุกรรมโดยใช้เทคนิคทางพันธุวิศวกรรมคือมีการตัดต่อและปลูกถ่ายยีนจากสิ่งมีชีวิตหนึ่งไปสู่สิ่งมีชีวิตอีกชนิดหนึ่งหรือชนิดเดียวกันและยีนที่ถูกถ่ายทอดไปนั้นสามารถทำงานสร้างโปรตีนได้เช่นเดิม ดังนั้น การถ่ายยีนจึงทำให้สิ่งมีชีวิตที่ได้รับยีนนั้นเข้าไปสามารถแสดงลักษณะใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนได้ พืชที่ได้รับการถ่ายยีนเข้าไป เรียกว่า พืชตัดต่อยีน (Transgenic plant) และสัตว์ที่ได้รับการถ่ายยีนเข้าไปเรียกว่า สัตว์ตัดต่อยีน (Transgenic animal)	http://www3.rdi.ku.ac.th
ICC	ศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Criminal Court : ICC)	https://bpi-icb.org
LIMEC	ระเบียงเศรษฐกิจหลวงพระบาง อินโดจีน เมาะลำไย (Laungprabang – Indochina – Mawlamyine Economic Corridor : LIMEC)	https://www.taksez.com
Line	Line (ไลน์) เป็นแอปพลิเคชันตัวหนึ่งที่ใช้ในการติดต่อพูดคุยสื่อสารกับอีกบุคคลหนึ่งโดยใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งไลน์สามารถใช้แชทหรือโทรหาผู้อื่นได้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และสามารถโทรได้ตลอดไม่จำกัดระยะเวลา ซึ่งในปัจจุบันสามารถพูดคุยโดยเห็นหน้าซึ่งกันและ	https://www.mindphp.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
	กันได้	
Logistics	ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) เป็นกระบวนการทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน ดำเนินการ ควบคุมการทำงานขององค์กร รวมถึงการบริหารจัดการข้อมูลและธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดการเคลื่อนย้าย จัดเก็บ รวบรวม กระจายสินค้า วัตถุดิบ ชิ้นส่วนประกอบ และการบริการ ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โดยคำนึงถึงความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ	https://www.etda.or.th
Online	การเชื่อมต่อผ่านระบบเครือข่ายทางคอมพิวเตอร์	
Social / Social media	สังคมออนไลน์ที่มีผู้ใช้เป็นผู้สื่อสาร หรือเขียนเล่า เนื้อหา เรื่องราว ประสบการณ์ บทความ รูปภาพ และวิดีโอ ที่ผู้ใช้เขียนขึ้นเอง ทำขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่ออื่น ๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตน ผ่านทางเว็บไซต์ Social Network ที่ให้บริการบนโลกออนไลน์ ปัจจุบันการสื่อสารแบบนี้ จะทำผ่านทาง Internet และโทรศัพท์มือถือเท่านั้น	https://www.marketingoops.com
TOR	ข้อกำหนดของผู้ว่าจ้าง (Term of Reference : TOR)	https://www.moe.go.th
UNHCR	สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (The United Nations High Commissioner for Refugees : UNHCR)	
YEC	กลุ่มผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Young Entrepreneur Chamber of Commerce : YEC	https://www.yecconnect.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้มีมติรับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) จำนวน ๑๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๑๘ วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๘ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๕ วรรคหนึ่ง

(นายชวน หลีกภัย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นายคุณวุฒิ ตันตระกูล	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	นางนารีนารถ เหตานุรักษ์	ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางนนท์สภรณ์ อ้นองอาจ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๓
นางสาวฐานวีร์ ศรีธรรศพงศ์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางสาวอุทัยวรรณ์ จำนงค์ศาสตร์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จดและจัดทำรายงานการประชุม

นายพรเทพ ไชยสงวนสุข	นางสาวนิษฐกานต์ วงศ์ปิยะพัฒนา
นางสาวชญาภา ภู่ระหงษ์	นางนัชชา โนไธสง
นางสาวอัมภิกา ศรีบุญเรือง	นางสาวประไพพิศ ดีสุ่น
นางสาวปัทมา นรินทร์	นางสมร ป้อมป้องกัน
นางสาวธมนธรณ์ พุทธวงษ์วิไกร	นางสาวณิชากร ฤกษ์ศิริ
นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร	นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์

ผู้ควบคุมสัญญาณภาพและเสียงระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางไอดา สารพัดวิเศษ

กลุ่มงานชวเลข ๓
สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

---

๑. การขอถอนญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาความคุ้มค่าปัญหาและผลกระทบในการก่อสร้างรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย – เชียงราย - เชียงของ ซึ่ง นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล เป็นผู้เสนอ ออกจากระเบียบวาระการประชุม

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติให้ถอนญัตติดังกล่าวออกจากระเบียบวาระการประชุม

๒. การพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ เรื่องพิจารณาในลำดับที่ ๑ – ๒ เนื่องจากประธานสภาผู้แทนราษฎร ถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น จึงถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบกับญัตติดังกล่าว ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๘

๓. การพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับและถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. การพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ เรื่องพิจารณาในลำดับที่ ๓ – ๔ เนื่องจากรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น จึงถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบกับญัตติดังกล่าว ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๘

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๓
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒
www.parliament.go.th

Legislative Institutional Repository of Thailand